

ATEX 2014/34/UE WYTYCZNE

**PRZEWODNIK STOSOWANIA DYREKTYWY PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/34/UE Z DNIA 26 LUTEGO 2014 R.
W SPRAWIE HARMONIZACJI PRAWA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH
W ODNIESIENIU DO URZĄDZEŃ I SYSTEMÓW OCHRONNYCH
PRZEZNACZONYCH DO UŻYTKU W PRZESTRZENIACH ZAGROŻONYCH
WYBUchem**

Edycja trzecia – Maj 2020

Niniejsze wytyczne ATEX 2014/34/EU zostały opracowane przez:

służby Komisji Europejskiej: Mario Gabrielli Cossellu i Jan Mayerhöfer (redaktor naczelny)

przy udziale i wsparciu członków Grupy Roboczej ATEX 2014/34/EU i zatwierdzone przez Grupę Roboczą w okresie lipiec 2018 - maj 2019.

Trzecie wydanie zostało wydane w maju 2020 r. w celu uwzględnienia porozumień osiągniętych na posiedzeniach Grupy Roboczej ATEX, które odbyły się w dniach 5 lipca 2018 r. i 15 maja 2019 r.: zob. "Skonsolidowany protokół z posiedzeń Grupy Roboczej ATEX" na sektorowej stronie internetowej Komisji poświęconej ATEX.

Bruksela, 2020 r.

Prawa autorskie do polskiej wersji językowej – Ministerstwo Rozwoju i Technologii w Warszawie.

Uwaga: niniejszy Przewodnik nie stanowi źródła prawa (patrz uwagi wstępne).

UWAGI WSTĘPNE

1. *Niniejsze wytyczne ATEX mają stanowić podręcznik dla wszystkich stron, których bezpośrednio lub pośrednio dotyczy dyrektywa 2014/34/UE¹, zwana powszechnie dyrektywą "produktową" ATEX ("Atmosphères explosibles"), obowiązująca od dnia 20 kwietnia 2016 r., zastępująca poprzednią dyrektywę 94/9/WE obowiązującą od dnia 1 lipca 2003 r. do dnia 19 kwietnia 2016 r.*
2. *Zwraca się uwagę czytelników na fakt, że niniejsze wytyczne mają na celu jedynie ułatwienie stosowania dyrektywy 2014/34/UE i że to odpowiednia krajowa transpozycja tekstu dyrektywy jest prawnie wiążąca. Niniejszy dokument stanowi jednak punkt odniesienia dla zapewnienia spójnego stosowania dyrektywy przez wszystkie zainteresowane strony i interesariuszy. Celem wytycznych ATEX jest pomoc w zapewnieniu swobodnego przepływu produktów objętych zakresem dyrektywy ATEX w Unii Europejskiej² w drodze konsensusu między ekspertami rządowymi państw członkowskich i innymi zainteresowanymi stronami.*
3. *Niniejsze wytyczne zostały przygotowane przez właściwe służby Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP (DG ds. Wzrostu)³, we współpracy z przedstawicielami i ekspertami z państw członkowskich UE, europejskich organów normalizacyjnych, jednostek notyfikowanych, przemysłu i innych właściwych zainteresowanych stron sektorowych, przy szczególnym udziale "Grupy redakcyjnej ds. nowych wytycznych ATEX (NAGEG)". Opierają się one na ostatnim wydaniu (4. edycja - wrzesień 2012 - nowelizacja grudzień 2013) wytycznych dotyczących stosowania dyrektywy 94/9/WE, mających zastosowanie do dnia 19 kwietnia 2016 r., a także na innych wytycznych horyzontalnych i wertykalnych.*
4. *Służby Komisji Europejskiej zobowiążą się do utrzymania tych wytycznych. Naszym celem jest zapewnienie, aby dostarczane informacje były zarówno aktualne, jak i dokładne. Jeżeli zostaną nam zgłoszone błędy, postaramy się je jak najszybciej poprawić. Komisja nie ponosi jednak żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do informacji zawartych w niniejszym dokumencie.*

Informacje te:

 - *mają jedynie charakter ogólny i nie mają na celu odnoszenia się do konkretnych okoliczności jakiegokolwiek konkretnej osoby lub podmiotu;*
 - *niekoniecznie wyczerpujące, kompletne, dokładne lub aktualne;*
 - *niekiedy odnoszą się do informacji zewnętrznych, nad którymi służby Komisji nie mają kontroli i za które Komisja nie ponosi odpowiedzialności;*
 - *nie stanowią porady zawodowej ani prawnej.*

¹Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/34/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (wersja przekształcona) (Dz.U. UE L 96 z 29.3.2014, s. 309).

² Zgodnie z porozumieniem związanym z Europejskim Obszarem Gospodarczym (EOG) (decyzja Rady i Komisji 94/1/WE z dnia 13 grudnia 1993 r., Dz.U. L1 z 3.1.1994, s. 1), terytoria Islandii, Liechtensteinu i Norwegii należy traktować, w celu wdrożenia dyrektywy 2014/34/UE, na tych samych prawach co terytorium UE. Kiedy w niniejszym Przewodniku używa się terminu "terytorium UE", odnosi się on również do terytorium EOG.

³ Była Dyrekcja Generalna ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu, do 31 października 2014 r.

5. *Wszystkie odniesienia do oznakowania CE i deklaracji zgodności UE w niniejszych wytycznych ATEX odnoszą się wyłącznie do dyrektywy 2014/34/UE. Aby umieścić produkty objęte dyrektywą 2014/34/UE na terytorium Unii Europejskiej, należy zastosować wszystkie inne odpowiednie przepisy. Szersze informacje na temat całego systemu można znaleźć w najnowszej wersji "Niebieskiego przewodnika" dotyczącego wdrażania przepisów UE w zakresie produktów, dostępnego we wszystkich językach urzędowych UE na stronie <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18027>.*

6. *Dalsze wskazówki, zwłaszcza dotyczące konkretnych rodzajów produktów, można znaleźć na stronie internetowej Komisji Europejskiej w portalu EUROPA dotyczącym ATEX: <http://ec.europa.eu/growth/sectors/mechanical-engineering/atex/>.
Wszelkie zapytania można kierować na funkcjonalną skrzynkę pocztową GROW ATEX: GROW-DIR-ATEX@ec.europa.eu.*

WPROWADZENIE

Celem niniejszych wytycznych ATEX jest wyjaśnienie pewnych spraw i procedur, o których mowa w dyrektywie 2014/34/UE, dotyczących urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem. Wytyczne powinny być stosowane w połączeniu z samą dyrektywą oraz z dokumentem Komisji Europejskiej "Niebieski przewodnik" w sprawie wdrażania przepisów UE dotyczących produktów"⁴.

Niniejsze wytyczne przeznaczone są nie tylko dla właściwych organów państw członkowskich, ale również dla głównych zainteresowanych podmiotów gospodarczych, takich jak producenci, ich stowarzyszenia handlowe, organy odpowiedzialne za przygotowanie norm, a także podmioty, którym powierzono procedury oceny zgodności.

Przede wszystkim dokument ten musi gwarantować, że prawidłowo stosowana dyrektywa prowadzi do usunięcia przeszkód i trudności związanych ze swobodnym obrotem (swobodnym przepływem) towarów w Unii Europejskiej (UE) i Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG). Należy zauważyć, że stwierdzenia zawarte w niniejszych wytycznych odnoszą się wyłącznie do stosowania dyrektywy 2014/34/UE, chyba że wskazano inaczej. Wszystkie zainteresowane strony powinny być świadome innych wymogów, które również mogą mieć zastosowanie.

Dyrektywa 2014/34/UE jest dyrektywą o całkowitej harmonizacji i dyrektywą "nowego podejścia"⁵ dostosowaną do [nowych ram prawnych](#). Określa ona zasadnicze wymagania w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa i pozostawia normom, przede wszystkim europejskim normom zharmonizowanym, zadanie technicznego wyrażenia odpowiednich wymagań zawartych w dyrektywie.

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE zastąpiła poprzednią dyrektywę ATEX 94/9/WE, która obowiązywała w okresie od 1 lipca 2013 r. do 19 kwietnia 2016 r. Od dnia 20 kwietnia 2016 r. dyrektywa 2014/34/UE, transponowana do ustawodawstwa krajowego państw członkowskich UE, jest jedynym obowiązującym instrumentem prawnym.

Czytelnik będzie chciał mieć świadomość, że w przypadku, gdy produkty ATEX są przeznaczone do użytku w miejscu pracy, zazwyczaj zastosowanie będą miały przepisy krajowe i unijne, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa pracowników. W tym względzie różne przepisy mają zastosowanie do przemysłu lądowego, podziemnego wydobywania węgla i innych minerałów oraz wydobywania ropy naftowej na morzu⁶.

⁴ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18027>

⁵ Uchwała Rady z dnia 7 maja 1985 r. w sprawie nowego podejścia do harmonizacji technicznej i norm (Dz.U. C 136 z 4.6.1985, str. 1).

⁶ Między innymi dyrektywa ATEX "miejsce pracy" 1999/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (Dz.U. C 136 z 4.6.1985, str. 1).

SPIS TREŚCI

Preambuła do dyrektywy ATEX - Przytoczenia i motywy wstępne

	<u>§ 1</u>	<u>Przytoczenia</u>
	<u>§ 2</u>	<u>Podstawa prawna dyrektywy ATEX</u>
	<u>§ 3</u>	<u>Motywy</u>
Motyw 1	<u>§ 4</u>	<u>Poprzednia dyrektywa ATEX</u>
Motyw 2,3	<u>§ 5</u>	<u>Nowe ramy prawne</u>
Motyw 4, 5	<u>§ 6</u>	<u>Zakres dyrektywy ATEX</u>
Motyw 6	<u>§ 7</u>	<u>Zdrowie i bezpieczeństwo</u>
Motyw 7	<u>§ 8</u>	<u>Ochrona przed zagrożeniem wybuchem</u>
Motyw 8, 9	<u>§ 9</u>	<u>Bezpieczeństwo urządzeń ATEX i systemów ochronnych: podstawowe wymogi w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa</u>
Motyw 10, 11, 12	<u>§ 10</u>	<u>Obowiązki podmiotów gospodarczych</u>
Motyw 13	<u>§ 11</u>	<u>Obowiązki producentów: ocena zgodności</u>
Motyw 14, 15	<u>§ 12</u>	<u>Obowiązki importerów</u>
Motyw 16	<u>§ 13</u>	<u>Obowiązki dystrybutorów</u>
Motyw 17	<u>§ 14</u>	<u>Obowiązki producenta wobec podmiotów gospodarczych</u>
Motyw 18, 19	<u>§ 15</u>	<u>Informacje i identyfikowalność produktów do celów nadzoru rynku</u>
Motyw 20	<u>§ 16</u>	<u>Podstawowe wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa: Domniemanie zgodności z normami zharmonizowanymi</u>
Motyw 21	<u>§ 17</u>	<u>Formalne zastrzeżenia do norm zharmonizowanych</u>
Motyw 22	<u>§ 18</u>	<u>Procedury oceny zgodności</u>
Motyw 23, 24	<u>§ 19</u>	<u>Deklaracja zgodności UE</u>
Motyw 25	<u>§ 20</u>	<u>Oznakowanie CE</u>
Motyw 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35	<u>§ 21</u>	<u>Jednostki oceniające zgodność: jednostki notyfikowane</u>
Motyw 36, 37	<u>§ 22</u>	<u>Zgodność produktów wprowadzanych do obrotu i nadzór rynku</u>
Motyw 38, 39, 40	<u>§ 23</u>	<u>Procedura klauzuli ochronnej</u>
Motyw 41, 42, 43, 44	<u>§ 24</u>	<u>Uprawnienia i procedury wykonawcze</u>
Motyw 45, 46	<u>§ 25</u>	<u>Komitet ATEX</u>
Motyw 47	<u>§ 26</u>	<u>Akty wykonawcze dotyczące środków w sprawie produktów niezgodnych</u>
Motyw 48	<u>§ 27</u>	<u>Wykonanie: kary</u>
Motyw 49	<u>§ 28</u>	<u>Uzgodnienia przejściowe</u>
Motyw 50	<u>§ 29</u>	<u>Zasada pomocniczości i proporcjonalności</u>
Motyw 51, 52	<u>§ 30</u>	<u>Przeniesienie przepisów</u>

Artykuły dyrektywy ATEX

	<u>§ 31</u>	<u>Przepisy ogólne</u>
Artykuł 1	<u>§ 32</u>	<u>Wyroby objęte dyrektywą ATEX</u>
	<u>§ 33</u>	<u>Używane, naprawiane lub modyfikowane produkty i części zamienne</u>

	<u>§ 34</u>	<u>Miejsce zamierzonego użycia</u>
	<u>§ 35</u>	<u>Interfejs z różnymi przestrzeniami zagrożonymi wybuchem</u>
	<u>§ 36</u>	<u>Urządzenia zabezpieczające, urządzenia sterujące i urządzenia regulacyjne określone w art. 1 lit. b)</u>
	<u>§ 37</u>	<u>Produkty wyłączone z zakresu dyrektywy ATEX</u>
	<u>§ 38</u>	<u>Przykłady urządzeń nieobjętych dyrektywą 2014/34/UE</u>
Artykuł 2	<u>§ 39</u>	<u>Definicje</u>
	<u>§ 40</u>	<u>Sprzęt</u>
	<u>§ 41</u>	<u>"Własne" źródło zapłonu</u>
	<u>§ 42</u>	<u>Sprzęt nieelektryczny</u>
	<u>§ 43</u>	<u>Sprzęt elektryczny</u>
	<u>§ 44</u>	<u>Urządzenia połączone (zespoły)</u>
	<u>§ 45</u>	<u>Systemy ochronne</u>
	<u>§ 46</u>	<u>Części składowe</u>
	<u>§ 47</u>	<u>Różnica między sprzętem a komponentami. Wymagania szczegółowe podane w instrukcji obsługi wyrobów</u>
	<u>§ 48</u>	<u>Przykłady i problemy związane z urządzeniami i komponentami</u>
	<u>§ 49</u>	<u>Atmosfera wybuchowa i atmosfera potencjalnie wybuchowa</u>
	<u>§ 50</u>	<u>Atmosfera potencjalnie wybuchowa w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE</u>
	<u>§ 51</u>	<u>Grupa i kategoria sprzętu</u>
	<u>§ 52</u>	<u>Zastosowanie zgodne z przeznaczeniem</u>
	<u>§ 53</u>	<u>Udostępnianie na rynku</u>
	<u>§ 54</u>	<u>Wprowadzanie do obrotu</u>
	<u>§ 55</u>	<u>Producent</u>
	<u>§ 56</u>	<u>Upoważniony przedstawiciel</u>
	<u>§ 57</u>	<u>Importer</u>
	<u>§ 58</u>	<u>Dystrybutor</u>
	<u>§ 59</u>	<u>Podmioty gospodarcze</u>
	<u>§ 60</u>	<u>Specyfikacja techniczna</u>
	<u>§ 61</u>	<u>Norma zharmonizowana</u>
	<u>§ 62</u>	<u>Akredytacja i krajowa jednostka akredytująca</u>
	<u>§ 63</u>	<u>Ocena zgodności</u>
	<u>§ 64</u>	<u>Odzyskanie i wycofanie</u>
	<u>§ 65</u>	<u>Unijne prawodawstwo harmonizacyjne</u>
	<u>§ 66</u>	<u>Oznakowanie CE</u>
Artykuł 3	<u>§ 67</u>	<u>Udostępnianie na rynku i oddawanie do użytku</u>
	<u>§ 68</u>	<u>Udostępnianie wyrobów ATEX na rynku</u>
	<u>§ 69</u>	<u>Wprowadzanie do obrotu wyrobów ATEX</u>
	<u>§ 70</u>	<u>Oddawanie do użytku wyrobów ATEX</u>
Artykuł 4	<u>§ 71</u>	<u>Podstawowe wymogi w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa</u>
Artykuł 5	<u>§ 72</u>	<u>Swobodny przepływ</u>
	<u>§ 73</u>	<u>Obowiązki podmiotów gospodarczych</u>

Artykuł 6	<u>§ 74 Obowiązki producentów</u>
	<u>§ 75 Korzystanie przez producenta z usług podwykonawców</u>
	<u>§ 76 Producenci i ocena zgodności w oparciu o zapewnienie jakości (załącznik IV, załącznik VII)</u>
	<u>§ 77 Certyfikaty i oznakowanie CE bez nazwy pierwotnego producent</u>
	<u>§ 78 Wytwarzanie produktów ATEX na własny użytek</u>
	<u>§ 79 Języki urzędowe Unii Europejskiej</u>
Artykuł 7	<u>§ 80 Upoważnieni przedstawiciele</u>
Artykuł 8	<u>§ 81 Obowiązki importerów</u>
Artykuł 9	<u>§ 82 Obowiązki dystrybutorów</u>
Artykuł 10	<u>§ 83 Obowiązki producentów w stosunku do importerów i dystrybutorów</u>
Artykuł 11	<u>§ 84 Identyfikacja podmiotów gospodarczych</u>
	<u>§ 85 Zgodność produktu</u>
Artykuł 12	<u>§ 86 Domniemanie zgodności produktów</u>
	<u>§ 87 Europejskie normy zharmonizowane w Dzienniku Urzędowym</u>
	<u>§ 88 Program normalizacji</u>
Artykuł 13	<u>§ 89 Procedury oceny zgodności</u>
	<u>§ 90 Procedury oceny zgodności w przypadku różnych kategorii w ramach jednego wyrobu</u>
	<u>§ 91 Wyjaśnienia dotyczące urządzeń z kategorii 2 lub 3</u>
	<u>§ 92 Wyjątkowe odstępstwa od procedur oceny zgodności</u>
Artykuł 14	<u>§ 93 Deklaracja zgodności UE</u>
	<u>§ 94 Pisemne poświadczenie zgodności dla komponentów</u>
Artykuły 15, 16	<u>§ 95 Oznakowanie CE. Zasady i warunki umieszczania oznakowania CE i innych oznakowań</u>
	<u>§ 96 Notyfikacja jednostek oceniających zgodność: jednostki notyfikowane</u>
Artykuł 17	<u>§ 97 Notyfikacja</u>
Artykuł 18	<u>§ 98 Organy notyfikujące</u>
Artykuł 19	<u>§ 99 Wymagania dotyczące organów notyfikujących</u>
Artykuł 20	<u>§ 100 Obowiązki organów notyfikujących w zakresie informowania</u>
Artykuł 21	<u>§ 101 Wymagania dotyczące jednostek notyfikowanych</u>
Artykuł 22	<u>§ 102 Domniemanie zgodności jednostek notyfikowanych</u>
Artykuł 23	<u>§ 103 Podmioty zależne i podwykonawstwo w jednostkach notyfikowanych</u>
Artykuły 24, 25	<u>§ 104 Wniosek o notyfikację i procedura notyfikacji</u>
Artykuł 26	<u>§ 105 Numery identyfikacyjne i wykaz jednostek notyfikowanych.</u> <u>Baza danych NANDO</u>
Artykuł 27	<u>§ 106 Zmiany w notyfikacji</u>
Artykuł 28	<u>§ 107 Kwestionowanie kompetencji jednostek notyfikowanych</u>
Artykuł 29	<u>§ 108 Obowiązki operacyjne jednostek notyfikowanych</u>
	<u>§ 109 Dokumenty wydawane przez jednostkę notyfikowaną</u>
	<u>§ 110 Udostępnianie wyników oceny i badań wraz z certyfikatami badania typu UE</u>

	<u>§ 111 Akceptacja wyników badań producentów przez jednostkę notyfikowaną</u>
	<u>§ 112 Minimalna zawartość znormalizowanego europejskiego sprawozdania z badań i oceny ATEX</u>
	<u>§ 113 Przechowywanie dokumentacji technicznej</u>
Artykuł 30	<u>§ 114 Odwołanie od decyzji jednostek notyfikowanych</u>
Artykuł 31	<u>§ 115 Obowiązki informacyjne jednostek notyfikowanych</u>
Artykuł 32	<u>§ 116 Wymiana doświadczeń</u>
Artykuł 33	<u>§ 117 Koordynacja jednostek notyfikowanych.</u> <u>Europejska Grupa Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG)</u>
	<u>§ 118 Status i stosowanie arkuszy wyjaśnień ExNBG wydanych przez Europejską Grupę Jednostek Notyfikowanych ATEX</u>
	<u>§ 119 Nadzór rynku UE, kontrola produktów wprowadzanych na rynek UE i procedura ochronna UE</u>
Artykuł 34	<u>§ 120 Nadzór rynku UE i kontrola produktów wprowadzanych na rynek UE</u>
Artykuł 35	<u>§ 121 Procedura postępowania z produktami stanowiącymi zagrożenie na szczeblu krajowym</u>
Artykuł 36	<u>§ 122 Unijna procedura ochronna</u>
Artykuł 37	<u>§ 123 Produkty zgodne z wymaganiami, które stwarzają zagrożenie</u>
Artykuł 38	<u>§ 124 Niezgodność formalna</u> <u>§ 125 Przepisy dotyczące komitetu, przepisy przejściowe i końcowe</u>
Artykuł 39	<u>§ 126 Komitet ATEX</u>
Artykuł 40	<u>§ 127 Egzekwowanie przepisów: kary</u>
Artykuł 41	<u>§ 128 Przepisy przejściowe</u>
Artykuł 42	<u>§ 129 Przeniesienie przepisów</u>
Artykuł 43	<u>§ 130 Uchylenie</u>
Artykuł 44	<u>§ 131 Wejście w życie i stosowanie</u>
Artykuł 45	<u>§ 132 Adresy</u>

Załączniki do dyrektywy ATEX

Załącznik I - Kryteria podziału grup urządzeń na kategorie

	<u>§ 133 Podział grup urządzeń na kategorie</u>
1. Grupa urządzeń I	<u>§ 134 Grupa urządzeń I, kategoria M1</u> <u>§ 135 Grupa urządzeń I, kategoria M2</u>
2. Grupa urządzeń II	<u>§ 136 Grupa urządzeń II, kategoria 2</u> <u>§ 137 Grupa urządzeń II, kategoria 2</u> <u>§ 138 Grupa urządzeń II, kategoria 3</u>

Załącznik II - Podstawowe wymogi w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczące projektowania i budowy urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem

	<u>§ 139 Podstawowe wymogi w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa</u>
	<u>§ 140 Uwagi wstępne</u>

1. Wymagania wspólne dla urządzeń i systemów ochronnych

1.0	<u>§ 141 Wymagania ogólne</u>
1.01, 1.0.2.	<u>§ 142 Zasady zintegrowanego bezpieczeństwa przeciwwybuchowego. Ocena ryzyka dla produktów ATEX</u>
1.0.3., 1.0.4.	<u>§ 143 Warunki specjalne: sprawdzanie, konserwacja, otoczenie</u>
1.05	<u>§ 144 Oznakowanie</u> <u>§ 145 Oznakowanie CE</u> <u>§ 146 Oznakowanie uzupełniające/specyficzne</u> <u>§ 147 Dodatkowe oznakowanie dla norm</u> <u>§ 148 Znakowanie małych produktów</u> <u>§ 149 Znakowanie komponentów</u> <u>§ 150 Znakowanie zespołów</u>
1.06	<u>§ 151 Instrukcje</u>
1.1., 1.1.1, 1.1.2., 1.1.3	<u>§ 152 Dobór materiałów</u>
1.2, 1.2.1., 1.2.2.	<u>§ 153 Projektowanie i budowa</u>
1.2.3.	<u>§ 154 Konstrukcje zamknięte i zapobieganie wyciekom</u>
1.2.4	<u>§ 155 Osady pyłowe</u>
1.2.5	<u>§ 156 Dodatkowe środki ochrony</u>
1.2.6	<u>§ 157 Bezpieczne otwieranie</u>
1.2.7	<u>§ 158 Ochrona przed innymi zagrożeniami</u>
1.2.8	<u>§ 159 Przeciążenie urządzeń</u>
1.2.9	<u>§ 160 Ogniodoporne systemy obudów</u>
1.3	<u>§ 161 Potencjalne źródła zapłonu</u>
1.3.1	<u>§ 162 Zagrożenia wynikające z różnych źródeł zapłonu</u>
1.3.2	<u>§ 163 Zagrożenia wynikające z elektryczności statycznej</u>
1.3.3	<u>§ 164 Zagrożenia związane z prądami błądzącymi i upływowymi</u>
1.3.4	<u>§ 165 Zagrożenia wynikające z przegrzania</u>
1.3.5	<u>§ 166 Zagrożenia związane z operacjami wyrównywania ciśnienia</u>
1.4, 1.4.1., 1.4.2.	<u>§ 167 Zagrożenia wynikające z oddziaływań zewnętrznych</u>
1.5, 1.5.1., 1.5.2., 1.5.3.	<u>§ 168 Wymagania dotyczące urządzeń związanych z bezpieczeństwem</u>
1.5.4	<u>§ 169 Urządzenia sterujące i wyświetlające</u>
1.5.5, 1.5.6, 1.5.7.	<u>§ 170 Wymagania dotyczące urządzeń z funkcją pomiarową dla ochrony przeciwwybuchowej</u>
1.5.8.	<u>§ 171 Zagrożenia wynikające z oprogramowania</u>
1.6, 1.6.1., 1.6.2.	<u>§ 172 Integracja wymagań bezpieczeństwa odnoszących się do systemu</u>
1.6.3	<u>§ 173 Zagrożenia wynikające z awarii zasilania</u>
1.6.4	<u>§ 174 Zagrożenia wynikające z połączeń</u>
1.6.5	<u>§ 175 Umieszczanie urządzeń ostrzegawczych jako części wyposażenia</u>

2. Dodatkowe wymagania dotyczące sprzętu

[§ 176 Wymagania dodatkowe dotyczące urządzeń](#)

3. Wymagania dodatkowe dotyczące systemów ochronnych

§ 177 Wymagania uzupełniające dotyczące systemów ochronnych

Załącznik III - Moduł B: Badanie typu UE

- 1., 2. [§ 178 Badanie typu UE](#)
3. [§ 179 Wniosek o badanie typu UE](#)
4. [§ 180 Zadania wykonywane przez jednostkę notyfikowaną](#)
5. [§ 181 Raport z oceny](#)
6. [§ 182 Certyfikat badania typu UE](#)
6. [§ 183 Certyfikat badania typu UE i obowiązki zainteresowanych stron](#)
7. [§ 184 Zmiany i modyfikacje](#)
8. [§ 185 Obowiązki jednostki notyfikowanej](#)
8. [§ 186 Ważność certyfikatów badania typu UE](#)
9. [§ 187 Obowiązki producenta](#)
10. [§ 188 Upoważniony przedstawiciel](#)

Załącznik IV - Moduł D: Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcji

1. [§ 189 Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcji](#)
2. [§ 190 Produkcja](#)
3. [§ 191 System jakości](#)
4. [§ 192 Nadzór w ramach odpowiedzialności jednostki notyfikowanej](#)
5. [§ 193 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności](#)
6. [§ 194 Obowiązki producenta: przechowywanie dokumentacji - zapewnianie jakości](#)
7. [§ 195 Obowiązki jednostki notyfikowanej](#)
8. [§ 196 Upoważniony przedstawiciel](#)

Załącznik V - Moduł F: Zgodność z typem w oparciu o weryfikację wyrobu

1. [§ 197 Zgodność z typem w oparciu o weryfikację wyrobu](#)
2. [§ 198 Produkcja](#)
- 3., 4. [§ 199 Weryfikacja](#)
5. [§ 200 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności](#)
6. [§ 201 Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej](#)
7. [§ 202 Upoważniony przedstawiciel](#)

Załącznik VI - Moduł C1: Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji oraz badanie wyrobu pod nadzorem

1. [§ 203 Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji oraz badanie wyrobu pod nadzorem](#)
2. [§ 204 Produkcja](#)
3. [§ 205 Kontrola produktów](#)

4. [§ 206 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności](#)
5. [§ 207 Upoważniony przedstawiciel](#)

Załącznik VII - Moduł E: Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości wyrobu

1. [§ 208 Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości wyrobu](#)
2. [§ 209 Produkcja](#)
3. [§ 210 System jakości](#)
4. [§ 211 Nadzór w ramach odpowiedzialności jednostki notyfikowanej](#)
5. [§ 212 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności](#)
6. [§ 213 Obowiązki producenta](#)
7. [§ 214 Obowiązki jednostki notyfikowanej](#)
8. [§ 215 Upoważniony przedstawiciel](#)

Załącznik VIII - Moduł A: Wewnętrzna kontrola produktów

1. [§ 216 Wewnętrzna kontrola produktów](#)
2. [§ 217 Dokumentacja techniczna](#)
3. [§ 218 Produkcja](#)
4. [§ 219 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności](#)
5. [§ 220 Upoważniony przedstawiciel](#)

Załącznik IX - Moduł G: Zgodność w oparciu o weryfikację jednostkową

1. [§ 221 Zgodność w oparciu o weryfikację jednostkową](#)
2. [§ 222 Dokumentacja techniczna](#)
3. [§ 223 Produkcja](#)
4. [§ 224 Weryfikacja](#)
5. [§ 225 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności](#)
6. [§ 226 Upoważniony przedstawiciel](#)

Załącznik X - Deklaracja zgodności UE

[§ 227 Deklaracja zgodności UE](#)

Załącznik XI

[§ 228 Odniesienia do uchylonej dyrektywy](#)

Załącznik XII - Tabela korelacji

[§ 229 Tabela korelacji](#)

Oświadczenie Parlamentu Europejskiego

[§ 230 Oświadczenie Parlamentu Europejskiego](#)

Stosowanie dyrektywy 2014/34/UE wraz z innymi dyrektywami, które mogą mieć zastosowanie

- [§ 231 Dyrektywa w sprawie kompatybilności elektromagnetycznej 2014/30/UE \(EMC\)](#)
- [§ 232 Dyrektywa niskonapięciowa 2014/35/UE \(LVD\)](#)
- [§ 233 Dyrektywa maszynowa 2006/42/WE](#)
- [§ 234 Dyrektywy w sprawie transportu towarów niebezpiecznych 2008/68/WE i 98/91/WE \(ADR\)](#)
- [§ 235 Sprzęt ochrony osobistej Dyrektywa 89/686/EWG \(PPE\)](#)
- [§ 236 Dyrektywa w sprawie urządzeń ciśnieniowych 2014/68/UE \(PED\) oraz dyrektywa w sprawie prostych zbiorników ciśnieniowych 2014/29/UE \(SPVD\)](#)
- [§ 237 Dyrektywa w sprawie urządzeń radiowych 2014/53/UE \(RED\)](#)
- [§ 238 Dyrektywa w sprawie urządzeń gazowych 2009/142/WE \(GAD\)](#)
- [§ 239 Rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych \(UE\) nr 305/2011 \(CPR\)](#)
- [§ 240 Dyrektywa w sprawie wyposażenia morskiego 2014/90/UE \(MED\)](#)

Zastosowanie dyrektywy 2014/34/UE do określonego sprzętu

- [§ 241 Systemy inercyjne](#)
- [§ 242 Kabiny lakiernicze](#)
- [§ 243 Jednostki filtracyjne i wentylowane zbiorniki silosowe](#)
- [§ 244 Turbiny gazowe](#)
- [§ 245 Turbiny parowe](#)
- [§ 246 Pompy paliwowe](#)
- [§ 247 Kable](#)
- [§ 248 Obrotowe uszczelnienia mechaniczne](#)
- [§ 249 Podnośniki kubelkowe](#)
- [§ 250 Wózki widłowe](#)
- [§ 251 Przenośne, ciśnieniowe kabiny \("moduły"\)](#)
- [§ 252 Systemy automatycznego smarowania](#)
- [§ 253 Systemy elektrycznego ogrzewania przewodowego](#)
- [§ 254 Ochrona silników dla silników kategorii 3](#)
- [§ 255 Punkty dostępu Wi-Fi](#)
- [§ 256 Chłodziarki i szafy do przechowywania substancji lotnych](#)

Wykaz graniczny - produkty ATEX

Szczególne oznakowanie ochrony zaczerpnięte z dyrektywy przeciwybuchowej 84/47/EWG

Przydatne strony internetowe ATEX

**DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
2014/34/UE**

z dnia 26 lutego 2014 r.

**w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do
urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach
zagrożonych wybuchem (wersja przekształcona)**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PREAMBUŁA DO DYREKTYWY ATEX – PRZYTOCZENIA I MOTYWY

§ 1 *Przytoczenia*

Cytaty zawarte w preambule do dyrektywy ATEX 2014/34/UE wskazują podstawę prawną dyrektywy, opinie wyrażone przez właściwy komitet konsultacyjny oraz procedurę, zgodnie z którą przyjęto dyrektywę.

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ

Uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114

Uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej, uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (1)

Po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym

Uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

(1), stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą (2),

(1) Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 105.

(2) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lutego 2014 r.

§ 2 *Podstawa prawna dyrektywy ATEX*

Podstawę prawną dyrektywy ATEX 2014/34/UE stanowi art. 114 [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TFUE\)](#)⁷ (dawny art. 95 Traktatu WE)⁸, który umożliwia Unii Europejskiej przyjmowanie środków mających na celu harmonizację ustawodawstw państw członkowskich, aby zapewnić ustanowienie i funkcjonowanie

⁷ Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 47.

⁸ Czasami dyrektywa ATEX "produktowa" (94/9/WE do dnia 19 kwietnia 2016 r.; 2014/34/UE od dnia 20 kwietnia 2016 r.) jest nadal określana jako "dyrektywa ATEX 95", podczas gdy dyrektywa ATEX "miejsce pracy" 1999/92/WE jest wymieniana jako "dyrektywa ATEX 137", w oparciu o art. 153 TFUE (dawny art. 137 Traktatu WE).

Jednolitego Rynku Wewnętrznego. Podstawą takich środków musi być najwyższy możliwy poziom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi oraz środowiska. Dyrektywa ma zatem podwójny cel: umożliwienie swobodnego przepływu produktów na rynku wewnętrznym przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa.

Na wniosek Komisji Europejskiej dyrektywa została przyjęta przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą (zwaną wcześniej "współdecyzją") określoną w art. 294 TFUE.

W przypisach do odniesienia podano numery referencyjne i daty kolejnych etapów procedury. Tekst dyrektywy ATEX 2014/34/UE został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz.U.) L 96 z 29.3.2014, s. 309.

§ 3 Motywy

Motywy, znane również jako consideranda, wprowadzają główne przepisy dyrektywy i przedstawiają powody ich przyjęcia. W niektórych motywach wyjaśniono zmiany, które wprowadzono w nowej dyrektywie ATEX 2014/34/UE w porównaniu z poprzednią dyrektywą 94/9/WE (zasadniczo chodzi o dostosowanie do [nowych ram prawnych](#) poprzez przepisy [decyzji nr 768/2008/WE](#); patrz rozdział [§ 5](#)).

Motywy nie mają jako takie mocy prawnej i zazwyczaj nie są uwzględniane w ustawodawstwie krajowym transponującym i wdrażającym dyrektywę. Pomagają one jednak w zrozumieniu dyrektywy, w szczególności poprzez wyjaśnienie znaczenia niektórych przepisów. Dokonując wykładni tekstu dyrektywy, sądy mogą wziąć pod uwagę motywy w celu ustalenia intencji prawodawcy.

W poniższych uwagach odsyła się do artykułów i załączników dyrektywy wprowadzonych przez każdy z motywów. Dalsze wyjaśnienia znajdują się w komentarzach do danych artykułów i załączników.

(1) Dyrektywa 94/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 marca 1994 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (3) została znacząco zmieniona (4). Ze względu na konieczność dalszych zmian, dla zachowania przejrzystości, Dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.

(3) Dz.U. L 100 z 19.4.1994, s. 1.

(4) Zob. załącznik XI, część A.

§ 4 Poprzednia dyrektywa ATEX

W motywie pierwszym przypomniano, że nowa dyrektywa ATEX 2014/34/UE opiera się na poprzedniej Dyrektywie 94/9/WE. Dyrektywa ta była dyrektywą o całkowitej harmonizacji, tj. jej przepisy zastąpiły istniejące rozbieżne przepisy krajowe i europejskie, które obejmowały te same zagadnienia. W szczególności, poprzednia dyrektywa ATEX zastąpiła i uchyliła z dniem 1 lipca 2003 r. dyrektywę ramową w sprawie sprzętu elektrycznego przeznaczonego do użytku w przestrzeniach

zagrożonych wybuchem (76/117/EWG)⁹, zmienioną dyrektywą 79/196/EWG, oraz dyrektywę dotyczącą sprzętu elektrycznego przeznaczonego do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem w kopalniach zagrożonych zawilgoceniem (82/130/EWG)¹⁰.

Dyrektywa 94/9/WE była przedmiotem dwóch sprostowań¹¹ i dwóch zmian¹². Miała ona zastosowanie od dnia 1 lipca 2003 r. i obowiązywała do dnia 19 kwietnia 2016 r.

Dyrektywa 2014/34/UE jest określana jako przekształcenie dyrektywy ATEX, ponieważ zmiany są przedstawione w formie nowej dyrektywy.

- (2) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającym wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu (5) ustanowiono przepisy dotyczące akredytacji jednostek oceniających zgodność, określono ramy nadzoru rynku produktów i kontroli produktów z państw trzecich oraz określono ogólne zasady dotyczące oznakowania CE.
- (3) Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu (6) ustanowiono wspólne zasady i przepisy odniesienia, które mają być stosowane w całym prawodawstwie sektorowym w celu zapewnienia spójnej podstawy dla zmiany lub przekształcenia tego prawodawstwa. Dyrektywa 94/9/WE powinna zostać dostosowana do tej decyzji.

(5) Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30.

§ 5 **Nowe ramy prawne**

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE jest wynikiem dostosowania poprzedniej dyrektywy 94/9/WE do [nowych ram prawnych](#) (NLF), skonfigurowanych jako ulepszenie i aktualizacja metody regulacyjnej znanej jako "nowe podejście do harmonizacji technicznej i norm". Zestaw aktów prawnych NLF obejmuje [rozporządzenie \(WE\) nr 765/2008](#) oraz [decyzję nr 768/2008/WE](#).

Zob. również § 1.2. "Nowe ramy prawne" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

W szczególności treść dyrektywy 2014/34/UE odnosząca się - między innymi - do definicji i obowiązków podmiotów gospodarczych, do jednostek notyfikowanych, do procedur oceny zgodności i deklaracji zgodności, pochodzi bezpośrednio z decyzji NLF, jako uzupełnienia i/lub dostosowanie terminologii.

⁹ Dz.U. L 24 z 31.1.1976, str. 45; ostatnio zmieniona dyrektywą 90/487/EWG (Dz.U. L 270 z 2.10.1990, str. 23).

¹⁰ Dz.U. L 59 z 2.3.1982, str. 10.

¹¹ Sprostowanie Dz.U. L 21 z 26.1.2000, str. 42, oraz sprostowanie Dz.U. L 304 z 5.12.2000, str. 19.

¹² Rozporządzenie (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 września 2003 r.,

Dz.U. L 284 z 31.10.2003, s. 1, oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r., Dz. Urz. L 316, 14.11.2012, s. 12

- (4) Niniejsza dyrektywa obejmuje produkty, które są nowe na rynku unijnym w momencie wprowadzania ich do obrotu; to znaczy, że są to albo nowe produkty wytworzone przez producenta mającego siedzibę w Unii, albo produkty, nowe lub używane, przywiezione z państwa trzeciego.
- (5) Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do wszystkich form dostaw, w tym sprzedaży na odległość.

§ 6 Zakres i cel dyrektywy ATEX

Zakres i cel dyrektywy ATEX pozostają niezmienione w stosunku do poprzedniej dyrektywy 94/9/WE i nowej dyrektywy 2014/34/UE, a mianowicie zapewnienie swobodnego przepływu produktów, do których ma ona zastosowanie, na terytorium UE. W związku z tym dyrektywa ATEX przewiduje zharmonizowane wymogi i procedury mające na celu ustanowienie zgodności dla produktów wprowadzanych na rynek UE po raz pierwszy.

Dyrektywa ATEX nakłada szczególne obowiązki na osobę (fizyczną lub prawną), która udostępnia produkty na rynku lub wprowadza je do użytku, niezależnie od tego, czy jest to producent, jego upoważniony przedstawiciel, importer czy dystrybutor. Dyrektywa nie reguluje kwestii użytkowania urządzeń w środowisku zagrożonym wybuchem, które są objęte innymi przepisami unijnymi lub krajowymi: na przykład [dyrektywą ATEX 1999/92/EC](#) (patrz przypis 7 we "Wstępie").

Dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich form udostępniania produktów na rynku UE, niezależnie od techniki sprzedaży. Dlatego obejmuje ona sprzedaż na odległość i sprzedaż za pośrednictwem środków elektronicznych (Internet, e-commerce...), jako całe unijne prawodawstwo harmonizacyjne dotyczące produktów. Wiąże się to w szczególności z treścią art. 3 dotyczącego "Udostępniania na rynku i oddawania do użytku" (patrz sekcje [§§ 67-70](#)).

- (6) Obowiązkiem państw członkowskich jest ochrona, na swoim terytorium, zdrowia i bezpieczeństwa osób, zwłaszcza pracowników, oraz, w stosownych przypadkach, zwierząt domowych i mienia, zwłaszcza przed zagrożeniami wynikającymi z użytkowania urządzeń i systemów zapewniających ochronę przed atmosferą potencjalnie wybuchową.

§ 7 Zdrowie i bezpieczeństwo

Obowiązki państw członkowskich w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa opierają się na postanowieniach [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TFUE\)](#), w szczególności na art. 4, 36, 114, 153 i 169.

Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa jest zarówno podstawowym obowiązkiem, jak i prerogatywą państw członkowskich. Ponieważ dyrektywa ATEX 2014/34/UE harmonizuje na poziomie UE wymogi w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa dotyczące projektowania i budowy urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, odpowiedzialność państw członkowskich za ochronę zdrowia i bezpieczeństwa osób itp. w odniesieniu do związanych z tym zagrożeń oznacza, że wymogi dyrektywy ATEX są prawidłowo stosowane.

Należy przypomnieć, że użytkowanie urządzeń w atmosferze potencjalnie wybuchowej jest objęte dyrektywą ATEX "miejsce pracy" [1999/92/WE](#) (patrz przypis 7 we "Wstępie"). Dyrektywa ta określa minimalne wymagania i może być uzupełniona przez krajowe wymagania państw członkowskich.

(7) Dyrektywa 94/9/WE poczyniła pozytywne kroki w kierunku skutecznej ochrony przed zagrożeniem wybuchem zarówno dla urządzeń górniczych, jak i powierzchniowych. Te dwie grupy urządzeń są stosowane w wielu sektorach handlowych i przemysłowych i mają duże znaczenie gospodarcze.

§ 8 Ochrona przed zagrożeniami wybuchem

Nowa dyrektywa ATEX 2014/34/UE zapewnia ciągłość z istotnymi przepisami poprzedniej dyrektywy 94/9/WE, uznając jej pozytywny wkład w zdrowie i bezpieczeństwo poprzez zapewnienie ochrony przed zagrożeniem wybuchem zarówno dla urządzeń górniczych, jak i powierzchniowych w ciągu prawie 13 lat funkcjonowania w Unii Europejskiej i krajach EOG.

(8) Zgodność z wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa urządzeń i systemów ochronnych. Wymagania te należy podzielić na wymagania ogólne i dodatkowe, które muszą być spełnione przez urządzenia i systemy ochronne. W szczególności wymagania dodatkowe powinny uwzględniać istniejące lub potencjalne zagrożenia. Urządzenia i systemy ochronne powinny zatem spełniać co najmniej jeden z tych wymagań, jeżeli jest to niezbędne dla ich prawidłowego funkcjonowania lub ma mieć zastosowanie do ich użytkowania zgodnie z przeznaczeniem. Pojęcie użytkowania zgodnego z przeznaczeniem ma pierwszorzędne znaczenie dla zabezpieczenia przeciwwybuchowego urządzeń i systemów ochronnych. Istotne jest, aby producenci dostarczyli pełną informację. Konieczne powinno być również specjalne, wyraźne oznakowanie urządzeń i systemów ochronnych, określające ich zastosowanie w atmosferze potencjalnie wybuchowej.

(9) W celu zapewnienia bezpieczeństwa urządzeń i systemów ochronnych należy bezwzględnie zapewnić zgodność z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, określonymi w niniejszej dyrektywie. W celu realizacji tych wymagań należy uwzględnić zarówno technologię uzyskaną w momencie produkcji, jak i nadrzędne wymagania techniczne i ekonomiczne.

§ 9 Bezpieczeństwo urządzeń i systemów ochronnych ATEX: podstawowe wymogi w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa

Zgodnie z zasadami i celami Nowego Podejścia i [Nowych Ram Prawnych](#), należy określić zasadnicze wymogi dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa, dzięki którym zapewniony zostanie wysoki poziom ochrony. Te zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa (EHSR) zostały wymienione w załączniku II do dyrektywy ATEX 2014/34/UE i są specyficzne w odniesieniu do:

- potencjalnych źródeł zapłonu w urządzeniach przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem;

- autonomicznych systemów ochronnych przeznaczonych do uruchomienia w następstwie wybuchu, których podstawowym celem jest natychmiastowe zatrzymanie wybuchu i/lub ograniczenie skutków płomieni i ciśnienia wybuchu;
- urządzenia zabezpieczające mające na celu przyczynienie się do bezpiecznego funkcjonowania takich urządzeń w odniesieniu do źródła zapłonu i do bezpiecznego funkcjonowania autonomicznych systemów ochronnych;
- części składowe nieposiadające autonomicznej funkcji istotnej dla bezpiecznego funkcjonowania takich urządzeń lub autonomicznych systemów ochronnych.

Od dnia 1 lipca 2003 r. odpowiednie produkty mogły być wprowadzane do obrotu na terytorium UE¹³, swobodnie przemieszczane i eksploatowane zgodnie z projektem i przeznaczeniem w przewidywanym środowisku tylko wtedy, gdy były zgodne z dyrektywą ATEX (i innymi odpowiednimi przepisami), tj. dyrektywą 94/9/WE - do dnia 19 kwietnia 2016 r. - lub dyrektywą 2014/34/UE - od dnia 20 kwietnia 2016 r.

Dyrektywa 2014/34/UE określa zharmonizowane wymagania dotyczące urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych, przeznaczonych do użytku w środowiskach zagrożonych wybuchem z powodu pyłu lub gazu, oraz systemów ochronnych. Uwzględniono również urządzenia zabezpieczające przeznaczone do użytku poza przestrzeniami zagrożonymi wybuchem, które są wymagane lub przyczyniają się do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń lub systemów ochronnych w odniesieniu do ryzyka wybuchu.

- (10) Podmioty gospodarcze powinny być odpowiedzialne za zgodność produktów z niniejszą dyrektywą, stosownie do roli odgrywanej przez siebie w łańcuchu dostaw, tak aby zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób, w szczególności pracowników, oraz, w stosownych przypadkach, ochrony zwierząt domowych i mienia, a także zagwarantować uczciwą konkurencję na rynku unijnym.
- (11) Wszystkie podmioty gospodarcze uczestniczące w łańcuchu dostaw i dystrybucji powinny wprowadzić właściwe środki w celu zapewnienia, by udostępniały one na rynku wyłącznie produkty zgodne z niniejszą dyrektywą. Konieczne jest zapewnienie jasnego i proporcjonalnego podziału obowiązków odpowiadających roli każdego podmiotu gospodarczego w łańcuchu dostaw i dystrybucji.
- (12) W celu ułatwienia komunikacji między podmiotami gospodarczymi, organami nadzoru rynku i konsumentami, państwa członkowskie powinny zachęcać podmioty gospodarcze do podawania, oprócz adresu pocztowego, adresu strony internetowej.

§ 10 Obowiązki podmiotów gospodarczych

Unijne prawodawstwo harmonizacyjne definiuje producenta, upoważnionego przedstawiciela, importera i dystrybutora jako "podmioty gospodarcze". W [nowych ramach prawnych](#) odpowiedzialność i obowiązki podmiotów gospodarczych zostały określone bardziej szczegółowo: wszystkie te podmioty muszą odgrywać kluczową

¹³ Dyrektywa 2014/34/UE ma również zastosowanie na terytoriach EOG (zob. przypis 2 w "Uwagach wstępnych"), jak również na innych terytoriach, na których obowiązuje odpowiednia umowa międzynarodowa, np. w Szwajcarii na mocy "Umowy o wzajemnym uznawaniu" (MRA) lub w Turcji na mocy "Umowy o unii celnej". Więcej szczegółów można znaleźć na stronie internetowej DG ds: <http://ec.europa.eu/growth/industry/international-aspects/>

rolę w łańcuchu dostaw, w szczególności w zakresie zgodności produktów, odpowiednich środków, komunikacji i współpracy.

Podanie adresu strony internetowej obok adresu pocztowego jest związane z wymogami dla producentów określonymi w art. 6 ust. 7 oraz dla importerów określonymi w art. 8 ust. 3.

Zob. również § 3. "Podmioty w łańcuchu dostaw produktów i ich obowiązki" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów.](#)

(13) Producent, posiadający szczegółową wiedzę na temat projektu i procesu produkcji, jest najbardziej kompetentny do przeprowadzenia procedury oceny zgodności. Ocena zgodności powinna zatem pozostać wyłącznie obowiązkiem producenta.

§ 11 Obowiązki producentów: ocena zgodności

Ocena zgodności zgodnie z procedurami oceny zgodności mającymi zastosowanie do produktu jest obowiązkiem wyłącznie producenta, niezależnie od tego, czy dyrektywa przewiduje zaangażowanie notyfikowanej jednostki oceniającej zgodność, czy też nie.

(14) Niezbędne jest zapewnienie zgodności wprowadzanych na rynek Unii produktów z państw trzecich z niniejszą dyrektywą, w szczególności zapewnienie poddania tych produktów przez producentów odpowiednim procedurom oceny zgodności. Dlatego też należy wprowadzić przepis, zgodnie z którym importerzy upewniają się co do zgodności wprowadzanych przez nich do obrotu produktów z wymogami niniejszej dyrektywy i nie wprowadzają do obrotu produktów niespełniających tych wymagań lub stwarzających zagrożenie. Należy również wprowadzić przepis, zgodnie z którym importerzy upewniają się co do przeprowadzenia procedur oceny zgodności oraz dostępności oznakowania i dokumentacji produktu sporządzonej przez producentów do wglądu dla właściwych organów krajowych.

(15) Wprowadzając produkt do obrotu, każdy importer powinien umieścić na nim swoje imię i nazwisko, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy oraz adres pocztowy, pod którym można się z nim skontaktować. Należy przewidzieć wyjątki w przypadkach, gdy wielkość lub charakter produktu na to nie pozwala. Obejmuje to przypadki, w których importer musiałby otworzyć opakowanie, aby umieścić na produkcie swoją nazwę i adres.

§ 12 Obowiązki importerów

Importer jest podmiotem gospodarczym mającym siedzibę w Unii, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu w Unii produkt z państwa trzeciego. Na mocy dyrektywy ma on ważne i jasno określone obowiązki. W znacznym stopniu opierają się one na obowiązkach, którym podlega producent mający siedzibę w UE.

Importer musi zapewnić, że producent prawidłowo wypełnił swoje obowiązki. Importer nie jest zwykłym odsprzedawcą produktów, ale ma do odegrania kluczową rolę w zagwarantowaniu zgodności importowanych produktów.

- (16) Dystrybutor udostępnia produkt na rynku po wprowadzeniu go do obrotu przez producenta lub importera i powinien działać z odpowiednią ostrożnością, tak obchodząc się z produktem, by nie miało to negatywnego wpływu na jego zgodność.

§ 13 *Obowiązki dystrybutorów*

Obok producentów i importerów, dystrybutorzy stanowią trzecią kategorię podmiotów gospodarczych, na których spoczywają szczególne obowiązki. Dystrybutor to osoba fizyczna lub prawna w łańcuchu dostaw, inna niż producent lub importer, która udostępnia produkt na rynku.

Detaliści, hurtownicy i inni dystrybutorzy w łańcuchu dostaw nie są zobowiązani do utrzymywania preferencyjnych stosunków z producentem, tak jak autoryzowany przedstawiciel. Dystrybutor nabywa produkty w celu dalszej dystrybucji od producenta, importera lub innego dystrybutora.

Dystrybutorzy muszą działać z należyłą starannością w odniesieniu do obowiązujących wymogów dyrektywy. Należyta staranność odnosi się do wysiłku podejmowanego przez zwykle ostrożną lub rozsądną stronę w celu uniknięcia wyrządzenia szkody innej osobie, biorąc pod uwagę okoliczności. Odnosi się ona do poziomu osądu, ostrożności, rozwagi, determinacji i aktywności, jakich można by racjonalnie oczekiwać od danej osoby w konkretnych okolicznościach.

Dystrybutorzy muszą na przykład wiedzieć, które produkty muszą być opatrzone oznakowaniem CE, jakie informacje muszą towarzyszyć produktowi (na przykład deklaracja zgodności UE), jakie są wymagania językowe dotyczące etykietowania, instrukcji obsługi lub innych dokumentów towarzyszących oraz co jest wyraźnym sygnałem, że produkt nie jest zgodny z wymogami. Dystrybutorzy mają obowiązek wykazać przed krajowym organem nadzoru rynku, że działali z należyłą starannością i dopilnować, by producent lub jego upoważniony przedstawiciel lub osoba, która dostarczyła mu produkt, podjęli środki wymagane na mocy dyrektywy, wymienione w części dotyczącej odpowiedzialności i obowiązków dystrybutorów, w zakresie, w jakim można tego racjonalnie oczekiwać.

- (17) Każdy podmiot gospodarczy wprowadzający produkt do obrotu pod własną nazwą lub znakiem towarowym bądź modyfikujący produkt w sposób, który może wpłynąć na zgodność produktu z niniejszą dyrektywą, powinien być uznany za producenta i przejąć jego obowiązki.

§ 14 *Obowiązki producenta wobec podmiotów gospodarczych*

Jeżeli produkt jest wprowadzany do obrotu pod nazwą lub znakiem towarowym innej osoby, osoba ta będzie uważana za producenta.

Odpowiedzialność producenta dotyczy również każdej osoby fizycznej lub prawnej, która montuje, pakuje, przetwarza lub etykietuje gotowe produkty i wprowadza je na rynek pod własną nazwą lub znakiem towarowym. Odpowiedzialność producenta spoczywa również na osobie, która zmienia przeznaczenie produktu w taki sposób, że zaczynają obowiązywać inne zasadnicze lub inne wymagania prawne, lub w istotny sposób zmienia lub

lub przebudowuje produkt (tworząc w ten sposób nowy produkt) w celu wprowadzenia go do obrotu.

- (18) Z uwagi na ścisły związek dystrybutorów i importerów z rynkiem, podmioty te powinny być zaangażowane w zadania związane z nadzorem rynku, realizowane przez właściwe organy krajowe, oraz powinny być gotowe do aktywnego udziału w wykonywaniu tych zadań poprzez przedstawianie tym organom wszystkich koniecznych informacji dotyczących danego produktu.
- (19) Zapewnienie identyfikowalności produktu w całym łańcuchu dostaw przyczynia się do uproszczenia nadzoru rynku i zwiększenia jego skuteczności. Skuteczny system identyfikowalności ułatwia organom nadzoru rynku realizację zadania polegającego na zidentyfikowaniu podmiotów gospodarczych udostępniających na rynku produkty niespełniające wymagań. Przy przechowywaniu informacji wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy do identyfikacji innych podmiotów gospodarczych podmioty gospodarcze nie powinny mieć obowiązku aktualizowania tych informacji w odniesieniu do innych podmiotów gospodarczych, które dostarczyły im produkt lub którym oni dostarczyli produkt.

§ 15 *Informacje i identyfikowalność produktów na potrzeby nadzoru rynku*

Podmioty gospodarcze (producenci, dystrybutorzy i importerzy) muszą współpracować z władzami krajowymi w celu prowadzenia skutecznych działań w zakresie nadzoru rynku, w tym dostarczania informacji i zapewniania identyfikowalności produktów w całym łańcuchu dostaw.

Artykuł 11 dyrektywy dotyczy "Identyfikacji podmiotów gospodarczych" (patrz sekcja [§ 84](#)).

- (20) Niniejsza dyrektywa powinna być ograniczona do określenia zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa. Aby ułatwić ocenę zgodności z tymi wymaganiami, należy przewidzieć domniemanie zgodności w odniesieniu do produktów zgodnych z normami zharmonizowanymi przyjmowanymi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej (1) w celu wyrażenia szczegółowych specyfikacji technicznych tych wymagań.

(1) Dz.U. L 316 z 14.11.2012,

§ 16 *Podstawowe wymagania w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa: domniemanie zgodności z normami zharmonizowanymi*

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE opiera się na metodzie regulacyjnej znanej jako "nowe podejście do harmonizacji technicznej i norm", dostosowanej do [nowych ram prawnych](#). W samych przepisach określono obowiązkowe zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa (EHSR), które muszą spełniać produkty wprowadzane na rynek UE, oraz procedury oceny ich zgodności.

Szczegółowe rozwiązania techniczne dotyczące spełniania tych EHSR są podane w europejskich normach zharmonizowanych, określonych i przyjętych zgodnie z [rozporządzeniem \(UE\) nr 1025/2012](#) ("rozporządzenie w sprawie normalizacji"), w szczególności w art. 2 i 10. Stosowanie norm zharmonizowanych jest dobrowolne, ale pozwala domniemywać zgodność z EHSR, których dotyczą.

(21) W rozporządzeniu (UE) nr 1025/2012 przewidziano procedurę sprzeciwu wobec norm zharmonizowanych, jeżeli normy te nie spełniają w pełni wymogów niniejszej dyrektywy.

§ 17 Formalne zastrzeżenia do norm zharmonizowanych

W art. 11 rozporządzenia w sprawie normalizacji [\(UE\) nr 1025/2012](#) określono procedurę kwestionowania normy zharmonizowanej - procedurę "sprzeciwu formalnego" - w przypadku, gdy państwo członkowskie lub Parlament Europejski uznają, że norma ta nie spełnia w pełni wymogów, które ma obejmować i które określono w odpowiednim prawodawstwie UE dotyczącym produktów.

(22) Aby podmioty gospodarcze mogły wykazać, a właściwe organy zapewnić spełnienie przez produkty udostępniane na rynku zasadniczych wymagań zdrowia i bezpieczeństwa, należy ustanowić procedury oceny zgodności. Decyzją nr 768/2008/WE ustanowiono moduły procedur oceny zgodności, obejmujące procedury od najmniej do najbardziej rygorystycznych, proporcjonalnie do poziomu występującego zagrożenia i wymaganego poziomu bezpieczeństwa. W celu zapewnienia spójności międzysektorowej i uniknięcia wariantów doraźnych, procedury oceny zgodności powinny być wybierane spośród tych modułów.

§ 18 Procedury oceny zgodności

Wśród modułów ustanowionych [decyzją nr 768/2008/WE](#) w ramach [nowych ram prawnych](#), dyrektywa ATEX 2014/34/UE zawiera siedem modułów procedur oceny zgodności (załączniki III-IX) do oceny zgodności urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem z obowiązującymi zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa.

Zob. również § 5,1. "Moduły do oceny zgodności" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

(23) Producenci powinni sporządzić deklarację zgodności UE, zawierającą wymagane na mocy niniejszej dyrektywy informacje na temat zgodności produktu z wymaganiami niniejszej dyrektywy i innymi odpowiednimi przepisami unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego.

(24) Aby zapewnić skuteczny dostęp do informacji na potrzeby nadzoru rynku, informacje wymagane do zidentyfikowania wszystkich mających zastosowanie aktów prawnych Unii powinny być dostępne w jednej deklaracji zgodności UE. Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych, taka pojedyncza deklaracja zgodności UE może być dokumentacją składającą się z odpowiednich indywidualnych deklaracji zgodności.

§ 19 Deklaracja zgodności UE

Motywy 23 i 24 wprowadzają przepisy związane z deklaracją zgodności UE, która ma być sporządzona przez producenta dla produktów, które mają być wprowadzone na rynek UE. Dyrektywa ATEX 2014/34/UE zawiera takie przepisy w art. 14 (w szczególności w ust. 3 dotyczącym jednolitej deklaracji zgodności UE) oraz w załączniku X określającym wzór struktury.

Patrz również § 4.4 "Deklaracja zgodności UE" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE w zakresie produktów.](#)

- (25) Oznakowanie CE, wskazujące na zgodność produktu, jest widoczną konsekwencją całego procesu obejmującego ocenę zgodności w szerokim znaczeniu. Ogólne zasady regulujące oznakowanie CE określono w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008. Zasady dotyczące umieszczania oznakowania CE powinny zostać określone w niniejszej dyrektywie.

§ 20 Oznakowanie CE

W motywie 25 wprowadza się przepisy związane z oznakowaniem CE, odwołując się do ogólnych zasad określonych w art. 30 [rozporządzenia \(WE\) nr 765/2008](#) w sprawie [nowych ram prawnych](#). Dyrektywa ATEX 2014/34/UE zawiera odniesienie do tych przepisów, jak również zasady i warunki umieszczania oznakowania CE oraz innych oznakowań, w art. 15 i 16.

Zob. również § 4.5.1. "Oznakowanie CE" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów.](#)

- (26) Niektóre procedury oceny zgodności ustanowione w niniejszej dyrektywie wymagają interwencji jednostek oceniających zgodność, które są notyfikowane Komisji przez państwa członkowskie.
- (27) Doświadczenie pokazało, że kryteria określone w dyrektywie 94/9/WE, które muszą być spełnione przez jednostki oceniające zgodność, aby mogły one zostać notyfikowane Komisji, są niewystarczające do zapewnienia jednakowo wysokiego poziomu realizacji zadań przez wszystkie jednostki notyfikowane w Unii. Niezwykle istotne jest jednak, by wszystkie jednostki notyfikowane wykonywały swoje zadania na tym samym poziomie i w warunkach uczciwej konkurencji. Wymaga to ustanowienia obowiązkowych wymagań dla jednostek oceniających zgodność, które chciałyby zostać notyfikowane jako podmioty świadczące usługi w zakresie oceny zgodności.
- (28) Jeżeli jednostka oceniająca zgodność wykaże, że spełnia kryteria ustanowione w normach zharmonizowanych, to powinno się ją uznać za zgodną z odpowiednimi wymaganiami określonymi w niniejszej dyrektywie.

- (29) W celu zapewnienia spójnego poziomu jakości w dokonywaniu oceny zgodności należy także ustanowić wymagania dotyczące organów notyfikujących i innych organów uczestniczących w ocenie, notyfikacji i monitorowaniu jednostek notyfikowanych.
- (30) System określony w niniejszej dyrektywie powinien zostać uzupełniony systemem akredytacji przewidzianym w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008. Ponieważ akredytacja jest podstawowym środkiem weryfikacji kompetencji jednostek oceniających zgodność, powinna być ona również stosowana do celów notyfikacji.
- (31) Za preferowaną metodę wykazania kompetencji technicznych jednostek oceniających zgodność krajowe organy władzy publicznej w całej Unii powinny uznać przejrzystą akredytację przewidzianą w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008, zapewniającą niezbędny poziom zaufania do certyfikatów zgodności. Organy krajowe mogą jednak uznać, że dysponują odpowiednimi środkami do przeprowadzenia takiej oceny we własnym zakresie. W takim przypadku, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu wiarygodności ocen przeprowadzanych przez inne organy krajowe, powinny one przedstawić Komisji i pozostałym państwom członkowskim konieczne dowody w formie dokumentów wykazujące, że oceniane jednostki oceniające zgodność spełniają właściwe wymagania prawne.
- (32) Jednostki oceniające zgodność często zlecają podwykonawstwo części swoich działań związanych z oceną zgodności lub korzystają z usług spółek zależnych. W celu zagwarantowania poziomu ochrony wymaganego od produktów wprowadzanych na rynek unijny zasadnicze znaczenie ma, aby w ramach wykonywania zadań oceny zgodności podwykonawcy i spółki zależne spełniały te same wymagania, co jednostki notyfikowane. W związku z tym ważne jest, aby ocena kompetencji i działalności jednostek, które mają być notyfikowane, oraz monitorowanie jednostek już notyfikowanych, obejmowały również działalność prowadzoną przez podwykonawców i spółki zależne.
- (33) Konieczne jest zwiększenie skuteczności i przejrzystości procedury notyfikacji, a w szczególności dostosowanie jej do nowych technologii, tak aby umożliwić notyfikację on-line.
- (34) Ponieważ jednostki notyfikowane mogą oferować swoje usługi w całej Unii, należy zapewnić pozostałym państwom członkowskim i Komisji możliwość wnoszenia sprzeciwu wobec danej jednostki notyfikowanej. Ważne jest zatem ustalenie terminu, w jakim możliwe będzie wyjaśnienie wszelkich wątpliwości lub obaw co do kompetencji jednostek oceniających zgodność, zanim zaczną one prowadzić działalność jako jednostki notyfikowane.
- (35) W interesie konkurencyjności jest, aby jednostki notyfikowane stosowały procedury oceny zgodności, nie stwarzając przy tym niepotrzebnych obciążeń dla podmiotów gospodarczych. Z tego samego powodu, a także w celu zapewnienia równego traktowania podmiotów gospodarczych, należy zapewnić spójność w stosowaniu procedur oceny zgodności pod względem technicznym. Można to najlepiej osiągnąć poprzez odpowiednią koordynację i współpracę między jednostkami notyfikowanymi.

§ 21 **Jednostki oceniające zgodność: jednostki notyfikowane**

Jednostki oceniające zgodność, zwane jednostkami notyfikowanymi ze względu na to, że są notyfikowane Komisji i innym państwom członkowskim przez właściwe organy krajowe państw członkowskich UE, są zobowiązane do udziału w szeregu procedur oceny zgodności określonych w dyrektywie 2014/34/UE, jak wskazano w:

- Załącznik III: Badanie typu UE
- Załącznik IV: Zapewnienie jakości procesu produkcji
- Załącznik V: Weryfikacja produktu
- Załącznik VI: Wewnętrzna kontrola produkcji oraz nadzorowane testowanie produktów
- Załącznik VII: Zapewnienie jakości produktu
- Załącznik IX: Weryfikacja jednostkowa

W dyrektywie ATEX cały rozdział 4 - art. 17-33 - poświęcono jednostkom notyfikowanym, powielając zasadniczo odpowiednią treść [decyzji nr 768/2008/WE](#). Przepisy dotyczące akredytacji jednostek notyfikowanych zawarte są w [rozporządzeniu \(WE\) nr 765/2008](#).

Zob. również §§ 5.2 "Jednostki oceniające zgodność" i 5.3 "Notyfikacja", a także § 6 "Akredytacja" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

- (36) Państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby produkty objęte niniejszą dyrektywą mogły być wprowadzane do obrotu wyłącznie wtedy, gdy odpowiednio przechowywane i wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem lub w warunkach stosowania, które można w sposób racjonalny przewidzieć, nie zagrażają zdrowiu i bezpieczeństwu osób. Produkty objęte niniejszą dyrektywą powinny być uznawane za niezgodne z zasadniczymi wymaganiami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w niniejszej dyrektywie wyłącznie w warunkach użytkowania, które można w sposób racjonalny przewidzieć, tj. gdy takie użytkowanie może wynikać z zgodnego z prawem i łatwego do przewidzenia zachowania ludzi.
- (37) W celu zapewnienia pewności prawa konieczne jest jasne określenie, że przepisy dotyczące nadzoru rynku unijnego i kontroli produktów wprowadzanych na rynek Unii, ustanowione rozporządzeniem (WE) nr 765/2008, mają zastosowanie do produktów objętych niniejszą dyrektywą. Niniejsza dyrektywa nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim wyboru właściwych organów do wykonywania tych zadań.

§ 22 **Zgodność produktów na rynku i nadzór rynku**

Termin "nadzór rynku" oznacza działalność właściwych organów krajowych państw członkowskich polegającą na sprawdzaniu zgodności produktów objętych prawodawstwem harmonizacyjnym UE po ich wprowadzeniu do obrotu lub oddaniu do użytku na rynku UE oraz na podejmowaniu koniecznych działań w przypadku produktów niespełniających wymagań.

Zob. również § 7 "Nadzór rynku" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE w zakresie produktów](#).

- (38) W dyrektywie 94/9/WE przewidziano już procedurę ochronną, która jest konieczna, aby umożliwić kwestionowanie zgodności produktu. W celu zwiększenia przejrzystości i skrócenia czasu przetwarzania konieczne jest udoskonalenie

procedury ochronnej w celu zwiększenia jej skuteczności i wykorzystania wiedzy specjalistycznej dostępnej w państwach członkowskich.

- (39) Istniejący system powinien zostać uzupełniony procedurą zapewniającą przekazywanie zainteresowanym stronom informacji na temat środków przewidzianych w odniesieniu do produktów stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób, zwłaszcza pracowników, lub zwierząt domowych lub mienia. Powinien on również umożliwiać organom nadzoru rynku podejmowanie - we współpracy z zainteresowanymi podmiotami gospodarczymi - działań w odniesieniu do takich produktów na wcześniejszym etapie.
- (40) W przypadku gdy państwa członkowskie i Komisja osiągną porozumienie co do zasadności określonego środka przyjętego przez dane państwo członkowskie, dalsze zaangażowanie Komisji nie jest wymagane, z wyjątkiem przypadków, gdy niezgodność można przypisać niedostatkom w normie zharmonizowanej.

§ 23 Procedura klauzuli ochronnej

„Procedura klauzuli ochronnej” dotycząca postępowania z produktami niezgodnymi i niebezpiecznymi na mocy dyrektywy ATEX 2014/34/UE pochodzi z [decyzji nr 768/2008/WE](#) i ma na celu zwiększenie jej skuteczności i efektywności pod względem informacji, komunikacji, zasobów i wyników.

Zob. również § 7.5.1. "Mechanizmy ochronne" w "[Niebieskim przewodniku](#)" dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Jeżeli niezgodność jest związana z brakami w normie zharmonizowanej, zastosowanie ma procedura "formalnego sprzeciwu" (zob. sekcja [§ 17](#)).

(41) W celu zapewnienia jednolitych warunków wdrażania niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (1).

(42) Procedura doradcza powinna być stosowana przy przyjmowaniu aktów wykonawczych wzywających notyfikujące państwo członkowskie do podjęcia niezbędnych środków naprawczych w odniesieniu do jednostek notyfikowanych, które nie spełniają lub przestały spełniać wymagania dotyczące ich notyfikacji.

(43) W przypadku przyjmowania aktów wykonawczych w odniesieniu do produktów zgodnych z wymaganiami, które stanowią zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub innych aspektów ochrony interesu publicznego, należy stosować procedurę sprawdzającą.

(44) Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli - w należycie uzasadnionych przypadkach dotyczących produktów zgodnych z wymaganiami, które stanowią zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób, zwierząt domowych lub mienia - wymaga tego szczególnie pilny charakter sprawy.

(1) Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

§ 24 *Upewnienia i procedury wykonawcze*

Upewnienia wykonawcze są przyznawane Komisji Europejskiej i monitorowane przez prawodawców UE (Parlament Europejski i Rad) w celu zapewnienia jednolitego wdrażania niektórych srodkw w calej UE, zgodnie z art. 291 [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TFUE\)](#). [Rozporządzenie \(UE\) nr 182/2011](#) ("rozporządzenie w sprawie procedury komitetowej") ustanawia przepisy i zasady ogólne dotyczące wykonywania takich upewnienw wykonawczych przez Komisj.

W ramach dyrektywy ATEX 2014/34/UE przyjcie aktu wykonawczego jest wymagane w przypadku zastrzeżeń zgłoszonych w odniesieniu do jednostki notyfikowanej (zob. sekcja § [§ 107](#)) oraz w przypadku zgodnych produktów na rynku stanowiących zagrozenie. Zgodnie z art. 2 ust. 2 i

3 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, procedura sprawdzająca ma zastosowanie do aktów wykonawczych dotyczących produktów związanych z "ochron zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi i zwierząt" (b)(iii), podczas gdy procedura doradcza ma zastosowanie do aktów wykonawczych dotyczących srodkw naprawczych w odniesieniu do jednostek notyfikowanych.

- (45) Zgodnie z ustaloną praktyk komitet ustanowiony na mocy niniejszej dyrektywy może odgrywac użyteczną rolę w badaniu kwestii dotyczących stosowania niniejszej dyrektywy, zgłaszanych przez jego przewodniczącego lub przedstawiciela państwa czlankowskiego zgodnie z jego regulaminem wewnętrznym.
- (46) W przypadku rozpatrywania spraw związanych z niniejszą dyrektyw, innych niź jej wdrożenie lub naruszenia, tj. w ramach grupy ekspertów Komisji, Parlament Europejski powinien, zgodnie z obowiązującą praktyk, otrzymywac pełne informacje i dokumentacj oraz, w stosownych przypadkach, zaproszenie do udziału w takich posiedzeniach.

§ 25 *Komitet ATEX*

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE potwierdza rolę komitetu ATEX w badaniu różnych kwestii związanych z wdrażaniem i stosowaniem dyrektywy oraz zarządzaniem ni. Szczególne przepisy związane z procedur komitetu zostały określone w art. 39 dyrektywy.

Zgodnie z [rozporządzeniem \(UE\) nr 182/2011](#) ("rozporządzenie w sprawie procedury komitetowej") Komitet ATEX ma obowiązek przekazywania Parlamentowi Europejskiemu informacji i dokumentacji na temat omawianych kwestii, innych niź te związane z wdrażaniem lub naruszeniem dyrektywy.

- (47) Komisja powinna - w drodze aktów wykonawczych oraz, z uwagi na ich szczególny charakter, działając bez stosowania rozporządzenia (UE) nr 182/2011 - ustalic, czy srodki podjęte przez państwa czlankowskie w odniesieniu do wyrobów niezgodnych są uzasadnione, czy teź nie.

§ 26 *Akty wykonawcze dotyczące srodkw w sprawie produktów niezgodnych z wymaganiami*

Przyjęcie aktu wykonawczego przez Komisję jest wymagane nie tylko w przypadkach dotyczących jednostek notyfikowanych lub produktów zgodnych stanowiących zagrożenie (zob. sekcja [§ 22](#)), ale również wtedy, gdy państwa członkowskie podejmują działania w odniesieniu do produktów niezgodnych (procedura klauzuli ochronnej - zob. sekcja [§ 23](#)).

(48) Państwa członkowskie powinny ustanowić zasady dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów prawa krajowego przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz zapewnić egzekwowanie tych zasad. Przewidziane sankcje powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

§ 27 Wykonanie: kary

Motyw (48) odpowiada art. 40 dyrektywy.

(49) Konieczne jest zapewnienie rozsądnych uzgodnień przejściowych, które umożliwią udostępnienie na rynku i oddanie do użytku, bez konieczności spełnienia dalszych wymogów dotyczących produktu, produktów, które zostały już wprowadzone do obrotu zgodnie z dyrektywą 94/9/WE przed terminem stosowania krajowych środków transponujących niniejszą dyrektywę. Dystrybutorzy powinni zatem mieć możliwość dostarczania produktów, które zostały wprowadzone do obrotu, czyli zapasów znajdujących się już w łańcuchu dystrybucji, przed datą rozpoczęcia stosowania krajowych środków transponujących niniejszą dyrektywę.

§ 28 Uzgodnienia przejściowe

Szczegółowe przepisy przejściowe dotyczące produktów i certyfikatów, od poprzedniej dyrektywy 94/9/WE do nowej dyrektywy ATEX 2014/34/UE, przewidziano w art. 41. Są one zgodne z pozostałym prawodawstwem harmonizacyjnym UE dostosowanym do [nowych ram prawnych](#).

(50) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie zapewnienie, aby produkty na rynku spełniały wymogi zapewniające wysoki poziom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób, w szczególności pracowników, oraz, w stosownych przypadkach, ochrony zwierząt domowych i mienia, przy jednoczesnym zagwarantowaniu funkcjonowania rynku wewnętrznego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego skalę i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

§ 29 Zasada pomocniczości i proporcjonalności

Motyw 50 stanowi uzasadnienie dyrektywy ATEX 2014/34/UE w odniesieniu do zasad pomocniczości i proporcjonalności określonych w art. 5 [Traktatu o Unii Europejskiej \(TUE\)](#). Zgodnie z tymi zasadami, Unia Europejska podejmuje działania

tylko wówczas, gdy te same cele nie mogą zostać lepiej osiągnięte przez działania państw członkowskich.

W rzeczywistości jest oczywiste, że bez dyrektywy producenci sprzętu i urządzeń przeznaczonych do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem musieliby stosować różne zasady, wymogi i procedury dotyczące bezpieczeństwa produktów w każdym państwie członkowskim UE, co stanowiłoby zarówno poważną przeszkodę dla jednolitego rynku wewnętrznego (swobodnego przepływu towarów), jak i mniej skuteczny środek zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa produktów ATEX.

- (51) Obowiązek transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinien ograniczać się do tych przepisów, które stanowią istotną zmianę w porównaniu z wcześniejszą dyrektywą. Zobowiązanie do transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z wcześniejszej dyrektywy.
- (52) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego oraz dat rozpoczęcia stosowania dyrektywy określonych w załączniku XI część B,

§ 30 *Transpozycja*

Przepisy dotyczące transpozycji są przewidziane w art. 42 dyrektywy.

Na stronie internetowej Komisji poświęconej dyrektywie ATEX dostępne są "Wytyczne dotyczące przejścia dyrektywy ATEX z 94/9/WE na 2014/34/UE"¹⁴. Zawiera on wykaz "najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi", obejmujący zarówno pytania "horyzontalne", jak i "sektorowe", tj. pytania wspólne dla całego prawodawstwa UE dostosowanego do [nowych ram prawnych](#) oraz pytania dotyczące konkretnie dyrektywy 2014/34/UE. Została ona wydana w październiku 2015 r. i odzwierciedla wyniki dyskusji prowadzonych w okresie przejściowym, w szczególności podczas warsztatów na temat przejścia na nową dyrektywę ATEX 2014/34/UE, które odbyły się w Brukseli w dniu 30 września 2015 r.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13132/attachments/1/translations/en/renditions/native>

ARTYKUŁY DYREKTYWY ATEX

ROZDZIAŁ 1 PRZEPISY OGÓLNE

§ 31 Przepisy ogólne

Przepisy ogólne dyrektywy ATEX 2014/34/UE obejmują artykuły dotyczące zakresu stosowania i definicji.

Artykuł 1

Zakres

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do następujących, zwanych dalej "produktami"
 - (a) urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem;
 - (b) urządzeń zabezpieczających, urządzeń sterujących i urządzeń regulacyjnych przeznaczonych do użytku poza przestrzeniami zagrożonymi wybuchem, ale wymaganych lub przyczyniających się do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń i systemów ochronnych w odniesieniu do ryzyka wybuchu;
 - (c) części składowych przeznaczonych do włączenia do urządzeń i systemów ochronnych, o których mowa w lit. A).

...

§ 32 Wyroby objęte dyrektywą ATEX

Termin "produkt, wyrób" zdefiniowany w dyrektywie ATEX 2014/34/UE obejmuje urządzenia, systemy ochronne, urządzenia zabezpieczające, urządzenia sterujące, urządzenia regulacyjne i komponenty.

Aby produkt był objęty zakresem dyrektywy, musi on być:

- urządzeniem lub systemem ochronnym, zgodnie z definicją zawartą w art. 1 ust. 1 lit. A);
- urządzeniem zabezpieczającym, urządzeniem sterującym lub urządzeniem regulacyjnym, jak określono w art. 1 ust. 1 lit. b); lub
- komponentem, zgodnie z definicją w art. 1 ust. 1 lit. c), zgodnie z ich przeznaczeniem.

W niektórych szczególnych okolicznościach konieczne jest wyjaśnienie, aby zdecydować, czy dany produkt wchodzi w zakres dyrektywy 2014/34/UE, czy też nie. Zostanie to wyjaśnione na podstawie różnych przykładów:

- Systemy inertyzacji (patrz sekcja [§ 241](#))
- Kabiny natryskowe do farb (patrz sekcja [§ 242](#))
- Jednostki filtrujące i wentylowane zbiorniki silosowe (patrz sekcja [§ 243](#))
- Turbiny gazowe (patrz sekcja [§ 244](#))
- Turbiny parowe (patrz sekcja [§ 245](#))
- Pompy benzynowe (patrz sekcja [§ 246](#))

- Kable (patrz sekcja [§ 247](#))
- Obrotowe uszczelnienia mechaniczne (patrz sekcja [§ 248](#))
- Podnośniki kubelkowe (patrz sekcja [§ 249](#))
- Wózki widłowe (patrz sekcja [§ 250](#))
- Przenośne, ciśnieniowe kabiny („moduły”) (patrz sekcja [§ 251](#))
- Systemy automatycznego smarowania (patrz sekcja [§ 252](#))
- Elektryczne systemy ogrzewania przewodowego (patrz sekcja [§ 253](#))
- Ochrona silnika dla silników kategorii 3 (patrz sekcja [§ 254](#))
- Punkty dostępowe Wi-Fi (patrz sekcja [§ 255](#))
- Chłodziarki i szafy do przechowywania substancji lotnych (patrz sekcja [§ 256](#))

Również „[Lista graniczna - produkty ATEX](#)” jest przydatna do wyjaśnienia sytuacji szeregu produktów (urządzeń, systemów ochronnych, komponentów, urządzeń kontrolujących lub regulujących bezpieczeństwo i innych) w odniesieniu do dyrektywy ATEX 2014/34/UE.

Należy podkreślić, że dyrektywa ATEX 2014/34/UE niesie ze sobą obowiązki i odpowiedzialność dla osoby, która wprowadza produkty na rynek i/lub oddaje je do użytku, niezależnie od tego, czy jest to producent, jego upoważniony przedstawiciel, czy jakakolwiek inna osoba odpowiedzialna. Niniejsza dyrektywa „produktowa” nie reguluje kwestii użytkowania urządzeń w atmosferze zagrożonej wybuchem, które są objęte dyrektywą ATEX „miejsce pracy” [1999/92/WE](#) i innymi podobnymi przepisami europejskimi i krajowymi (*patrz przypis 7 we „Wstępie”*).

Producent, jego upoważniony przedstawiciel lub osoba, która po raz pierwszy wprowadza produkt do obrotu w UE lub oddaje produkt do użytku na rynku UE, musi zdecydować, czy jest on objęty dyrektywą ATEX 2014/34/UE, a jeśli tak, zastosować jej przepisy. Producent (w szerokim rozumieniu dyrektywy) musi zatem dokonać analizy ATEX na podstawie dyrektywy.

§ 33 *Używane, naprawiane lub modyfikowane produkty i części zamienne*¹⁵

Co do zasady, producenci muszą rozważyć, czy produkt jest wprowadzany na rynek UE lub po raz pierwszy oddawany do użytku, czy też modyfikacje są takie, że ich intencją lub wynikiem jest wprowadzenie na rynek produktu, który należy uznać za nowy produkt. Jeżeli odpowiedź na którekolwiek z tych pytań brzmi „tak”, wówczas dyrektywa 2014/34/UE ma pełne zastosowanie. We wszystkich innych przypadkach dyrektywa 2014/34/UE nie ma zastosowania, a osoba odpowiedzialna będzie musiała zapewnić, że wszelkie inne odpowiednie przepisy krajowe lub unijne są odpowiednio uwzględniane.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na dwie kwestie:

- W kolejnych punktach niniejsze wytyczne odnoszą się wyłącznie do produktów, w odniesieniu do których dyrektywa 2014/34/UE ma potencjalnie zastosowanie. Produkty niepodlegające dyrektywie 2014/34/UE są zatem wyłączone z niniejszych rozważań.

¹⁵ Stosowanie dyrektywy ATEX do „nowych urządzeń” pozostaje bez uszczerbku dla prawodawstwa dotyczącego własności intelektualnej. Zob. dyrektywa 89/104/EWG odnosząca się do znaków towarowych oraz decyzja Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11 lipca 1996 r., C427/93, 429/93, 436/93 Bristol Meyer Squibb.

- Zastosowanie dyrektywy 2014/34/UE do produktu „jak nowy” nie narusza przepisów dotyczących własności intelektualnej¹⁶.

W odniesieniu do informacji, które należy podać w przypadku naprawy sprzętu, patrz sekcja [§ 151](#) instrukcji.

Produkty używane i produkty z drugiej ręki

W ujęciu ogólnym „produkt używany” to produkt, który był już używany; w niniejszej sekcji „produkt używany” rozumiany jest jako produkt, który został wprowadzony do obrotu w UE przed wejściem w życie dyrektywy 2014/34/UE i oddany do użytku na terytorium UE. Produkt ten był zgodny z obowiązującymi wówczas przepisami: krajowymi lub unijnymi (jako dyrektywa 94/9/WE, obowiązująca od 1 lipca 2003 r. do 19 kwietnia 2016 r.), w zależności od daty. W tym przypadku dyrektywa 2014/34/UE nie ma zastosowania.

Używane produkty, które były na rynku i używane w UE przed datą wejścia w życie dyrektywy 2014/34/UE, nie są nią objęte. Produkty te były wprowadzane do obrotu i używane zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami. Ich obrót w Unii Europejskiej odbywa się m.in. na podstawie art. 28 i 30 [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TFUE\)](#) dotyczących swobodnego przepływu towarów, o ile nie zostały one zmodyfikowane w sposób wpływający na właściwości zdrowotne i bezpieczeństwo.

W przypadku używanych produktów przywiezionych z państwa nienależącego do UE i udostępnionych po raz pierwszy w UE po dniu 20 kwietnia 2016 r. w celu dystrybucji lub używania w UE zastosowanie ma dyrektywa 2014/34/UE.

Produkty regenerowane (lub odnowione)¹⁷

Są to produkty używane, które znajdowały się na rynku i były używane w UE, ale których działanie zmieniło się z czasem (z powodu starzenia się, przestarzałości itp.), i które zostały zmodyfikowane w celu przywrócenia im dawnego wyglądu. Przypadek produktów, których wygląd zewnętrzny został zmieniony i poprawiony poprzez zabieg kosmetyczny lub estetyczny po wprowadzeniu ich do obrotu i oddaniu do użytku, stanowi szczególną formę odnowienia, którego celem jest przywrócenie zewnętrznego wyglądu produktu¹⁸. Jeżeli odbywa się to bez istotnej modyfikacji, dyrektywa 2014/34/UE nie ma zastosowania.

Produkty przekonfigurowane

Są to produkty używane, które znajdowały się na rynku i były używane w UE, ale których konfiguracja została zmieniona poprzez dodanie (ulepszenie) lub usunięcie (obniżenie) jednej lub więcej części (komponenty, podzespoły, takie jak karty lub moduły wtykowe itp.) Jeżeli odbywa się to bez istotnej modyfikacji, dyrektywa 2014/34/UE nie ma zastosowania.

¹⁶ Zob. dyrektywa 89/104/EWG odnosząca się do znaków oraz decyzja Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11 lipca 1996 r. w połączonych sprawach C-427/93 i C-436/93 Bristol Meyer Squibb.

¹⁷ Oba terminy, regenerowany/odnowiony, jak również regeneracja/odnawianie są używane zamiennie w niniejszej sekcji.

¹⁸ Może się to wiązać z modyfikacją charakterystyki elektrostatycznej. Zastosowanie innych materiałów lub innych wymiarów zewnętrznych produktu może negatywnie wpłynąć na jego charakterystykę ATEX. Na przykład, obudowa z tworzywa sztucznego może zapewnić znacznie niższą ochronę elektrostatyczną niż obudowa metalowa.

Produkty istotnie zmodyfikowane

W rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE istotna modyfikacja to każda modyfikacja wyrobu mająca wpływ na jedną lub więcej cech zdrowia i bezpieczeństwa objętych zasadniczymi wymaganiami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa (np. temperatura) lub integralność ochrony typu. W tym przypadku należy zastosować dyrektywę 2014/34/UE. Oczywiście nie wyklucza to stosowania innych właściwych przepisów unijnych, jeśli takowe mają miejsce.

Zgodnie z powyższym, ogólna zasada jest taka, że dyrektywa 2014/34/UE ma ponowne zastosowanie do zmodyfikowanego produktu, jeśli modyfikacja jest uważana za istotną i jeśli jest on przeznaczony do ponownego wprowadzenia na rynek UE w celu dystrybucji i/lub użytkowania lub do użytku na własne potrzeby.

Produkty naprawione

Są to produkty, których funkcjonalność została przywrócona po wystąpieniu wady, bez dodawania nowych cech lub jakichkolwiek innych modyfikacji. Ponieważ ma to miejsce po wprowadzeniu produktu do obrotu i produkt nie ma być sprzedawany jako nowy produkt, w tym przypadku dyrektywa 2014/34/UE nie ma zastosowania.

Nie wyklucza to, że krajowe przepisy państw członkowskich dotyczące środowiska pracy mogą wymagać również pewnego rodzaju oceny naprawionego produktu.

Części zamienne

Są to przedmioty przeznaczone do zastąpienia wadliwej lub zużytej części produktu uprzednio wprowadzonego do obrotu i oddanego do użytku na rynku UE. Typowa operacja naprawcza polega na zastąpieniu części zamiennej.

Producent części zamiennej zazwyczaj nie jest zobowiązany do przestrzegania dyrektywy 2014/34/UE, chyba że część zamienna stanowi element wyposażenia lub komponent określony w dyrektywie. W takim przypadku muszą zostać spełnione wszystkie obowiązki określone w dyrektywie.

Jeżeli producent oryginalnej części zamiennej oferuje w jej miejsce nową, inną (ze względu na postęp techniczny, zaprzestanie produkcji starej części itp.) i jest ona wykorzystywana do naprawy, naprawiony produkt (o ile nie ma miejsca żadna istotna modyfikacja naprawionego produktu) nie musi być w tym momencie doprowadzony do zgodności z dyrektywą 2014/34/UE, ponieważ naprawiony produkt nie jest następnie wprowadzany na rynek i oddawany do użytku.

§ 34 *Miejsce zamierzonego użycia*

Punkt ten ma na celu dostarczenie wytycznych dotyczących miejsca instalacji urządzeń i systemów ochronnych. W rzeczywistości producenci urządzeń chronionych przed wybuchem (np. w przypadkach, w których przenoszone są przestrzenie zagrożone wybuchem) czasami nie są pewni, czy i w jakim zakresie ich produkty są objęte dyrektywą 2014/34/UE. Dotyczy to w szczególności przypadków, w których tylko części urządzeń mają kontakt z atmosferą wybuchową.

Dyrektywa 2014/34/UE dotyczy szczególnego ryzyka wybuchu i ma za główny cel zapobieganie uaktywnieniu się „własnych potencjalnych źródeł zapłonu” (art. 2 ust. 1) urządzeń i systemów ochronnych (o ile posiadają one własne potencjalne źródło zapłonu). Poza artykułem 1(2) nie ma żadnych ograniczeń w odniesieniu do warunków lokalnych i technicznych.

Prawdopodobieństwo wystąpienia potencjalnego źródła zapłonu określa kategorię. Wymagania techniczne zostały podsumowane w załączniku II 1.0.1; w szczególności w drugim tiret opisano znaczenie potencjału źródła zapłonu. W tym celu nie jest decydujące miejsce instalacji (patrz art. 1 ust. 1 lit. b) urządzeń zabezpieczających, sterujących i regulacyjnych), lecz możliwy wpływ potencjalnego źródła zapłonu na atmosferę potencjalnie wybuchową.

W świetle tych koncepcji miejsce instalacji „w, przy lub obok” potencjalnie wybuchowej atmosfery nie jest decydujące dla zastosowania dyrektywy 2014/34/UE. Decydującym faktem jest to, czy potencjalne źródła zapłonu urządzeń są w kontakcie - lub mają interfejs - z potencjalnie wybuchową atmosferą, ze skutkiem, że spalanie może rozprzestrzenić się na całą niespaloną mieszaninę (patrz definicja „atmosfera wybuchowa”, art. 2 ust. 4). W takim przypadku potencjalne źródło zapłonu znajduje się w atmosferze potencjalnie wybuchowej.

Urządzenia mogą zawierać wewnętrzną mieszaninę wybuchową (bez ograniczenia do niebezpiecznych ilości), która ma interfejs w sensie rozprzestrzeniania się spalania do atmosfery potencjalnie wybuchowej, nawet jeżeli nie są one zainstalowane całkowicie wewnątrz atmosfery potencjalnie wybuchowej. Przykładem może być system wyciągowy zainstalowany poza przestrzenią zagrożoną wybuchem z wentylatorem - własnym potencjalnym źródłem zapłonu - który odprowadza atmosferę wybuchową ze zbiornika magazynowego lub innej przestrzeni zagrożonej wybuchem za pośrednictwem rury działającej jako interfejs łączący z przestrzenią zagrożoną wybuchem.

W tym kontekście należy podkreślić, jak należy rozpatrywać maszyny posiadające w warunkach roboczych atmosferę potencjalnie wybuchową wewnątrz, ale nieposiadające interfejsu z zewnętrzną atmosferą potencjalnie wybuchową. Takie maszyny, jako integralna całość, nie są objęte zakresem dyrektywy ATEX 2014/34/UE.

Jednakże, zasadnicze wymaganie w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa 1.5.7 „Wybuch” w załączniku I do [dyrektywy maszynowej 2006/42/WE](#) (patrz rozdział [§ 233](#)), wymaga, aby „*Maszyna musi być zaprojektowana i wykonana w taki sposób, aby uniknąć ryzyka wybuchu stwarzanego przez samą maszynę lub przez gazy, ciecze, pyły, pary lub inne substancje wytwarzane lub używane przez maszynę. Maszyna musi spełniać, w zakresie ryzyka wybuchu spowodowanego jej użytkowaniem w atmosferze potencjalnie wybuchowej, przepisy szczegółowych dyrektyw wspólnotowych [czytaj „unijnych”]*” (patrz również „[Przewodnik stosowania dyrektywy maszynowej 2006/42/WE](#)”, sekcje §§ 91 i 228).

Jest zatem oczywiste, że urządzenia, systemy ochronne i komponenty przeznaczone do użytku w tej potencjalnie wybuchowej atmosferze - oraz urządzenia zabezpieczające i sterujące znajdujące się na zewnątrz, ale przyczyniające się do ich bezpiecznego funkcjonowania - są objęte zakresem dyrektywy ATEX 2014/34/UE. Przyjmuje się, że ta ostatnia ma zastosowanie pod warunkiem, że w maszynie występują „warunki atmosferyczne” w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE.

W tym kontekście pojawiły się następujące pytania:

a) Czy producent ma obowiązek wykonania klasyfikacji stref wewnątrz tej maszyny?

Uznano, że:

- producent maszyny ma obowiązek przeprowadzenia analizy ryzyka, w tym ryzyka wybuchu;
- Załącznik I do dyrektywy ATEX 2014/34/UE zawiera jasne i jednoznaczne definicje dotyczące miejsca ich przeznaczenia dla każdej z grup i kategorii urządzeń;
- w przeciwieństwie do w pełni harmonizującego zakresu dyrektywy maszynowej, koncepcja strefy zastosowana w ramach [dyrektywy 1999/92/WE ATEX](#) „miejsce pracy” pozwala państwom członkowskim na stosowanie bardziej rygorystycznych wymogów niż te określone w niniejszej dyrektywie.

W celu uniknięcia niezharmonizowanego podejścia w ramach w pełni zharmonizowanej dziedziny, jaką jest dyrektywa maszynowa, nie jest konieczne stosowanie koncepcji strefy zdefiniowanej w dyrektywie 1999/92/WE. Zamiast tego producent powinien:

- przeprowadzić ocenę ryzyka (producent mógłby zastosować zharmonizowaną normę EN 1127-1¹⁹, która opisuje ogólne koncepcje i metodologię ochrony przeciwwybuchowej);
- określić wymagania dotyczące urządzeń przeznaczonych do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem - oraz urządzeń zabezpieczających i sterujących znajdujących się na zewnątrz, ale przyczyniających się do ich bezpiecznego funkcjonowania - w celu zapewnienia pełnej zgodności maszyny z wymaganiami dyrektywy maszynowej;
- określić wymagania dotyczące dodatkowych środków ochrony przeciwwybuchowej (np. konstrukcja przeciwwybuchowa, autonomiczny system ochronny...) w wyniku oceny ryzyka (np. dla młynów proszkowych);
- zakupić lub wyprodukować urządzenia spełniające te wymagania, tj. przeznaczone do użytku w warunkach określonych podczas analizy ryzyka i zgodne z dyrektywą 2014/34/UE.

b) Czy sprzęt „nieelektryczny” używany wewnątrz tej maszyny musi być również zgodny z 2014/34/UE?

Wyposażenie używane wewnątrz maszyny musi być zgodne z obowiązującymi przepisami. W momencie opracowywania pierwotnej Dyrektywy Maszynowej 89/392/EWG, Dyrektywy Europejskie regulowały jedynie kwestie urządzeń elektrycznych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem; dlatego też urządzenia nieelektryczne nie zostały wymienione.

Niemniej jednak, zgodnie z ustaleniami Komitetu ATEX, po dacie obowiązywania poprzedniej dyrektywy ATEX 94/9/WE (1 lipca 2003 r.), zarówno urządzenia elektryczne, jak i nieelektryczne stosowane w maszynach, w których wnętrzu występuje atmosfera potencjalnie wybuchowa, muszą być zgodne z dyrektywą ATEX, obecnie 2014/34/UE (od 20 kwietnia 2016 r.). Stanowisko to jest również odzwierciedlone w Dyrektywie Maszynowej 2006/42/WE.

¹⁹ PN-EN 1127-1:2011 Atmosfery wybuchowe - Zapobieganie wybuchowi i ochrona przed wybuchem - Część 1: Pojęcia podstawowe i metodologia

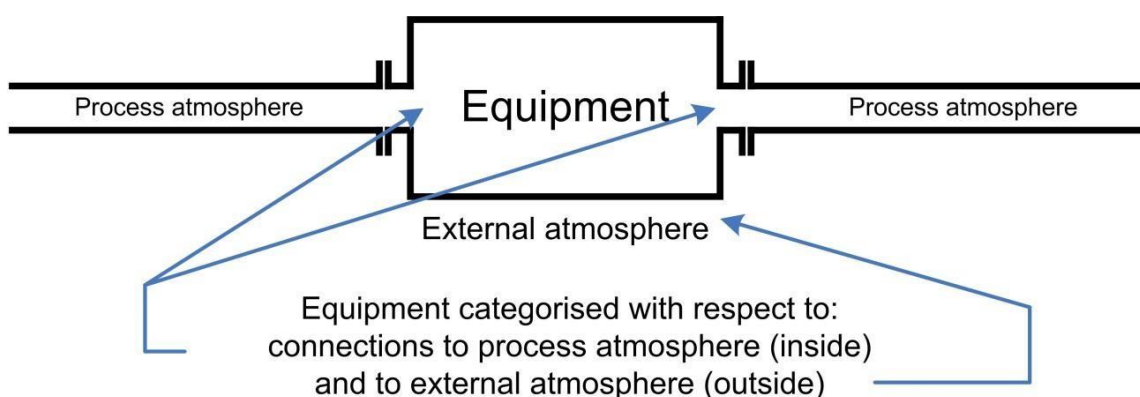
§ 35 Interfejs z różnymi przestrzeniami zagrożonymi wybuchem

Niniejszy punkt ma na celu zapewnienie wytycznych dotyczących stosowania dyrektywy ATEX 2014/34/UE do urządzeń²⁰ przeznaczonych do pracy z interfejsami do różnych atmosfer potencjalnie wybuchowych.

W tym miejscu należy zauważyć, że urządzenia, które zawierają atmosferę potencjalnie wybuchową, ale nie są połączone ani przeznaczone do użytku w zewnętrznej lub związanej z procesem atmosferze potencjalnie wybuchowej, nie są objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE. Jednakże wszelkie urządzenia znajdujące się w tym "pojemniku", o ile spełniają kryteria włączenia w zakres, będą musiały być zgodne z odpowiednimi przepisami.

Kategoryzacja urządzeń ma być określona na podstawie oceny ryzyka zapłonu²¹ dokonanej przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela oraz relacji urządzeń w odniesieniu do ich interfejsu z atmosferą procesową i wszelką atmosferą zewnętrzną.

Poniższy schemat ilustruje ten punkt:

Na przykład wewnętrzna lub procesowa strona pompy do cieczy łatwopalnej, która normalnie pracuje pełna, ale od czasu do czasu zawiera atmosferę wybuchową, może, w zależności od rzeczywistej sytuacji, zostać uznana za strefę 1,²² jeżeli nie podjęto żadnych innych środków zapobiegających pracy pompy na sucho. Jeśli zdecydowano, że otoczenie lub zewnętrzna atmosfera wybuchowa jest strefą 2, wówczas należy zastosować pompę zgodną z kategorią 2 wewnątrz i kategorią 3 na zewnątrz, aby spełnić zasadnicze wymagania dyrektywy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa.

²⁰ Pod pojęciem urządzenia rozumie się tutaj wszystkie produkty objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE.

²¹ Klasyfikacja kategorii jest wykonywana przez osobę odpowiedzialną za sporządzenie deklaracji zgodności UE zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE.

²² "Podział na strefy" nie jest pojęciem, które można znaleźć w dyrektywie 2014/34/UE, ale w dyrektywie 1999/92/WE dotyczącej obowiązków pracodawcy w odniesieniu do pracowników pracujących w niebezpiecznych atmosferach. Nie jest obowiązkiem producenta "strefowanie", ale ewidentnie pomocne jest podanie przykładu obszaru przewidywanego zastosowania.

Uwaga: strefa atmosfery procesowej (i odpowiednia kategoria) nie musi być koniecznie taka sama dla dwóch połączeń z atmosferą procesową.

Poniższe wytyczne mogą pomóc w wyborze odpowiedniej kategorii:

Kategorię (lub kategorie) ATEX przypisane do urządzeń należy określić dla każdej części urządzenia, która wchodzi w kontakt lub jest połączona ze strefą z atmosferą potencjalnie wybuchową (patrz [dyrektywa 1999/92/WE](#)).

Kategoria przypisana do części urządzenia przeznaczonej do przechowywania przestrzeni zagrożonej wybuchem, niepołączonej z zewnętrzną częścią tego urządzenia, jest ustalana na podstawie ryzyka zapłonu związanego z zewnętrznymi częściami urządzenia, a nie z jego wewnętrzną atmosferą, tj. tylko ta część urządzenia, która jest przeznaczona do kontaktu ze strefą, jest istotna dla przypisania odpowiedniej kategorii.

Kategoria (lub kategorie) przypisana do punktów połączeń technologicznych urządzeń zawierających atmosferę wybuchową nie może być wyższa niż kategoria odpowiednia do ryzyka zapłonu.

Rozważmy na przykład przypadek wentylatora, którego obracające się łopatki przenoszą wybuchową atmosferę gazową, lub młyna proszkowego wytwarzającego wybuchową atmosferę pyłową wewnątrz młyna. Każdy z nich ma wylot połączony z zewnętrzną atmosferą potencjalnie wybuchową. Ocena ryzyka zapłonu dla obu tych urządzeń wykazała w odniesieniu do tych konkretnych przykładów, że skuteczne źródło zapłonu (dla połączonej z nimi atmosfery wybuchowej) nie występuje podczas normalnej eksploatacji, ale może wystąpić w przypadku spodziewanej awarii. Jeżeli takie urządzenie/zespół jest wprowadzane na rynek bez dodatkowej ochrony przed zapłonem lub systemu ochronnego, może być ono zaklasyfikowane jedynie do kategorii 3²³ (patrz rozdział [§ 44](#) dotyczący urządzeń (zespołów) połączonych).

Takie urządzenia mogą być używane tylko wtedy, gdy są podłączone do atmosfery wybuchowej, która jest obecna w sposób ciągły (tj. strefa 0/20), jeżeli zainstalowano dodatkowe zabezpieczenie przed zapłonem lub system ochronny (patrz dyrektywa 1999/92/WE).

W przypadku, gdy urządzenie jest wyposażone w autonomiczny system ochronny, taki jak przerywacze płomienia, lub system tłumiący, który jest już zgodny z dyrektywą 2014/34/UE, dodatkowe badania i ocena zgodności powstałego zespołu, i.e. urządzenia wraz z systemem ochronnym, nie są wymagane, pod warunkiem, że system ochronny jest używany w ramach swoich zamierzonych możliwości projektowych obejmujących konkretny przypadek, jest zainstalowany zgodnie z instrukcjami producenta i nie są wprowadzane nowe zagrożenia zapłonem. Wymagana będzie jednak ocena ryzyka zapłonu i podjęcie odpowiednich działań, jeżeli zostaną zidentyfikowane dodatkowe zagrożenia.

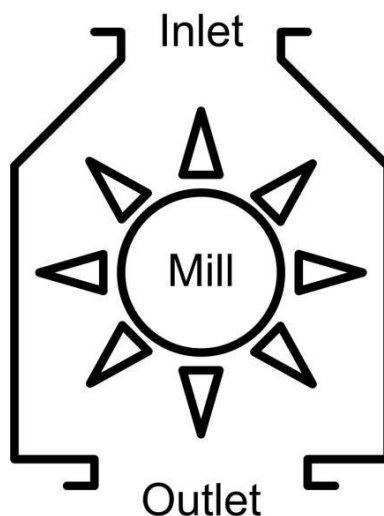
Podobnie dyrektywa 2014/34/UE nie wymaga, aby odporność na ciśnienie zbiornika lub kontenera chronionego przed skutkami wybuchu przez autonomiczny system ochronny była badana, jeżeli wykazano, że autonomiczny system ochronny może z powodzeniem wykryć i stłumić wybuch i jeżeli zbiornik może wytrzymać ciśnienie resztkowe szczytowe stłumionego wybuchu.

²³ Dodatkowe środki obejmujące spodziewane usterki mogą zapewnić kategorię 2; w przypadku usunięcia dwóch usterek lub jednej rzadko występującej usterki można osiągnąć kategorię 1.

Przykład

Uwaga: Poniższy przykład jest jednym z wielu przykładów, które mogą być użyte do zilustrowania powyższych punktów. Założenia przyjęte w tym przykładzie nie powinny być traktowane jako jedyna możliwa sytuacja. Kategoryzacja konkretnego urządzenia będzie zależała od konkretnej oceny zagrożenia zapłonem, która jest dokonywana w odniesieniu do urządzenia i jego przeznaczenia wraz z wszelkimi zastosowanymi środkami ochrony przed zapłonem. W przykładzie uwzględniono jedynie atmosferę wybuchową wewnątrz i na łączach, tj. od strony procesu. Jeżeli urządzenie ma być używane w atmosferze potencjalnie wybuchowej, należy dokonać oddzielnej oceny i kategoryzacji zagrożenia zapłonem w odniesieniu do części zewnętrznej.

Rozważmy młyn proszkowy, jak pokazano na poniższym schemacie:

Ocena zagrożenia zapłonem przeprowadzona przez producenta określiła, że w tym przypadku:

- wewnątrz młyna nie ma źródła zapłonu, które mogłoby się uaktywnić podczas normalnej pracy²⁴;
- w młynie znajduje się źródło zapłonu, które może uaktywnić się podczas przewidywanych awarii.

Najwyższą kategorią, jaką można przypisać młynowi, jest zatem kategoria 3, gdy jest on wprowadzany do obrotu w przedstawiony sposób. Wylot z młyna w tym przypadku wytwarza drobny pył w postaci potencjalnie wybuchowej chmury pyłu, która jest stale obecna podczas normalnej pracy, tj. wymagana jest kategoria 1. W przypadku, gdy kategoria 1 nie może być zapewniona, producent musi podjąć dodatkowe środki, aby młyn mógł być bezpiecznie użytkowany, np. zapewnić przeciwwybuchową konstrukcję młyna. Jeżeli bezpieczeństwo przeciwwybuchowe może być osiągnięte przez dodatkowe środki przeciwwybuchowe lub ochronne użytkownika końcowego, instrukcja producenta musi jasno określać, że młyn może być używany tylko z tymi dodatkowymi środkami.

²⁴ Jest oczywiste, że dla niektórych technologii mielenia źródło zapłonu może być nieuniknione.

Analiza

Dyrektywa 2014/34/UE definiuje urządzenia w następujący sposób:

- przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem;
- i/lub do przetwarzania materiałów;
- zdolne do wywołania eksplozji poprzez własne potencjalne źródła zapłonu.

Definicja ta ma zastosowanie do zespołu mielącego młyna do materiałów palnych przemysłu spożywczego i paszowego. Dlatego są one objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE.

Zamierzonym celem zespołu mielącego w młynie jest mielenie materiałów palnych, przy czym zawartość drobnych cząstek jest znacznie zwiększona.

Zgodnie z oceną ryzyka instalacja mieląca powinna spełniać wymagania dla kategorii 1, ale w najlepszym przypadku będzie spełniać kategorię 3. Pomimo wszystkich środków konstrukcyjnych mających na celu zapobieżenie źródłom zapłonu, nie można definitywnie wykluczyć wystąpienia wybuchów pyłu. Dlatego młyn po całkowitym zainstalowaniu musi być wyposażony w dodatkowe środki ochronne, które redukują skutki wybuchu pyłu dla ludzi i towarów poniżej niebezpiecznego poziomu.

Środki te są niezbędne, aby system mielenia spełniał wymagania dyrektywy 2014/34/UE.

W związku z tym:

- wszystkie wymagania dotyczące budowy zespołu mielącego (*np. odpowiedni dobór materiału i łożysk, minimalne odległości między częściami obrotowymi i stałymi*), dotyczące niektórych elementów wyposażenia młyna (*np. separator cząstek obcych, zabezpieczenie przed przeciążeniem, czujnik temperatury przy łożyskach*)
i
- wszystkie środki konstrukcyjne młyna (*konstrukcja odporna na ciśnienie wybuchu dla maksymalnego ciśnienia wybuchu, lub konstrukcja odporna na ciśnienie wybuchu dla obniżonego ciśnienia wybuchu w połączeniu z odciążeniem ciśnienia wybuchu lub tłumieniem wybuchu, _i w większości przypadków dodatkowe odsprężenie przeciwwybuchowe dla podłączonych instalacji*)

są konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa operacji mielenia.

§ 36 *Urządzenia zabezpieczające, urządzenia sterujące i urządzenia regulacyjne określone w art. 1 (1 lit. b)*

Urządzenia wchodzące w zakres art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy ATEX 2014/34/UE

1. Urządzenia zabezpieczające, urządzenia sterujące i urządzenia regulacyjne przeznaczone do użytku poza przestrzeniami zagrożonymi wybuchem, ale które są wymagane do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń i systemów ochronnych lub mają wpływ na ich bezpieczne funkcjonowanie w odniesieniu do ryzyka wybuchu, są również objęte zakresem dyrektywy.

Urządzenia, które wpływają na bezpieczne funkcjonowanie urządzeń i systemów ochronnych w odniesieniu do ryzyka wybuchu, mogą również znajdować się w przestrzeniach zagrożonych wybuchem. Jeżeli jednak znajdują się one w przestrzeni zagrożonej wybuchem, wymagana jest dodatkowa ocena ryzyka w celu uwzględnienia ryzyka wybuchu dla

urządzeń zabezpieczających, urządzeń sterujących i urządzeń regulacyjnych (np. urządzenie zabezpieczające wewnątrz obudowy typu zabezpieczenia "d" lub urządzenie zabezpieczające może być również zgodne z typem zabezpieczenia "i").

Chociaż dyrektywa nie mówi o tym wprost, urządzenia te mogą być traktowane jako odrębne elementy wyposażenia.

2. Te urządzenia zabezpieczające, sterujące lub regulacyjne muszą być podzielone na kategorie, tak jak jest to wymagane dla urządzeń w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, ale identyfikowane poprzez klasyfikację kategorii w nawiasach, np. "II (2) G", gdzie liczba w nawiasie odnosi się do kategorii urządzenia, na które ma wpływ urządzenie zabezpieczające, sterujące lub regulacyjne.

3. Jeżeli rozpatrywany jest system oprzyrządowania bezpieczeństwa (np. czujnik, sterownik PLC i siłownik, działający w jednym obwodzie), cały system powinien być postrzegany jako urządzenie bezpieczeństwa. Części tego urządzenia bezpieczeństwa mogą znajdować się wewnątrz (np. czujnik) lub na zewnątrz (np. PLC) potencjalnie wybuchowej atmosfery. Część znajdująca się wewnątrz atmosfery potencjalnie wybuchowej może mieć własne ryzyko zapłonu i dlatego musi mieć własną weryfikację zgodnie z ryzykiem zapłonu i klasyfikacją.

W przypadku takich urządzeń wymagania zasadnicze stosuje się tylko w takim zakresie, w jakim jest to konieczne do ich bezpiecznego i niezawodnego stosowania w odniesieniu do zagrożeń zapłonem (załącznik II, uwaga wstępna B).

Przykłady:

- Większość maszyn elektrycznych jest zabezpieczona przed przeciążeniem, aby zapobiec przegrzaniu. Zazwyczaj urządzenie nadprądowe i/lub wbudowane czujniki temperatury oraz jednostka sterująca wyłączają maszynę elektryczną, zanim osiągnie ona temperaturę krytyczną. Te urządzenia zabezpieczające powinny spełniać, w zależności od kategorii maszyny, wymagania "Urządzeń zabezpieczających wymaganych do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń w odniesieniu do ryzyka wybuchu". Maszyna zasilana przez przetwornicę podlega tym samym zasadom. W niektórych przypadkach przetwornica lub jej część może być postrzegana jako urządzenie zabezpieczające.
- Pompy turbinowe zanurzone w zbiornikach z benzyną: zatapialna pompa turbinowa, która jest umieszczona w podziemnym zbiorniku z benzyną, jest zasadniczo zanurzona w ropie naftowej, ale może, od czasu do czasu, być częściowo lub całkowicie narażona na działanie atmosfery wybuchowej, która jest obecna, gdy poziom benzyny spada poniżej poziomu pompy. W związku z tym kategoria pompy jest co najmniej kategorią 2. Urządzenie zabezpieczające musi zapewniać zanurzenie pompy. Możliwe są różne sposoby osiągnięcia tego celu; na przykład miernik natężenia przepływu, wskaźnik poziomu paliwa lub urządzenie sterujące obciążeniem. Pompa zanurzona może być również sterowana za pomocą regulatora prędkości obrotowej o zmiennej częstotliwości, zwykle umieszczonego poza obszarem niebezpiecznym.
- Obracające się uszczelnienie mechaniczne: obracające się uszczelnienie mechaniczne może tworzyć gorącą powierzchnię z powodu tarcia. W przypadku urządzeń kategorii 2 konieczne jest zastosowanie urządzenia monitorującego temperaturę. Jeżeli producent wprowadza na rynek obracające się uszczelnienie mechaniczne jako sprzęt zgodnie z dyrektywą 94/9/WE wraz z systemem monitorowania, ten ostatni musi być uważany za urządzenie bezpieczeństwa.

Wyroby nieobjęte zakresem art. 1 ust. 1 lit. B)

1. Wyroby inne niż urządzenia zabezpieczające, sterujące i regulacyjne.
2. Wszystkie urządzenia, w tym urządzenia zabezpieczające, sterujące i regulacyjne, które nie przyczyniają się ani nie są wymagane do bezpiecznego funkcjonowania w odniesieniu do zagrożenia zapłonem lub w odniesieniu do zagrożenia niekontrolowanym wybuchem.
3. Nawet urządzenia zabezpieczające, sterujące i regulacyjne przyczyniające się do bezpiecznego funkcjonowania lub wymagane do bezpiecznego funkcjonowania, ale w odniesieniu do zagrożeń innych niż niebezpieczeństwo zapłonu lub - odpowiednio - w odniesieniu do niebezpieczeństwa niekontrolowanego wybuchu.
4. Urządzenia monitorujące zapewniające jedynie sygnał alarmowy w celu ochrony osób, ale bez kontroli nad urządzeniami znajdującymi się w strefie niebezpiecznej.
5. System monitorowania zaprojektowany przez użytkownika końcowego i zainstalowany na jego odpowiedzialność w celu wdrożenia pewnej dodatkowej kontroli (*) zagrożenia zapłonem w urządzeniu/instalacji zgodnie z wymaganiami [dyrektywy 1999/92/WE](#). W tym przypadku użytkownik końcowy nie kupuje kompletnego systemu oprzyrządowania bezpieczeństwa, ale różne części składowe tego systemu.

() Dodatkowa kontrola oznacza, że kontrola ta nie jest obowiązkowa zgodnie z instrukcjami producenta lub odpowiednimi normami serii EN 60079 dla tego urządzenia.*

Przykłady:

- Rozdzielnice, sterowniki numeryczne itp. nie związane z żadnymi funkcjami bezpieczeństwa (w odniesieniu do zagrożenia zapłonem); patrz 2. powyżej.
- Systemy zraszania wodą przeznaczone do ochrony instalacji przed pożarem.
- Drzwi przeciwwybuchowe zaprojektowane tak, aby wytrzymać określone nadciśnienie (są one zaprojektowane głównie jako drzwi i nie robią nic więcej niż ściany, w których są umieszczone, aby chronić przed wybuchem).
- Systemy detektorów gazu, które uruchamiają alarm, ale nie mają funkcji kontrolnych w urządzeniach.
- Systemy wentylacji awaryjnej, które działają w przypadku wykrycia gazu.

Artykuł 1
Zakres (ciąg dalszy)

...

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:
 - (a) wyrobów medycznych przeznaczonych do użytku w środowisku medycznym;
 - (b) urządzeń i systemów ochronnych, w których zagrożenie wybuchem wynika wyłącznie z obecności substancji wybuchowych lub niestabilnych substancji chemicznych;
 - (c) urządzeń przeznaczonych do użytku w środowisku domowym i niekomercyjnym, gdzie atmosfera potencjalnie wybuchowa może powstawać rzadko, wyłącznie w wyniku przypadkowego wycieku gazu paliwowego;

- (d) wyposażenia ochrony osobistej objętego dyrektywą Rady 89/686/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do wyposażenia ochrony osobistej (1);
- (e) statków pełnomorskich i ruchomych jednostek przybrzeżnych wraz z wyposażeniem znajdującym się na pokładzie takich statków lub jednostek;
- (f) środków transportu, tj. pojazdów i ich przyczep przeznaczonych wyłącznie do transportu lotniczego lub drogowego, kolejowego lub wodnego, jak również środków transportu w zakresie, w jakim środki te są przeznaczone do transportu towarów drogą powietrzną, drogami publicznymi, siecią kolejową lub wodną. Pojazdy przeznaczone do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej nie są wyłączone z zakresu niniejszej dyrektywy;
- (g) urządzeń objętych art. 346 ust. 1 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

(1) Dz.U. L 399 z 30.12.1989, s. 18.

§ 37 *Produkty wyłączone z zakresu dyrektywy ATEX*

Wyłączenia na podstawie art. 1 ust. 2 lit. a) -g) dyrektywy 2014/34/UE to:

- a) wyroby medyczne przeznaczone do użytku w środowisku medycznym;
- b) urządzenia i systemy ochronne, w których zagrożenie wybuchem wynika wyłącznie z obecności substancji wybuchowych lub niestabilnych substancji chemicznych (patrz również przypis 28 w sekcji [§ 41](#));
- c) urządzenia przeznaczone do użytku w środowisku domowym i niekomercyjnym, gdzie atmosfera potencjalnie wybuchowa może powstawać rzadko, wyłącznie w wyniku przypadkowego wycieku paliwa gazowego. Poddano również pod dyskusję kwestię, czy oznacza to w sposób dorozumiany, że urządzenia przeznaczone do użytku w środowisku domowym i niekomercyjnym, w których wyciek nie jest gazem paliwowym, są objęte zakresem dyrektywy. Co do zasady takie rodzaje sprzętu są wyłączone z zakresu dyrektywy 2014/34/UE, ponieważ nie są one przeznaczone do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej;
- d) środki ochrony indywidualnej objęte dyrektywą 89/686/EWG²⁵. Istnieją sytuacje, w których środki ochrony indywidualnej z własnymi potencjalnymi źródłami zapłonu są przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem. Ten rodzaj środków ochrony osobistej powinien być zgodny z procedurami określonymi w dyrektywie 2014/34/UE, aby zapewnić niezbędny poziom bezpieczeństwa przeciwwybuchowego (patrz również rozdział [§ 235](#));

²⁵ Dyrektywa Rady z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do wyposażenia ochrony osobistej (89/686/EWG) (Dz. Urz. L 399 z 30.12.1989, str. 18).

- e) statki pełnomorskie i ruchome jednostki morskie wraz z wyposażeniem znajdującym się na pokładzie takich statków lub jednostek, ponieważ są one już objęte konwencjami Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO)²⁶;
- f) środki transportu, tj. pojazdy i ich przyczepy przeznaczone wyłącznie do przewozu pasażerów drogą powietrzną, drogową, kolejową lub wodną, jak również środki transportu w zakresie, w jakim są one przeznaczone do przewozu towarów drogą powietrzną, drogami publicznymi, siecią kolejową lub wodną. Pojazdy przeznaczone do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej nie są wyłączone;
- g) urządzenia objęte art. 346 ust. 1 lit. b) [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TFUE\)](#) dotyczące produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi przeznaczonymi wyłącznie do celów wojskowych, tj. zaprojektowanymi i wyprodukowanymi specjalnie do wykorzystania przez siły zbrojne lub do utrzymywania porządku publicznego. Nie wyklucza się sprzętu o podwójnym zastosowaniu.

Wykaz w art. 1 ust. 2 ma być wyczerpujący w odniesieniu do produktów wyraźnie wyłączonych z zakresu dyrektywy 2014/34/UE.

§ 38 *Przykłady urządzeń nieobjętych dyrektywą 2014/34/UE*

Produkty "proste"

W przypadku "prostych" wyrobów elektrycznych europejskie normy zharmonizowane stanowią dobrą podstawę do oceny skuteczności elektrycznych źródeł zapłonu, a w konsekwencji do określenia, czy można je uznać za skuteczne, czy też nie.

Ogólnie rzecz biorąc, wiele "prostych" wyrobów mechanicznych nie wchodzi w zakres dyrektywy 2014/34/UE, ponieważ nie posiadają one własnego źródła zapłonu (patrz rozdział [§ 41](#) o "Własnym" źródle zapłonu). Przykładami bez własnego źródła zapłonu są narzędzia ręczne, takie jak młotki, klucze, piły i drabiny (patrz również "Lista graniczna - produkty ATEX", strony 225-228).

Poniżej podano inne przykłady, które w większości przypadków nie mają potencjalnego źródła zapłonu. Jednakże producent będzie musiał rozważyć każdy element po kolei pod kątem potencjalnego zagrożenia zapłonem, aby stwierdzić, czy dyrektywa 2014/34/UE ma zastosowanie:

- czasomierze zegarowe; mechaniczne migawki aparatów fotograficznych (metalowe);
- ciśnieniowe zawory nadmiarowe, samozamykające się drzwi;
- urządzeń poruszanych wyłącznie siłą ludzką, pomp obsługiwanych ręcznie, urządzeń podnoszących napędzanych ręcznie, zaworów obsługiwanych ręcznie.

Omówiono również kwestię zaworów sterowanych ręcznie. Biorąc pod uwagę, że będą się one poruszać powoli, bez możliwości tworzenia gorących powierzchni (jak omówiono w sekcji [§ 42](#) dotyczącej sprzętu nieelektrycznego), nie są one objęte zakresem dyrektywy. Niektóre konstrukcje zawierają części polimerowe, które mogą się naładować, ale nie różni się to od rur z tworzyw sztucznych. Biorąc pod uwagę, że jest jasne, że te ostatnie są poza zakresem dyrektywy 2014/34/UE, przyjęto, że takie zawory nie wchodzą w zakres dyrektywy.

²⁶ Zobacz <http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/Default.aspx>

Niektórzy producenci twierdzą, że ich zawory są specjalnie przystosowane do ATEX, ponieważ albo wybrali polimery o większej przewodności, albo podjęli kroki w celu zapewnienia, że żadne metalowe części nie mogą zostać naładowane z powodu ich odkopania. Inni producenci twierdzą, że wszystkie ich zawory spełniają to wymaganie po prostu przez sposób, w jaki są skonstruowane i nie widzą różnicy w stosunku do zaworów używanych do przetwarzania materiałów niepalnych. W celu uniknięcia nieporozumień pomiędzy tymi, którzy słusznie twierdzą, że ich zawory nie mają źródła zapłonu i są poza zakresem, a tymi, którzy twierdzą, że dokonali pewnej bardzo prostej zmiany konstrukcyjnej i chcą twierdzić, że ich zawory są teraz kategorii 2 lub nawet 1, uzgodniono, że zawory o charakterystyce opisanej powyżej są poza zakresem. Niemniej jednak, tam, gdzie istnieje potencjalnie łatwopalna atmosfera, użytkownicy muszą zawsze brać pod uwagę ryzyko zapłonu elektrostatycznego.

Instalacja

Instalacja jest jednostką, która jest wykonana z części poprzednio rozpatrywanych oddzielnie, ale które są łączone dopiero w miejscu zastosowania. Różnią się one od zespołów, które składają się z części uprzednio rozpatrywanych oddzielnie, połączonych ze sobą w celu stworzenia połączonego produktu lub zespołu, który ma być wprowadzony na rynek i/lub oddany do użytku jako pojedyncza jednostka funkcjonalna (patrz rozdział [§ 44](#) dotyczący urządzeń połączonych (zespołów)).

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE nie reguluje procesu instalacji. Instalowanie takich (już zgodnych z ATEX) urządzeń na terenie użytkownika końcowego lub na jego odpowiedzialność będzie zasadniczo podlegało wymogom prawnym wynikającym albo z dyrektyw "miejsca pracy" (patrz przypis 7 we "Wstępie"), albo z ustawodawstwa krajowego państw członkowskich.

Często zadawane jest jednak pytanie o rozróżnienie między obowiązkami producentów, budujących element wyposażenia lub zespół zgodnie z dyrektywą ATEX 2014/34/UE, a obowiązkami użytkownika końcowego, kupującego części wyposażenia w celu zbudowania instalacji. (Można posłużyć się analogią do różnicy między produkcją dyskretnego urządzenia, które może być wprowadzone na rynek, takiego jak telewizor - zgodnie z dyrektywą niskonapięciową 2014/35/UE, patrz sekcja [§ 232](#)-, a wyposażeniem domu ze wszystkimi jego urządzeniami wbudowanymi, w którym zostanie zainstalowany i podłączony szereg produktów, byłoby to wyraźnie instalacją i podlegałoby [dyrektywie "miejsca pracy" 89/391/EWG²⁷](#) lub innym dyrektywom dotyczącym bezpieczeństwa w miejscu pracy).

Częstą sytuacją jest to, że elementy wyposażenia już zgodnego z ATEX są wprowadzane na rynek niezależnie przez jednego lub więcej producentów, a nie są wprowadzane na rynek przez jedną osobę prawną jako pojedyncza jednostka funkcjonalna (jak opisano w sekcji

[§ 44](#) o urządzeniach kombinowanych (zespołach), które są w pełni określoną konfiguracją części). Połączenie takich urządzeń i zainstalowanie u użytkownika nie jest uważane za produkcję, a zatem nie skutkuje powstaniem urządzenia; wynikiem takiej operacji jest instalacja i jest poza zakresem dyrektywy 2014/34/UE. Instalator musi zapewnić, że początkowo zgodne elementy wyposażenia są nadal zgodne, gdy zostaną oddane do użytku. Z tego powodu musi on dokładnie przestrzegać wszystkich instrukcji instalacji dostarczonych przez producentów. Dyrektywa nie

²⁷ Dyrektywa Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz.U. L 183 z 29.6.1989, str. 1).

reguluje procesu instalacji. Instalowanie sprzętu zgodnego z ATEX będzie na ogół podlegało wymogom prawnym Państw Członkowskich. Przykładem może być oprzyrządowanie składające się z czujnika, przetwornika, bariery Zenera i źródła zasilania, jeżeli zostało dostarczone przez kilku różnych producentów, zainstalowane na odpowiedzialność użytkownika.

Przyjmuje się, że nie zawsze istnieje wyraźna granica między instalacją a zespołem.

W przypadku zespołów i instalacji odpowiedzialność spoczywa albo na osobie, która wprowadza zespół na rynek, albo na użytkownika końcowym. Każda z tych osób musi sporządzić dokumentację techniczną, w której przedstawi sposób, w jaki zastosowała się do odpowiednich przepisów. Znaczna część treści technicznej będzie taka sama.

Rezultat, to znaczy instalacja sprzętu w zakładzie, zazwyczaj nie będzie "produktem" w rozumieniu dyrektywy ATEX 2014/34/UE, jeśli:

- użytkownik końcowy, lub instalator kupuje części (w tym sprzęt ATEX i materiały instalacyjne) od różnych producentów i są one instalowane na jego odpowiedzialność po przeprowadzeniu pełnej oceny ryzyka;
- użytkownik przeprowadza na miejscu całą serię różnych procesów wymagających integracji wyposażenia i części zgodnych z ATEX i są one instalowane zgodnie z unikalnym układem;
- użytkownik końcowy zleca budowę części swojej instalacji poza terenem zakładu, która może być niepowtarzalna, ale z pewnością nie jest to seria produkcyjna, i która jest wykonywana na jego bezpośrednią odpowiedzialność lub pośrednio przez wykonawcę pracującego na podstawie umowy z nim;
- testy rozruchowe lub regulacje są potrzebne po zbudowaniu instalacji i są przeprowadzane na ostateczną odpowiedzialność użytkownika końcowego.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

...

§ 39 Definicje

Definicje zawarte w art. 2 dyrektywy ATEX 2014/34/UE obejmują definicje specyficzne dla zakresu dyrektywy, jak również ogólne definicje [nowych ram prawnych](#), z [decyzji nr 768/2008/WE](#).

Artykuł 2

Definicje (ciąg dalszy)

- (1) „sprzęt, urządzenia” oznacza maszyny, aparaturę, urządzenia stałe lub ruchome, elementy sterujące i ich oprzyrządowanie oraz systemy wykrywania lub zapobiegania, które oddzielnie lub łącznie są przeznaczone do wytwarzania, przesyłania, magazynowania, pomiaru, kontroli i przekształcania energii i/lub przetwarzania materiałów i które są zdolne do spowodowania wybuchu poprzez swoje własne potencjalne źródła zapłonu;

§ 40 Sprzęt

Sprzęt; zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie ATEX 2014/34/UE, oznacza maszyny, aparaturę, urządzenia stałe lub ruchome, elementy sterujące i ich oprzyrządowanie oraz systemy wykrywania lub zapobiegania, które oddzielnie lub

łącznie są przeznaczone do wytwarzania, przekazywania, magazynowania, pomiaru, kontroli i przekształcania energii i/lub przetwarzania materiału i które są zdolne do spowodowania wybuchu poprzez własne potencjalne źródła zapłonu.

Należy zauważyć, że urządzenia elektryczne iskrobezpieczne są objęte zakresem dyrektywy.

§ 41 "Własne" źródło zapłonu

Elementem definiującym urządzenie w rozumieniu dyrektywy jest to, że musi ono posiadać własne potencjalne źródło zapłonu.

Potencjalnymi źródłami zapłonu mogą być: iskry elektryczne, łuki i błyski, wyładowania elektrostatyczne, fale elektromagnetyczne, promieniowanie jonizujące, gorące powierzchnie, płomienie i gorące gazy, iskry generowane mechanicznie, promieniowanie optyczne, chemiczne inicjowanie płomienia²⁸, kompresja.

W niektórych przypadkach produkt może zawierać jedynie potencjalnie wybuchową atmosferę, która jest celowo zapalana. Nie jest oczywiście intencją, aby były one objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE, chyba że istnieją inne istotne zagrożenia. Większość urządzeń wykonanych zgodnie z dyrektywą 2009/142/WE w sprawie urządzeń gazowych będzie należeć do tej kategorii (patrz sekcja [§ 238](#)).

O urządzeniach można powiedzieć, że mają własne potencjalne źródło zapłonu, jeżeli podczas eksploatacji zgodnej z przeznaczeniem (w tym w przypadku awarii itp. w zakresie zależnym od ich kategorii - patrz załącznik I do dyrektywy) w atmosferze potencjalnie wybuchowej są zdolne do jej zapalenia, o ile nie zostaną podjęte szczególne środki bezpieczeństwa. Dlatego urządzenia muszą zapewniać wymagany poziom ochrony.

Aby zapewnić ten wymagany poziom ochrony można zastosować różne techniki, np.: bezpieczeństwo wewnętrzne, ciśnieniowanie, zwiększone bezpieczeństwo itp.

Wiele powszechnie stosowanych przedmiotów jest wykonanych z tworzyw sztucznych (polimerów) o bardzo niskiej przewodności elektrycznej. Mogą one zostać naładowane, np. w wyniku pocierania lub gdy po ich powierzchni spłynie kurz lub ciecz. Jednak w większości przypadków użytkownik może to kontrolować, a jeśli są one używane w strefach niebezpiecznych, należy to ocenić i kontrolować zgodnie z wymaganiami odpowiednich przepisów krajowych lub unijnych (np. [Dyrektywy 1999/92/WE](#)). W każdym przypadku użytkownik takich urządzeń musi uwzględnić te źródła zapłonu podczas przeprowadzania oceny ryzyka w miejscu pracy. Przykładem mogą być plastikowe pojemniki używane do transportu chemikaliów, rury polietylenowe, wiadra i krzesła.

²⁸ Należy wziąć pod uwagę szczególne wyłączenie w art. 1 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2014/34/UE urządzeń, w których zagrożenie wybuchem wynika wyłącznie z obecności substancji wybuchowych lub niestabilnych substancji chemicznych.

Jeżeli jedyne źródło ładunków elektrostatycznych pochodzi z procesu, takie przedmioty nie są uważane za posiadające własne źródło zapłonu i nie są objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE. W tych przypadkach nie powinny być one oznaczone symbolem Ex lub CE zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE.

Jeżeli element polimerowy jest przeznaczony do wbudowania w urządzenia ATEX i mógłby zostać naładowany przez ruch urządzenia (na przykład łopatką wentylatora) lub przez zamierzone zastosowanie urządzenia, mogą one zostać sklasyfikowane jako zwykłe części urządzenia o szczególnych właściwościach (np. rozpraszające ładunki elektrostatyczne) lub jako komponenty ATEX, jeżeli są one wprowadzane na rynek specjalnie do tego zamierzonego zastosowania.

§ 42 Sprzęt nieelektryczny

Jeżeli sprzęt nieelektryczny posiada potencjalne źródło zapłonu, w większości przypadków jest to spowodowane ruchomymi częściami, które mogą stworzyć potencjalne ryzyko zapłonu od gorących powierzchni lub iskier powstałych w wyniku tarcia. Przykładami są: przekładnie, wentylatory, pompy, sprężarki, mieszadła, hamulce. Urządzenia mechaniczne tego typu zazwyczaj muszą być podłączone do źródła zasilania, takiego jak silnik elektryczny. Razem wprowadzane na rynek w tej formie, może być zespołem (patrz sekcja [§ 44](#) o urządzeniach połączonych (zespołach)).

Sprzęt mechaniczny może być wyposażony w termoparę lub podobne urządzenie pomiarowe, które generuje tylko bardzo niskie napięcia i prądy. Jeżeli te urządzenia pomiarowe można uznać za "aparaturę prostą" (zgodnie z opisem w sekcji [§ 38](#)) i nie ma innych części elektrycznych, sprzęt powinien podlegać procedurom oceny zgodności dla sprzętu nieelektrycznego. Jeżeli urządzenie zawiera aparaturę elektryczną, która może być wyraźnie oddzielona, procedura oceny zgodności dla części nieelektrycznych może być przeprowadzona oddzielnie, jeżeli mają zastosowanie warunki opisane dla sprzętu elektrycznego (np. pompy) (patrz sekcja [§ 43](#)). Jeżeli sprzęt elektryczny zamontowany na sprzęcie nieelektrycznym nie jest "prostą aparaturą", produkt jest zazwyczaj uważany za zespół.

W przypadku urządzeń, które są objęte zakresem stosowania, należy uwzględnić wszystkie potencjalne źródła zapłonu. Lista potencjalnych źródeł zapłonu znajduje się w odpowiednich zharmonizowanych normach dotyczących sprzętu. W wielu przypadkach sprzęt będzie również maszyną objętą zakresem [dyrektywy 2006/42/WE](#) (patrz rozdział [§ 233](#)).

Niektóre elementy mechaniczne poruszają się bardzo wolno lub mają bardzo niski pobór mocy. Taki sprzęt może nie być w stanie tworzyć gorących powierzchni lub innych źródeł zapłonu, nawet w przypadku rzadkich awarii. Producent powinien ocenić, czy taki sprzęt jest potencjalnie zdolny do zapalenia atmosfery wybuchowej, a jeśli tak nie jest, nie powinien być klasyfikowany jako sprzęt ATEX ani oznaczany zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE.

§ 43 Sprzęt elektryczny

Dyrektywa 2014/34/UE nie definiuje w sposób szczególny "sprzętu elektrycznego". Ponieważ jednak sprzęt ten podlega własnej procedurze oceny zgodności, użyteczne może być przedstawienie definicji, która została ogólnie przyjęta przez większość państw członkowskich.

W tym sensie sprzęt elektryczny można uznać za sprzęt zawierający elementy elektryczne, wykorzystywany do wytwarzania, przechowywania, pomiaru, dystrybucji i przekształcania energii elektrycznej, do kontrolowania działania innych urządzeń za pomocą środków elektrycznych lub do przetwarzania materiałów poprzez bezpośrednie wykorzystanie energii elektrycznej. Należy zauważyć, że produkt końcowy zmontowany przy użyciu zarówno elementów elektrycznych, jak i mechanicznych może nie wymagać oceny jako sprzęt elektryczny, pod warunkiem, że połączenie to nie prowadzi do dodatkowych zagrożeń zapłonem dla tego zespołu.

§ 44 Urządzenia połączone (zespoły)

Z określenia "wspólne" w definicji sprzętu w dyrektywie (art. 2 ust. 1) wynika, że produkt, powstały w wyniku połączenia dwóch lub więcej części sprzętu, wraz z komponentami, jeżeli jest to konieczne, i wraz z innymi częściami, jeżeli jest to konieczne, które są elektrycznie i mechanicznie połączone ze sobą w celu stworzenia kompletnego funkcjonalnego zespołu, musi być uznany za produkt objęty zakresem dyrektywy 2014/34/UE. Taki połączony produkt lub zespół musi być wprowadzony do obrotu lub oddany do użytku przez osobę odpowiedzialną (która będzie wówczas producentem tego zespołu) jako pojedyncza jednostka funkcjonalna.

Zespoły takie mogą nie być gotowe do użycia, lecz wymagają odpowiedniej instalacji. Instrukcje (załącznik II, pkt 1.0.6.) uwzględniają to w taki sposób, że zgodność z dyrektywą 2014/34/UE jest zapewniona bez konieczności przeprowadzania dalszej oceny zgodności, pod warunkiem, że instalator prawidłowo zastosował się do instrukcji.

W przypadku zespołu składającego się z różnych zgodnych elementów urządzeń określonych w dyrektywie 2014/34/UE, które zostały wcześniej wprowadzone do obrotu przez różnych producentów, te elementy urządzeń muszą być zgodne z dyrektywą, w tym podlegać odpowiedniej ocenie zgodności, oznakowaniu CE itp. Producent zespołu może założyć zgodność tych elementów wyposażenia i może ograniczyć swoją własną ocenę ryzyka zespołu do tych dodatkowych zagrożeń zapłonu i innych istotnych zagrożeń (określonych w załączniku II), które stają się istotne ze względu na ostateczne połączenie. Jeżeli występują dodatkowe zagrożenia zapłonem, konieczna jest dalsza ocena zgodności zespołu w odniesieniu do tych dodatkowych zagrożeń. Podobnie, montujący może domniemywać zgodność części, do których dołączone jest pisemne zaświadczenie o zgodności wydane przez ich producenta (art. 6 ust. 2). (patrz również rozdział [§ 74](#) o obowiązkach producentów).

Jeżeli jednak producent zespołu włączy do zespołu części bez oznakowania CE (ponieważ są to części wyprodukowane przez niego lub części, które otrzymał od swojego dostawcy w celu dalszego przetworzenia przez siebie) lub części, którym nie towarzyszy pisemne potwierdzenie zgodności, nie powinien on zakładać zgodności tych części, a jego ocena zgodności zespołu powinna obejmować te części zgodnie z wymaganiami.

Należy zauważyć, że własna ocena ryzyka dokonana przez producenta nie musi wykluczać wykorzystania jednostek notyfikowanych w ramach obowiązującej procedury oceny zgodności.

Aby wyjaśnić pojęcie "zespołu" w rozumieniu dyrektywy jako przykład można podać zespół pompa/silnik elektryczny przeznaczony do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.

1. Do celów dyrektywy 2014/34/UE pompa z silnikiem rurowym dzielonym stanowi pojedynczy element urządzenia w odniesieniu do zagrożenia zapłonem, tj. pompa i silnik elektryczny nie mogą być rozpatrywane oddzielnie do celów oceny ryzyka (zagrożeń) wybuchu. W tym przypadku urządzenie jako całość musi być poddane procedurze oceny zgodności dla urządzeń elektrycznych. To samo odnosi się np. do elektrycznego wentylatora, w którym wentylator jest integralną częścią silnika.

2. a) W niektórych przypadkach pompa i silnik elektryczny mogą być rozpatrywane oddzielnie, chociaż tworzą jednostkę funkcjonalną. Jeżeli w takim przypadku nie występuje dodatkowe zagrożenie zapłonem w wyniku montażu pompy i silnika, ta jednostka funkcjonalna jako całość nie stanowi pojedynczego elementu wyposażenia, który wchodzi w zakres dyrektywy 2014/34/UE. Należy go wówczas traktować jako kombinację "pojedynczych urządzeń" w zakresie ochrony przeciwwybuchowej. W tym przypadku producent pompy i silnika elektrycznego musi zatem dostarczyć deklarację zgodności UE dla każdego z obu elementów.

2. b) Producent może jednak zdecydować się na dostarczenie pompy i silnika zgodnie z opisem w punkcie 2. a) z jedną deklaracją zgodności UE dla zespołu jako całości. W takim przypadku wymagane jest dalsze wyjaśnienie dotyczące obowiązku monterów, jeżeli stosowane są wyłącznie produkty zgodne z ATEX (takie jak urządzenia i autonomiczne systemy ochronne). W tym przypadku jasne jest, że monter musi przeprowadzić ocenę ryzyka zapłonu, aby zapewnić, że charakter włączenia i montażu nie zmienił charakterystyki wybuchowej produktów w odniesieniu do zasadniczych wymagań dyrektywy dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa. Jeżeli monter ma jakiegokolwiek wątpliwości co do sposobu przeprowadzenia takiej oceny, powinien zasięgnąć porady technicznej i wziąć ją pod uwagę. Może to mieć miejsce na przykład w przypadku, gdy producent sprzętu mechanicznego musi połączyć ze sobą różne elementy wyposażenia elektrycznego ATEX w ramach montażu. Kiedy monter z powodzeniem przeprowadzi taką ocenę i nie zostanie zidentyfikowane dodatkowe ryzyko zapłonu, ogólna zgoda jest taka, że następnie sporządza dokumentację techniczną, umieszcza oznakowanie CE i Ex (epsilon X) zgodnie z załącznikiem II 1.0.5 dyrektywy na zespole, wskazując zamierzone zastosowanie, podpisuje deklarację zgodności UE obejmującą cały zespół, wskazując zastosowane specyfikacje techniczne/normy (na przykład dla połączeń elektrycznych) i dostarcza instrukcje bezpiecznego użytkowania. Monter bierze zatem całkowitą odpowiedzialność za montaż. Procedura ta nie wymaga zaangażowania jednostki notyfikowanej.

2. c) Jeżeli istnieje dodatkowe zagrożenie zapłonem w wyniku montażu pompy i silnika lub jeżeli jeden z elementów nie jest już w pełni zgodny z dyrektywą, zespół musi przejść pełną procedurę oceny zgodności właściwą dla danej kategorii.

Zespoły mogą być wprowadzane na rynek w różny sposób: z określonymi konfiguracjami części lub z różnymi konfiguracjami.

Wyroby kombinowane (zespoły), które są w pełni określonymi konfiguracjami części

W tym przypadku producent określił już jedną lub więcej niezmiennych kombinacji części i wprowadza je na rynek jako pojedynczą jednostkę funkcjonalną / pojedyncze jednostki funkcjonalne.

Przykładem może być oprzyrządowanie składające się z czujnika, przetwornika, bariery Zenera i zasilacza, jeśli dostarczane jest przez jednego producenta.

Wyżej wymienione części są składane razem przez tę samą osobę (producenta zespołu) i wprowadzane na rynek jako pojedyncza jednostka funkcjonalna. Osoba ta bierze na siebie odpowiedzialność za zgodność połączonego produktu z dyrektywą.

Deklaracja zgodności UE, jak również instrukcje użytkowania muszą odnosić się do zespołu jako całości. Musi być jasne (np. poprzez załączenie wykazu wszystkich części i/lub wykazu danych związanych z bezpieczeństwem), co jest/będzie kombinacją/kombinacjami tworzącymi zespoły. Producent bierze na siebie odpowiedzialność za zgodność z dyrektywą i dlatego musi, zgodnie z załącznikiem II 1.0.6, dostarczyć w instrukcji użytkowania jasne instrukcje montażu/instalacji/obsługi/konserwacji itd.

Wyroby kombinowane (zespoły) o różnych konfiguracjach

W tym przypadku producent zdefiniował całą gamę różnych części, tworzących "system modułowy". Albo on, albo użytkownik/instalator wybiera i łączy części z tego zakresu, aby stworzyć zespół, który służy do konkretnego zadania.

Przykładem może być system modułowy dla ognioszczelnej aparatury łączeniowej i sterowniczej, składający się z szeregu ognioszczelnych obudów o różnych rozmiarach, szeregu przełączników, zacisków, wyłączników itp.

Chociaż w tym przypadku części nie są konieczne łączone przez producenta zespołu i wprowadzane na rynek jako pojedyncza jednostka funkcjonalna, producent jest odpowiedzialny za zgodność zespołu, o ile części zostały wybrane z określonego asortymentu oraz dobrane i połączone zgodnie z jego instrukcjami.

Deklaracja zgodności UE, jak również instrukcje użytkowania muszą odnosić się do "systemu modułowego" jako całości. Musi być jasne, jakie są części tworzące system modułowy i jak należy je dobierać, aby utworzyły zgodny z wymogami zespół. W związku z tym producent musi, zgodnie z załącznikiem II 1.0.6, przedstawić w instrukcji użytkowania jasne instrukcje dotyczące wyboru części oraz ich montażu/instalacji/obsługi/konserwacji itd. Ocena zgodności takich systemów modułowych może być przeprowadzona (jako minimum) poprzez ocenę tych planowanych konfiguracji, które są najbardziej niekorzystne pod względem odpowiednich zagrożeń (najgorsze przypadki). Jeżeli te konfiguracje zostaną uznane za zgodne z zasadniczymi wymaganiami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2014/34/UE, producent może stwierdzić zgodność również wszystkich innych planowanych konfiguracji. Jeżeli w późniejszym czasie do "systemu modułowego" mają zostać dodane inne części, może oczywiście zaistnieć konieczność ponownego zidentyfikowania i oceny najgorszego przypadku.

Tabela 1: **Podsumowanie wymagań dla produktów połączonych (zespołów)**, na następnej stronie, przedstawia skrócony przegląd różnych sytuacji dotyczących zespołów i ich wymagań zgodnie z dyrektywą ATEX 2014/34/UE.

Tabela 1: Podsumowanie wymagań dotyczących wyrobów połączonych (zespołów) na podstawie dyrektywy ATEX 2014/34/UE

SYTUACJA: 1. Części: Zespół składa się z...	Sprzęt, systemy ochronne, urządzenia (art. 1 ust. 1) wszystkie oznakowane CE (z dołączoną deklaracją zgodności UE) oraz części składowe z dołączonym pisemnym poświadczeniem zgodności (art. 13 ust. 3) (części z potwierdzoną zgodnością) (*)		Urządzenia, systemy ochronne, urządzenia zabezpieczające (art. 1 ust. 1), w tym nieposiadające oznakowania CE, oraz części, do których nie dołączono pisemnego poświadczenia zgodności (art. 13 ust. 3) (części, których zgodność nie została potwierdzona)	
2. Konfiguracja: Zespół jest wprowadzany na rynek jako...	Dokładnie określona konfiguracja	System modułowy" części, które mają być specjalnie wybrane i skonfigurowane, aby służyć konkretnemu celowi, być może przez użytkownika/installatora.	Dokładnie określona konfiguracja	System modułowy" części, które mają być specjalnie wybrane i skonfigurowane, aby służyć konkretnemu celowi, być może przez użytkownika/installatora.
3. WYNIK: Producent może domniemywać zgodność dla...	Wszystkie części	Wszystkie części	Tylko części z potwierdzoną zgodnością	Tylko części z potwierdzoną zgodnością
4. Ocena zgodności	Ocena zgodności musi obejmować całą konfigurację w odniesieniu do wszystkich zagrożeń, które mogą powstać w wyniku wzajemnego oddziaływania połączonych części, w odniesieniu do zamierzonego zastosowania. Patrz również uwaga (*)	Ocena zgodności musi obejmować co najmniej te spośród możliwych i użytecznych konfiguracji, które oceniono jako najbardziej niekorzystne pod względem wszystkich zagrożeń, jakie mogą powstać w wyniku wzajemnego oddziaływania połączonych części, w odniesieniu do zamierzonego zastosowania. Patrz również uwaga (*)	Ocena zgodności musi obejmować: - wszystkie części bez potwierdzonej zgodności w odniesieniu do wszystkich rodzajów ryzyka oraz - wszystkie konfiguracje w odniesieniu do wszystkich zagrożeń, które mogą powstać w wyniku wzajemnego oddziaływania połączonych części, w obu przypadkach w odniesieniu do zamierzonego zastosowania.	Ocena zgodności musi obejmować: - wszystkie części bez potwierdzonej zgodności, które są częścią "systemu modułowego", w odniesieniu do wszystkich zagrożeń, oraz - co najmniej te spośród możliwych i użytecznych konfiguracji, które oceniono jako najbardziej niekorzystne pod względem wszystkich zagrożeń, jakie mogą powstać w wyniku wzajemnego oddziaływania połączonych części, w obu przypadkach w odniesieniu do zamierzonego zastosowania.
5. Informacje, które należy przedstawić: a) poprzez deklarację zgodności UE b) poprzez instrukcję instalacji i użytkowania	a) identyfikacja elementów zespołu, które same w sobie są urządzeniami ATEX i które zostały poddane oddzielnej ocenie; b) instrukcje instalacji i użytkowania, wystarczające do zapewnienia, że powstały zespół jest zgodny ze wszystkimi odpowiednimi wymaganiami EHSR dyrektywy 2014/34/UE.	a) identyfikacja elementów "systemu modułowego", które same w sobie są urządzeniami ATEX i które zostały poddane oddzielnej ocenie; b) instrukcje dotyczące wyboru części, które mają być połączone w celu spełnienia wymaganego celu, oraz instrukcje dotyczące instalacji i użytkowania, wystarczające do zapewnienia, że powstały zespół jest zgodny ze wszystkimi odpowiednimi wymaganiami EHSR dyrektywy 2014/34/UE.	a) identyfikacja elementów zespołu, które same w sobie są urządzeniami ATEX i które zostały poddane oddzielnej ocenie; b) instrukcje instalacji i użytkowania, wystarczające do zapewnienia, że powstały zespół jest zgodny ze wszystkimi odpowiednimi wymaganiami EHSR dyrektywy 2014/34/UE.	a) identyfikacja elementów "systemu modułowego", które same w sobie są urządzeniami ATEX i które zostały poddane oddzielnej ocenie; b) instrukcje dotyczące wyboru części, które mają być połączone w celu spełnienia wymaganego celu, oraz instrukcje dotyczące instalacji i użytkowania, wystarczające do zapewnienia, że powstały zespół jest zgodny ze wszystkimi odpowiednimi wymaganiami EHSR dyrektywy 2014/34/UE.

(*) Uwaga: Pisemne zaświadczenie o zgodności dla części składowej nie może zagwarantować, ogólnie rzecz biorąc, bezpieczeństwa urządzenia, w którym część składowa ma być wbudowana, ponieważ w przypadku części składowej nie można przewidzieć wszystkich możliwych zastosowań. W takim przypadku należy przeprowadzić dalsze badania i ocenę zespołu przez jednostkę notyfikowaną, jeżeli jest to wymagane.

...

- (2) "systemy ochronne" oznaczają urządzenia inne niż części składowe urządzeń, które są przeznaczone do natychmiastowego powstrzymania początków wybuchu i/lub ograniczenia efektywnego zasięgu wybuchu i które są oddzielnie udostępniane na rynku do użytku jako systemy autonomiczne;

...

§ 45 Systemy ochronne

Zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie ATEX 2014/34/UE, przykładami autonomicznych systemów ochronnych są:

- przerywacze płomienia;
- systemy odciążające wybuch (wykorzystujące np. tarcze rozrywające, panele odpowietrzające, drzwi przeciwwybuchowe itp.);
- bariery gaśnicze;
- systemy tłumienia wybuchu.

Oczywiste jest, że niektóre proste produkty stosowane w kopalniach węgla działają jako systemy ochronne, ale nie mogą podlegać przepisom dyrektywy (np. obojętny pył kamienny na deskach).

Z jego funkcji wynika, że system ochronny będzie, przynajmniej częściowo, instalowany i używany w środowisku zagrożonym wybuchem.

Ponieważ system ochronny ma za zadanie eliminować lub ograniczać niebezpieczne skutki wybuchu (funkcja bezpieczeństwa), podlega on dyrektywie niezależnie od tego, czy posiada własne potencjalne źródło zapłonu, czy też nie. W tym pierwszym przypadku musiałby on również spełniać określone zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczące urządzeń.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 systemy ochronne są wprowadzane na rynek oddzielnie w celu użytkowania jako systemy autonomiczne. W związku z tym ich zgodność z odpowiednimi zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, określonymi w załączniku II, należy ocenić zgodnie z art. 13 ust. 2 i oznakować zgodnie z art. 16.

Oczywiście "systemy ochronne" mogą być również wprowadzane na rynek jako integralna część urządzeń. Z technicznego punktu widzenia pozostają one "systemami ochronnymi" ze względu na swoją funkcję, ale nie są uważane za samodzielne systemy ochronne w rozumieniu dyrektywy dotyczącej oceny zgodności i oznakowania. W takich przypadkach ich zgodność jest oceniana w trakcie oceny zgodności urządzenia, z którym są zintegrowane, przy zastosowaniu procedur przewidzianych w art. 13, zgodnie z grupą i kategorią tego urządzenia. Nie są one oznaczane oddzielnie.

Należy jednak zauważyć, że szczególne wymagania zasadnicze w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, określone w sekcji 3 załącznika II, mają również zastosowanie do zintegrowanych "systemów ochronnych".

Artykuł 2

Definicje (ciąg dalszy)

- (3) „komponenty części składowe” oznaczają wszelkie elementy istotne dla bezpiecznego funkcjonowania urządzeń i systemów ochronnych, ale nieposiadające samodzielnej funkcji;

§ 46 Części składowe

Dwa elementy definiujące części składowe to:

- są one niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń i systemów ochronnych w odniesieniu do ochrony przeciwwybuchowej (w przeciwnym razie nie musiałyby podlegać dyrektywie);
- nie mają samodzielnej funkcji (w przeciwnym razie musiałyby być uważane za urządzenie, system ochronny lub urządzenie zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. b)).

Uważa się, że produkt posiada funkcję autonomiczną, jeżeli może być bezpiecznie użyty do spełnienia lub przyczynienia się do spełnienia jednej lub więcej funkcji przewidzianych w art. 1, bez potrzeby dodawania jakichkolwiek dalszych części. Nie wyklucza to konieczności przestrzegania szczegółowych instrukcji dotyczących instalacji i użytkowania.

Niektóre rodzaje produktów mogą, w zależności od zakresu oceny zgodności przeprowadzonej przed wprowadzeniem ich do obrotu lub użytkowania, być uważane za produkty z funkcją autonomiczną lub bez funkcji autonomicznej.

Jeżeli funkcja produktu może zostać spełniona bez dodatkowych części, wówczas, w stosownych przypadkach, nie można go uznać za część składową.

Części składowe przeznaczone do wbudowania w urządzenia lub systemy ochronne, do których dołączono pisemne zaświadczenie o zgodności zawierające deklarację ich właściwości oraz sposobu, w jaki muszą być one wbudowane w produkty (zob. art. 13 ust. 3), uważa się za zgodne z obowiązującymi przepisami dyrektywy 2014/34/UE. Części Ex zdefiniowane w normach europejskich zharmonizowanych na mocy dyrektywy 2014/34/UE są również częściami w rozumieniu ATEX.

Komponenty nie mogą mieć umieszczonego oznakowania CE, chyba że inne przepisy harmonizacyjne UE (np. [dyrektywa](#) o kompatybilności elektromagnetycznej [2014/30/UE](#) - patrz rozdział [§ 231](#)) wymagają inaczej.

Przykłady elementów, które mogą być wprowadzone na rynek jako komponenty, jeśli są one wyraźnie przeznaczone do włączenia do produktów ATEX, są następujące:

- terminale;
- zespoły przycisków;
- przekaźniki;
- puste obudowy ognioszczelne;
- stateczniki do lamp fluorescencyjnych;
- przekaźniki i styczniki w obudowach, z zaciskami i/lub przewodami ruchomymi;

- hamulce maszynowe przeznaczone do bycia częścią wyposażenia ATEX;
- zbiornik ciśnieniowy zawierający proszek tłumiący, stanowiący część systemu tłumienia wybuchu;
- taśmy przenośnika do przenośnika transportującego pyły palne;
- nieautonomiczne systemy ochronne;
- węże ssące stosowane w odkurzaczach;
- widły do wózków widłowych.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 zgodność części składowych ocenia się za pomocą tych samych procedur, co urządzenia, systemy ochronne lub urządzenia zabezpieczające, zgodnie z art. 1, do których mają one być wbudowane. Niektórym komponentom może być przypisana kategoria, w którym to przypadku będą one zawsze stosowane w urządzeniach tej kategorii. Inne części mogą mieć szersze zastosowanie i nie można określić ich kategorii. Ponadto części składowe np. autonomicznych systemów ochronnych nie muszą mieć przypisanej kategorii, ponieważ same systemy ochronne nie podlegają kategoryzacji. Zależy to od szczegółowości dostarczonej dokumentacji (np. w stosownych przypadkach w formie pisemnego zaświadczenia o zgodności).

Na przykład pasy napędowe, łożyska, uszczelnienia mechaniczne, diody Zenera itp., które zazwyczaj nie są wprowadzane na rynek z wyraźnym zamiarem wbudowania ich w urządzenia, systemy ochronne lub urządzenia zabezpieczające zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. b), lecz do celów ogólnoinżynierskich, nie są traktowane jako części składowe. Ich zgodność (tj. ich przydatność do zamierzonego celu w odniesieniu do bezpieczeństwa produktu, z którym są zintegrowane) musi być oceniana w trakcie oceny zgodności produktu integralnego.

Jeżeli komponenty mają być wprowadzone na rynek z wyraźnym zamiarem włączenia ich do urządzeń, systemów ochronnych lub urządzeń zabezpieczających zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. b) (jak np. wzmocnione zaciski bezpieczeństwa, obudowy ognioszczelne itp.), są one oceniane oddzielnie zgodnie z art. 13 ust. 3 i albo towarzyszy im pisemne poświadczenie zgodności, o którym mowa w art. 13 ust. 3, albo poświadczenie zgodności jest udostępniane wszystkim klientom za pomocą dokumentacji multimedialnej np. kody QR z odniesieniem do Internetu, katalogi elektroniczne, odsyłacze do stron internetowych na jednostce opakowania lub dokumentach dostawy itp.

Obowiązki producentów ustanowione w art. 6 ust. 2 i 8 dotyczące dokumentów towarzyszących produktom (deklaracja zgodności UE lub zaświadczenie o zgodności, instrukcje i informacje dotyczące bezpieczeństwa) mogą być nieproporcjonalne, a nawet problematyczne w przypadku komponentów. W rzeczywistości komponenty są często bardzo małymi elementami dostarczonymi w szerokim zakresie wielkości partii i ilości opakowań, przy czym możliwość niewielkich ilości dostaw wiąże się z ogromnymi wyprodukowanymi ilościami i dużymi możliwymi odchyleniami zainstalowanymi w końcowym zastosowaniu dla użytkownika końcowego (urządzeniu). W tym sensie alternatywnym sposobem wypełnienia obowiązku informacyjnego jest umieszczenie w dokumentacji dostawy lub na najmniejszym dodatkowym opakowaniu odniesienia do strony internetowej lub innego źródła, z którego można uzyskać informacje. Takie źródła informacji mogą obejmować:

- a) link do strony internetowej producenta w formie zwykłego tekstu na każdej jednostce opakowania lub w dokumentacji dostawy;
- b) informacje multimedialne (takie jak kod QR lub chip identyfikujący o częstotliwości radiowej) na każdej jednostce opakowania lub w dokumentacji wysyłkowej, które odsyłają do bazy danych lub bezpośrednio dostarczają wymaganych danych.

W przeciwnym razie państwa członkowskie mogą zakazać, ograniczyć lub utrudnić wprowadzenie ich do obrotu (art. 5) i nie mogą domniemywać ich zgodności (art. 12 ust. 1).

Jeżeli dana część podlega procedurze oceny zgodności, w ramach której jednostka notyfikowana wydaje certyfikat badania typu UE, certyfikat ten musi wyszczególniać te wymagania załącznika II, które zostały poddane ocenie.

§ 47 Różnica między sprzętem a komponentami Wymagania szczegółowe podane w instrukcji obsługi wyrobów

Obowiązkiem producentów, importerów lub autoryzowanych przedstawicieli jest przestrzeganie wymagań dotyczących wyrobów objętych zakresem dyrektywy, w przypadku wprowadzania tych wyrobów do obrotu. Dla niektórych produktów wymagane jest zaangażowanie jednostki notyfikowanej: zarówno producent, jak i jednostka notyfikowana muszą rozważyć, czy dany produkt jest urządzeniem czy częścią składową. Każde urządzenie i jego instrukcje muszą spełniać zasadnicze wymagania dyrektywy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa. Obowiązkiem producenta jest wydanie instrukcji, które mogą zawierać tak zwane "szczególne warunki użytkowania". Te szczególne warunki użytkowania nie mogą określać dodatkowych środków bezpieczeństwa, które muszą być częścią procesu produkcyjnego lub stanowić część badania typu przeprowadzanego przez jednostkę notyfikowaną.

Jeżeli użytkownik końcowy nie jest w stanie spełnić wymogów podanych jako "szczególne warunki użytkowania", ponieważ są one zbyt ogólne, produkt nie spełnia wymogów dyrektywy. Producent i jednostka notyfikowana, jeśli jest zaangażowana, muszą pamiętać, że użytkownicy zwykle nie posiadają szczegółowej wiedzy lub potrzebnego wyposażenia do badań. Dlatego nie powinno się zdarzyć, że szczególne warunki użytkowania nie spowodują, że produkt będzie spełniał wymagania dyrektywy. Pełna ocena bezpieczeństwa urządzeń musi być przeprowadzona przez producenta w oparciu o jego odpowiedzialność za urządzenia. Poprzez swoją deklarację zgodności UE producent potwierdza pełną zgodność z dyrektywą ATEX. Użytkowanie takich urządzeń nie może stwarzać sytuacji niebezpiecznych. Producent jest odpowiedzialny za możliwe do przewidzenia niewłaściwe użycie, jeżeli użytkownik nie jest w stanie prawidłowo spełnić określonych warunków użytkowania.

Oczywistym celem dyrektywy ATEX jest to, aby na rynek UE wprowadzane były wyłącznie bezpieczne produkty. Produktami, które muszą być poddane dodatkowym czynnościom weryfikacyjnym, są komponenty. Komponenty te nie mogą być przenoszone do urządzeń poprzez tworzenie niemożliwych do usunięcia "specyficznych warunków użytkowania". W instrukcji producent musi opisać szczegóły, w jaki sposób użytkownik będzie mógł spełnić szczególne warunki użytkowania. Jeżeli użytkownik musi dodać elementy takie jak obudowa, będzie on działał jako producent.

Główne różnice pomiędzy sprzętem a komponentami można przedstawić w poniższej tabeli 2: **Sprzęt i komponenty zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE.**

Tabela 2: Sprzęt i komponenty zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE.

Sprzęt	Części składowe
<p>Definicja w dyrektywie ATEX 2014/34/UE, art. 2 ust. 1: urządzenia oznaczają maszyny, przyrządy, urządzenia stałe lub ruchome, części sterujące i ich oprzyrządowanie oraz systemy wykrywania lub zapobiegania, które oddzielnie lub wspólnie są przeznaczone do wytwarzania, przesyłania, magazynowania, pomiaru, kontroli i przekształcania energii i/lub przetwarzania materiałów i które są zdolne do spowodowania wybuchu przez ich własne potencjalne źródła zapłonu</p>	<p>Definicja w dyrektywie ATEX 2014/34/UE, art. 2 ust. 3: części składowe oznaczają wszelkie elementy istotne dla bezpiecznego funkcjonowania urządzeń i systemów ochronnych, lecz nieposiadające samodzielnej funkcji</p>
<p>Muszą być spełnione wszystkie aspekty i wymagania dotyczące ochrony przeciwwybuchowej zgodnie z załącznikiem II do dyrektywy 2014/34/UE.</p>	<p>Komponenty muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby działały bezpiecznie zgodnie z ich przeznaczeniem w zakresie ochrony przeciwwybuchowej, gdy są zainstalowane zgodnie z instrukcjami producenta (załącznik II, 1.2).</p>
<p>Sprzęt jest oznaczony zgodnie z dyrektywą ATEX, posiada oznakowanie CE i dołączoną do niego</p> <p>a) deklarację zgodności UE oraz</p> <p>b) instrukcje użytkownika.</p>	<p>Część składowa jest oznakowana zgodnie z dyrektywą ATEX, <u>ale nie posiada oznakowania CE</u> i towarzyszy jej</p> <p>a) pisemne poświadczenie zgodności oraz</p> <p>b) instrukcje montażu.</p>
<p>Urządzenie jest gotowe do użycia w oparciu o instrukcję obsługi producenta i wymagania dotyczące instalacji.</p>	<p>Komponent <u>nie jest gotowy do użycia</u>. Końcowa ocena zgodności komponentu jest dokonywana wraz z oceną kompletnego urządzenia, w którym lub z którym komponent będzie zamocowany lub zainstalowany.</p>
<p>Definicja normy EN60079-0:2012: 3.25 <i>Urządzenia (do atmosfery wybuchowej)</i> Termin ogólny obejmujący aparaturę, osprzęt, urządzenia, komponenty i tym podobne stosowane jako część lub w połączeniu z instalacją elektryczną w atmosferze wybuchowej.</p> <p>3.8.2 <i>Certyfikat urządzenia</i> Certyfikat przygotowany dla urządzeń innych niż komponenty Ex. Urządzenia takie mogą zawierać komponenty Ex, ale zawsze wymagana jest dodatkowa ocena w ramach ich włączania do urządzeń.</p> <p>3.53 <i>Symbol "X"</i> Symbol stosowany do oznaczenia szczególnych warunków stosowania. UWAGA: Symbol "X" jest stosowany w celu zapewnienia sposobu identyfikacji, że istotne informacje dotyczące instalacji, użytkownika i konserwacji wyposażenia są zawarte w certyfikacie.</p>	<p>Definicja normy EN 60079-0:2012: 3.28 <i>Ex Komponent</i> Część urządzenia elektrycznego lub modułu, oznaczona symbolem "U", która nie jest przeznaczona do samodzielnego użytku i wymaga dodatkowej uwagi przy włączaniu do urządzeń lub systemów elektrycznych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.</p> <p>3.8.1 <i>Certyfikat komponentu Ex</i> Certyfikat sporządzony dla komponentu Ex.</p> <p>3.52 <i>Symbol "U"</i> Symbol używany do oznaczenia komponentu Ex UWAGA: Symbol "U" jest używany do oznaczenia, że sprzęt jest niekompletny i nie nadaje się do instalacji bez dalszej oceny.</p>

§ 48 Przykłady i problemy związane z urządzeniami i komponentami

a) Panel

Produkt z otwartymi zaciskami jest wprowadzany na rynek jako sprzęt kategorii 3. W instrukcji wymaga następującego "specjalnego warunku użytkownika": *"Użytkowanie tego sprzętu wymaga obudowy o stopniu ochrony co najmniej IP65. Urządzenie musi być zamontowane w miejscu o mniejszym ryzyku uderzeń mechanicznych"*.

Ten produkt jest komponentem, ponieważ jest niekompletny (brak obudowy) i do jego bezpiecznego użytkownika konieczne są dalsze działania (np. testy), rozważania i informacje.

Producent musi wziąć pod uwagę następujące zagadnienia:

1. Samo IP 65 nie jest wystarczające, aby jasno określić wymagania załącznika II dyrektywy 2014/34/UE. Obudowa musi spełniać również wymagania Załącznika II i normy EN 60079-0.
2. Znaczenie sformułowania "niskie ryzyko uderzeń mechanicznych" jest niejasne. Producent musi określić szczegóły, aby spełnić ten specjalny warunek.
3. Nie jest wystarczające zastosowanie jakiegokolwiek obudowy w celu ochrony urządzenia przed uderzeniami.

Te same pytania pojawiają się w przypadku podobnych urządzeń kategorii 2 certyfikowanych przez jednostkę notyfikowaną.

b) Przełącznik

W certyfikacji badania typu UE dla wyłącznika kategorii 2 znaleziono następujący "specjalny warunek użytkownika": *"Badanie mechaniczne zgodnie z EN 60079-0:2006, pkt 26.4.1.2 oraz badanie udarności zgodnie z pkt 26.4.2 nie zostały wykonane dla tego wyłącznika. Podobna technika ochrony musi być zastosowana w przypadku instalacji w obszarach niebezpiecznych"*.

Ten specjalny warunek zastosowania nie jest dopuszczalny, ponieważ wymagane są dalsze badania, które muszą być wykonane przez jednostkę notyfikowaną. Dlatego produkt ten należy traktować jako komponent.

c) Pusta obudowa Ex-'d'

Pusta obudowa Ex-'d' została certyfikowana przez jednostkę notyfikowaną jako urządzenie kategorii 2 ze "specjalnym warunkiem zastosowania", opisującym sposób wiercenia otworów na przepusty kablowe. Podczas badania typu UE producent pokazał jednostce notyfikowanej zmontowaną obudowę. Producent sprzedawał jednak obudowy bez ich zmontowania.

Produkt ten jest komponentem, ponieważ część procesu produkcyjnego montażu musi być objęta oceną jakości producenta i nie może być częścią instalacji.

Jeżeli producent zezwala na obróbkę mechaniczną (np. wiercenie otworów) wykonaną przez użytkownika, to mimo to jest on odpowiedzialny za produkt końcowy. Zazwyczaj taka obróbka stanowi część oceny jakości przeprowadzanej przez jednostkę notyfikowaną. W przypadku wiercenia otworów w obudowie Ex "d" taka ocena obróbki mechanicznej byłaby konieczna, ale nie jest wykonywana przez użytkownika.

Po wywierceniu otworów i zamontowaniu przepustów kablowych lub innych urządzeń, mogą być konieczne dodatkowe badania zgodnie z obowiązującymi normami, takie jak badania przenikania płomienia i ciśnienia zgodnie z normą EN 60079-1.

Innym problemem może być maksymalna temperatura powierzchni. Ocena maksymalnej temperatury powierzchni i zachowania temperatury wewnątrz obudowy należy do obowiązków producenta i zaangażowanej jednostki notyfikowanej.

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

(4) „atmosfera wybuchowa” oznacza mieszaninę z powietrzem, w warunkach atmosferycznych, substancji łatwopalnych w postaci gazów, par, mgieł lub pyłów, w której po nastąpieniu zapłonu spalanie rozprzestrzenia się na całą niespaloną mieszaninę;

(5) "atmosfera potencjalnie wybuchowa" oznacza atmosferę, która może stać się wybuchowa ze względu na warunki lokalne i operacyjne;

...

§ 49 Atmosfera wybuchowa i atmosfera potencjalnie wybuchowa

Urządzenia uważa się za objęte zakresem dyrektywy ATEX 2014/34/UE tylko wtedy, gdy są one przeznaczone (w całości lub w części) do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej.

Jeżeli produkt zawierający zamierzoną potencjalnie wybuchową atmosferę, na przykład zbiornik, sam zawiera sprzęt określony w dyrektywie, wówczas ten ostatni sprzęt znajduje się w rzeczywistości w potencjalnie wybuchowej atmosferze, aczkolwiek takiej, która jest zawarta w zbiorniku, a zatem podlega dyrektywie.

Jeżeli urządzenia zawierające atmosferę potencjalnie wybuchową mogą, ze względu na swoją konstrukcję, działanie itp. same tworzyć atmosferę potencjalnie wybuchową, która je całkowicie lub częściowo otacza, wówczas takie urządzenia w rzeczywistości znajdują się w atmosferze potencjalnie wybuchowej i dlatego podlegają dyrektywie.

Trzeci scenariusz polega na tym, że może istnieć nie tylko otaczająca potencjalnie wybuchowa atmosfera, ale także proces, który wymaga, aby taka mieszanina dostała się do produktu lub została z niego uwolniona. Interfejs między urządzeniami a wejściem/wyjściem procesu również będzie wymagał rozważenia. W niektórych przypadkach może to prowadzić do tego, że urządzenia będą miały więcej niż jedną kategorię, jedną (lub więcej) dla atmosfery zewnętrznej i inną dla atmosfery procesowej.

§ 50 Atmosfera potencjalnie wybuchowa w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE

Dyrektywa 2014/34/UE jest dyrektywą zgodną z " Nowym Podejściem" i [Nowymi Ramami Prawnymi](#) i dlatego ma na celu umożliwienie swobodnego przepływu towarów na terenie UE. Osiąga się to poprzez harmonizację prawnych wymogów bezpieczeństwa, zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka. Jej celem jest również wyeliminowanie lub przynajmniej zminimalizowanie ryzyka wynikającego z zastosowania określonych produktów w atmosferze wybuchowej lub w związku

z nią. Producent musi przyjąć założenia dotyczące zamierzonego zastosowania swojego produktu, w tym kontaktu z atmosferą potencjalnie wybuchową.

Atmosfera wybuchowa dla celów dyrektywy 2014/34/UE jest zdefiniowana jako mieszanina

- i) substancji łatwopalnych w postaci gazów, par, mgieł lub pyłów;
- ii) z powietrzem;
- iii) w warunkach atmosferycznych²⁹;
- iv) w których, po zapaleniu, spalanie rozprzestrzenia się na całą niespaloną mieszaninę (należy zauważyć, że czasami (głównie w przypadku pyłów) nie zawsze cała ilość materiału palnego jest zużywana w procesie spalania).

Atmosfera, która może stać się wybuchowa z powodu warunków lokalnych i/lub operacyjnych, nazywana jest atmosferą potencjalnie wybuchową. Tylko do tego rodzaju potencjalnie wybuchowej atmosfery przeznaczone są produkty objęte dyrektywą ATEX 2014/34/UE.

Należy zauważyć, że produkty nie są objęte dyrektywą 2014/34/UE, jeżeli są przeznaczone do użytku w mieszaninach lub w związku z mieszaninami, które potencjalnie mogą być wybuchowe, ale nie występuje jeden lub więcej elementów definiujących i) do iv) powyżej. Na przykład:

- Produkt znajdujący się w mieszaninie potencjalnie wybuchowej bez obecności powietrza nie wchodzi w zakres dyrektywy³⁰. Specjalne procesy tego typu wymagają urządzeń, które zostały zaprojektowane specjalnie z myślą o zagrożeniach, ponieważ urządzenia przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem mogą stwarzać zagrożenie zapłonem mieszanin w warunkach innych niż atmosferyczne.
- Urządzenia transportowe, w których niektóre części, ale nie wszystkie, znajdują się pod ciśnieniem atmosferycznym, przy ciśnieniu wewnętrznym różnym od ciśnienia atmosferycznego, mogą wchodzić w zakres dyrektywy 2014/34/UE. Podczas przeprowadzania oceny ryzyka okaże się, że chociaż części opisanego sprzętu są poza zakresem dyrektywy 2014/34/UE podczas normalnej pracy (ciśnienie oscyluje pomiędzy zbyt niskimi i zbyt wysokimi wartościami w stosunku do "warunków atmosferycznych"), niektóre części lub przestrzenie nadal są objęte zakresem dyrektywy, a cały sprzęt podczas rozruchu i wyłączenia jest objęty zakresem dyrektywy, co najmniej.

²⁹ Dyrektywa 2014/34/UE nie definiuje warunków atmosferycznych. Jednakże zakres temperatur otoczenia od -20 °C do 60 °C oraz zakres ciśnień od 0,8 bara do 1,1 bara mogą być odpowiednie jako podstawa projektowania i zamierzonego zastosowania produktów. Nie wyklucza to, że produkty mogą być specjalnie zaprojektowane i ocenione pod kątem działania w sporadycznych przypadkach poza tymi warunkami. Należy zauważyć, że produkty elektryczne są zwykle projektowane i badane do użytku w zakresie temperatur otoczenia od -20 °C do 40 °C zgodnie z normami zharmonizowanymi. Wyroby przeznaczone do stosowania poza tym zakresem będą wymagały dodatkowego oznakowania i odpowiednio dalszych badań. Będzie to zwykle wymagało porozumienia między producentem a zamierzonym użytkownikiem.

³⁰ Przykładami takich atmosfer mogą być: mieszaniny wybuchowe bez powietrza (np. H₂ zmieszany z Cl₂), mieszaniny z Cl₂, mieszaniny substancji łatwopalnych z utleniaczami innymi niż powietrze, warunki ciśnienia i/lub temperatury poza zakresem atmosferycznym itp.

Tak więc, oba poniższe przykłady wchodzą w zakres dyrektywy 2014/34/UE:

- a) Pompa do odzyskiwania oparów na stacjach benzynowych jest połączona na swoim wlocie i wylocie z atmosferą potencjalnie wybuchową w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE.
- b) Pompa próżniowa zasysająca ze zbiornika próżniowego i tłocząca mieszaninę do zbiornika ciśnieniowego lub przewodu ciśnieniowego jest objęta zakresem dyrektywy 2014/34/UE tylko w fazach rozruchu i wyłączenia. W tym przypadku wewnętrzne części pompy nie są połączone z atmosferą potencjalnie wybuchową w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE.

Uwaga: Producent może zażyczyć sobie sprzedaży tego urządzenia do stosowania w warunkach atmosferycznych dodatkowo po stronie wlotowej i wylotowej, a wtedy przypadek a) ma zastosowanie. W każdym przypadku należy rozważyć pełny cykl roboczy, w tym rozruch i wyłączenie, co może powodować występowanie ciśnienia atmosferycznego. Jeżeli urządzenie nie jest przeznaczone do użytku w atmosferze, dyrektywa nie ma zastosowania. Ocena ryzyka musi być przeprowadzona zgodnie z [dyrektywą 1999/92/WE](#).

Tak długo, jak użytkownik nie jest w stanie zapewnić braku potencjalnie wybuchowej atmosfery, rozruch i wyłączenie są istotne dla określenia zastosowania dyrektywy.

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

- (6) "grupa urządzeń I" oznacza urządzenia przeznaczone do użytku w podziemnych częściach kopalń oraz w tych częściach instalacji powierzchniowych takich kopalń, które mogą być zagrożone przez metan i/lub pył palny, obejmujące urządzenia kategorii M 1 i M 2, jak określono w załączniku I;
- (7) "grupa urządzeń II" oznacza urządzenia przeznaczone do użytku w innych miejscach zagrożonych atmosferą wybuchową, obejmujące urządzenia kategorii 1, 2 i 3, jak określono w załączniku I;
- (8) "kategoria urządzeń" oznacza klasyfikację urządzeń, w ramach każdej grupy urządzeń, wyszczególnioną w załączniku I, określającą wymagany poziom ochrony, jaki należy zapewnić;

...

§ 51 Grupa i kategoria sprzętu

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE dzieli urządzenia na grupy i kategorie. W załączniku I określono kryteria decydujące o klasyfikacji grup i kategorii urządzeń (zob. sekcje [§§ 133-138](#)).

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

- (9) "zastosowanie zgodne z przeznaczeniem" oznacza zastosowanie produktu przewidziane przez producenta poprzez przypisanie urządzenia do określonej grupy i kategorii urządzeń lub poprzez dostarczenie wszystkich informacji, które są wymagane dla bezpiecznego funkcjonowania systemu, urządzenia lub części zabezpieczającej;

...

§ 52 Zastosowanie zgodne z przeznaczeniem

Zastosowanie zgodne z przeznaczeniem oznacza albo zastosowanie, do którego urządzenie jest przeznaczone zgodnie z informacjami dostarczonymi przez osobę wprowadzającą je do obrotu, albo zwykle zastosowanie określone przez projekt i konstrukcję produktu.

Producenci muszą zapewnić użytkownikom sprzętu poziom ochrony odpowiadający zastosowaniu, jakie producent zaleca dla sprzętu w informacji o produkcie, w warunkach użytkowania, które można racjonalnie przewidzieć. Jest to szczególnie istotne w przypadkach, gdy możliwe/prawdopodobne jest niewłaściwe użycie sprzętu - nawet jeśli sprzęt ATEX jest zwykle używany przez przeszkolonych operatorów.

Konsekwencją dla producentów jest konieczność rozważenia warunków użytkowania, które można racjonalnie przewidzieć, przed wprowadzeniem sprzętu do obrotu.

Producenci muszą wykraczać poza to, co uważają za zamierzone użycie sprzętu i postawić się w sytuacji przeciętnego użytkownika danego produktu oraz przewidzieć, w jaki sposób mógłby on racjonalnie rozważyć użycie produktu.

Zob. również § 2.7. "Zamierzone użycie / niewłaściwe użycie" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

- (10) „udostępnianie na rynku” oznacza dostarczanie produktu w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku unijnym w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie;

...

§ 53 Udostępnianie na rynku

Produkt jest udostępniany na rynku, jeżeli jest dostarczany w celu dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku unijnym w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie. Pojęcie udostępniania odnosi się do każdego produktu z osobna.

"Udostępnianie" oznacza przekazanie produktu, tj. przeniesienie własności lub fizyczne przekazanie produktu przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela w UE lub importera osobie odpowiedzialnej za dystrybucję na rynku UE lub przekazanie produktu konsumentowi końcowemu, dostawcy pośredniemu lub użytkownikowi w ramach transakcji handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie, niezależnie od instrumentu prawnego, na którym opiera się przekazanie (sprzedaż, pożyczka, wynajem, leasing, darowizna lub jakkolwiek inny rodzaj handlowego instrumentu prawnego). Produkt ATEX musi być zgodny z dyrektywą w momencie przekazania.

Zob. również § 2.2. "Udostępnianie na rynku" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2 Definicje (ciąg dalszy)

...

- (11) „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie produktu na rynku unijnym po raz pierwszy;

...

§ 54 Wprowadzanie do obrotu

Produkt jest wprowadzony do obrotu, gdy zostaje udostępniony po raz pierwszy na rynku Unii Europejskiej, odpłatnie lub nieodpłatnie, w celu dystrybucji i/lub używania na terytorium UE.

Produkty udostępniane na rynku muszą być zgodne z obowiązującym unijnym prawodawstwem harmonizacyjnym w momencie wprowadzania do obrotu.

Zob. również § 2.3. "Wprowadzanie do obrotu" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2 Definicje (ciąg dalszy)

...

- (12) "producent" oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która wytwarza produkt lub która zleca zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i wprowadza ten produkt do obrotu pod własną nazwą lub znakiem towarowym albo używa go do własnych celów;

...

§ 55 *Producent*

Obowiązki producentów zostały opisane w [§ 74](#).

Zgodnie z definicją, producent może samodzielnie zaprojektować i wytworzyć produkt lub alternatywnie może korzystać z zakupionych elementów, usług podwykonawców lub komponentów, posiadających lub nieposiadających oznakowania CE, w celu pomocy w wytworzeniu produktu.

Producentem staje się również każdy, kto znacząco modyfikuje produkt, w wyniku czego powstaje produkt "jak nowy", co w jakikolwiek sposób wpływa na jego właściwości zdrowotne i bezpieczeństwa (i/lub działanie), w celu wprowadzenia go na rynek UE lub używania go do własnych celów.

Dopóki użytkownik końcowy jedynie używa produktu i nie „przetwarza” go, nie jest on producentem zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie. Używanie produktów obejmuje również integrację już zgodnych z ATEX produktów przez użytkownika końcowego w jego zakładzie po przeprowadzeniu pełnej oceny ryzyka, w tym elementów bezpieczeństwa pracy, interfejsów i interakcji z istniejącym zakładem, zgodnie z [dyrektywą 1999/92/WE](#).

Z powyższego wynika, że taka integracja, która jest jedyna w swoim rodzaju i uwzględnia dobrze znane cele i szczególne warunki działania zakładu, nie będzie objęta zakresem dyrektywy.

Przykład:

Integracja pompy, sprzęgła, silnika, płyty montażowej i wskaźnika poziomu jako systemu zabezpieczającego przed pracą na sucho przez użytkownika końcowego w zakładzie z uwzględnieniem parametrów transportowanych mediów i warunków eksploatacji jest instalacją.

Zob. również § 3,1. "Producent" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2 **Definicje (ciąg dalszy)**

...

- (13) „upoważniony przedstawiciel” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii, która otrzymała pisemne pełnomocnictwo od producenta do działania w jego imieniu w odniesieniu do określonych zadań;

§ 56 *Upoważniony przedstawiciel*

Obowiązki upoważnionych przedstawicieli określono w sekcji [§ 80](#).

Upoważniony przedstawiciel to osoba lub osoby wyraźnie wyznaczone przez producenta w drodze pisemnego pełnomocnictwa do działania w jego imieniu w odniesieniu do określonych obowiązków producenta w UE. Zakres, w jakim upoważniony przedstawiciel może podejmować zobowiązania wiążące dla producenta, jest ograniczony przez odpowiednie artykuły dyrektywy i określony przez pełnomocnictwo udzielone mu przez tego ostatniego.

Przykładowo może on zostać wyznaczony do przeprowadzenia badań na terytorium UE, podpisania deklaracji zgodności UE, umieszczenia oznakowania CE oraz przechowywania deklaracji zgodności UE i dokumentacji technicznej na terytorium UE do dyspozycji właściwych organów.

Ocenie jednostki notyfikowanej nie podlega system oceny jakości upoważnionego przedstawiciela/osoby odpowiedzialnej, lecz system oceny jakości faktycznego producenta. Nieuzasadniona byłaby ocena systemu oceny jakości zakładu, który nie produkuje danego wyrobu. Jednakże, jeżeli upoważniony przedstawiciel przeprowadza badania i/lub weryfikacje wymagane przez dyrektywę w celu ustalenia zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, podlega on ocenie zapewnienia jakości.

Zob. również § 3,2. "Upoważniony przedstawiciel" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

(14) "importer" oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii, która wprowadza do obrotu w Unii produkt z państwa trzeciego;

...

§ 57 Importer

Obowiązki importerów opisano w sekcji [§ 81](#).

Importer jest podmiotem gospodarczym mającym siedzibę w UE, który wprowadza na rynek unijny produkt z państwa trzeciego.

Zob. również § 3,3. "Importer" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

(15) „dystrybutor” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną w łańcuchu dostaw, inną niż producent lub importer, która udostępnia produkt na rynku;

...

§ 58 *Dystrybutor*

Obowiązki dystrybutorów opisano w sekcji [§ 82](#).

Dystrybutor to osoba fizyczna lub prawna w łańcuchu dostaw, inna niż producent lub importer, która udostępnia produkt na rynku.

Zob. również § 3,4. "Dystrybutor" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2

Definicje (ciąg dalszy)

...

(16) „podmioty gospodarcze” oznaczają producenta, upoważnionego przedstawiciela, importera i dystrybutora;

...

§ 59 *Podmioty gospodarcze*

[Nowe Ramy Prawne](#) w brzmieniu nadanym [decyzją nr 768/2008/WE](#) definiują producenta, autoryzowanego przedstawiciela, importera i dystrybutora jako "podmioty gospodarcze".

Artykuł 2

Definicje (ciąg dalszy)

...

(17) „specyfikacja techniczna” oznacza dokument określający wymagania techniczne, które ma spełniać produkt;

...

§ 60 *Specyfikacja techniczna*

Jest to bardzo ogólne pojęcie, które obejmuje różne rodzaje wymagań technicznych dla produktów lub kategorii produktów, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem i/lub przepisami sektorowymi. Specyfikacje techniczne mogą być dostarczane przez normy lub inne dokumenty techniczne sporządzone przez upoważnionych ekspertów, jak również przez organizacje publiczne lub prywatne. Mogą one określać "minimum" jako "wymogi zasadnicze" lub mogą być bardziej szczegółowe pod względem konkretnych rozwiązań technicznych w zakresie projektowania i wytwarzania produktu.

Ponieważ Nowe Podejście wzywa do tego, aby wspólne wymogi zasadnicze stały się obowiązkowe na mocy prawodawstwa, podejście to jest właściwe tylko wtedy, gdy możliwe jest rozróżnienie pomiędzy zasadniczymi wymaganiami (patrz sekcja [§ 71](#)) a specyfikacjami technicznymi.

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

- (18) "norma zharmonizowana" oznacza normę zharmonizowaną określoną w art. 2 pkt 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1025/2012;

...

§ 61 Norma zharmonizowana

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE daje producentom możliwość spełnienia jej wymagań poprzez projektowanie i produkcję bezpośrednio zgodnie z zasadniczymi wymaganiami dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa lub z europejskimi normami zharmonizowanymi, które zostały opracowane specjalnie w celu umożliwienia domniemania zgodności z tymi wymaganiami.

Wykazy odniesień do norm europejskich zharmonizowanych na mocy dyrektywy 2014/34/UE są dostępne na stronie <http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/equipment-explosive-atmosphere/>.

Zob. również sekcję [§ 86](#) dotyczącą domniemania zgodności wyrobów.

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

- (19) "akredytacja" oznacza akredytację w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia (WE) nr 765/2008;

- (20) "krajowa jednostka akredytująca" oznacza krajową jednostkę akredytującą w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 pkt 11 rozporządzenia (WE) nr 765/2008;

...

§ 62 Akredytacja i krajowa jednostka akredytująca

Akredytacja to poświadczenie przez krajową jednostkę akredytującą, że dana jednostka oceniająca zgodność spełnia wymagania określone w normach zharmonizowanych oraz w stosownych przypadkach, wszelkie dodatkowe wymagania, w tym wymagania określone w odpowiednich systemach sektorowych, w zakresie wykonywania określonych czynności związanych z oceną zgodności.

Opiera się ona na międzynarodowych normach dotyczących organów oceny zgodności, które zostały zharmonizowane w [Nowych Ramach Prawnych](#) i do których odniesienia zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (OJEU). Zgodnie z [rozporządzeniem \(WE\) nr 765/2008](#), tylko krajowe jednostki akredytujące mogą udzielać akredytacji jednostkom oceniającym zgodność.

Akredytacja ma być prowadzona jako działalność władz publicznych i ma być świadczona na zasadzie non profit.

Każde państwo członkowskie UE może wyznaczyć jedną krajową jednostkę akredytującą. Obowiązki i zadania krajowej jednostki akredytującej należy wyraźnie odróżnić od obowiązków i zadań innych władz krajowych.

W UE jednostki akredytujące nie mogą konkurować z innymi jednostkami akredytującymi. Mogą one prowadzić działalność wyłącznie na terytorium swojego państwa członkowskiego.

Zob. również § 6. "Akredytacja" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2

Definicje (ciąg dalszy)

...

(21) "ocena zgodności" oznacza proces wykazujący, czy zostały spełnione zasadnicze wymagania niniejszej dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa odnoszące się do danego produktu;

(22) "jednostka oceniająca zgodność" oznacza jednostkę, która wykonuje czynności z zakresu oceny zgodności, w tym wzorcowanie, badanie, certyfikację i inspekcję;

...

§ 63 Ocena zgodności

Podobnie jak w przypadku innych aktów prawnych UE w ramach "Nowego Podejścia" i [Nowych Ram Prawnych](#) obejmujących produkty, dwa istotne elementy dyrektywy ATEX 2014/34/UE to:

- wymagania prawne regulujące charakterystykę objętych nią wyrobów oraz
- procedury oceny zgodności, które producent przeprowadza w celu wykazania, że produkt przed wprowadzeniem do obrotu jest zgodny z tymi wymaganiami legislacyjnymi.

Ocena zgodności to przeprowadzany przez producenta proces służący wykazaniu, czy określone wymagania odnoszące się do produktu zostały spełnione.

Produkt jest poddawany ocenie zgodności zarówno w fazie projektowania, jak i produkcji. Ocena zgodności jest obowiązkiem producenta.

Jeżeli producent zleca projektowanie lub produkcję podwykonawcom, nadal pozostaje odpowiedzialny za przeprowadzenie oceny zgodności.

Zasadniczym celem procedury oceny zgodności jest wykazanie, że produkty wprowadzane na rynek są zgodne z wymaganiami wyrażonymi w przepisach odpowiedniego prawodawstwa.

Jednostki oceniające zgodność (jednostki notyfikowane na mocy dyrektywy ATEX 2014/34/UE) zapewniają profesjonalne i niezależne orzeczenia, które w konsekwencji umożliwiają producentom lub ich upoważnionym przedstawicielom wypełnienie procedur w celu domniemania zgodności z dyrektywą. Ich interwencja jest wymagana:

- do wydawania certyfikatów badania typu UE oraz do kontroli, weryfikacji i badania urządzeń, systemów ochronnych, urządzeń i części składowych przed ich wprowadzeniem na rynek i/lub oddaniem do użytku;
- do oceny systemu zapewnienia jakości producenta w fazie produkcji.

Zob. również § 5. "Ocena zgodności" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

(23) "odzyskanie produktu" oznacza dowolny środek mający na celu doprowadzenie do zwrotu produktu, który został już udostępniony użytkownikowi końcowemu;

(24) "wycofanie z obrotu" oznacza dowolny środek, którego celem jest zapobieżenie udostępnieniu na rynku produktu w danym łańcuchu dostaw;

...

§ 64 Odzyskanie i wycofanie

Właściwe władze krajowe muszą podjąć działania w celu wyegzekwowania zgodności, gdy stwierdzą, że produkt nie jest zgodny z przepisami dyrektywy.

Egzekwowanie zgodności może być osiągnięte poprzez zobowiązanie producenta, upoważnionego przedstawiciela lub innych odpowiedzialnych osób do podjęcia wymaganych środków.

W przypadku formalnej niezgodności organ nadzoru rynku powinien w pierwszej kolejności zobowiązać producenta lub upoważnionego przedstawiciela do doprowadzenia produktu przeznaczonego do wprowadzenia do obrotu, a w razie potrzeby produktu już znajdującego się w obrocie, do zgodności z przepisami i do usunięcia naruszenia.

Zob. również § 7.4.5. "Środki naprawcze - zakazy - wycofania - odzyskania produktów" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

- (25) "Unijne prawodawstwo harmonizacyjne" oznacza wszelkie prawodawstwo unijne harmonizujące warunki wprowadzania produktów do obrotu;

...

§ 65 Unijne prawodawstwo harmonizacyjne

Prawodawstwo harmonizacyjne wydane przez Unię Europejską w odniesieniu do produktów na jednolitym rynku wewnętrznym jest tworzone głównie w drodze rozporządzeń i dyrektyw.

Artykuł 2
Definicje (ciąg dalszy)

...

- (26) „oznakowanie CE” oznacza oznakowanie, poprzez które producent wskazuje, że produkt spełnia mające zastosowanie wymagania określone w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym przewidującym jego umieszczenie.

§ 66 Oznakowanie CE

Patrz również sekcje [§§ 144-145](#) dotyczące oznakowania i oznakowania CE.

Co do zasady, prawodawstwo "Nowego Podejścia" i [Nowe Ramy Prawne](#), w tym dyrektywa ATEX 2014/34/UE, przewidują umieszczenie oznakowania CE jako część procedur oceny zgodności w perspektywie całkowitej harmonizacji.

W przypadku, gdy produkt podlega kilku dyrektywom lub rozporządzeniom, z których wszystkie przewidują umieszczenie oznakowania CE, poprzez umieszczenie oznakowania CE producent wskazuje, że produkt jest zgodny z postanowieniami wszystkich tych dyrektyw i rozporządzeń.

Oznakowanie CE jest obowiązkowe i musi być umieszczone przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku jakiegokolwiek urządzenia lub systemu ochronnego. Jak stwierdzono w art. 13 ust. 3, komponenty są wyłączone z tego przepisu. Zamiast oznakowania CE, części składowe muszą być dostarczane z pisemnym zaświadczeniem (patrz rozdział [§ 46](#) o częściach składowych) stwierdzającym zgodność z przepisami dyrektywy, określającym ich właściwości i wskazującym, w jaki sposób muszą być one wbudowane w urządzenia lub systemy ochronne. To odrębne oświadczenie jest zgodne z definicją komponentów, które jako części konstrukcyjne nie mają samodzielnej funkcji.

Artykuł 3

Udostępnianie na rynku i oddawanie do użytku

- (1) Państwa członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia, że produkty mogą być udostępniane na rynku i wprowadzane do użytku tylko wtedy, gdy są właściwie zainstalowane, konserwowane i użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem, są zgodne z niniejszą dyrektywą.
- (2) Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawo Państw Członkowskich do ustanawiania takich wymagań, jakie mogą one uznać za niezbędne w celu zapewnienia ochrony osób, w szczególności pracowników, podczas używania odpowiednich produktów, pod warunkiem że nie oznacza to, iż produkty te zostały zmodyfikowane w sposób nieokreślony w niniejszej dyrektywie.
- (3) Podczas targów handlowych, wystaw i pokazów, Państwa Członkowskie nie będą zabraniać pokazywania produktów, które nie są zgodne z niniejszą dyrektywą, pod warunkiem, że widoczny znak wyraźnie wskazuje, że takie produkty nie są zgodne z niniejszą dyrektywą i że nie są one przeznaczone do sprzedaży do czasu doprowadzenia ich do zgodności przez producenta. Podczas pokazów należy podjąć odpowiednie środki bezpieczeństwa w celu zapewnienia ochrony osób.

67 Udostępnianie na rynku i oddawanie do użytku

Produkt jest udostępniany na rynku, jeżeli jest dostarczany w celu dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku unijnym w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie. To pojęcie "udostępniania" odnosi się do każdego produktu z osobna.

Pojęcie "wprowadzenia do obrotu" jest bezpośrednio związane z pojęciem "udostępniania" w tym sensie, że produkt jest wprowadzany do obrotu w momencie udostępnienia go po raz pierwszy na rynku unijnym. Produkty udostępniane na rynku muszą być zgodne z obowiązującym unijnym prawodawstwem harmonizacyjnym w momencie wprowadzania do obrotu.

"Wprowadzenie do użytku" następuje w momencie pierwszego zastosowania produktu na terenie Unii przez użytkownika końcowego.

§ 68 Udostępnianie wyrobów ATEX na rynku

"Udostępnianie" oznacza przekazanie produktu, tj. przeniesienie własności lub fizyczne przekazanie produktu przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela w UE lub importera osobie odpowiedzialnej za dystrybucję na rynku UE lub przekazanie produktu konsumentowi końcowemu, dostawcy pośredniemu lub użytkownikowi w ramach transakcji handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie, niezależnie od instrumentu prawnego, na którym opiera się przekazanie (sprzedaż, pożyczka, wynajem, leasing, darowizna lub jakikolwiek inny rodzaj handlowego instrumentu prawnego). Produkt ATEX musi być zgodny z dyrektywą 2014/34/UE w momencie przekazania.

§ 69 Wprowadzanie do obrotu wyrobów ATEX

Pojęcie "wprowadzenie do obrotu" określa moment, w którym wyroby po raz pierwszy przechodzą z etapu produkcji na rynek UE lub z etapu importu z państwa niebędącego członkiem UE na etap dystrybucji i/lub użytkowania w UE.

Ponieważ pojęcie wprowadzenia do obrotu odnosi się wyłącznie do pierwszego udostępnienia produktów w UE w celu ich dystrybucji i/lub użytkowania w UE, dyrektywa ATEX 2014/34/UE obejmuje wyłącznie:

- a) nowe produkty wytworzone na terenie UE,
- b) produkty "jak nowe" (zgodnie z sekcją [§ 55](#)),
- c) nowe lub używane wyroby importowane z państwa spoza UE,
- d) produkty nowe lub "jak nowe" oznakowane przez osobę niebędącą pierwotnym producentem.

Postanowienia i obowiązki Dyrektywy dotyczące wprowadzania do obrotu obowiązują od 20 kwietnia 2016 r. dla każdego wyrobu z osobna i są niezależne od daty i miejsca produkcji. Obowiązkiem producenta jest zapewnienie, że każdy z jego produktów jest zgodny z dyrektywą, jeśli wchodzi w jej zakres.

Ponieważ unijne prawodawstwo harmonizacyjne ma zastosowanie do wszystkich form dostaw, jeżeli producent, jego upoważniony przedstawiciel w UE lub importer oferuje produkty objęte dyrektywą ATEX 2014/34/UE w katalogu lub za pośrednictwem handlu elektronicznego, takie produkty muszą być zgodne z dyrektywą, jeżeli katalog lub strona internetowa kieruje swoją ofertą na rynek UE i zawiera system zamawiania i wysyłki. Produkty oferowane do sprzedaży w Internecie przez sprzedawców mających siedzibę poza UE uważa się za wprowadzone na rynek UE, jeżeli ich sprzedaż jest skierowana konkretnie do konsumentów lub przedsiębiorstw z UE.

Wprowadzanie produktów na rynek nie dotyczy:

- zbycia produktów od producenta na rzecz jego upoważnionego przedstawiciela mającego siedzibę w UE, który w imieniu producenta odpowiada za zapewnienie zgodności z dyrektywą;
- przywozu do UE w celu ponownego wywozu, tj. w ramach ustaleń dotyczących przetwarzania;
- Wytwarzania produktów w UE w celu wywozu do kraju nienależącego do UE;
- wystawiania produktów na targach handlowych i wystawach. Mogą one nie być w pełni zgodne z przepisami dyrektywy 2014/34/UE, ale fakt ten musi być wyraźnie ogłoszony obok wystawianych produktów.

Osoba wprowadzająca produkt na rynek UE, niezależnie od tego, czy jest to producent, jego upoważniony przedstawiciel, czy też - jeśli żaden z nich nie ma siedziby w UE - importer lub inna odpowiedzialna osoba, musi zachować do dyspozycji właściwego organu deklarację zgodności UE. Dokumentacja techniczna musi być udostępniana na żądanie organów wykonawczych w rozsądnym terminie (zob. załączniki III, VI, VIII do dyrektywy). Dokumentacja ta jest przechowywana przez taką osobę do dyspozycji właściwych organów przez okres dziesięciu lat od wyprodukowania ostatniego egzemplarza. Dotyczy to zarówno wyrobów wyprodukowanych w UE, jak i importowanych z krajów spoza UE.

§ 70 Oddawanie do użytku wyrobów ATEX

Jest to pierwsze użycie wyrobów, o których mowa w dyrektywie 2014/34/UE na terytorium UE, przez ich użytkownika końcowego. Wyroby objęte dyrektywą 2014/34/UE są oddawane do użytku w momencie pierwszego użycia.

Jednakże w przypadku produktu, który jest gotowy do użycia natychmiast po wprowadzeniu do obrotu i który nie musi być montowany lub instalowany, oraz w przypadku gdy warunki dystrybucji (przechowywanie, transport itp.) nie mają wpływu na właściwości użytkowe lub charakterystykę bezpieczeństwa produktu w odniesieniu do zasadniczych wymagań w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określonych w dyrektywie 2014/34/UE, nie będzie konieczne ponowne sprawdzenie zgodności z dyrektywą 2014/34/UE w momencie oddania do użytku. Produkty wytwarzane na własny użytek będą musiały być zgodne z zasadniczymi wymaganiami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2014/34/UE w momencie ich pierwszego użycia przez użytkownika końcowego.

Zob. również §§ 2.2. "Udostępnianie na rynku", 2.3. "Wprowadzanie do obrotu" oraz 2.5 "Oddanie do użytku lub użytkowania (oraz instalacja)" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE w zakresie produktów.](#)

Artykuł 4

Zasadnicze wymagania w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa

Produkty muszą spełniać zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określone w załączniku II, które mają do nich zastosowanie, z uwzględnieniem ich przeznaczenia.

§ 71 Zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa

Zasadniczą cechą dyrektywy ATEX 2014/34/UE, podobnie jak w przypadku innych unijnych przepisów harmonizacyjnych, jest ograniczenie harmonizacji ustawodawczej do zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa (EHSR), które leżą w interesie publicznym. Wymogi te dotyczą ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników (np. konsumentów i pracowników), ale mogą również obejmować inne podstawowe wymogi (np. ochronę mienia, ograniczonych zasobów lub środowiska).

Zasadnicze wymagania ATEX w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa zostały określone w załączniku II do dyrektywy, chociaż nie zawarto w nim szczegółowych specyfikacji produkcyjnych. Takie specyfikacje techniczne mogą być zapewnione przez normy, w szczególności europejskie normy zharmonizowane (dobrowolne), których stosowanie daje domniemanie zgodności z odpowiednimi wymaganiami.

Zob. również § 4.1 "Zasadnicze wymagania dotyczące produktów" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE w zakresie produktów.](#)

Artykuł 5

Swobodny przepływ

Państwa członkowskie nie zabraniają, nie ograniczają ani nie utrudniają udostępniania na rynku i oddawania do użytku na swoim terytorium produktów zgodnych z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 5 § 72 Swobodny przepływ

Cel wyeliminowania barier handlowych między państwami członkowskimi UE oraz wzmocnienia swobodnego przepływu produktów jest określony poprzez klauzulę swobodnego przepływu, wprowadzoną do dyrektywy ATEX 2014/34/UE, która gwarantuje swobodny przepływ produktów zgodnych z tymi przepisami. Państwa członkowskie nie mogą zatem utrudniać udostępniania na rynku produktu, który jest zgodny ze wszystkimi przepisami dyrektywy.

Zob. również § 8. "Swobodny przepływ produktów w UE" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów.](#)

ROZDZIAŁ 2 OBOWIĄZKI PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

§ 73 *Obowiązki podmiotów gospodarczych*

Rozdział 2 dyrektywy ATEX 2014/34/UE dotyczy obowiązków i identyfikacji producentów, upoważnionych przedstawicieli, importerów i dystrybutorów, określanych zbiorczo jako "podmioty gospodarcze". Są to "aktywne części" w łańcuchu dostaw, gdy produkt jest wprowadzany na rynek UE i w tym sensie określone są szczególne obowiązki i odpowiedzialność. Należy zauważyć, że użytkownicy (konsumenty, pracownicy...) nie są uznawani za "podmioty gospodarcze" w odniesieniu do dyrektywy.

Zob. również § 3. "Podmioty w łańcuchu dostaw produktów i ich obowiązki" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów.](#)

Artykuł 6

Obowiązki producentów

1. Producenci, wprowadzając swoje produkty do obrotu lub używając ich do własnych celów, gwarantują, że zostały one zaprojektowane i wytworzone zgodnie z zasadniczymi wymaganiami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w załączniku II.

2. Producenci sporządzają dokumentację techniczną, o której mowa w załącznikach III-IX i przeprowadzają lub zlecają przeprowadzenie odpowiedniej procedury oceny zgodności, o której mowa w art. 13.

W przypadku wykazania zgodności produktu, innego niż część, z obowiązującymi wymaganiami w wyniku przeprowadzenia tej procedury, producenci sporządzają deklarację zgodności UE i umieszczają oznakowanie CE.

W przypadku wykazania zgodności części z obowiązującymi wymaganiami w wyniku przeprowadzenia odpowiedniej procedury oceny zgodności, producenci sporządzają pisemne poświadczenie zgodności, o którym mowa w art. 13 ust. 3.

Producenci są zobowiązani zapewnić, aby do każdego produktu dołączona była kopia deklaracji zgodności UE lub, odpowiednio, zaświadczenia o zgodności. Jeżeli jednak duża liczba produktów dostarczana jest jednemu użytkownikowi, danej partii lub przesyłce może towarzyszyć tylko jedna kopia.

3. Producenci są zobowiązani przechowywać dokumentację techniczną oraz deklarację zgodności UE lub, w stosownych przypadkach, świadectwo zgodności przez okres 10 lat od momentu wprowadzenia produktu do obrotu.

4. Producenci są zobowiązani zapewnić stosowanie procedur mających na celu zapewnienie zgodności produkcji seryjnej z niniejszą dyrektywą. Odpowiednio uwzględnia się zmiany w projekcie i cechach charakterystycznych produktu oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub innych specyfikacjach technicznych stanowiących odniesienie dla stwierdzenia zgodności produktu.

5. W przypadkach, w których jest to właściwe z uwagi na zagrożenia związane z produktem, producenci są zobowiązani, w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników końcowych, do przeprowadzania badania próby produktów udostępnianych na rynku, badania skarg oraz, jeśli wystąpi taka konieczność, prowadzenia ich ewidencji, ewidencji produktów niezgodnych z wymaganiami i przypadków odzyskania produktu; mają również obowiązek informowania dystrybutorów o wszelkich tego rodzaju działaniach w zakresie monitorowania.

6. Producenci są zobowiązani zapewnić, aby produkty, które wprowadzili do obrotu, były opatrzone nazwą typu, numerem partii lub serii lub inną informacją umożliwiającą ich identyfikację, lub w przypadku gdy wielkość lub charakter produktu to uniemożliwiają, aby wymagane informacje były umieszczone na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do produktu.

7. Producenci są zobowiązani zapewnić, aby produkty, inne niż części składowe, które wprowadzili do obrotu, były opatrzone specjalnym oznakowaniem zabezpieczenia przeciwwybuchowego oraz w stosownych przypadkach, innymi oznakowaniami i informacjami, o których mowa w załączniku II pkt 1.0.5.

8. Producenci są zobowiązani umieścić na produkcie swoje nazwisko, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i adres pocztowy, pod którym można się z nimi skontaktować, a jeżeli nie jest to możliwe - na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do produktu. Adres powinien wskazywać pojedynczy punkt, w którym można skontaktować się z producentem. Dane kontaktowe muszą być podane w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych i organów nadzoru rynku.

9. Producenci zapewniają dołączenie do produktu instrukcji obsługi oraz informacji na temat bezpieczeństwa w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych, określonym przez zainteresowane państwo członkowskie. Takie instrukcje i informacje dotyczące bezpieczeństwa, jak również wszelkie oznakowanie, muszą być jasne, zrozumiałe i zrozumiałe.

10. Producenci, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że wprowadzony przez nich do obrotu produkt nie jest zgodny z niniejszą dyrektywą, są zobowiązani natychmiast podjąć konieczne środki naprawcze w celu zapewnienia zgodności produktu, jego wycofania lub odzyskania, stosownie do okoliczności. Ponadto, jeżeli produkt stwarza zagrożenie, producenci niezwłocznie informują o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których produkt został udostępniony na rynku, podając szczegółowe informacje, w szczególności na temat niezgodności oraz wprowadzonych środków naprawczych.

11. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego producenci udzielają mu wszelkich informacji i udostępniają dokumentację w formie papierowej lub elektronicznej, niezbędną do wykazania zgodności danego produktu z niniejszą dyrektywą, w języku łatwo zrozumiałym dla tego organu. Na żądanie tego organu podejmują z nim współpracę w działaniach ukierunkowanych na usunięcie zagrożeń, jakie stwarzają produkty wprowadzone przez nich do obrotu.

§ 74 Obowiązki producentów

Definicja producenta znajduje się w rozdziale [§ 55](#).

Na podstawie obowiązków określonych w dyrektywie ATEX 2014/34/UE, producent ponosi odpowiedzialność za:

- podjęcie analizy w celu stwierdzenia czy wyrób podlega dyrektywie i jakie wymagania mają zastosowanie (jak wyjaśniono w sekcji [§ 32](#));
- zaprojektowanie i wykonanie wyrobu zgodnie z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie;
- przestrzeganie procedur oceny zgodności produktu z zasadniczymi wymaganiami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie (zob. art. 13);
- podpisanie deklaracji zgodności UE lub pisemnego zaświadczenia o zgodności;
- zapewnienie oznakowania i instrukcji bezpiecznego użytkowania, konserwacji itp. zgodnie z opisem w załączniku II do dyrektywy.

Producent ponosi wyłączną i ostateczną odpowiedzialność za zgodność produktu z obowiązującymi przepisami unijnymi. Producent musi rozumieć zarówno projekt, jak i budowę produktu, aby móc zadeklarować taką zgodność w odniesieniu do wszystkich mających zastosowanie przepisów i wymogów odpowiedniego prawodawstwa unijnego.

Na potrzeby nadzoru rynku deklaracja zgodności UE oraz w stosownych przypadkach, pisemne poświadczenie zgodności muszą towarzyszyć informacjom podawanym przy każdym pojedynczym produkcie lub przy każdej partii identycznych produktów dostarczanych dla tego samego użytkownika końcowego. Dokumenty te, a także ich tłumaczenia zgodnie z wymogami językowymi zawartymi w krajowych przepisach transponujących dyrektywę, muszą być dostarczone w formie papierowej, podobnie jak w przypadku informacji dotyczących bezpieczeństwa, które również muszą być dołączone do produktu zgodnie z dyrektywą ATEX. Podczas gdy informacje dotyczące bezpieczeństwa muszą być dostarczone w formie papierowej, pozostałe instrukcje inne niż dotyczące bezpieczeństwa mogą być dostarczone w formie elektronicznej lub w innym formacie przechowywania danych. Wersja papierowa powinna być jednak zawsze dostępna na żądanie i nieodpłatnie dla organów nadzoru rynku i użytkowników końcowych.

Artykuły 12-16 i powiązane z nimi załączniki dyrektywy 2014/34/UE określają obowiązki spoczywające na producencie w odniesieniu do oceny zgodności, oznakowania CE, deklaracji zgodności UE, pisemnego poświadczenia zgodności (w stosownych przypadkach) oraz ustaleń dotyczących przechowywania deklaracji zgodności UE, wraz z dokumentacją techniczną, do dyspozycji właściwych organów przez okres 10 lat po wytworzeniu ostatniego produktu.

Zob. również § 3,1. "Producent" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

§ 75 Korzystanie przez producenta z usług podwykonawców

Producent może zlecić podwykonawcom zaprojektowanie, wytworzenie, zmontowanie, zapakowanie, przetworzenie lub etykietowanie produktu w celu wprowadzenia go do obrotu pod własną nazwą, a tym samym przedstawienia siebie jako producenta, nie biorąc pod uwagę swojego zaangażowania w fizyczny/rzeczywisty proces wytwarzania.

Jeżeli ma miejsce tego typu podwykonawstwo, producent musi zachować całkowitą kontrolę nad produktem i zapewnić, że otrzymuje on wszystkie informacje, które są niezbędne do wypełniania obowiązków producenta zgodnie z dyrektywą.

W takich przypadkach producent nie może zwolnić się z obowiązków producenta, ponieważ jest on odpowiedzialny za stosowanie odpowiednich procedur oceny zgodności, w tym za zaangażowanie jednostki notyfikowanej, jeżeli wymaga tego dyrektywa, na przykład w celu zatwierdzenia systemu zarządzania jakością producenta i sprawowania nad nim okresowego nadzoru.

§ 76 *Producenci i ocena zgodności w oparciu o zapewnienie jakości (załącznik IV, załącznik VII)*

Ze względu na korzystanie z podwykonawców, producent może nie być w stanie wykazać (wobec jednostki notyfikowanej), że jego własny system zapewnienia jakości zapewnia zgodność produktu z wymogami dyrektywy. Zapewnienie jakości procesu produkcji (załącznik IV) lub systemów zapewnienia jakości produktu (załącznik VII) na terenie zakładu produkcyjnego, przez samego producenta i/lub podwykonawców, musi być przedmiotem oceny jednostki notyfikowanej, włącznie z okresowymi wizytami kontrolnymi.

Producent nie może polegać na audytach stron trzecich przeprowadzanych przez jednostkę notyfikowaną w celu wypełnienia swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Jednostka notyfikowana nie wydaje w tym celu podwykonawcy powiadomienia o zapewnieniu jakości, chyba że podwykonawca posiada własny certyfikat badania typu UE dla tego samego produktu.

W przypadku, gdy producent A korzysta przy produkcji lub etykietowaniu wyrobu z usług podwykonawcy B, który wprowadza ten sam wyrób do obrotu pod własną nazwą, wystarczy, że producent wystąpi o drugi certyfikat w oparciu o certyfikat podwykonawcy. Od producenta będzie się oczekiwać przedłożenia

- oryginału certyfikatu,
- oświadczenia pierwotnego producenta, że urządzenia, które będą produkowane pod nazwą przedstawiciela handlowego, będą identyczne z urządzeniami posiadającymi pierwotny certyfikat,
- oświadczenia przedstawiciela handlowego, że urządzenia wprowadzone do obrotu będą identyczne z urządzeniami posiadającymi pierwotne świadectwo, oraz
- kopii umowy pomiędzy producentem A a podwykonawcą B.

§ 77 *Certyfikaty i oznakowanie CE bez nazwy pierwotnego producent*

W niniejszym rozdziale rozpatrywane są różne możliwe przypadki.

Przypadek 1: Upoważniony przedstawiciel

Producent składa wniosek o ocenę, a certyfikat, jeśli zostanie przyznany, jest wystawiany w imieniu producenta.

Deklaracja zgodności UE i zastosowanie oznakowania CE może zostać dokonane przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela, ale nie przez obydwu. Wymagane oznakowanie zawiera nazwę producenta, a numer jednostki notyfikowanej zaangażowanej w fazę produkcji producenta umieszcza się po oznakowaniu CE.

Osoba niebędąca upoważnionym przedstawicielem nie może wystawiać deklaracji zgodności UE ani stosować oznakowania CE.

Upoważniony przedstawiciel jest utożsamiany z działalnością producenta i traktowany jako jej przedłużenie. Nazwa producenta musi znajdować się na tabliczce znamionowej.

Przypadek 2: „Faktyczny” producent

Każda osoba niebędąca producentem może wystąpić z wnioskiem o ocenę i, jeżeli wniosek zostanie rozpatrzony pozytywnie, otrzymać certyfikat wydany na jej nazwisko oraz umieścić swoją nazwę na tabliczce znamionowej, pod warunkiem że jest w stanie wykazać wybranej jednostce notyfikowanej, że ponosi pełną odpowiedzialność za projekt sprzedawanego produktu i sprawuje nad nim kontrolę.

Niezależnie od tego, gdzie produkt jest wytwarzany, może on wystawić deklarację zgodności UE, umieścić oznakowanie CE i dodać numer jednostki notyfikowanej zajmującej się zatwierdzaniem fazy produkcji, pod warunkiem, że jest w pełni odpowiedzialny za produkcję i sprawuje nad nią kontrolę.

W tym przypadku jest on "faktycznym" producentem wyrobu. Może on wykazać się pełną odpowiedzialnością, np. zawierając umowę podwykonawczą na produkcję z rzeczywistym producentem. W tym przypadku „faktyczny” producent jest również odpowiedzialny za zaangażowanie jednostki notyfikowanej do zatwierdzenia i sprawowania okresowego nadzoru nad systemem zarządzania jakością stosowanym w produkcji, czy to w UE, czy w innym miejscu na świecie.

Numer, który należy stosować po oznakowaniu CE, jest numerem jednostki notyfikowanej wyznaczonej przez producenta "de facto" do oceny systemu zarządzania jakością.

Przypadek 3: Drugi certyfikat badania typu UE w imieniu drugiego producenta lub agenta handlowego

Producent A, którego system zarządzania jakością jest zatwierdzony zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE przez jednostkę notyfikowaną NB1, produkuje i sprzedaje urządzenia, dla których posiada certyfikat badania typu UE wydany we własnym imieniu. Drugi producent działający jako agent handlowy B, którego system zarządzania jakością jest zatwierdzony zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE przez inną jednostkę notyfikowaną NB2, składa wniosek o certyfikat badania typu UE w swoim imieniu, B, na podstawie certyfikatu przyznanego wcześniej pierwotnemu producentowi A przez jednostkę notyfikowaną NB. Po otrzymaniu certyfikatu wytwarza on następnie wyrób, wystawia własną deklarację zgodności UE, umieszcza znak CE z numerem identyfikacyjnym jednostki notyfikowanej NB2 i sprzedaje urządzenia we własnym imieniu na rynku UE.

Alternatywnie, producent B może zdecydować się na produkcję urządzenia w ramach podwykonawstwa. W takim przypadku musi on zapewnić, że system jakości stosowany przez podwykonawcę jest zgodny z odpowiednimi wymogami dyrektywy 2014/34/UE. Jeśli system jakości zostanie ponownie zatwierdzony przez jednostkę notyfikowaną NB2, producent B może wystawić własną deklarację zgodności UE, umieścić na niej znak CE wraz z numerem identyfikacyjnym jednostki notyfikowanej NB2 i sprzedawać produkt we własnym imieniu na rynku UE.

Chociaż procedura wydawania drugiego certyfikatu badania typu UE w imieniu drugiego producenta nie jest wprost objęta dyrektywą 2014/34/UE, to jednak wydaje się uzasadniona w celu wspierania utrwalonych praktyk handlowych, np. produkcji lub sprzedaży na licencji.

Ubiegając się o drugi certyfikat, w celu uzyskania wymaganej certyfikacji wyrobu na rynek UE, producent lub agent handlowy B musi przedłożyć właściwej jednostce notyfikowanej:

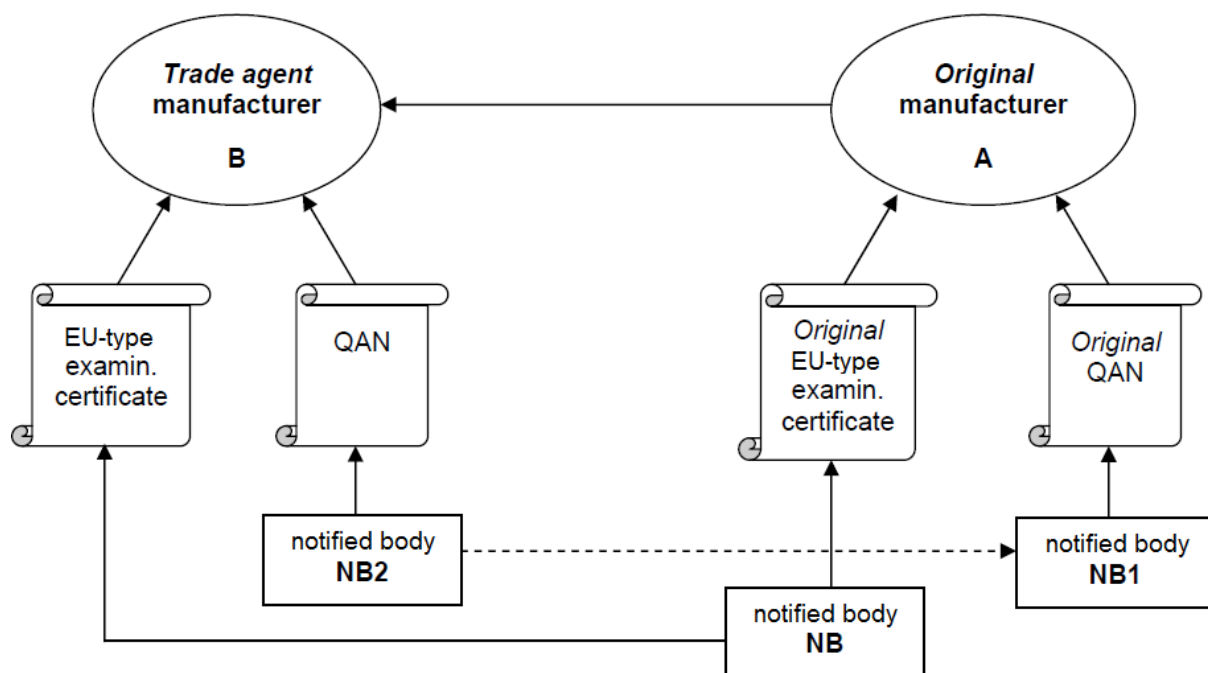
- oryginał lub kopię certyfikatu badania typu UE wydanego przez jednostkę notyfikowaną NB w imieniu A,
- oświadczenie pierwotnego producenta A, że urządzenia, które będą produkowane pod nazwą drugiego producenta lub agenta handlowego B, będą identyczne z oryginalnie certyfikowanymi urządzeniami,
- oświadczenie drugiego producenta lub agenta handlowego B, że urządzenia wprowadzone na rynek UE będą identyczne z urządzeniami posiadającymi pierwotną certyfikację, oraz
- oryginał lub kopię umowy zawartej między A i B.

NB jako jednostka notyfikowana oceniająca wyrób producenta A, wyda nowy certyfikat badania typu UE i raport z tego badania na podstawie certyfikatu badania typu UE i raportu z tego badania wydanych w imieniu producenta A.

Jest to konieczne, aby prześledzić linię zarządzania jakością wstecz do pierwotnej oceny badania typu UE, aby zapewnić identyfikowalność zapewnienia jakości. W rzeczywistości producent lub agent handlowy B musi uzyskać wymagane Powiadomienie o Zapewnieniu Jakości (QAN) dla rynku UE: jednostka notyfikowana NB2 oceniająca system zapewnienia jakości B wyda B Powiadomienie o Zapewnieniu Jakości po upewnieniu się, że spełnione zostały wymagania odpowiedniego załącznika do dyrektywy. Ponieważ B nie produkuje fizycznie wyrobu ATEX we własnym zakresie, pełna ocena w odniesieniu do Załącznika IV lub VII nie może zostać przeprowadzona, o ile nie zostanie ustalona zgodność systemu zapewnienia jakości producenta A, jako faktycznego producenta wyrobu B, w celu zapewnienia następujących elementów:

- linię zapewnienia jakości można prześledzić wstecz do pierwotnej oceny badania typu UE wydanej przez jednostkę notyfikowaną NB1 i będącej w posiadaniu producenta A;
- zgodność z wymogami załącznika IV lub VII została wykazana za pomocą połączonych systemów zapewnienia jakości agenta handlowego B (objętego świadectwem jakości wydanym przez jednostkę notyfikowaną NB2) oraz faktycznego producenta A (objętego świadectwem jakości wydanym przez jednostkę notyfikowaną NB1);
- dla wyrobów określonych w certyfikacie badania typu UE istnieje odpowiedni system zapewnienia jakości, tak że jednostka notyfikowana NB2 może wydać agentowi handlowemu B własną QAN i zezwolić na stosowanie jej numeru NB2 obok znaku CE na etykiecie wyrobu B.

Patrz schemat na następnej stronie:

Tak więc, agent handlowy B uzyskał certyfikat badania typu UE, wydany przez jednostkę notyfikowaną NB, na podstawie certyfikatu badania typu UE wydanego w imieniu producenta A, oraz posiada we własnym imieniu Notyfikację Zapewnienia Jakości, wydaną przez jednostkę notyfikowaną NB2, która zezwala, aby wyrób ATEX wprowadzony do obrotu w imieniu B był opatrzony numerem NB2. NB2 musi poinformować o tym NB1.

Na rynku UE pojawia się nowy wyrób ATEX, który wydaje się być wyprodukowany przez B i spełnia wymogi dyrektywy ATEX; jednak rynek zasadniczo nie posiada wiedzy na temat powiązań między przedsiębiorstwami B i A, a zgodnie z dyrektywą ATEX B jest uważany za "producenta" i spełnił wszystkie niezbędne wymogi dotyczące producenta.

W celu zapewnienia skutecznego spełnienia wymogów dyrektywy konieczne jest zachowanie widocznej identyfikowalności QAN posiadanych przez przedstawiciela handlowego B z QAN wydanymi producentowi A, w szczególności w celu zagwarantowania:

- że oryginalny certyfikat badania typu UE posiadany przez A i wykorzystany jako podstawa certyfikatu badania typu UE wydanego dla B jest zawarty w istniejącym QAN;
- że wersja oznakowana dla B zostanie zbadana przez jednostkę notyfikowaną producenta wyrobu oryginalnego NB1 w trakcie oceny nadzoru, ponieważ może ona nie być świadoma istnienia działalności B, która została przeprowadzona przez inną jednostkę notyfikowaną NB2.

W przeciwnym razie istnieje znaczne niebezpieczeństwo, że produkt opisany w certyfikacie badania typu UE wydanym agentowi handlowemu B przez jednostkę notyfikowaną NB nigdy nie zostanie poddany ocenie systemu zapewnienia jakości w faktycznym miejscu produkcji przez NB1 jako jednostkę notyfikowaną pierwotnego producenta, A, co zasadniczo podważa zasady dyrektywy ATEX.

W ramach rozwiązania, gdy agent handlowy B otrzymuje certyfikat badania typu UE, należy uaktualnić QAN B i QAN A jako rzeczywistego producenta, z którym B ma umowę, aby w harmonogramach zidentyfikować produkty objęte certyfikatem badania typu UE wydanym przez B. Dzięki temu system zapewnienia jakości u przedstawiciela handlowego B oraz u producenta A, będącego faktycznym wytwórcą produktu, jest badany przez ich odpowiednie jednostki notyfikowane NB1 i NB2.

Ponadto w przypadku stwierdzenia przez przedstawiciela handlowego B lub otrzymania przez niego informacji o problemie związanym z bezpieczeństwem jego wyrobu ATEX istnieje środek umożliwiający łatwe prześledzenie drogi zapewnienia jakości wyrobu do pierwotnego producenta, producenta A, niezależnie od liczby zaangażowanych jednostek notyfikowanych, a następnie łatwe poinformowanie o problemie wszystkich pozostałych przedstawicieli handlowych tego samego rodzaju wyrobu.

§ 78 Wytwarzanie produktów ATEX na własny użytek

Każdy, kto wprowadza do użytku produkty objęte dyrektywą, które wyprodukował na własny użytek, jest uważany za producenta. Jest on zobowiązany do przestrzegania dyrektywy w odniesieniu do obowiązków producenta. Dotyczy to zarówno nowych produktów wytworzonych na własny użytek, jak i produktów używanych (patrz sekcja [§ 33](#)), które zostały w znacznym stopniu zmodyfikowane.

§ 79 Języki urzędowe Unii Europejskiej

Określenie przez dane państwo członkowskie "języka, który może być łatwo zrozumiany przez użytkowników końcowych", jak wskazano w art. 6 ust. 8 w odniesieniu do instrukcji i informacji dotyczących bezpieczeństwa, jest związane z językami urzędowymi używanymi w 28 państwach członkowskich UE. Obecnie w UE obowiązują 24 języki urzędowe:

Austria - niemiecki	Włochy - włoski
Belgia - niderlandzki, francuski i niemiecki	Łotwa - łotewski.
Bułgaria - bułgarski	Litwa - litewski
Chorwacja - chorwacki	Luksemburg - francuski i niemiecki
Cypr - grecki	Malta - maltański i angielski
Republika Czeska - czeski	Holandia - niderlandzki
Dania - duński	Polska - polski
Estonia - estoński	Portugalia - portugalski
Finlandia - fiński i szwedzki	Rumunia - rumuński
Francja - francuski	Słowacja - słowacki
Niemcy - niemiecki	Słowenia - słoweński
Grecja - grecki	Hiszpania - hiszpański (kastyljski)
Węgry - węgierski	Szwecja - szwedzki
Irlandia - irlandzki (gaelicki) i angielski	Wielka Brytania - angielski

Niektóre z państw członkowskich, w których obowiązują dwa lub więcej języków urzędowych (Belgia, Finlandia), dopuszczają używanie jednego języka wyłącznie na obszarach, na których mówi się wyłącznie tym językiem; inne państwa członkowskie, w których obowiązują dwa języki urzędowe (Malta i Irlandia), dopuszczają wyłączone używanie języka angielskiego. Producentom zaleca się sprawdzenie tego faktu u odpowiednich organów krajowych.

W innych państwach, w których dyrektywa ATEX ma zastosowanie na mocy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), umowy o wzajemnym uznawaniu (MRA) ze Szwajcarią oraz unii celnej (CU) z Turcją, przepisy krajowe wdrażające dyrektywę wymagają używania języka(-ów) urzędowego(-ych) danego państwa:

Islandia - islandzki
Liechtenstein - niemiecki
Norwegia - norweski

Szwajcaria - francuski, niemiecki i włoski
Turcja - turecki

Artykuł 7

Upoważnieni przedstawiciele

1. Producent może, w drodze pisemnego pełnomocnictwa, wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela.

Obowiązki określone w art. 6 ust. 1 oraz obowiązek sporządzania dokumentacji technicznej, o której mowa w art. 6 ust. 2, nie wchodzą w zakres pełnomocnictwa upoważnionego przedstawiciela.

2. Upoważniony przedstawiciel wykonuje zadania określone w pełnomocnictwie otrzymanym od producenta. Pełnomocnictwo musi umożliwiać upoważnionemu przedstawicielowi wykonywanie co najmniej następujących czynności:

- (a) przechowywanie deklaracji zgodności UE lub w stosownych przypadkach, atestu zgodności oraz dokumentacji technicznej do dyspozycji krajowych organów nadzoru rynku przez okres 10 lat od momentu wprowadzenia produktu do obrotu;
- (b) na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego udzielanie temu organowi wszelkich informacji i udostępnianie dokumentacji koniecznej do ustalenia zgodności danego produktu z wymaganiami;
- (c) na żądanie właściwego organu krajowego podejmowanie z nim współpracy w działaniach ukierunkowanych na usunięcie zagrożeń, jakie stwarzają produkty objęte pełnomocnictwem upoważnionego przedstawiciela.

§ 80 Upoważnieni przedstawiciele

Definicja upoważnionego przedstawiciela znajduje się w sekcji [§ 56](#).

W art. 7 dyrektywy ATEX 2014/34/UE, a także w przepisach szczegółowych zawartych w załącznikach III-IX, określono obowiązki spoczywające na upoważnionym przedstawicielu mającym siedzibę w UE w odniesieniu do oceny zgodności, oznakowania CE, deklaracji zgodności UE oraz ustaleń dotyczących przechowywania tej deklaracji zgodności UE wraz z dokumentacją techniczną do dyspozycji właściwych organów przez okres 10 (dziesięciu) lat od wyprodukowania ostatniego wyrobu.

Zob. również § 3,2. "Upoważniony przedstawiciel" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 8

Obowiązki importerów

1. Importerzy są zobowiązani wprowadzać do obrotu wyłącznie produkty zgodne z wymaganiami.

2. Przed wprowadzeniem produktu do obrotu importerzy gwarantują, że producent przeprowadził odpowiednią procedurę oceny zgodności, o której mowa w art. 13. Gwarantują oni, że producent sporządził dokumentację techniczną, że produkt jest opatrzony oznakowaniem CE, w stosownych przypadkach, że towarzyszą mu deklaracja zgodności UE lub świadectwo zgodności i wymagane dokumenty oraz że producent spełnił wymagania określone w art. 6 ust. 5, 6 i 7. Jeżeli importer uznaje lub ma powody, by uważać, że produkt nie jest zgodny z zasadniczymi wymaganiami zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w załączniku II, nie wolno mu wprowadzać produktu do obrotu, dopóki nie zostanie zapewniona jego zgodność. Ponadto, jeżeli produkt stwarza zagrożenie, importer informuje o tym producenta oraz organy nadzoru rynku.

3. Importerzy są zobowiązani umieścić na produkcie swoje nazwisko, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i adres pocztowy, pod którym można się z nimi skontaktować, a jeżeli nie jest to możliwe - na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do produktu. Dane kontaktowe muszą być podane w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych i organów nadzoru rynku.

4. Importerzy zapewniają dołączenie do produktu instrukcji obsługi oraz informacji na temat bezpieczeństwa w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych, określonym przez zainteresowane państwo członkowskie.

5. Importerzy są zobowiązani zapewnić, aby w czasie, gdy ponoszą odpowiedzialność za produkt, warunki jego przechowywania i przewożenia nie wpływały ujemnie na jego zgodność z zasadniczymi wymaganiami zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w załączniku II.

6. W przypadkach, w których jest to właściwe z uwagi na zagrożenia związane z produktem, importerzy są zobowiązani, w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników końcowych, do przeprowadzania badania próby produktów udostępnianych na rynku, badania skarg oraz, jeśli wystąpi taka konieczność, prowadzenia ich ewidencji, ewidencji produktów niezgodnych z wymaganiami i przypadków odzyskania produktu; mają również obowiązek informowania dystrybutorów o wszelkich tego rodzaju działaniach w zakresie monitorowania.

7. Importerzy, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że wprowadzony przez nich do obrotu produkt nie jest zgodny z niniejszą dyrektywą, są zobowiązani natychmiast podjąć konieczne środki naprawcze w celu zapewnienia zgodności produktu, jego wycofania lub odzyskania, stosownie do okoliczności. Ponadto, jeżeli produkt stwarza zagrożenie, importerzy niezwłocznie informują o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których produkt został udostępniony na rynku, podając szczegółowe informacje, w szczególności na temat niezgodności oraz wprowadzonych środków naprawczych.

8. Importerzy są zobowiązani przechowywać kopię deklaracji zgodności UE lub w stosownych przypadkach, zaświadczenia o zgodności do dyspozycji organów nadzoru rynku przez okres 10 lat od momentu wprowadzenia produktu do obrotu i zapewnić, by dokumentacja techniczna była dostępna do dyspozycji tych organów na ich żądanie.

9. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego importerzy udzielają mu wszelkich informacji i udostępniają dokumentację w formie papierowej lub elektronicznej, konieczną do wykazania zgodności danego produktu z wymaganiami, w języku łatwo zrozumiałym dla tego organu. Na żądanie tego organu podejmują z nim współpracę w działaniach ukierunkowanych na usunięcie zagrożeń, jakie stwarzają produkty wprowadzone przez nich do obrotu.

§ 81 Obowiązki producentów

Definicja importera znajduje się w sekcji [§ 57](#).

Na mocy dyrektywy na importerze spoczywają ważne i jasno określone obowiązki; w dużym stopniu opierają się one na obowiązkach, którym podlega producent z siedzibą w UE.

Importer musi zapewnić, że producent prawidłowo wypełnił swoje obowiązki. Importer nie jest zwykłym odsprzedawcą produktów, ale ma do odegrania kluczową rolę w zagwarantowaniu zgodności importowanych produktów.

Zob. również § 3,3. "Importer" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 9

Obowiązki dystrybutorów

1. Przy udostępnianiu produktu na rynku dystrybutorzy zobowiązani są zachować w swoich działaniach należyłą staranność w odniesieniu do wymagań niniejszej dyrektywy.

2. Przed udostępnieniem produktu na rynku dystrybutorzy sprawdzają, czy produkt jest opatrzony oznakowaniem CE, w stosownych przypadkach, czy towarzyszą mu deklaracja zgodności UE lub zaświadczenie o zgodności, wymagane dokumenty oraz instrukcje i informacje dotyczące bezpieczeństwa w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych w państwie członkowskim, w którym produkt jest udostępniany na rynku, a także czy producent i importer spełnili wymagania określone odpowiednio w art. 6 ust. 5, 6 i 7 oraz art. 8 ust. 3.

Jeżeli dystrybutor uznaje lub ma powody, by uważać, że produkt nie jest zgodny z zasadniczymi wymaganiami zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w załączniku II, nie wolno mu udostępniać produktu na rynku, dopóki nie zostanie zapewniona jego zgodność. Ponadto, jeżeli produkt stwarza zagrożenie, dystrybutor informuje o tym producenta lub importera oraz organy nadzoru rynku.

3. Dystrybutorzy są zobowiązani zapewnić, aby w czasie, gdy ponoszą odpowiedzialność za produkt, warunki jego przechowywania i przewożenia nie wpływały ujemnie na jego zgodność z zasadniczymi wymaganiami zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w załączniku II.

4. Dystrybutorzy, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że udostępniony przez nich na rynku produkt nie jest zgodny z niniejszą dyrektywą, zapewniają podjęcie środków naprawczych koniecznych do zapewnienia zgodności produktu, jego wycofania lub odzyskania, stosownie do okoliczności. Ponadto, jeżeli produkt stwarza zagrożenie, dystrybutorzy niezwłocznie informują o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których produkt został udostępniony na rynku, podając szczegółowe informacje, w szczególności na temat niezgodności oraz wprowadzonych środków naprawczych.

5. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego dystrybutorzy udzielają mu wszelkich informacji i udostępniają dokumentację w formie papierowej lub elektronicznej, konieczną do ustalenia zgodności danego produktu z wymaganiami. Na żądanie tego organu podejmują z nim współpracę w działaniach ukierunkowanych na usunięcie zagrożeń, jakie stwarzają produkty udostępnione przez nich na rynku.

§ 82 Obowiązki dystrybutorów

Definicja dystrybutora znajduje się w sekcji [§ 58](#).

Obok producentów i importerów, dystrybutorzy stanowią trzecią kategorię podmiotów gospodarczych, na których spoczywają szczególne obowiązki. Detaliści, hurtownicy i inni dystrybutorzy w łańcuchu dostaw nie są zobowiązani do utrzymywania preferencyjnych stosunków z producentem, tak jak autoryzowany przedstawiciel. Dystrybutor nabywa produkty w celu dalszej dystrybucji od producenta, importera lub innego dystrybutora.

Dystrybutor musi działać z należyłą starannością w odniesieniu do obowiązujących wymagań. Dystrybutorzy muszą na przykład wiedzieć, które produkty muszą być opatrzone oznakowaniem CE, jakie informacje muszą towarzyszyć produktowi (na przykład deklaracja zgodności UE), jakie są wymagania językowe dotyczące etykietowania, instrukcji obsługi lub innych dokumentów towarzyszących oraz co jest wyraźnym sygnałem, że produkt nie jest zgodny z wymogami. Dystrybutorzy mają obowiązek wykazać przed krajowym organem nadzoru rynku, że działali z należyłą starannością i dopilnować, by producent, jego upoważniony przedstawiciel lub osoba, która dostarczyła mu produkt, podjęła środki wymagane na mocy dyrektywy, wymienione w obowiązkach dystrybutorów.

Odpowiedzialność za ocenę zgodności, sporządzenie i przechowywanie deklaracji zgodności UE oraz dokumentacji technicznej spoczywa na producencie i/lub importerze w przypadku produktów z krajów trzecich. Do obowiązków dystrybutora nie należy sprawdzanie, czy wprowadzony już do obrotu produkt jest nadal zgodny z aktualnie obowiązującymi zobowiązaniami prawnymi, jeżeli uległy one zmianie. Obowiązki dystrybutora odnoszą się do ustawodawstwa obowiązującego w momencie wprowadzenia produktu do obrotu przez producenta lub importera, chyba że przepisy szczegółowe stanowią inaczej.

Dystrybutor musi być w stanie zidentyfikować producenta, jego upoważnionego przedstawiciela, importera lub osobę, która dostarczyła mu produkt, aby pomóc organowi nadzoru rynku w jego staraniach mających na celu uzyskanie deklaracji zgodności UE i niezbędnych części dokumentacji technicznej. Organy nadzoru rynku mają możliwość skierowania wniosku o udostępnienie dokumentacji technicznej bezpośrednio do dystrybutora. Od tego ostatniego nie oczekuje się jednak, że będzie posiadał odpowiednią dokumentację.

Zob. również § 3,4. "Dystrybutor" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 10

Przypadki, w których obowiązki producentów mają zastosowanie do importerów i dystrybutorów

Importera lub dystrybutora uważa się za producenta do celów niniejszej dyrektywy i w związku z tym podlegają oni obowiązkom producenta określonym w art. 6, jeżeli wprowadzają oni produkt do obrotu pod własną nazwą lub znakiem towarowym albo modyfikują produkt już wprowadzony do obrotu w taki sposób, że może to mieć wpływ na zgodność z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 10 § 83 Obowiązki producentów w stosunku do importerów i dystrybutorów

Jeżeli produkt jest wprowadzany do obrotu pod nazwą lub znakiem towarowym innej osoby, osoba ta będzie uważana za producenta.

Odpowiedzialność producenta dotyczy również każdej osoby fizycznej lub prawnej, która montuje, pakuje, przetwarza lub etykietuje gotowe produkty i wprowadza je na rynek pod własną nazwą lub znakiem towarowym. Ponadto odpowiedzialność producenta spoczywa na każdej osobie, która zmienia przeznaczenie produktu w taki sposób, że zastosowanie będą miały inne zasadnicze lub inne wymogi prawne, lub w znacznym stopniu modyfikuje lub przebudowuje produkt (tworząc w ten sposób nowy produkt), w celu wprowadzenia go do obrotu. *Zob. również § 3,1. "Producent" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dot. [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).*

Artykuł 11

Identyfikacja podmiotów gospodarczych

Na żądanie organów nadzoru rynku podmioty gospodarcze muszą zidentyfikować następujące podmioty:

- (a) każdy podmiot gospodarczy, który dostarczył im produkt;
- (b) każdy podmiot gospodarczy, któremu dostarczono produkt.

Podmioty gospodarcze są w stanie przedstawić informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, przez okres 10 lat od dostarczenia im produktu oraz przez okres 10 lat od dostarczenia przez nie produktu.

§ 84 Identyfikacja podmiotów gospodarczych

Podmioty gospodarcze są zobowiązane do przechowywania danych dotyczących podmiotów gospodarczych, którym dostarczyły swój produkt lub od których zakupiły produkty, przez okres 10 (dziesięciu) lat. Użytkownicy końcowi nie są objęci tym wymogiem, ponieważ nie są oni uznawani za podmioty gospodarcze.

Sposób spełnienia tego wymogu przez podmioty gospodarcze nie jest określony w dyrektywie, ale należy zauważyć, że organy nadzoru rynku mogą zażądać odpowiednich dokumentów, w tym faktur, umożliwiających prześledzenie pochodzenia produktu. W związku z tym, aby spełnić wymogi dotyczące identyfikowalności, przydatne może być przechowywanie faktur przez okres dłuższy niż przewidziany w przepisach dotyczących rachunkowości.

Zob. również § 4.2.2.4. "Identyfikacja podmiotów gospodarczych" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

ROZDZIAŁ 3 ZGODNOŚĆ PRODUKTU

§ 85 *Zgodność produktu*

Rozdział 3 dyrektywy ATEX 2014/34/UE dotyczy domniemania zgodności wyrobów, procedur oceny zgodności oraz deklaracji zgodności UE.

Artykuł 12

Domniemanie zgodności produktów

1. Produkty, które są zgodne z normami zharmonizowanymi lub ich częściami, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, domniemywa się, że spełniają one zasadnicze wymagania zdrowia i bezpieczeństwa określone w załączniku II, objęte tymi normami lub ich częściami.
2. W przypadku braku norm zharmonizowanych państwa członkowskie podejmują uznają za konieczne, aby zwrócić uwagę zainteresowanych stron na istniejące normy krajowe i specyfikacje techniczne, uważane za ważne lub istotne dla właściwego wdrożenia zasadniczych wymagań zdrowia i bezpieczeństwa, określonych w załączniku II.

§ 86 *Domniemanie zgodności produktów*

Domniemanie zgodności wyrobów wynika z zastosowania europejskich norm zharmonizowanych, do których odniesienie opublikowane jest w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. U. UE).

W opracowywanie norm europejskich zaangażowane są europejskie organizacje normalizacyjne (CEN, CENELEC i ETSI) oraz ich poszczególne komitety techniczne, a także inne zainteresowane strony sektorowe (eksperti krajowi, jednostki notyfikowane, przemysł itp. Normy te są zazwyczaj preferowaną opcją wykazywania zgodności, gdy stają się dostępne jako normy zharmonizowane.

Dobrowolne normy zharmonizowane są jedynymi dokumentami, których stosowanie pozwala na domniemanie zgodności w rozumieniu dyrektywy. Producenci mogą również zdecydować się na zastosowanie innych istniejących norm europejskich, międzynarodowych lub krajowych lub specyfikacji technicznych uznanych za ważne, istotne lub użyteczne dla spełnienia mających zastosowanie zasadniczych wymagań dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, wraz z dodatkowymi kontrolami ukierunkowanymi na spełnienie pozostałych wymagań, które nie zostały jeszcze uwzględnione.

Normy europejskie są regularnie zmieniane i aktualizowane w odpowiedzi na nową wiedzę techniczną, aby odzwierciedlały dostępny "stan techniki". Podczas procesu

aktualizacji producent może nadal stosować aktualną normę zharmonizowaną w celu stwierdzenia pełnej zgodności z dyrektywą, do czasu aż nowa norma zharmonizowana zastąpi (zastąpi) poprzednią, na koniec ustalonego okresu przejściowego, jak to jest zwykle ustalone.

§ 87 Europejskie normy zharmonizowane w Dzienniku Urzędowym

Skonsolidowane wykazy odniesień do europejskich norm zharmonizowanych na mocy dyrektywy ATEX 2014/34/UE, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz.U. UE), można znaleźć na stronie "EUR-Lex" <http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html> oraz na stronie internetowej Komisji <http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/equipment-explosive-atmosphere/>.

Normy europejskie dotyczące ATEX są opracowywane i dostępne w dwóch europejskich organizacjach normalizacyjnych:

- Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN): avenue Marnix 17, 1000 Bruksela, Belgia; Tel. (32-2) 550 08 11; faks (32-2) 550 08 19; strona internetowa <http://www.cen.eu>;
- Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC): avenue Marnix 17, 1000 Bruksela, Belgia; Tel. (32-2) 519 68 71; faks (32-2) 519 69 19; strona internetowa <http://www.cenelec.eu>.

Krajowe transpozycje europejskich norm zharmonizowanych są dostępne w krajowych organach normalizacyjnych, będących członkami CEN i CENELEC.

§ 88 Program normalizacji

Istnieją dwa programy normalizacyjne skierowane do europejskich organizacji normalizacyjnych działających w sektorze ATEX: CEN i CENELEC. Każdy z nich jest przedmiotem mandatu normalizacyjnego opracowanego przez Komisję Europejską.

Komisja Europejska udzieliła CEN i CENELEC mandatu na opracowanie norm europejskich podlegających harmonizacji. Upoważnienie obejmuje prace normalizacyjne niezbędne dla optymalnego funkcjonowania Dyrektywy zarówno w dziedzinie elektrycznej, jak i nieelektrycznej.

Upoważnienie wymaga intensywnej współpracy pomiędzy CEN i CENELEC w celu wykonania następujących prac:

- dokonanie przeglądu i, w stosownych przypadkach, modyfikacji istniejących norm w celu dostosowania ich do zasadniczych wymagań dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa;
- ustanowienie wymaganych nowych norm, dając pierwszeństwo normom horyzontalnym, które mają zastosowanie do szerokiego zakresu produktów, a nie do konkretnych produktów, z potrzebą ich wykazania w poszczególnych przypadkach.

W celu wypełnienia swojego mandatu w dziedzinie ATEX, CEN i CENELEC ustanowiły dwa specjalne Komitety Techniczne (TC):

- CEN/TC 305 "Przestrzenie zagrożone wybuchem - Zapobieganie wybuchowi i ochrona przeciwwybuchowa"

- CLC/TC 31 "Urządzenia elektryczne w przestrzeniach zagrożonych wybuchem".

Kilka grup roboczych i podkomitetów prowadzi szczegółowe prace w ramach każdego z tych Komitetów Technicznych. Komitety te pracują w dziedzinie atmosfery potencjalnie wybuchowej od znacznej liczby lat.

CEN i CENELEC są odpowiedzialne za przygotowanie norm odpowiednio dla elektrycznych i nieelektrycznych sektorów przemysłu. Są one odpowiedzialne za zapewnienie, że:

- mają wspólne zrozumienie wymagań dyrektywy ATEX 2014/34/UE oraz innych odpowiednich dyrektyw i rozporządzeń, gdy mają one zastosowanie;
- wymogi bezpieczeństwa dla sektorów elektrycznego i nieelektrycznego były zgodne tam, gdzie się pokrywają, a poziomy bezpieczeństwa, do których się dąży, były równoważne;
- przygotowanie norm w przyszłości przez jedną z organizacji w zadowalający sposób odzwierciedla potrzeby drugiej organizacji i odwrotnie.

Artykuł 13

Procedury oceny zgodności

1. Procedury stosowane do oceny zgodności urządzeń oraz, w razie potrzeby, wyrobów, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. b), są następujące:
 - (a) dla urządzeń grupy I i II, urządzeń kategorii M 1 i 1, badanie typu UE określone w załączniku III, w powiązaniu z jedną z poniższych:
 - zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcji określone w załączniku IV;
 - zgodność z typem w oparciu o weryfikację produktu określoną w załączniku V;
 - (b) dla grupy urządzeń I i II, kategoria urządzeń M 2 i 2:
 - (i) w przypadku silników spalinowych wewnętrznego spalania i urządzeń elektrycznych w tych grupach i kategoriach - badanie typu UE określone w załączniku III, w powiązaniu z jednym z poniższych:
 - zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji oraz badanie produktów pod nadzorem, określone w załączniku VI;
 - zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości produktu określone w załączniku VII;
 - (ii) w przypadku innych urządzeń w tych grupach i kategoriach, wewnętrzna kontrola produkcji określona w załączniku VIII oraz przekazanie dokumentacji technicznej przewidzianej w załączniku VIII pkt 2 jednostce notyfikowanej, która możliwie jak najszybciej potwierdza jej otrzymanie oraz przechowuje ją;
 - (c) w odniesieniu do urządzeń z grupy II, urządzeń z kategorii 3, wewnętrzna kontrola produkcji określona w załączniku VIII;

(d) w odniesieniu do grup urządzeń I i II, w uzupełnieniu do procedur określonych w lit. a), b) i c) niniejszego ustępu, może być również stosowana zgodność oparta na weryfikacji jednostkowej określonej w załączniku IX.

2. Procedurę, o której mowa w ust. 1 lit. a) lub d), stosuje się do oceny zgodności systemów ochronnych.

3. Procedury, o których mowa w ust. 1, stosuje się w odniesieniu do części składowych z wyjątkiem umieszczenia oznakowania CE i sporządzenia deklaracji zgodności UE. Producent wystawia pisemne świadectwo zgodności, deklarując zgodność części składowych z obowiązującymi przepisami niniejszej dyrektywy, określając ich właściwości oraz sposób, w jaki muszą być one wbudowane w urządzenia lub systemy ochronne, aby pomóc w spełnieniu zasadniczych wymagań zdrowia i bezpieczeństwa określonych w załączniku II, mających zastosowanie do gotowych urządzeń lub systemów ochronnych.

4. W odniesieniu do aspektów bezpieczeństwa, o których mowa w pkt 1.2.7 załącznika II, oprócz procedur oceny zgodności, o których mowa w ust. 1 i 2, można również zastosować procedurę, o której mowa w załączniku VIII.

5. W drodze odstępstwa od ust. 1, 2 i 4 właściwe organy mogą, na należycie uzasadniony wniosek, zezwolić na wprowadzenie do obrotu i oddanie do użytku na terytorium danego państwa członkowskiego produktów innych niż części składowe, w odniesieniu do których nie zastosowano procedur, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, a których użycie leży w interesie ochrony.

6. Dokumenty i korespondencja związane z procedurami oceny zgodności, o których mowa w ust. 1-4, są sporządzane w języku określonym przez zainteresowane państwo członkowskie.

§ 89 Procedury oceny zgodności

W art. 13 dyrektywy opisano procedury oceny zgodności, w ramach których producent lub jego upoważniony przedstawiciel mający siedzibę na terytorium UE zapewnia i oświadcza, że produkt spełnia wymagania dyrektywy ATEX 2014/34/UE oraz jej odpowiednie zasadnicze wymagania w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa. Odnosi się do procedur opisanych w załącznikach III do IX, z modułów A do G zawartych w załączniku II do [decyzji nr 768/2008/WE](#) w ramach [Nowych Ram Prawnych](#) (patrz rozdział [§ 5](#)).

Artykuł 13 ust. 1 lit. a) opisuje procedury w przypadku urządzeń; autonomicznych systemów ochronnych; urządzeń zabezpieczających do takich urządzeń lub systemów; oraz części składowych do takich urządzeń, systemów lub urządzeń, w ramach grup urządzeń I i II, kategorii urządzeń M 1 i 1. Do wyboru są następujące opcje:

- i) Badanie typu UE³¹ (Moduł B), a następnie:
 - Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcyjnego³² (Moduł D), lub,

³¹ Zob. załącznik III do dyrektywy.

³² Zob. załącznik IV do dyrektywy.

- Zgodność z typem w oparciu o weryfikację produktu³³ (Moduł F);
- ii) Zgodność w oparciu o weryfikację jednostkową³⁴ (Moduł G).

Artykuł 13 ust. 1 lit. b) opisuje procedurę w przypadku sprzętu; urządzeń zabezpieczających dla takiego sprzętu; oraz części składowych takiego sprzętu lub urządzeń, w ramach grup sprzętu I i II, kategorii sprzętu M 2 i 2. Do wyboru są następujące opcje:

Dla silników spalinowych i urządzeń elektrycznych:

- i) Badanie typu UE8 (moduł B), a następnie:
 - zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji plus nadzorowane badanie wyrobu³⁵ (Moduł C1), albo,
 - zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości produktu³⁶ (moduł E).
- ii) zgodność z typem w oparciu o weryfikację

jednostkową¹¹ (moduł G). Dla innych urządzeń:

- i) Wewnętrzna kontrola produkcji³⁷ (Moduł A) oraz przekazanie/zdeponowanie dokumentacji technicznej³⁸ do jednostki notyfikowanej³⁹, lub,
- ii) Zgodność w oparciu o weryfikację jednostkową¹¹ (Moduł G).

Artykuł 13 ust. 1 lit. c) opisuje procedurę w przypadku sprzętu, urządzeń zabezpieczających do takiego sprzętu oraz części składowych do takiego sprzętu i urządzeń należących do grupy sprzętu II, kategorii sprzętu 3. Do wyboru są następujące opcje:

- i) Wewnętrzna kontrola produkcji¹⁴ (moduł A), lub,
- ii) zgodność z typem w oparciu o weryfikację jednostkową¹¹ (moduł G).

Z drugiej strony, urządzenia zabezpieczające, kontrolne i regulacyjne muszą spełniać wymagania załącznika II, klauzula 1, szczególnie klauzula 1.5.

Zastosowanie mają formalne procedury oceny zgodności określone w art. 8, a urządzenia zabezpieczające oceniane są zgodnie z grupą urządzeń i kategorią systemu składającego się z urządzenia zabezpieczającego i kontrolowanego urządzenia. W niektórych przypadkach konieczne jest przeprowadzenie oceny dla kombinacji (np. silniki zasilane z falownika), ale zasadniczo ocena dla grupy urządzeń i odpowiednich urządzeń zabezpieczających może być przeprowadzona oddzielnie (np. silnik typu "e").

³³ Zob. załącznik V do dyrektywy.

³⁴ Zob. załącznik IX do dyrektywy.

³⁵ Zob. załącznik VI do dyrektywy.

³⁶ Zob. załącznik VII do dyrektywy.

³⁷ Zob. załącznik VIII do dyrektywy.

³⁸ Zob. ust. 2 załącznika VIII.

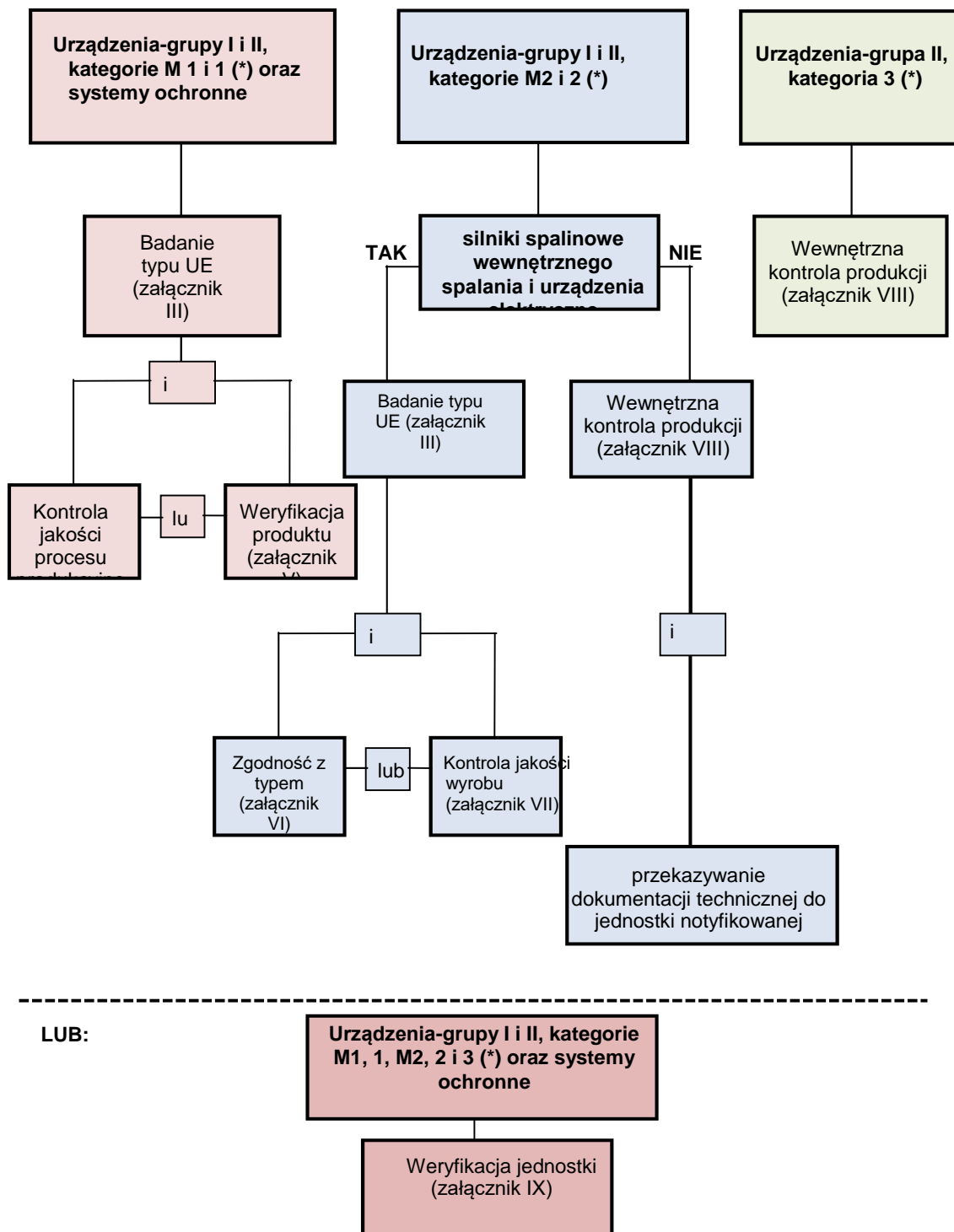
³⁹ Warunki komunikacji oraz przechowywania dokumentów powinny być uzgodnione między jednostką notyfikowaną a jej klientem.

Przykład: silnik typu "e" kategorii 2 jest sterowany przez urządzenie zabezpieczające przed przeciążeniem znajdujące się poza strefą zagrożoną wybuchem. Procedura oceny zgodności grupy urządzeń II i kategorii 2 jest stosowana dla urządzenia zabezpieczającego.

W skrócie, różne procedury oceny zgodności, odpowiednie dla każdego rodzaju produktów ATEX, są wymienione w poniższej tabeli 3: **Procedury oceny zgodności dla dyrektywy ATEX 2014/34/UE** i przedstawione na wykresie zamieszczonym na odwrocie.

Tabela 3: Procedury oceny zgodności dla dyrektywy ATEX 2014/34/UE

Procedura oceny zgodności	Dyrektywa 2014/34/UE	Krótki opis
Badanie typu UE (moduł B)	<i>Załącznik III</i>	Dostarcza egzemplarz przewidywanej produkcji jednostce notyfikowanej, która podejmuje się niezbędnej oceny w celu ustalenia, czy "typ" spełnia zasadnicze wymagania dyrektywy 2014/34/UE, i wydaje certyfikat badania typu UE.
Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcji (moduł D)	<i>Załącznik IV</i>	Stosuje system jakości zatwierdzony przez jednostkę notyfikowaną w zakresie produkcji, kontroli i badań wyposażenia końcowego, podlegający bieżącemu nadzorowi.
Zgodność z typem w oparciu o weryfikację produktu (moduł F)	<i>Załącznik V</i>	Badanie i testowanie przez jednostkę notyfikowaną każdego produktu w celu sprawdzenia zgodności urządzenia, systemu ochronnego lub urządzenia z wymaganiami dyrektywy 2014/34/UE i sporządzenie certyfikatu zgodności.
Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji plus nadzorowane badanie wyrobu (Moduł C1)	<i>Załącznik VI</i>	Badania przeprowadzane przez producenta na każdym wyprodukowanym egzemplarzu urządzenia w celu sprawdzenia aspektów projektu dotyczących ochrony przeciwwybuchowej. Przeprowadzane na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej.
Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości produktu (moduł E)	<i>Załącznik VII</i>	System jakości zatwierdzony przez jednostkę notyfikowaną dla końcowej kontroli i badania urządzeń, podlegający stałemu nadzorowi.
Wewnętrzna kontrola produkcji (moduł A)	<i>Załącznik VIII</i>	Procedura oceny wyrobu i systemu jakości przeprowadzana przez producenta oraz przechowywanie dokumentacji.
Zgodność w oparciu o weryfikację jednostkową (moduł G)	<i>Załącznik IX</i>	Jednostka notyfikowana bada poszczególne urządzenia lub systemy ochronne i przeprowadza badania określone w europejskich normach zharmonizowanych, jeżeli takie istnieją, lub w inny sposób w normach europejskich, międzynarodowych lub krajowych, lub przeprowadza badania równoważne w celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi wymaganiami dyrektywy 2014/34/UE i sporządza certyfikat zgodności.
Wewnętrzna kontrola produkcji plus przekazywanie i przechowywanie dokumentacji technicznej przez jednostkę notyfikowaną	<i>Artykuł 13 ust. 1 lit. b) ppkt (ii)</i>	Procedura oceny produktu i systemu jakości przeprowadzana przez producenta oraz przechowywanie dokumentacji przez jednostkę notyfikowaną.

(*) oraz ich części składowe i urządzenia zgodnie z art. 1 ust. 1, jeżeli zostały poddane odrębnej ocenie

Uwaga: Zgodnie z art. 13 ust. 4 dla wszystkich urządzeń i systemów ochronnych wszystkich grup i kategorii zgodność z 1.2.7 załącznika II do dyrektywy 2014/34/UE (ochrona przed innymi zagrożeniami) może być spełniona przez zastosowanie procedury Wewnętrznej Kontroli Produkcji (załącznik VIII).

§ 90 *Procedury oceny zgodności w przypadku różnych kategorii w ramach jednego wyrobu*

Pojawia się pytanie, jakie procedury oceny zgodności należy przeprowadzić w przypadku różnych kategorii w ramach jednego wyrobu lub mieszanin urządzeń i systemów ochronnych zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. a).

Jeżeli produkt składa się z części, które są przypisane do różnych procedur oceny zgodności, do producenta będzie należała decyzja, w jaki sposób te części i cały produkt zostaną wprowadzone do obrotu. Producent może zdecydować się na realizację odpowiednich procedur oceny zgodności dla każdej części lub dla całego produktu, nawet jeśli zdecyduje się wprowadzić produkt jako całość na rynek. W przypadku odrębnych procedur oceny zgodności dla każdej części połączonego/zmontowanego urządzenia ("zespołu") producent może założyć zgodność tych części urządzenia i może ograniczyć własną ocenę ryzyka zespołu do tych dodatkowych zagrożeń związanych z zapłonem i innych zagrożeń, które stają się istotne ze względu na ostateczne połączenie. Jeżeli zostaną zidentyfikowane dodatkowe zagrożenia, konieczna jest dalsza ocena zgodności zespołu w odniesieniu do tych dodatkowych zagrożeń.

Jeżeli producent wyraźnie zwraca się do jednostki notyfikowanej o ocenę całego produktu, należy zastosować tę procedurę oceny zgodności, która obejmuje najwyższe wymagania. Jednostka notyfikowana uwzględnia w badaniu typu UE (w stosownych przypadkach) wszystkie aspekty produktu. Należy zwrócić należytą uwagę na istniejące deklaracje zgodności producenta w odniesieniu do części produktu.

Jednostka notyfikowana powinna poinformować producenta o możliwości zastosowania oddzielnych procedur oceny zgodności dla każdej części zespołu.

Każdy certyfikat wydany przez jednostkę notyfikowaną powinien jasno określać, które aspekty produktu zostały ocenione przez jednostkę notyfikowaną, a które zostały ocenione przez samego producenta.

Przykład: Pompa do odzyskiwania oparów na stacjach benzynowych

(a) Pompa zasysa mieszaninę par benzyny i powietrza z atmosfery i transportuje ją w rurociągach przypisanych do strefy 0. W związku z tym jest ona podłączona na wlocie i wylocie do potencjalnie wybuchowej atmosfery sklasyfikowanej jako strefa 0. Sama pompa jest umieszczona w środowisku strefy 1.

W odniesieniu do połączenia wlotu i wylotu pompa musi zatem spełniać wymagania dla urządzeń kategorii 1. Odpowiednie badanie typu UE (urządzenia) musi być przeprowadzone przez jednostkę notyfikowaną. W odniesieniu do pozostałego (zewnętrznego) korpusu i zintegrowanych części pompy jednostka notyfikowana włącza do certyfikacji niezbędną ocenę kategorii 2, nawet jeśli należy uwzględnić tylko nieelektryczne źródła zapłonu.

Obie kategorie należy wskazać w certyfikacie badania typu UE, wyraźnie określając, które aspekty produktu zostały ocenione przez jednostkę notyfikowaną, a które wyłącznie przez producenta, oraz w oznakowaniu. Dla tych części pompy kategorii 2, w których występują wyłącznie nieelektryczne źródła zapłonu i które są wprowadzane do obrotu oddzielnie, oraz dla których dokumentacja techniczna została przekazana jednostce notyfikowanej,

wystarczy deklaracja zgodności UE (w przypadku urządzeń) lub pisemne poświadczenie zgodności (w przypadku części składowych) wydane przez producenta.

(b) Często oczekuje się, że pompa będzie zapobiegać przejściu płomienia deflagracji z króćca wlotowego do króćca wylotowego, ponieważ typowe pompy do odzyskiwania oparów zawierają przerywacze płomienia w rurze wlotowej i wylotowej. W tym przypadku pompa może być jednocześnie zakwalifikowana jako system ochronny (przerywacz deflagracji in-line).

Jednostka notyfikowana - po przeprowadzeniu odpowiedniej oceny zdolności do powstrzymywania płomienia - może następnie wydać oddzielny certyfikat badania typu UE dla pompy jako systemu ochronnego. W przypadku, gdy oba aspekty (urządzenie i system ochronny) zostały ocenione przez tę samą jednostkę notyfikowaną, może zostać wydany tylko jeden certyfikat badania typu UE.

§ 91 Wyjaśnienia dotyczące urządzeń z kategorii 2 lub 3

Patrz **tabela 4: Wyjaśnienia dotyczące urządzeń kategorii 2 lub 3** na następnej stronie.

Tabela 4: Objasnienia dotyczące urządzeń kategorii 2 lub 3

Poz.	Oznakowanie	Wyjaśnienie dotyczące produktu	Komentarz	Sprzęt		Certyfikat badania typu UE
				Elektryczne	Nieelektryczne	
1	II 1/2 G	Urządzenia zainstalowane z jedną częścią w strefie 0 i jedną częścią w strefie 1		X	X	Tak
2	II 2/3 G	Urządzenia zainstalowane z jedną częścią w strefie 1 i jedną częścią w strefie 2		X		Tak
3	II 2/3 G				X	Nie (*)
4	II 3 (2) G	Sprzęt zainstalowany w strefie 2 i podłączony do sprzętu umieszczonego w strefie 1	Bariera samozabezpieczająca zainstalowana w strefie 2	X		Tak
4 bis	II 3 (2) G	Rozdzielnia zasilania Ex zainstalowana w strefie 2 i podłączona do urządzenia umieszczonego w strefie 1	Obudowa zainstalowana w strefie 2, która zawiera barierę samozabezpieczającą połączoną z czujnikiem kategorii 2	X		Tak (**)
7	II 2 G II 3 G	Urządzenia zainstalowane w strefie 1 lub w strefie 2	Urządzenia z dwiema wersjami opartymi na tej samej obudowie	X		II 2 G ⇒ Tak II 3 G ⇒ Nie (*)
8	II 2 G II 3 D	Urządzenia zainstalowane w strefie 1 lub 22		X		II 2 G ⇒ Tak II 3 D ⇒ Nie (*)
9	II 2 G D II 3 G D	Urządzenia, które mają być instalowane w strefach 1 lub 21, lub 2, lub 22	Te same urządzenia z dwoma różnymi oznaczeniami	X		II 2 G D ⇒ Tak II 3 G D ⇒ Nie (*)

(*) W tych przypadkach organ certyfikujący może wydać jedynie certyfikat badania typu (ale nie jako organ notyfikowany).

(**) W przypadku, gdy bariera bezpieczna nie została jeszcze wprowadzona do obrotu jako urządzenie II (2) G, producent może ubiegać się o certyfikat badania typu UE dla dystrybucji mocy Ex.

§ 92 Wyjątkowe odstępstwa od procedur oceny zgodności

Wszystkie produkty, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy ATEX 2014/34/UE, są objęte przepisami art. 13 ust. 5. Artykuł ten daje właściwemu organowi odpowiedniego państwa członkowskiego możliwość, w wyjątkowych okolicznościach, zezwolenia na wprowadzenie do obrotu i oddanie do użytku produktów (innych niż komponenty), w przypadku których nie zastosowano procedur oceny zgodności. Wyjątek ten jest możliwy:

- po złożeniu należyście uzasadnionego i skutecznego wniosku do właściwego organu odpowiedniego państwa członkowskiego; oraz,
- jeżeli zastosowanie produktu leży w interesie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz jeżeli, na przykład, interesy te byłyby utrudnione z powodu opóźnienia związanego z procedurami oceny zgodności; oraz,
- jest ono ograniczone do terytorium danego państwa członkowskiego.

Przepis ten może być stosowany w przypadkach istotnych dla bezpieczeństwa, w których dane produkty są pilnie potrzebne i nie ma wystarczająco dużo czasu na przejście pełnych procedur oceny zgodności (lub na zakończenie tych procedur). Celem jest umożliwienie państwom członkowskim (w interesie zdrowia i bezpieczeństwa) niezwłocznego wprowadzania na rynek i oddawania do użytku produktów innowacyjnych. Jednak nawet w takich przypadkach muszą być spełnione zasadnicze wymogi dyrektywy.

W odniesieniu do warunków restrykcyjnego stosowania należy podkreślić, że stosowanie tej klauzuli musi pozostać wyjątkiem i nie może stać się normalną procedurą. W celu zapewnienia przejrzystości i wsparcia współpracy administracyjnej (patrz również sekcja [§ 116](#)) zachęca się państwa członkowskie do przekazywania właściwym służbom Komisji szczegółowych informacji na temat każdego przypadku zastosowania art. 13 ust. 5.

Artykuł 14

Deklaracja zgodności UE

1. Deklaracja zgodności UE stwierdza, że spełnienie zasadniczych wymagań w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określone w załączniku II zostało wykazane.
2. Deklaracja zgodności UE ma wzorcowy układ określony w załączniku X, zawiera elementy określone w odpowiednich procedurach oceny zgodności ustanowionych w załącznikach III-IX i jest systematycznie aktualizowana. Musi ona zostać przetłumaczona na język lub języki wymagane przez państwo członkowskie, w którym produkt jest wprowadzany do obrotu lub udostępniany na rynku.
3. Jeżeli produkt podlega więcej niż jednemu aktowi prawa unijnego wymagającemu deklaracji sporządzana jest jedna deklaracja zgodności UE odnosząca się do wszystkich takich aktów unijnych. Deklaracja ta zawiera identyfikację odnośnych aktów unijnych, w tym odniesienia do ich publikacji.
4. Poprzez sporządzenie deklaracji zgodności UE producent przyjmuje na siebie odpowiedzialność za zgodność produktu z wymaganiami określonymi w niniejszej dyrektywie.

§ 93 Deklaracja zgodności UE

Deklaracja zgodności UE jest prawnym oświadczeniem producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela ustanowionego w UE, poświadczającym, że dane urządzenie lub system ochronny dla atmosfery potencjalnie wybuchowej spełnia wszystkie odpowiednie przepisy dyrektywy ATEX 2014/34/UE.

Po podjęciu przez producenta odpowiednich procedur w celu zapewnienia zgodności z zasadniczymi wymaganiami dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, obowiązkiem producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela ustanowionego w UE jest umieszczenie oznakowania CE oraz sporządzenie pisemnej deklaracji zgodności UE.

Producent lub jego upoważniony przedstawiciel mający siedzibę w UE przechowuje kopię deklaracji zgodności UE przez okres 10 (dziesięciu) lat od daty wyprodukowania ostatniego urządzenia (zob. art. 6 i 7). Jeżeli ani producent, ani jego upoważniony przedstawiciel nie są ustanowieni w UE, obowiązek przechowywania kopii deklaracji zgodności UE przez ten sam okres 10 lat spoczywa na osobie, która wprowadza produkt do obrotu w UE.

W odniesieniu do jednostek notyfikowanych ewentualnie zaangażowanych w procedurę oceny zgodności deklaracja zgodności UE musi zawierać, w stosownych przypadkach, nazwę i numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej oraz numer certyfikatu badania typu UE. Nazwa i numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej zaangażowanej w fazie produkcji, w stosownych przypadkach, nie jest wymogiem obowiązkowym.

W odniesieniu do zespołów urządzeń ATEX, jeżeli zespół ma być traktowany jako nowy element wyposażenia ATEX, deklaracja zgodności UE musi jedynie identyfikować zespół i powiązane informacje. Szczegółowe informacje dotyczące elementów wyposażenia tworzących zespół zostaną włączone do dokumentacji technicznej. Na wszystkich podmiotach w łańcuchu dostaw spoczywa jednak obowiązek przekazania odpowiednich informacji dotyczących elementów wyposażenia, jeżeli zostały one wcześniej wprowadzone do obrotu wraz z własną deklaracją zgodności UE i instrukcjami.

W załączniku X do dyrektywy ATEX 2014/34/UE określono, co jako minimum musi zawierać deklaracja zgodności UE (zob. sekcja [§ 227](#)).

Patrz również § 4.4. "Deklaracja zgodności UE" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE w zakresie produktów](#).

§ 94 Pisemne poświadczenie zgodności dla komponentów

Deklaracji zgodności UE nie należy mylić z pisemnym poświadczeniem zgodności dla komponentów, o którym mowa w art. 13 ust. 3 dyrektywy ATEX 2014/34/UE. Oprócz deklaracji zgodności komponentów z przepisami dyrektywy, pisemne zaświadczenie zgodności lub potwierdzenie zgodności za pomocą dokumentacji cross-medialnej np. kody QR z odniesieniem do Internetu, katalogi elektroniczne, web-link na jednostce opakowania lub dokumentach dostawy itp. (jak wskazano w sekcji [§ 46](#) dotyczącej części składowych) musi określać charakterystykę części składowych oraz sposób, w jaki części składowe mają być włączone do urządzeń lub systemów ochronnych, aby zapewnić, że gotowe urządzenie lub system ochronny spełnia obowiązujące zasadnicze wymagania dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa.

Artykuł 15

Ogólne zasady oznakowania CE

Oznakowanie CE podlega ogólnym zasadom określonym w art. 30 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

Artykuł 16

Reguły i warunki umieszczania oznakowania CE i innych oznakowań

1. Oznakowanie CE umieszcza się w sposób widoczny, czytelny i trwały na produkcie lub na jego tabliczce znamionowej. W przypadku gdy nie jest to możliwe lub nie można tego zagwarantować ze względu na charakter produktu, umieszcza się je na opakowaniu oraz na dokumentach towarzyszących.
2. Oznakowanie CE umieszcza się przed wprowadzeniem produktu do obrotu.
3. Za oznakowaniem CE podaje się numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli jednostka ta jest zaangażowana na etapie kontroli produkcji.

Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej umieszcza sama jednostka lub według jej wskazówek, producent lub jego upoważniony przedstawiciel.

4. Po oznakowaniu CE oraz w stosownych przypadkach, numerze identyfikacyjnym jednostki notyfikowanej umieszcza się oznakowanie specjalne $\langle \text{Ex} \rangle$ zabezpieczenia przeciwwybuchowego, symbole grupy urządzeń i kategorii oraz w stosownych przypadkach, inne oznakowania i informacje, o których mowa w załączniku II pkt 1.0.5.

5. Za oznakowaniem CE oraz oznakowaniami, symbolami i informacjami, o których mowa w ust. 4, a także, w stosownych przypadkach, numerem identyfikacyjnym jednostki notyfikowanej, można umieścić wszelkie inne oznakowania wskazujące na szczególne zagrożenie lub zastosowanie.

Produkty przeznaczone do określonej atmosfery wybuchowej są odpowiednio oznaczane.

6. Państwa członkowskie opierają się na istniejących mechanizmach w celu zapewnienia prawidłowego stosowania systemu regulującego oznakowanie CE i podejmują odpowiednie działania w przypadku jego nieprawidłowego stosowania.

§ 95 Oznakowanie CE. Reguły i warunki umieszczania oznakowania CE i innych oznakowań

[Rozporządzenie \(WE\) nr 765/2008](#) ustanawia ogólne zasady regulujące oznakowanie CE, natomiast WE przewiduje zasady regulujące jego umieszczanie. Dyrektywa ATEX 2014/34/UE jako pozostałe sektorowe unijne prawodawstwo harmonizacyjne przewidujące oznakowanie CE, opiera się na wyżej wymienionym rozporządzeniu i dyrektywie.

Zob. również § 4.5. "Wymagania dotyczące oznakowania" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Patrz również sekcje [§§ 144-150](#) dotyczące oznakowania.

ROZDZIAŁ 4 NOTYFIKACJA JEDNOSTEK OCENIAJĄCYCH ZGODNOŚĆ

§ 96 Notyfikacja jednostek oceniających zgodność: jednostki notyfikowane

Rozdział 4 dyrektywy ATEX 2014/34/UE dotyczy wymogów i procedur notyfikacji dla organów notyfikujących w państwach członkowskich UE oraz dla notyfikowanych jednostek oceniających zgodność - w skrócie "jednostek notyfikowanych". Dyrektywa obejmuje powiązaną treść [decyzji nr 768/2008/WE](#).

Jednostki notyfikowane muszą wydawać profesjonalne i niezależne orzeczenia, które w konsekwencji umożliwiają producentom lub ich upoważnionym przedstawicielom wypełnienie procedur w celu domniemania zgodności z dyrektywą. Ich interwencja jest wymagana:

- do wydawania certyfikatów badania typu UE oraz do kontroli, weryfikacji i badania urządzeń, systemów ochronnych, urządzeń i części składowych przed wprowadzeniem ich na rynek i/lub oddaniem do użytku;
- do oceny systemu zapewnienia jakości producenta w fazie produkcji.

Zob. również §§ 5.2. "Jednostki oceniające zgodność" i 5.3 "Notyfikacja" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 17 **Notyfikacja**

Państwa członkowskie notyfikują Komisji i pozostałym państwom członkowskim jednostki upoważnione do wykonywania zadań w zakresie oceny zgodności w charakterze stron trzecich na mocy niniejszej dyrektywy.

§ 97 Notyfikacja

Jednostki odpowiedzialne za podejmowanie prac, o których mowa w art. 13 dyrektywy 2014/34/UE, muszą być notyfikowane przez państwo członkowskie, którego jurysdykcji podlegają, na własną odpowiedzialność, Komisji Europejskiej i pozostałym państwom członkowskim UE. Notyfikacja ta obejmuje również odpowiedni zakres kompetencji, w odniesieniu do których jednostka ta została oceniona jako technicznie kompetentna do certyfikacji w zakresie zasadniczych wymagań w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa wykazanych w dyrektywie. Dla państw członkowskich UE ta odpowiedzialność za notyfikację wiąże się z obowiązkiem zapewnienia, aby jednostki notyfikowane stale utrzymywały kompetencje techniczne wymagane dyrektywą 2014/34/UE oraz aby informowały organy notyfikujące o wykonywaniu swoich zadań.

W związku z tym państwo członkowskie UE, które nie posiada w ramach swojej jurysdykcji jednostki technicznie kompetentnej do notyfikacji, nie jest zobowiązane do dokonania takiej notyfikacji. Oznacza to, że państwo członkowskie UE, które nie posiada takiego organu, nie musi go tworzyć, jeśli nie czuje takiej potrzeby. Producent zawsze ma możliwość skontaktowania się z dowolną jednostką o odpowiednim zakresie kompetencji technicznych, która została notyfikowana przez państwo członkowskie.

Na własną odpowiedzialność państwa członkowskie zastrzegają sobie prawo do nienotyfikowania jednostki oraz do usunięcia wyznaczenia. W tym ostatnim przypadku dane państwo członkowskie informuje Komisję i wszystkie pozostałe państwa członkowskie.

Artykuł 18

Organy

1. Państwa członkowskie wyznaczają organ notyfikujący, który jest odpowiedzialny za ustanowienie i stosowanie procedur koniecznych do oceny i notyfikowania jednostek oceniających zgodność oraz do monitorowania jednostek notyfikowanych, w tym za zgodność z przepisami art. 23.
2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że ocena i monitorowanie, o których mowa o których mowa w ust. 1, mają być przeprowadzane przez krajową jednostkę akredytującą w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i zgodnie z nim.
3. W przypadku gdy organ notyfikujący przekazuje lub w inny sposób powierza ocenę, notyfikację lub monitorowanie, o których mowa w ust. 1, podmiotowi, który nie jest instytucją rządową, podmiot ten musi posiadać osobowość prawną oraz stosować się odpowiednio do wymagań określonych w art. 19. Ponadto posiada on środki na pokrycie zobowiązań wynikających z jej działalności.
4. Organ notyfikujący ponosi pełną odpowiedzialność za zadania wykonywane przez jednostkę, o której mowa w ust. 3.

§ 98 Organy notyfikujące

Organem notyfikującym jest organ administracji rządowej lub publicznej, którego zadaniem jest wyznaczanie i notyfikowanie jednostek oceniających zgodność zgodnie z dyrektywą ATEX 2014/34/UE. Najczęściej jest to administracja krajowa odpowiedzialna za wdrażanie i zarządzanie dyrektywą, w ramach której jednostka jest notyfikowana. Każde państwo członkowskie musi wyznaczyć organ notyfikujący, który będzie odpowiedzialny za ocenę, notyfikację i monitorowanie jednostek oceniających zgodność. Organ notyfikujący bierze na siebie pełną odpowiedzialność za kompetencje jednostek, które notyfikuje.

Artykuł 19

Wymagania dotyczące organów

1. Organ notyfikujący musi być ustanowiony w sposób niepowodujący konfliktu interesów z jednostkami oceniającymi zgodność.
2. Sposób organizacji i funkcjonowania organu notyfikującego musi zapewniać obiektywizm i bezstronność jego działalności.
3. Organ notyfikujący musi być zorganizowany w taki sposób, aby każda decyzja dotycząca notyfikowania jednostki oceniającej zgodność była podejmowana przez kompetentne osoby spoza grona osób, które przeprowadziły ocenę.

4. Organ notyfikujący nie może oferować ani realizować żadnych działań pozostających w gestii jednostek oceniających zgodność lub usług konsultingowych na zasadach komercyjnych lub konkurencyjnych.
5. Organ notyfikujący zabezpiecza poufność informacji, które otrzymuje.
6. Organ notyfikujący musi dysponować wystarczającą liczbą kompetentnych pracowników do właściwej realizacji swoich zadań.

§ 99 Wymogi dotyczące organów notyfikujących

Każde Państwo Członkowskie musi ustanowić swoje organy notyfikujące w sposób niepowodujący konfliktu interesów z organami oceny zgodności. Muszą one być zorganizowane i funkcjonować w sposób gwarantujący obiektywizm i bezstronność ich działalności. Każda decyzja dotycząca notyfikowania jednostki oceniającej zgodność musi być podejmowana przez kompetentne osoby spoza grona osób przeprowadzających ocenę.

Dalsze wymagania wobec organu notyfikującego to: nie może on oferować ani realizować żadnych działań pozostających w gestii jednostek oceniających zgodność, ani też świadczyć usług konsultingowych na zasadach komercyjnych lub konkurencyjnych. Musi on chronić poufność informacji, które uzyskuje oraz musi dysponować wystarczającą liczbą kompetentnych pracowników do właściwego wykonywania swoich zadań.

Artykuł 20

Obowiązek informacyjny spoczywający na organach notyfikujących

Państwa Członkowskie informują Komisję o swoich procedurach oceny i notyfikowania jednostek oceniających zgodność oraz monitorowania jednostek notyfikowanych, a także o wszelkich zmianach w tym zakresie.

Komisja udostępnia te informacje do wiadomości publicznej.

§ 100 Obowiązek informacyjny spoczywający na organach notyfikujących

Państwa Członkowskie muszą informować Komisję o swoich procedurach oceny i notyfikowania jednostek oceniających zgodność oraz monitorowania jednostek notyfikowanych. Komisja udostępnia te informacje publicznie na swojej stronie internetowej.

Artykuł 21

Wymagania dotyczące jednostek

1. Do celów notyfikacji jednostka oceniająca zgodność musi spełniać wymagania określone w ust. 2-11.
2. Jednostka oceniająca zgodność musi być powołana na mocy prawa krajowego danego Państwa Członkowskiego i posiada osobowość prawną.
3. Jednostka oceniająca zgodność musi być stroną trzecią, niezależną od organizacji lub produktu, który ocenia.

Jednostkę należącą do stowarzyszenia przedsiębiorców lub zrzeszenia zawodowego reprezentującego przedsiębiorstwa zaangażowane w projektowanie, produkcję, dostarczanie, montowanie, wykorzystywanie lub konserwację produktów, które ocenia, można uważać za taką jednostkę, pod warunkiem, że wykazana została jej niezależność i brak konfliktu interesów.

4. Jednostka oceniająca zgodność, jej ściśle kierownictwo oraz pracownicy odpowiedzialni za realizację zadań związanych z oceną zgodności nie mogą być projektantami, producentami, dostawcami, instalatorami, nabywcami, właścicielami, użytkownikami czy konserwatorami produktów, które oceniają, ani przedstawicielami wymienionych stron. Nie wyklucza to wykorzystywania ocenianych produktów, które są niezbędne do prowadzenia działalności jednostki oceniającej zgodność, lub wykorzystywania takich produktów do celów osobistych.

Jednostka oceniająca zgodność, jej ściśle kierownictwo oraz pracownicy odpowiedzialni za realizację zadań związanych z oceną zgodności nie angażują się bezpośrednio w projektowanie, produkcję lub konstruowanie, wprowadzanie do obrotu, instalację, użytkowanie lub konserwację tych produktów ani nie mogą reprezentować stron zaangażowanych w taką działalność. Nie angażują się w żadną działalność, która może zagrozić niezależności ich osądów lub wiarygodności w związku z działalnością w zakresie oceny zgodności, w odniesieniu do której zostali notyfikowani. Dotyczy to w szczególności usług konsultingowych.

Jednostka oceniająca zgodność zobowiązana jest dopilnować, by działalność jej podwykonawców lub spółek zależnych nie wpływała na poufność, obiektywizm ani bezstronność jej działalności związanej z oceną zgodności.

5. Jednostki oceniające zgodność i ich pracownicy realizują zadania związane z oceną zgodności wykazując najwyższy stopień uczciwości zawodowej i technicznej kompetencji w danej dziedzinie oraz nie mogą być poddawani żadnym naciskom czy motywacji, zwłaszcza finansowej, mogącym wpływać na ich opinię lub wyniki oceny zgodności, szczególnie ze strony osób lub grup osób posiadających interes w wynikach danej działalności.

6. Jednostka oceniająca zgodność musi być zdolna do realizacji wszystkich zadań związanych z oceną zgodności, przydzielonych jej na mocy załączników III-VII i załącznika IX, oraz zadań, do których została notyfikowana, niezależnie od tego, czy dana jednostka oceniająca zgodność wykonuje wspomniane zadania samodzielnie, czy są one realizowane w jej imieniu i na jej odpowiedzialność.

Przez cały czas, dla każdej procedury oceny zgodności oraz dla każdego rodzaju lub każdej kategorii produktów będących przedmiotem notyfikacji, dana jednostka oceniająca zgodność musi dysponować niezbędnymi

- (a) pracownikami posiadającymi wiedzę techniczną oraz wystarczające i odpowiednie doświadczenie do realizacji zadań związanych z oceną zgodności;
- (b) opisami procedur, zgodnie z którymi przeprowadzana jest ocena zgodności, zapewniającymi przejrzystość i możliwość odtworzenia tych procedur. Musi posiadać odpowiednią politykę i procedury pozwalające na rozróżnienie zadań wykonywanych w charakterze jednostki notyfikowanej od pozostałej działalności;
- (c) procedurami służącymi prowadzeniu działalności przy uwzględnieniu wielkości przedsiębiorstwa, sektora, w którym ono działa, jego struktury, stopnia złożoności technologii danego wyrobu oraz jego masy; oraz

technologią danego produktu oraz masowym lub seryjnym charakterem procesu produkcyjnego.

Jednostka oceniająca zgodność posiada środki niezbędne do prawidłowej realizacji zadań technicznych i administracyjnych związanych z oceną zgodności oraz ma dostęp do wszystkich niezbędnych urządzeń lub obiektów.

7. Pracownicy odpowiedzialni za realizację zadań związanych z oceną zgodności muszą posiadać:

- (a) solidne wykształcenie techniczne i zawodowe, obejmujące całą działalność związaną z oceną zgodności, w odniesieniu do której jednostka oceniająca zgodność została notyfikowana;
- (b) zadowalającą znajomość wymagań dotyczących ocen, które wykonują oraz odpowiednie uprawnienia do wykonywania tych ocen;
- (c) odpowiednią znajomość i zrozumienie zasadniczych wymagań w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określonych w załączniku II, mających zastosowanie norm zharmonizowanych, stosownych przepisów odpowiedniego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego oraz przepisów krajowych;
- (d) umiejętność sporządzania certyfikatów, ewidencji i sprawozdań dokumentujących wykonanie ocen.

8. Należy zagwarantować bezstronność jednostek oceniających zgodność, ścisłego kierownictwa tych jednostek oraz pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z oceną zgodności.

Wynagrodzenie ścisłego kierownictwa jednostki oceniającej zgodność oraz pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z oceną zgodności nie może zależeć od liczby wykonanych ocen ani od wyników tych ocen.

9. Jednostka oceniająca zgodność musi wykupić ubezpieczenie od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie, lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

10. Pracownicy jednostki oceniającej zgodność są zobowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej w odniesieniu do wszystkich informacji, które uzyskują w trakcie wykonywania swoich zadań zgodnie z załącznikami III-VII i załącznikiem IX lub przepisami prawa krajowego w danym zakresie, z wyjątkiem dochowania tajemnicy wobec właściwych organów państwa członkowskiego, w którym realizowane są zadania. Prawa własności podlegają ochronie.

11. Jednostki oceniające zgodność biorą udział w stosownej działalności normalizacyjnej i w działalności grupy koordynującej jednostki notyfikowane, powołanej na podstawie odpowiedniego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, lub zapewniają informowanie o tej działalności swoich pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z oceną zgodności, oraz stosują decyzje administracyjne i dokumenty opracowane w wyniku prac takiej grupy jako ogólne wytyczne.

§ 101 Wymogi dotyczące jednostek notyfikowanych

W art. 21 dyrektywy ATEX 2014/34/UE określono kryteria, które muszą spełniać jednostki notyfikowane. Jednostki, które są w stanie przedstawić dowód swojej

zgodności z takimi kryteriami przez przedstawienie swoim organom notyfikującym świadectwa akredytacji i dowodów spełnienia wszystkich dodatkowych wymagań lub innych środków dowodowych, są uznawane za jednostki notyfikowane i w tym zakresie są zgodne z art. 21 dyrektywy.

Jednostki notyfikowane są wyznaczone do oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa oraz do zapewnienia spójnego stosowania tych wymagań pod względem technicznym, zgodnie z odpowiednimi procedurami określonymi w dyrektywie. Jednostki notyfikowane muszą dysponować odpowiednimi urządzeniami i personelem technicznym, który umożliwi im wykonywanie zadań technicznych i administracyjnych związanych z oceną zgodności. Muszą one również stosować właściwe procedury kontroli jakości w odniesieniu do takich świadczonych usług. Producenci mają swobodę wyboru dowolnej jednostki notyfikowanej, która została wyznaczona do przeprowadzenia danej procedury oceny zgodności zgodnie z dyrektywą.

Jednostka notyfikowana, która chce świadczyć usługi zgodnie z kilkoma procedurami oceny zgodności, musi spełniać odpowiednie wymagania dotyczące poszczególnych zadań i musi to być oceniane zgodnie z wymaganiami dla każdej poszczególnej procedury, o której mowa. Jednakże jednostka notyfikowana nie musi posiadać kwalifikacji do zajmowania się wszystkimi produktami wchodzącymi w zakres dyrektywy, lecz może być notyfikowana jedynie w odniesieniu do określonego asortymentu produktów.

Jednostki notyfikowane muszą posiadać właściwe struktury i procedury w celu zapewnienia, że przeprowadzanie oceny zgodności i wydawanie świadectw podlega procesowi przeglądu. Odpowiednie procedury muszą, w szczególności, obejmować obowiązki i odpowiedzialność w odniesieniu do zawieszenia i wycofania świadectw, wniosków skierowanych do producenta o podjęcie środków korygujących oraz składania sprawozdań właściwym władzom.

Artykuł 22

Domniemanie zgodności jednostek notyfikowanych

W przypadku gdy jednostka oceniająca zgodność wykaże, że spełnia kryteria ustanowione w odpowiednich normach zharmonizowanych lub ich częściach, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, domniemywa się, że jednostka ta spełnia wymagania określone w art. 21 w zakresie, w jakim odpowiednie normy zharmonizowane obejmują te wymagania.

§ 102 Domniemanie zgodności jednostek notyfikowanych

Odpowiednie europejskie normy zharmonizowane zapewniają użyteczne i odpowiednie mechanizmy umożliwiające domniemanie zgodności jednostek notyfikowanych z kryteriami określonymi w art. 21 dyrektywy. Nie wyklucza to jednak możliwości notyfikacji jednostek nieodpowiadających normom zharmonizowanym, z uwagi na to, że zgodność jest obowiązkowa jedynie w odniesieniu do kryteriów określonych w art. 21 dyrektywy. Należy również zauważyć, że w stosownych przypadkach dodatkowe wymagania, w tym wymagania określone w odpowiednich systemach sektorowych, są niezbędne do przeprowadzenia określonych działań związanych z oceną zgodności.

Artykuł 23

Podmioty zależne i podwykonawstwo w jednostkach notyfikowanych

1. W przypadku gdy jednostka notyfikowana zleca podwykonawstwo określonych zadań związanych z oceną zgodności lub korzysta z usług spółki zależnej, jest ona zobowiązana zapewnić, aby podwykonawca lub spółka zależna spełniała wymagania określone w art. 21, oraz odpowiednio poinformować organ notyfikujący.
2. Jednostki notyfikowane ponoszą pełną odpowiedzialność za zadania wykonywane przez podwykonawców lub spółki zależne, niezależnie od tego, gdzie prowadzą one działalność.
3. Działalność może być podzlecana lub wykonywana przez spółkę zależną wyłącznie za zgodą klienta.
4. Jednostka notyfikowana jest zobowiązana przechowywać do dyspozycji organu notyfikującego odpowiednie dokumenty dotyczące oceny kwalifikacji podwykonawcy lub spółki zależnej oraz prac wykonywanych przez nich na podstawie załączników III-VII i załącznika IX.

§ 103 Podmioty zależne i podwykonawstwo w jednostkach notyfikowanych

W celu zapewnienia zgodności z przepisami art. 23 dyrektywy ATEX 2014/34/UE jednostki notyfikowane mają prowadzić rejestr wszelkich podwykonawstw lub pomocniczości, aby umożliwić odpowiedzialnemu państwu członkowskiemu skuteczne monitorowanie w celu zapewnienia właściwego prowadzenia działalności. Rejestr ma być systematycznie aktualizowany. Rejestr zawiera informacje o nazwie i lokalizacji podwykonawcy lub spółki zależnej, charakterze i zakresie podjętych prac, wynikach regularnych ocen podwykonawcy lub spółki zależnej, w tym dowody, że szczegółowe informacje dotyczące zadań są monitorowane, jak również dowody, że podwykonawca lub spółka zależna posiada i utrzymuje kompetencje do wykonywania określonych zadań, oraz dowody, że istnieje bezpośrednia umowa prawa prywatnego.

Jednostka notyfikowana może angażować ekspertów w celu wsparcia swojej działalności w zakresie oceny, ale działalność ekspertów musi być kontrolowana w taki sposób, jakby byli oni bezpośrednio zatrudnieni przez jednostkę notyfikowaną na podstawie takich samych zobowiązań umownych i działali w ramach własnego systemu jakości jednostki notyfikowanej.

Europejska Grupa Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG) (patrz sekcja [§ 117](#)) zgodziła się, że dalsze (seryjne) podwykonawstwo przez jakiegokolwiek podwykonawcę jest surowo zabronione.

Mimo że ocena może być zlecana podwykonawcom, w tym ocena pod kątem odpowiednich zasadniczych wymagań w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, jednostka notyfikowana pozostaje w pełni odpowiedzialna za całą operację i powinna zapewnić bezstronność i integralność operacyjną.

Procedury przeglądu i akceptacji pracy podwykonawcy lub spółki zależnej zapewniają, że podwykonawca lub spółka zależna nie oferowała ani nie udzielała konsultacji lub porad producentowi, dostawcy, upoważnionemu przedstawicielowi lub ich konkurentowi handlowemu w odniesieniu do projektu, konstrukcji, marketingu lub konserwacji produktów, które są przedmiotem zleconego zadania.

Artykuł 24

Wniosek o notyfikację

1. Jednostka oceniająca zgodność przedkłada wniosek o notyfikację organowi notyfikującemu państwa członkowskiego, w którym prowadzi działalność.
2. Do wniosku o notyfikację załącza się opis działań związanych z oceną zgodności, modułu lub modułów oceny zgodności, oraz produktu lub produktów, w odniesieniu do których dana jednostka uważa się za kompetentną, jak również świadectwo akredytacji, jeżeli jest w posiadaniu, wydane przez krajową jednostkę akredytującą, potwierdzające, że dana jednostka oceniająca zgodność spełnia wymagania ustanowione w art. 21.
3. Jeżeli dana jednostka oceniająca zgodność nie może dostarczyć certyfikatu akredytacji, przedkłada ona organowi notyfikującemu wszystkie dowody w formie dokumentów, konieczne do sprawdzenia, uznania i regularnego monitorowania jej zgodności z wymaganiami ustanowionymi w art. 21.

Artykuł 25

Procedura notyfikacji

1. Organy notyfikujące mogą notyfikować wyłącznie jednostki oceniające zgodność, które spełniają wymagania ustanowione w art. 21.
2. Notyfikują one Komisję i pozostałe państwa członkowskie, stosując do tego celu elektroniczne narzędzie notyfikacji opracowane i zarządzane przez Komisję.
3. Do notyfikacji załącza się wszystkie szczegółowe informacje dotyczące działalności związanej z oceną zgodności, modułu lub modułów oceny zgodności, produktu lub produktów będących przedmiotem notyfikacji, oraz stosowne poświadczenie kompetencji.
4. W przypadku gdy podstawy notyfikacji nie stanowi certyfikat akredytacji, o którym mowa w art. 24 ust. 2, organ notyfikujący przedkłada Komisji i pozostałym państwom członkowskim dokumenty potwierdzające kompetencje jednostki oceniającej zgodność oraz wprowadzone ustalenia mające zapewnić, że jednostka ta będzie systematycznie monitorowana i będzie nadal spełniać wymagania określone w art. 21.
5. Dana jednostka może prowadzić działalność jednostki notyfikowanej wyłącznie pod warunkiem, że Komisja i pozostałe państwa członkowskie nie zgłosiły zastrzeżeń w terminie dwóch tygodni od notyfikacji w przypadku korzystania z certyfikatu akredytacji, lub w terminie dwóch miesięcy od notyfikacji w przypadku niekorzystania z akredytacji.

Wyłącznie taką jednostkę uważa się za jednostkę notyfikowaną do celów niniejszej dyrektywy.

6. Organ notyfikujący zgłasza Komisji i pozostałym państwom członkowskim wszelkie późniejsze istotne zmiany w notyfikacji.

Nowe Ramy Prawne zawarte w Decyzji nr 768/2008/WE ustanawiają szczegółowe wymagania dla jednostek notyfikowanych i organów krajowych dotyczące, z jednej strony, wniosku o notyfikację i procedury notyfikacji.

Zob. również § 5.3. "Notyfikacja" w "Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów.

Artykuł 26

Numery identyfikacyjne i wykaz jednostek notyfikowanych

1. Komisja przydziela jednostce notyfikowanej numer identyfikacyjny. Przydziela ona jeden taki numer, nawet w przypadku gdy dana jednostka jest notyfikowana na mocy różnych aktów prawnych Unii.
2. Komisja podaje do wiadomości publicznej wykaz jednostek notyfikowanych na mocy niniejszej dyrektywy, włącznie z numerami identyfikacyjnymi, które im przydzielono, oraz informacją na temat rodzaju działalności będącej przedmiotem notyfikacji.

Komisja zapewnia stałą aktualizację tego wykazu.

Baza danych NANDO

Gdy jednostka jest notyfikowana po raz pierwszy na podstawie unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, Komisja Europejska nadaje jej numer identyfikacyjny, w formacie "NB xxxx" (4-cyfrowy numer korelacyjny).

W celach informacyjnych Komisja udostępnia publicznie wykazy jednostek notyfikowanych w specjalnej bazie danych na swoim serwerze EUROPA, zwanej NANDO (system informacyjny "New Approach Notified and Designated Organisations"), dostępnej pod adresem <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm>.

Listy są aktualizowane w miarę publikowania zgłoszeń, a strona internetowa jest codziennie odświeżana w celu zapewnienia jej aktualności.

Zob. również § 5.3.3. "Publikacja przez Komisję - strona internetowa NANDO" w "Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dot. produktów.

Artykuł 27

Zmiany w zgłoszeniach

1. W przypadku gdy organ notyfikujący stwierdza lub otrzymuje informację, że jednostka notyfikowana nie spełnia już wymagań określonych w art. 21, lub że nie wypełnia swoich obowiązków, organ notyfikujący ogranicza, zawiesza lub wycofuje notyfikację, zależnie od sytuacji oraz w zależności od wagi niespełnienia wymagań lub niewypełnienia obowiązków. Niezwłocznie informuje o tym Komisję i pozostałe państwa członkowskie.
2. W przypadku ograniczenia, zawieszenia lub wycofania notyfikacji, lub w przypadku gdy jednostka notyfikowana zaprzestała działalności, notyfikujące państwo członkowskie podejmuje właściwe kroki w celu zapewnienia, by akta tej jednostki były przetwarzane przez inną jednostkę notyfikowaną lub by były dostępne na żądanie odpowiedzialnych organów notyfikujących i organów nadzoru rynkowego.

§ 106 Zmiany w notyfikacji

W przypadku zmian w notyfikacji, właściwy organ krajowy musi zasadniczo stosować tę samą procedurę notyfikacji w odniesieniu do informacji dla Komisji i innych państw członkowskich UE, w celu zachowania należytej aktualności wykazu jednostek notyfikowanych.

Zob. również § 5.3.4. "Monitorowanie kompetencji jednostek notyfikowanych - zawieszenie - wycofanie - odwołanie" w ["Niebieskim przewodniku" o wdrażaniu przepisów UE dotyczących produktów.](#)

Artykuł 28

§ 107 Kwestionowanie kompetencji

1. Komisja bada wszystkie przypadki, w których ma wątpliwości lub otrzymuje kompetencji jednostki notyfikowanej lub dalszego wywiązywania się przez tę jednostkę z nałożonych na nią wymagań i obowiązków.

2. Notyfikujące państwo członkowskie przekazuje Komisji, na jej wniosek, wszystkie informacje dotyczące podstawy notyfikacji lub utrzymania kompetencji danej jednostki notyfikowanej.

3. Komisja zapewnia poufne traktowanie wszystkich informacji wrażliwych uzyskanych w trakcie dochodzenia.

4. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że jednostka notyfikowana nie spełnia lub wymagania dotyczące jej notyfikacji, przyjmuje akt wykonawczy wzywający notyfikujące państwo członkowskie do podjęcia koniecznych środków naprawczych, włącznie z wycofaniem notyfikacji, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

§ 107 Kwestionowanie kompetencji jednostek notyfikowanych

[Nowe Ramy Prawne](#) zawarte w [Decyzji nr 768/2008/WE](#) ustanawiają możliwość zgłaszania zastrzeżeń dotyczących jednostki notyfikowanej, jej kompetencji i działalności. W takich przypadkach Komisja musi przeprowadzić dochodzenie, a jeżeli jego wyniki wykażą, że jednostka notyfikowana nie spełnia lub przestała spełniać wymogi notyfikacji, Komisja przyjmie akt wykonawczy (jako "wykonawczą decyzję Komisji"), w którym zwróci się do notyfikującego państwa członkowskiego o podjęcie koniecznych środków naprawczych, włącznie z wycofaniem notyfikacji, jeżeli zachodzi taka konieczność.

Artykuł 29

Obowiązki jednostek notyfikowanych w zakresie dotyczącym ich działalności

1. Jednostki notyfikowane przeprowadzają oceny zgodności według procedur oceny zgodności określonych w załącznikach III-VII i załączniku IX.

2. Oceny zgodności przeprowadza się z zachowaniem odpowiednich proporcji, unikając przy tym zbędnych obciążeń dla podmiotów gospodarczych. Jednostki oceniające zgodność wykonują swe zadania, uwzględniając wielkość, sektor i strukturę zaangażowanych przedsiębiorstw, stopień złożoności technologii wytwarzania danego produktu oraz masowy lub seryjny charakter procesu produkcyjnego.

Przestrzega się przy tym jednak stopnia rygoryzmu i poziomu ochrony wymaganych dla zgodności produktu z wymogami niniejszej dyrektywy.

3. Jeżeli jednostka notyfikowana stwierdza, że producent nie spełnił zasadniczych wymagań zdrowia i bezpieczeństwa ustanowionych w załączniku II lub w odpowiednich normach zharmonizowanych czy innych specyfikacjach technicznych, zobowiązuje ona producenta do podjęcia stosownych środków naprawczych i nie wydaje mu certyfikatu zgodności.

4. W przypadku gdy w trakcie monitorowania zgodności w następstwie wydania certyfikatu jednostka notyfikowana stwierdza, że produkt przestał spełniać wymagania, zobowiązuje ona producenta do wprowadzenia stosownych środków naprawczych i zawiesza lub cofa wydany certyfikat, jeżeli zachodzi taka konieczność.

5. W przypadku niepodjęcia środków naprawczych lub jeśli środki te nie przynoszą wymaganych skutków, jednostka notyfikowana ogranicza, zawiesza lub wycofuje wszelkie certyfikaty, stosownie do sytuacji.

§ 108 *Obowiązki operacyjne jednostek notyfikowanych*

Obowiązki operacyjne jednostek notyfikowanych przy wykonywaniu przez nie swoich zadań zostały szczegółowo wymienione w [Nowych Ramach Prawnych](#) zgodnie z [Decyzją nr 768/2008/WE](#).

§ 109 *Dokumenty wydawane przez jednostkę notyfikowaną*

Jednostka notyfikowana na podstawie dyrektywy 2014/34/UE wydaje następujące dokumenty zgodnie z postanowieniami odpowiednich procedur oceny zgodności:

- Certyfikat badania typu UE.
- Powiadomienie o zapewnieniu jakości wyrobu i produkcji.
- Powiadomienie o zgodności z typem.
- Weryfikacja wyrobu, certyfikat zgodności.
- Weryfikacja jednostkowa, certyfikat zgodności.

Dokumenty te nie muszą być dołączone do wyrobu.

Nie jest możliwe wystawienie certyfikatu badania typu UE dla produktów kategorii 2 sprzętu nieelektrycznego i kategorii 3, wymienionych w art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) i art. 13 ust. 1 lit. c). Ponadto nie jest również dozwolone wymienianie takich produktów w certyfikacie badania typu UE wydanym dla produktów należących do kategorii innych niż wymienione. Wynika to z faktu, że certyfikat badania typu UE jest

poświadczeniem, że wymienione w nim produkty zostały poddane niezbędnym procedurom oceny zgodności, które skutkują wydaniem certyfikatu badania typu UE; poddanie takich produktów takim procedurom oceny zgodności nie jest konieczne.

Jeżeli dana pozycja jest objęta więcej niż jedną kategorią, dopuszczalne może być wydanie certyfikatu badania typu UE. W takich okolicznościach produkty te muszą spełniać najwyższe mające zastosowanie wymagania dotyczące oceny zgodności. Jeżeli spełnienie tego wymogu skutkuje wydaniem certyfikatu badania typu UE, produkty te mogą być wymienione w certyfikacie badania typu UE.

Typowy przykład takiej sytuacji można znaleźć w przemyśle produkcji półprzewodników, gdzie do ekstrakcji wodoru stosuje się pompę wysokopróżniową, ale nie może ona spełnić fizycznych odstępów niezbędnych do uzasadnienia kategorii 2. Kategoria 3 jest odpowiednia dla tego procesu, ponieważ pompa jest zwykle napełniana czystym wodorem pod niskim ciśnieniem, więc nie występuje ryzyko zapłonu, z wyjątkiem bardzo krótkich okresów przejściowych między działaniem a brakiem działania.

W tym przypadku tylko część elektryczna jest rzeczywiście przedmiotem badania typu UE, ale ustalono już, że część mechaniczna może być rozpatrywana razem z częścią elektryczną, jeżeli są one ze sobą integralnie połączone, a nie stanowią zwykłego zespołu.

W takich przypadkach nie jest bezzasadne wymienianie takich elementów w tym samym zestawie dokumentacji, tj. produkty posiadają certyfikat badania typu UE wydany dla nich.

Jednakże, jeżeli wyroby są odrębnymi pozycjami, np. dwie różne kategorie typu radiotelefonu ręcznego, z których jedna należy do kategorii 2, a druga do kategorii 3, nigdy nie należy wydawać jednego certyfikatu badania typu UE; wyroby kategorii 3 powinny być wymienione w oddzielnym dokumencie, który w żaden sposób nie sugeruje, że jest to certyfikat badania typu UE. To samo powinno dotyczyć części składowych elementów.

Możliwe jest jednak dobrowolne wydanie certyfikatu dla wyrobów, które nie mogą być wymienione w certyfikacie badania typu UE. Jednostka certyfikująca nie może wskazać na certyfikacie, że jest jednostką notyfikowaną, ponieważ nie będzie występować w tym charakterze. Dlatego też nie wolno umieszczać numeru jednostki notyfikowanej. Ponadto nie jest dopuszczalne umieszczanie oznakowania CE na takich certyfikatach.

§ 110 *Udostępnianie wyników oceny i badań wraz z certyfikatami badania typu UE*

Raport opisujący, w jaki sposób urządzenie spełnia zasadnicze wymagania dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, mimo że stanowi odrębny dokument, jest uznawany za integralną część certyfikatu. Wyniki oceny i badań potwierdzające decyzję o wydaniu certyfikatu badania typu UE powinny być dołączone do certyfikatu wydawanego producentowi przez jednostkę notyfikowaną.

§ 111 *Akceptacja wyników badań producentów przez jednostkę notyfikowaną*

Sprawozdania z badań mogą być częścią dokumentacji technicznej, którą producent musi przedstawić jednostce notyfikowanej, a jednostka ta może je odpowiednio uwzględnić.

Jeśli chodzi o aspekty istotne dla bezpieczeństwa w związku z załącznikiem III (badanie typu UE) oraz załącznikami V (weryfikacja produktu) i IX (weryfikacja jednostki) do dyrektywy 2014/34/UE, niezależna i przejrzysta interwencja jednostki notyfikowanej wobec klienta i wszystkich zainteresowanych stron (np. państw członkowskich, Komisji Europejskiej, producentów, innych jednostek notyfikowanych) jest wymagana prawnie. Dlatego jednostka notyfikowana może akceptować raporty z badań producentów tylko pod pewnymi warunkami. Wymagania zawarte w normie EN ISO/IEC 17025 Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących (ISO/IEC 17025) powinny być stosowane jako podstawa do akceptacji wyników badań.

Jednostka notyfikowana musi podać akceptację wyników badań w swoim sprawozdaniu z badań. W każdym przypadku jednostka notyfikowana pozostaje w pełni odpowiedzialna za zaakceptowane wyniki badań oraz za oparte na nich certyfikat badania typu UE (załącznik III) lub certyfikat zgodności (załączniki V i IX).

§ 112 Minimalna zawartość znormalizowanego europejskiego sprawozdania z badań i oceny ATEX

Termin "sprawozdanie z badań" jest używany w dwojaki sposób. W rzeczywistości certyfikacja w zakresie dyrektywy 2014/34/UE opiera się na trzech poziomach raportów:

- badanie w laboratorium, np. pomiar temperatury, zwane "raportem z badań";
- ocena zgodności z wymaganiami norm zharmonizowanych, zwana "raportem oceniającym";
- ocena zgodności z zasadniczymi wymaganiami dyrektywy dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa, zwana również "raportem oceniającym".

Mając możliwość wydawania bardzo różnych rodzajów raportów z badań, od bardzo ubogich, nie zawierających prawie żadnych informacji, do raportów z badań zawierających szczegółowe wyniki badań i oceny, znormalizowany format raportu z oceny ATEX umożliwia i zapewnia osiągnięcie następujących celów:

- a) Rozpoznawalność jako sprawozdanie z oceny ATEX.
- b) Określona minimalna zawartość.
- c) Spełnienie wymogów dotyczących sprawozdań z badań określonych w normie EN ISO/IEC 17025 i innych obowiązujących normach.
- d) Łatwość użycia/zintegrowania z istniejącymi formatami stosowanymi obecnie przez wszystkie jednostki notyfikowane ATEX.
- e) Raport z oceny ATEX jest wydawany tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie obowiązujące wymagania i gdy wszystkie badania zostały przeprowadzone z wynikiem pozytywnym (ale nadal możliwe jest odstępianie od badań pod warunkiem, że w raporcie z badań podane jest uzasadnienie).

a) Rozpoznawalność jako sprawozdanie z oceny ATEX

Sprawozdanie z oceny ATEX powinno być łatwe do zidentyfikowania jako takie przez producentów, jednostki notyfikowane/certyfikujące Ex i wszelkie inne strony jako autentyczne sprawozdanie z oceny ATEX. Aby to osiągnąć, można zastosować identyczne podejście jak w przypadku treści i formatu certyfikatów badania typu UE zgodnych z załącznikiem III do dyrektywy ATEX; określone w karcie wyjaśnień ExNB nr ExNB/09/340. Inną możliwością jest wprowadzenie wymogu stosowania sformułowania "sprawozdanie z oceny ATEX" (dokładne sformułowanie do uzgodnienia) na stronie tytułowej sprawozdania, bez konieczności opracowywania znormalizowanego wzoru sprawozdania z oceny ATEX, jak ma to miejsce w przypadku certyfikatów zgodnych z załącznikiem III.

b) Określona minimalna zawartość

Sprawozdanie zawiera minimalną ilość informacji umożliwiających producentom łatwe uzyskanie innych lokalnych/regionalnych zatwierdzeń/certyfikatów w oparciu o informacje zawarte w sprawozdaniu i wszelką powiązaną dokumentację z badań. Sprawozdanie z oceny wydane przez jednostkę notyfikowaną ATEX, które wspiera wydanie badania typu UE, zawiera:

- Ogólne informacje o wyrobie, oznaczenie typu, wnioskodawcę, producenta, rodzaje zabezpieczeń, dane techniczne.
- Ocenę techniczną konstrukcji urządzenia. Dla większości typów zabezpieczeń może to być lista kontrolna (Tak / Nie / Nie dotyczy + uwagi) połączona z dokumentacją badań, która określa konstrukcję; dla bezpieczeństwa wewnętrznego jednak format opisowy jest zwykle najlepszym (jeśli nie jedynym) możliwym do zastosowania formatem. Szczegółowy opis oceny, który potwierdza zgodność z normami stosowanymi w celu potwierdzenia zgodności z dyrektywą ATEX. W przypadku wszystkich aspektów nieobjętych normami zharmonizowanymi lub jeżeli nie stosuje się żadnych norm, opis oceny potwierdza zgodność z dyrektywą. Ponieważ normy dotyczące bezpieczeństwa przeciwwybuchowego są normami koncepcyjnymi, czasami wiąże się z nimi pewna interpretacja: sprawozdanie powinno jasno określać, w jaki sposób przeprowadzono ocenę.
- Wyniki badań:
 - szczegóły przeprowadzonych testów, istotne informacje o warunkach testowych, metodzie i wynikach powinny być dostarczone jako część sprawozdania z testów;
 - szczegóły badań, od których odstąpiono, oraz uzasadnienie odstąpienia od tych badań (norma EN 60079-0 wymaga uzasadnienia odstąpienia od badań) powinny być częścią sprawozdania z oceny;
 - szczegóły badań, które zostały zaakceptowane przez inne organizacje, laboratoria badawcze itp. oraz uzasadnienie akceptacji tych badań powinny być częścią raportu oceniającego. Jeżeli badania są akceptowane z innych źródeł, to powinno to być jasne, ponieważ organ, który wytwarza te dane, powinien być poddany kontroli. Można łatwo ukryć, że wykorzystano dane z badań z nieodpowiednich źródeł.
- Rutynowe badania, jeśli występują: mają zastosowanie do produktu i zostały uzgodnione między producentem a jednostką notyfikowaną (obowiązujące normy to EN 80079-34 *Atmosfery wybuchowe - Część 34: Zastosowanie systemów jakości do produkcji urządzeń (także ISO/IEC 80079-34)*).

c) Wymogi dotyczące sprawozdawczości

Sprawozdanie z badań ATEX powinno spełniać wszystkie wymogi dotyczące zawartości sprawozdań z badań określone w normie EN ISO/IEC 17025 Ogólne wymogi dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących (ISO/IEC 17025). W praktyce nie powinno to stanowić żadnego problemu dla jednostki notyfikowanej, ponieważ wszystkie one przeprowadzają badania i składają sprawozdania z badań zgodnie z normą EN ISO/IEC 17025.

Raport z oceny ATEX powinien spełniać wszystkie wymagania określone w normie EN ISO/IEC 17065 Ocena zgodności - Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi (ISO/IEC 17065).

d) Łatwość stosowania i integrowania przez jednostki notyfikowane

Włączenie znormalizowanego europejskiego sprawozdania z oceny ATEX do procedur operacyjnych i dokumentów stosowanych przez jednostkę notyfikowaną

powinno być łatwe. Wymaga to, aby sam format nie był w 100% szczegółowo określony, lecz tylko w takim stopniu, aby wszystkie zaangażowane strony - jednostki notyfikowane wydające i otrzymujące oraz producenci - wiedziały, co można znaleźć w sprawozdaniu z badań. Tak więc nacisk kładziony jest na treść sprawozdania, a nie na jego układ, numerację itp. Powinno to ułatwić wdrożenie raportu z oceny ATEX do istniejącego sposobu pracy wszystkich poszczególnych jednostek notyfikowanych. Nie powinno to spowodować znaczącego wzrostu (jeśli w ogóle) kosztów uzyskania przez producenta certyfikatu ATEX.

e) Pełne sprawozdanie

Aby uniknąć wszelkich niejasności co do oczekiwanej treści sprawozdania z oceny ATEX, sprawozdanie takie powinno być wydawane wyłącznie wtedy, gdy dany produkt spełnia wszystkie obowiązujące wymagania i przeszedł wszystkie obowiązujące badania z wynikiem pozytywnym. Sprawozdanie z oceny ATEX nie jest wydawane w przypadku jakichkolwiek wyników negatywnych lub w przypadku, gdy tylko część obowiązujących wymogów (np. wymogi IP54) została oceniona lub zbadana. Nie wyklucza to wydania sprawozdania z oceny ATEX dla komponentu Ex, certyfikowanego na podstawie certyfikatu "U".

Jeżeli producent otrzymuje raport z negatywnymi wynikami lub nie w pełni ocenionymi obowiązującymi wymogami, musi być jednoznacznie poinformowany, że nie jest to raport z oceny ATEX.

§ 113 Przechowywanie dokumentacji technicznej

Zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) dyrektywy ATEX 2014/34/UE producent jest zobowiązany do podjęcia procedury zgodności w załączniku VIII, a następnie do przeprowadzenia przekazania dokumentacji technicznej przewidzianej w załączniku VIII pkt 2 jednostce notyfikowanej, która potwierdza jej otrzymanie tak szybko, jak to możliwe, i zachowuje ją.

Jednostki notyfikowane w ramach tej procedury powinny być notyfikowane zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt ii), a nie z załącznikiem VIII, ponieważ ta ostatnia procedura nie obejmuje jednostki notyfikowanej.

Odniesiona dokumentacja techniczna nie jest zwracana producentowi na jego wniosek (ale może być uzupełniana) i zasadniczo jest przechowywana przez okres 10 (dziesięciu) lat od momentu ostatniego wprowadzenia produktu do obrotu. Intencją jest, aby organy nadzoru rynku w różnych państwach członkowskich miały dostęp do tej dokumentacji w przypadkach, gdy istnieje potrzeba zbadania projektu lub szczegółów produkcji danego produktu.

W odniesieniu do zastosowanych nośników przyjmuje się, że dokumentacja techniczna może mieć format elektroniczny, pod warunkiem, że jest ona czytelna i "możliwa do odczytania" w danym okresie.

Artykuł 30

Odwołanie od decyzji jednostek notyfikowanych

Państwa członkowskie zapewniają dostępność procedury odwoławczej od decyzji jednostek notyfikowanych.

§ 114

Odwołanie od decyzji jednostek notyfikowanych

Decyzje podjęte przez jednostki notyfikowane - w szczególności dotyczące wydawania lub odmowy wydania świadectw - muszą być zaskarżalne dla producentów lub każdej innej zainteresowanej strony w drodze odpowiednich procedur prawnych określonych przez państwa członkowskie. Powinny one uwzględniać szczególne prywatne/cywilne ramy prawne, w których określane są umowy między jednostkami notyfikowanymi a ich klientami (producentami lub ich upoważnionymi przedstawicielami).

Artykuł 31

Obowiązki jednostek notyfikowanych w zakresie informowania

1. Jednostki notyfikowane informują organ notyfikujący o następujących kwestiach:
 - a) o każdej odmowie, ograniczeniu, zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatu;
 - b) o wszelkich okolicznościach mających wpływ na zakres lub warunki notyfikacji;
 - c) o każdym przypadku żądania informacji na temat działań związanych z oceną zgodności, które otrzymały one od organów nadzoru rynku;
 - d) na żądanie, o podejmowanych działaniach związanych z oceną zgodności będących przedmiotem ich notyfikacji oraz o innych realizowanych zadaniach, w tym o działalności transgranicznej i podwykonawstwie.

2. Jednostki notyfikowane przekazują pozostałym jednostkom notyfikowanym na mocy niniejszej dyrektywy, prowadzącym podobną działalność w zakresie oceny zgodności, obejmującą te same produkty, stosowne informacje na temat kwestii związanych z negatywnymi, a na żądanie, również pozytywnymi wynikami oceny zgodności.

§ 115 **Obowiązki informacyjne jednostek notyfikowanych**

Jednostki notyfikowane mają szczególne obowiązki informacyjne w odniesieniu do swojej działalności, które muszą być przekazywane organom notyfikującym domyślnie lub na żądanie.

Brzmienie art. 31.1 lit. a) odnosi się wyłącznie do "certyfikatów" wydawanych przez jednostki notyfikowane zgodnie z procedurami oceny zgodności ustanowionymi w dyrektywie: certyfikatów badania typu UE (załącznik III) i certyfikatów zgodności (załącznik V, załącznik IX). Biorąc pod uwagę, że jednostki notyfikowane mogą wydawać również inne dokumenty - patrz rozdział [§ 109](#) - zwane "notyfikacjami zapewnienia jakości" (QAN), w celu powiadomienia producenta o decyzji dotyczącej zatwierdzenia systemów zapewnienia jakości (załącznik IV, załącznik VII), przepis prawny należy rozumieć jako adresowany do całego zakresu działań i dokumentów wydawanych przez jednostki notyfikowane przy przeprowadzaniu odpowiednich procedur oceny zgodności. Tak więc obowiązek informowania o odmowie, ograniczeniu, zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatu dotyczy również "powiadomień o zapewnieniu jakości" wydawanych przez jednostki notyfikowane (patrz również § 5.2.2. "Role i obowiązki" w ["Niebieskim przewodniku dotyczącym](#) wdrażania przepisów UE dotyczących produktów).

Również jednostka notyfikowana, która uzyskała wiedzę o wadliwych produktach, ale nie jest zaangażowana ani w moduł badania typu UE, ani w moduł nadzoru nad producentem, powinna podjąć pewne działania.

Jeżeli nie istnieje bezpośrednie zagrożenie i jeżeli po skontaktowaniu się z odpowiedzialną jednostką notyfikowaną w zakresie badania typu UE oraz z jednostką notyfikowaną odpowiedzialną za nadzór nad produkcją wadliwego produktu po upływie odpowiedniego czasu nie znaleziono zadowalającego rozwiązania, jednostka notyfikowana powinna poinformować o tym własne organy odpowiedzialne za nadzór rynku w celu podjęcia odpowiednich środków.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia jednostka notyfikowana powinna niezwłocznie poinformować o tym własne organy odpowiedzialne za nadzór rynku, jednostkę notyfikowaną odpowiedzialną za badanie typu UE oraz jednostkę notyfikowaną odpowiedzialną za nadzór produkcji.

Artykuł 32

Wymiana doświadczeń

Komisja zapewnia organizację wymiany doświadczeń między krajowymi organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za politykę w obszarze notyfikowania.

§ 116 Wymiana doświadczeń

Ten rodzaj działalności jest zazwyczaj prowadzony w ramach działań horyzontalnych/międzysektorowych grup roboczych organizowanych przez Komisję z udziałem przedstawicieli państw członkowskich, takich jak grupa ds. nadzoru rynkowego na rynku wewnętrznym produktów (IMP-MSG) i grupa ekspertów ds. akredytacji i oceny zgodności na rynku wewnętrznym produktów, a także w ramach sektorowej grupy współpracy administracyjnej (ATEX AdCo).

W szczególności w skład grupy ATEX AdCo wchodzi przedstawiciele organów krajowych państw członkowskich UE odpowiedzialnych za działania w zakresie nadzoru rynku. Zwykle spotykają się oni dwa razy w roku, aby informować, omawiać i wymieniać doświadczenia i praktyki oraz składać wnioski, które mają być przedłożone grupom roboczym na mocy dyrektywy ATEX 2014/34/UE. Komunikacja odbywa się również za pośrednictwem specjalnej grupy interesu ds. systemu CIRCABC.

Wszystkie te działania otrzymują szczególne wsparcie ze strony Komisji.

Artykuł 33

Koordinacja jednostek notyfikowanych

Komisja zapewnia wprowadzenie i właściwe funkcjonowanie odpowiedniej koordynacji i współpracy między jednostkami notyfikowanymi na mocy niniejszej dyrektywy w formie sektorowej grupy jednostek notyfikowanych.

Państwa członkowskie zapewniają, by notyfikowane przez nie jednostki uczestniczyły w pracach tej grupy, bezpośrednio lub przez wyznaczonych przedstawicieli.

§ 117 Koordynacja jednostek notyfikowanych. Europejska Grupa Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG)

Wszystkie jednostki notyfikowane są zobowiązane do uczestnictwa w odpowiednich działaniach koordynacyjnych. Na mocy dyrektywy ATEX 2014/34/UE (oraz już ustanowionej i działającej na mocy poprzedniej dyrektywy 94/9/WE) istnieje Europejska Grupa Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG).

ExNBG jest prowadzona przez jednostki notyfikowane zgodnie z art. 33 dyrektywy ATEX 2014/34/UE, aby pomóc w osiągnięciu jednolitego stosowania dyrektywy. Chociaż jest ona niezależna od Komitetu ATEX i grupy roboczej, musi jednak ściśle współpracować z tymi organami oraz ze służbami Komisji Europejskiej, z których wszystkie są odpowiedzialne za skuteczne i jednolite stosowanie dyrektywy.

ExNBG odgrywa ważną rolę jako koordynator jednostek notyfikowanych, a także jako referent techniczny i źródło informacji zwrotnej dla podmiotów normalizacyjnych. Grupa spotyka się zwykle raz w roku i składa się z przedstawicieli jednostek notyfikowanych oraz obserwatorów z Komisji, stowarzyszeń handlowych producentów i użytkowników, organów normalizacyjnych i innych zaproszonych podmiotów. Uczestnictwo w każdym spotkaniu odbywa się na zaproszenie, a każda strona, która chciałaby wziąć w nim udział, powinna skontaktować się z przewodniczącym grupy za pośrednictwem Komisji lub jednostki notyfikowanej swojego kraju.

Grupa jest odpowiedzialna za omawianie kwestii o charakterze technicznym w celu zapewnienia jednolitego stosowania przepisów technicznych dyrektywy i norm zharmonizowanych. Grupa wydaje specjalne wytyczne zwane "arkuszami wyjaśniającymi", w przypadku gdy w procedurach technicznych występują niejasności, a także wydaje dokumenty ze wskazówkami technicznymi, w przypadku gdy mniej szczegółowe specyfikacje wymagają doprecyzowania.

Komunikacja pomiędzy jednostkami notyfikowanymi ATEX jest również zapewniona przez specjalną grupę interesu w systemie informacyjnym [CIRCABC](https://circabc.europa.eu/w/browse/33b0bed8-1c65-4d9e-b857-1f34d2d91c04): "Grupa jednostek notyfikowanych ATEX" na stronie <https://circabc.europa.eu/w/browse/33b0bed8-1c65-4d9e-b857-1f34d2d91c04>.

Wymagane jest, aby wszystkie jednostki notyfikowane wymienione w NANDO miały przynajmniej jednego przedstawiciela w grupie interesu w CIRCABC.

Zob. również § 5.2.4. "[Koordynacja między jednostkami notyfikowanymi](#)" w "[Niebieskim przewodniku](#)" [dotyczącym wdrażania przepisów UE w zakresie produktów](#).

§ 118 Status i stosowanie arkuszy wyjaśnień ExNBG wydanych przez Europejską Grupę Jednostek Notyfikowanych ATEX

Arkusze wyjaśniające ExNBG nie są prawnie wiążące, lecz stanowią decyzje administracyjne podejmowane przez Europejską Grupę Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG) w celu zminimalizowania rozbieżności w interpretacji przez jednostki notyfikowane wymogów technicznych dyrektywy ATEX.

Zgodnie z art. 21 ust. 11 dyrektywy ATEX 2014/34/UE arkusze wyjaśniające ExNBG powinny być stosowane jako ogólne wytyczne przez każdą jednostkę notyfikowaną, tj. należy zawsze przestrzegać zasady i w miarę możliwości wdrażać szczegóły decyzji. Wynika to z faktu, że jednostki notyfikowane są zobowiązane do utrzymywania "najwyższego stopnia kompetencji technicznych", poprzez śledzenie postępu technicznego lub "stanu techniki" oraz uczestniczenie w koordynacji.

Dla innych zainteresowanych stron arkusze wyjaśniające ExNBG powinny być traktowane jako dobrowolne wskazówki dotyczące praktycznego stosowania dyrektywy, jako "ekspertyza" związana z postępem technicznym lub "stanem techniki", pochodząca od wykwalifikowanych przedstawicieli jednostek notyfikowanych. Innymi słowy, arkusze wyjaśniające ExNBG mogą być traktowane jako użyteczne zalecenia praktyczne, na tym samym poziomie co "arkusze zaleceń użytkownika" wydawane przez europejskie koordynacje jednostek notyfikowanych w ramach innych przepisów harmonizacyjnych, takich jak maszyny, dźwigi, środki ochrony indywidualnej itp.

W każdym razie stosowanie kart wyjaśnień ExNBG nie może być uważane za dowód dotyczący wymagań w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa zawartych w dyrektywie ATEX 2014/34/UE. Europejskie normy zharmonizowane dają domniemanie zgodności z zasadniczymi wymaganiami dyrektywy, ale nie Karty Wyjaśnień ExNBG.

Arkusze wyjaśniające ExNBG mogą zostać zatwierdzone lub "odnotowane" przez Komitet ATEX lub Grupę Roboczą jako dokumenty zawierające wytyczne, poprzez uznanie ich znaczenia i użyteczności w celu zapewnienia fachowych wskazówek interpretacyjnych, nie tylko dla jednostek notyfikowanych, ale także dla producentów i innych zainteresowanych stron. Proces "odnotowywania" jest przeprowadzany przez Grupę Roboczą ATEX w drodze "procedury pisemnej" za pośrednictwem odpowiedniej grupy interesu w CIRCABC lub, na wniosek członków Komitetu (poprzez przedstawianie komentarzy, uwag itp.), w drodze "procedury ustnej" podczas spotkań Grupy Roboczej.

"Odnotowane" Arkusze wyjaśniające ExNBG, jako takie, są udostępniane publicznie na stronie internetowej Komisji pod adresem <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9568/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

Te arkusze wyjaśniające, które nie zostały odnotowane przez Komitet ATEX, ale są potrzebne do pracy ExNBG, są również dostępne w Internecie, ale na zewnętrznej prywatnej stronie internetowej, wyłącznie w celach informacyjnych:

http://www.vdtuev.de/themen/industrie_und_anlagensicherheit/brand_und_exschutz/clarification-sheets-of-exnb.

Treść poszczególnych kart wyjaśniających ExNBG może zostać zaproponowana do sporządzenia "dokumentu do rozważenia" przez Komitet ATEX i/lub do włączenia do wytycznych ATEX. W takim przypadku ExNBG wycofuje odpowiednie arkusze wyjaśniające.

Należy zauważyć, że w każdym przypadku "odnotowanie" przez Komitet ATEX lub grupę roboczą nie jest konieczne, aby arkusz wyjaśniający ExNBG mógł być wykorzystywany przez jednostki notyfikowane, zgodnie z jego celem i zakresem oraz przy należyтым uwzględnieniu powyższych uwag.

ROZDZIAŁ 5
NADZÓR RYNKU UNIJNEGO, KONTROLA PRODUKTÓW WPROWADZANYCH
NA RYNEK UNII ORAZ UNIJNA PROCEDURA OCHRONNA

§ 119 Nadzór rynku UE, kontrola produktów wprowadzanych na rynek UE i unijna procedura ochronna

Rozdział 5 dyrektywy ATEX 2014/34/UE dotyczy nadzoru rynku UE, kontroli produktów wprowadzanych na rynek UE oraz unijnej procedury ochronnej.

Zob. również § 7. "Nadzór rynku" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 34

Nadzór rynku unijnego i kontrola produktów wprowadzanych na rynek unijny

Artykuł 15 ust. 3 i art. 16-29 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 mają zastosowanie do produktów objętych art. 1 niniejszej dyrektywy.

§ 120 Nadzór rynku unijnego i kontrola produktów wprowadzanych na rynek Unii

Przywołane artykuły [rozporządzenia \(WE\) nr 765/2008](#), określające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do wprowadzania produktów do obrotu, włącza się do rozdziału III: "Wspólnotowe [czytaj "unijne"] ramy nadzoru rynku i kontrole produktów wprowadzanych na rynek wspólnotowy". Jeśli chodzi o dyrektywę ATEX 2014/34/UE, mają one zastosowanie do produktów wchodzących w jej zakres: urządzeń i systemów ochronnych; urządzeń zabezpieczających, urządzeń sterujących i urządzeń regulacyjnych; oraz komponentów.

Zob. również § 7,3. "Kontrola produktów z państw trzecich przez organy celne" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE w zakresie produktów](#).

Artykuł 35

Procedura postępowania z produktami stanowiącymi zagrożenie na poziomie krajowym

1. W przypadku gdy organy nadzoru rynkowego jednego państwa członkowskiego mają wystarczające powody, aby sądzić, że dany produkt stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób, zwierząt domowych lub mienia, dokonują one oceny obejmującej ten produkt pod kątem spełnienia wszystkich odnośnych wymagań określonych w niniejszej dyrektywie. Odpowiednie podmioty gospodarcze współpracują w tym celu z organami nadzoru rynkowego, jeżeli jest to konieczne.

Jeśli w toku oceny, o której mowa w akapicie pierwszym, organy nadzoru rynku stwierdzą, że dany produkt nie spełnia wymagań określonych w niniejszej dyrektywie, żądają niezwłocznie od zainteresowanego podmiotu gospodarczego podjęcia wszelkich odpowiednich działań naprawczych w celu doprowadzenia produktu do zgodności z tymi wymaganiami lub do wycofania produktu z obrotu lub jego odzyskania w wyznaczonym przez siebie rozsądnym terminie, stosownym do charakteru zagrożenia.

Organy nadzoru rynkowego informują o tym odpowiednią jednostkę notyfikowaną.

Artykuł 21 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 ma zastosowanie do środków, o których mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu.

2. W przypadku gdy organy nadzoru rynku uznają, że niezgodność nie ogranicza się wyłącznie do terytorium kraju, w którym prowadzą nadzór, informują one Komisję oraz pozostałe państwa członkowskie o wynikach oceny oraz działaniach, których podjęcia zażądały od danego podmiotu gospodarczego.

3. Dany podmiot gospodarczy jest zobowiązany dopilnować, by wszystkie właściwe działania naprawcze zostały podjęte w odniesieniu do wszystkich odnośnych produktów, które ten podmiot udostępnił na rynku w Unii.

4. W przypadku gdy zainteresowany podmiot gospodarczy nie podejmuje odpowiednich działań naprawczych w terminie, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi, organy nadzoru rynku są zobowiązane wprowadzić wszelkie odpowiednie środki tymczasowe w celu zakazania lub ograniczenia udostępniania produktów na rynku krajowym, wycofania produktu z obrotu lub jego odzyskania.

Organy nadzoru rynkowego niezwłocznie informują Komisję i pozostałe państwa członkowskie o tych środkach.

5. Informacje, o których mowa w ust. 4 akapit drugi, obejmują wszelkie dostępne szczegóły, przede wszystkim dane konieczne do identyfikacji wyrobu niezgodnego, informacje na temat pochodzenia wyrobu, charakteru występującej niezgodności i związanego z tym zagrożenia, rodzaju i okresu obowiązywania wprowadzonych środków krajowych, a także stanowisko przedstawione przez zainteresowany podmiot gospodarczy. W szczególności organy nadzoru rynku są zobowiązane wskazać, czy niezgodność ta wynika z którejkolwiek z następujących przyczyn

- (a) niespełnienia przez wyrób wymagań związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem osób, ochroną zwierząt domowych lub mienia; lub
- (b) uchybień w normach zharmonizowanych, o których mowa w art. 12, przyznających domniemanie zgodności.

6. Państwa członkowskie inne niż państwo członkowskie, które wszczęło procedurę na mocy niniejszego artykułu, niezwłocznie informują Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wszystkich przyjętych środkach i przekazują wszelkie dodatkowe informacje dotyczące niezgodności danego produktu, którymi dysponują, a w przypadku gdy wyrażają sprzeciw wobec przyjętego środka krajowego, przedstawiają swoje zastrzeżenia.

7. W przypadku gdy w terminie trzech miesięcy od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 4 akapit drugi, ani żadne państwo członkowskie, ani Komisja nie zgłosiły sprzeciwu wobec środka tymczasowego przyjętego przez dane państwo członkowskie, środek ten uznaje się za uzasadniony.

8. Państwa członkowskie dopilnowują niezwłocznego podjęcia właściwych środków ograniczających, takich jak wycofanie produktu z rynku, w odniesieniu do danego produktu.

§ 121 *Procedura postępowania z produktami stanowiącymi zagrożenie na poziomie krajowym*

Jeżeli produkt stwarza zagrożenie na poziomie krajowym, ustanawia się szczegółową procedurę dla odpowiednich organów państw członkowskich odpowiedzialnych za nadzór rynku na ich terytorium, wraz z konkretnymi obowiązkami dla zainteresowanych podmiotów gospodarczych.

Zob. również §§ 7.4.4. "Procedury nadzoru rynku", 7.4.5. "Środki naprawcze - zakazy - wycofanie - odzyskanie" oraz 7.4.6. "Sankcje" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 36

Unijna procedura ochronna

1. W przypadku gdy, po ukończeniu procedury określonej w art. 35 ust. 3 i 4, zgłaszane są zastrzeżenia wobec środka wprowadzonego przez państwo członkowskie lub jeżeli Komisja stwierdza sprzeczność krajowego środka z prawodawstwem unijnym, Komisja niezwłocznie rozpoczyna konsultacje z państwami członkowskimi i zainteresowanym podmiotem gospodarczym (zainteresowanymi podmiotami gospodarczymi) oraz wszczyna postępowanie mające na celu ocenę tego środka krajowego. Na podstawie wyników tej oceny Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający czy dany środek krajowy jest uzasadniony, czy nie.

Komisja kieruje swoją decyzję do wszystkich państw członkowskich i niezwłocznie informuje o niej państwa członkowskie i odpowiedni podmiot gospodarczy lub podmioty gospodarcze.

2. W razie uznania krajowego środka za uzasadniony, wszystkie państwa członkowskie podejmują środki konieczne do zapewnienia, by produkt niezgodny z wymaganiami został wycofany z ich rynku i informują o tym Komisję. W razie uznania krajowego środka za nieuzasadniony, zainteresowane państwo członkowskie zobowiązane jest uchylić ten środek.

3. W razie uznania krajowego środka za uzasadniony i stwierdzenia, że niezgodność produktu wynika z uchybień w normach zharmonizowanych, o których mowa w art. 35 ust. 5 lit. b) niniejszej dyrektywy, Komisja stosuje procedurę przewidzianą w art. 11 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012.

§ 122 Unijna procedura ochronna

Klauzula ochronna, o której mowa w art. 36 dyrektywy 2014/34/UE, to unijna procedura, zgodnie z którą każdy środek podjęty przez państwo członkowskie, ze względu na niespełnienie zasadniczych wymagań w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa oraz w przypadku uznania, że urządzenia mogą stanowić zagrożenie dla osób, zwierząt lub mienia, w celu wycofania z obrotu, zakazu wprowadzania do obrotu lub ograniczenia swobodnego przepływu urządzeń, którym towarzyszy jeden ze sposobów atestacji przewidzianych w dyrektywie i które w związku z tym posiadają oznakowanie CE, musi być niezwłocznie zgłoszony Komisji przez państwo członkowskie, które go podjęło.

Rozważając, czy klauzula ochronna powinna zostać zastosowana, państwa członkowskie i właściwe organy odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów będą musiały rozważyć, czy niezgodność jest istotna, czy też może zostać uznana za niezgodność formalną, którą należy usunąć bez odwoływania się do procedur przewidzianych w mechanizmie ochronnym.

Przykładowo, formalna niezgodność może polegać na nieczytelności oznakowania CE. W takich przypadkach państwo członkowskie może wystosować do producenta lub upoważnionego przedstawiciela wezwanie do usunięcia niezgodności lub podjąć inne działania dozwolone w ustawodawstwie krajowym, aby zachęcić osobę(-y) odpowiedzialną(-e) do podjęcia odpowiednich działań naprawczych.

Państwa członkowskie będą musiały rozważyć w każdym przypadku, czy brak zgodności może stanowić zagrożenie dla osób, zwierząt lub mienia i czy klauzula ochronna jest najskuteczniejszym środkiem zapewnienia bezpieczeństwa osób, zwierząt lub mienia, które pozostaje nadrzędne w ramach tej sekcji dyrektywy.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń wobec środka wprowadzonego przez państwo członkowskie lub uznania przez Komisję krajowego środka za sprzeczny z prawodawstwem unijnym, Komisja musi przeprowadzić proces konsultacji z zainteresowanymi stronami, tj. z państwami członkowskimi, producentem lub jego upoważnionym przedstawicielem mającym siedzibę w UE, a w razie ich braku - z osobą, która wprowadziła produkt do obrotu w UE.

Procedura konsultacji umożliwia Komisji ocenę, czy dany środek ograniczający jest uzasadniony, na podstawie informacji dostarczonych przez organy notyfikujące, jak również stanowisk wszystkich zainteresowanych stron, w szczególności w odniesieniu do przyczyn, dla których dany produkt nie spełnił zasadniczych wymagań zdrowia i bezpieczeństwa określonych w dyrektywie.

Jeżeli po takich konsultacjach Komisja stwierdza, że środki są uzasadnione, informuje o tym wszystkie zainteresowane strony. Wszystkie państwa członkowskie muszą podjąć odpowiednie środki w celu zapewnienia, że produkt niespełniający wymagań zostanie wycofany z ich rynku. Natomiast w przypadku uznania krajowego środka za nieuzasadniony, zainteresowane państwo członkowskie musi wycofać ten środek i niezwłocznie podjąć odpowiednie działania w celu przywrócenia swobodnego przepływu przedmiotowych produktów na swoim terytorium.

Zob. również § 7.5.1. "Mechanizmy ochronne" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

Artykuł 37

Produkty zgodne z wymaganiami, które stwarzają zagrożenie

1. W przypadku, gdy po przeprowadzeniu oceny na mocy art. 35 ust. 1 państwo członkowskie stwierdzi, że mimo iż produkt jest zgodny z niniejszą dyrektywą, stanowi on zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób, zwierząt domowych lub mienia, zobowiązuje ono właściwy podmiot gospodarczy do podjęcia wszelkich odpowiednich środków w celu dopilnowania, by wprowadzany do obrotu produkt nie stanowił zagrożenia, do wycofania produktu z obrotu lub jego odzyskania w wyznaczonym przez siebie rozsądnym terminie, stosownym do charakteru zagrożenia.
2. Podmiot gospodarczy jest zobowiązany dopilnować, by działania naprawcze zostały podjęte w odniesieniu do wszystkich produktów, których to dotyczy, udostępnionych przez niego na rynku w Unii.
3. Państwo członkowskie niezwłocznie informuje Komisję i pozostałe państwa członkowskie. Informacje te obejmują wszelkie dostępne szczegóły, przede wszystkim dane konieczne do identyfikacji danego produktu, informacje na temat jego pochodzenia i łańcucha dostaw, charakteru występującego zagrożenia oraz rodzaju i okresu obowiązywania wprowadzonych środków krajowych.
4. Komisja niezwłocznie rozpoczyna konsultacje z państwami członkowskimi i danym podmiotem gospodarczym lub podmiotami gospodarczymi oraz dokonuje oceny podjętych środków krajowych. Na podstawie wyników tej oceny Komisja decyduje w drodze aktów wykonawczych, czy dany środek krajowy jest uzasadniony, czy nie, i w razie potrzeby proponuje odpowiednie środki.

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przyjmowane są zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3.

W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby związanej z ochroną zdrowia i bezpieczeństwa osób lub z ochroną zwierząt domowych lub mienia Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 39 ust. 4.

5. Komisja kieruje swoją decyzję do wszystkich państw członkowskich i niezwłocznie informuje o niej państwa członkowskie i odpowiedni podmiot gospodarczy lub podmioty gospodarcze.

§ 123 *Produkty zgodne z wymaganiami, które stwarzają zagrożenie*

Szczególną procedurę przewidziano dla produktów zgodnych z wymogami dyrektywy, które mimo to stwarzają zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa. Odpowiedni organ krajowy musi podjąć stosowne działania, angażując w niezainteresowane podmioty gospodarcze oraz poinformować Komisję i pozostałe państwa członkowskie. Komisja musi należycie przeanalizować dany przypadek oraz wydać decyzję wykonawczą stwierdzającą czy przyjęty środek krajowy jest uzasadniony, czy też nie.

Artykuł 38

Niezgodność formalna

1. Bez uszczerbku dla art. 35, w przypadku gdy państwo członkowskie dokona jednego z poniższych ustaleń, zobowiązuje ono właściwy podmiot gospodarczy do usunięcia danej niezgodności:

- (a) oznakowanie CE zostało umieszczone z pogwałceniem art. 30 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 lub art. 16 niniejszej dyrektywy;
- (b) nie umieszczono oznakowania CE, jeżeli jest ono wymagane;
- (c) oznakowanie specjalne zabezpieczenia przeciwwybuchowego, symbole grupy urządzeń i kategorii oraz w stosownych przypadkach, inne oznakowania i informacje zostały umieszczone z naruszeniem pkt 1.0.5 załącznika II lub nie zostały umieszczone;
- (d) numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli jednostka ta jest zaangażowana w fazie kontroli produkcji, został umieszczony z naruszeniem art. 16 lub nie został umieszczony;
- (e) deklaracja zgodności UE lub zaświadczenie o zgodności, zależnie od przypadku, nie są dołączone do produktu;
- (f) deklaracja zgodności UE lub, jeżeli jest to wymagane, zaświadczenie o zgodności nie zostały sporządzone w sposób prawidłowy;
- (g) dokumentacja techniczna jest niedostępna albo niekompletna;

- (h) brak jest informacji, o których mowa w art. 6 ust. 7 lub art. 8 ust. 3, są one nieprawdziwe lub niekompletne;
 - (i) nie jest spełniony inny wymóg administracyjny przewidziany w art. 6 lub art. 8.
2. W przypadku gdy niezgodność, o której mowa w ust. 1, nadal występuje, zainteresowane państwo członkowskie jest zobowiązane podjąć wszelkie właściwe środki w celu ograniczenia lub zakazania udostępniania produktu na rynku, lub zapewnić jego wycofanie z obrotu lub odzyskanie.

§ 124 *Niezgodność formalna*

Niezgodność produktu uznaje się za formalną, jeżeli nie jest ona bezpośrednio związana z zagrożeniem dla zdrowia i bezpieczeństwa, ale może być wskaźnikiem możliwego zagrożenia.

Przypadki wymienione w art. 38 ust. 1 obejmują wady w oznakowaniu, dokumentach i innych informacjach, które mają być dostarczone wraz z produktem.

ROZDZIAŁ 6 PRZEPISY DOTYCZĄCE KOMITETU, PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 125 *Przepisy dotyczące komitetu, przepisy przejściowe i końcowe*

Rozdział 6 dyrektywy ATEX 2014/34/UE zawiera przepisy dotyczące Komitetu ATEX, środków egzekwowania prawa przez państwa członkowskie (kary) oraz przepisy przejściowe i końcowe.

Artykuł 39 **Procedura komitetowa**

1. Komisja jest wspierana przez Komitet ds. urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) 182/2011, w związku z jego art. 5.
5. Komisja konsultuje się z komitetem we wszystkich sprawach, w przypadku których konsultacje z ekspertami sektorowymi są wymagane na mocy rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 lub innych przepisów unijnych.

Komitet może ponadto zbadać wszelkie inne kwestie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy, zgłoszone przez jego przewodniczącego lub przedstawiciela państwa członkowskiego zgodnie z regulaminem wewnętrznym.

§ 126 *Komitet ATEX*

Jak wskazano w motywach 45, 46 i 47, Komitet ATEX ma szczególną rolę w badaniu różnych kwestii związanych z wdrażaniem i stosowaniem dyrektywy oraz zarządzaniem nią.

[W rozporządzeniu \(UE\) nr 182/2011](#) ("rozporządzenie w sprawie procedury komitetowej") ustanowiono przepisy i zasady ogólne dotyczące mechanizmów kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję. W art. 3 "Przepisy wspólne" określono rolę i skład komitetów; art. 4 dotyczy "Procedury doradczej", a art. 5 "Procedury badania", również w połączeniu z art. 8 dotyczącym "Bezpośrednio stosowanych aktów wykonawczych".

Odniesienie do [rozporządzenia \(UE\) nr 1025/2012](#) w sprawie normalizacji europejskiej przypomina o konsultacjach z ekspertami sektorowymi w sprawach dotyczących wniosków w sprawie norm europejskich lub sprzeciwów wobec norm zharmonizowanych.

Komitet ATEX ustanawia swój własny regulamin, a jego przewodniczącym jest Komisja, a w jego skład wchodzi przedstawiciele państw członkowskich UE. Komitet ATEX tworzy Grupę Roboczą ATEX, poszerzoną o inne zainteresowane strony z całej UE, takie jak twórcy norm, jednostki notyfikowane, przemysł, związki zawodowe, konsumenci itp.

Artykuł 40

Kary

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przez podmioty gospodarcze przepisów prawa krajowego przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy oraz podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich egzekwowania. Zasady te mogą obejmować sankcje karne w przypadku poważnych naruszeń.

Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

§ 127 *Wykonanie: kary*

Jak wskazano w motywie 48, organy krajowe państw członkowskich UE odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów dyrektywy ATEX 2014/34/UE (organy nadzoru rynku) muszą mieć możliwość nakładania odpowiednich kar, jeżeli przepisy te nie są prawidłowo stosowane. Sankcje takie muszą być przewidziane w krajowych aktach ustawodawczych transponujących przepisy dyrektywy do prawa krajowego.

Artykuł 41

Przepisy przejściowe

1. Państwa członkowskie nie utrudniają udostępniania na rynku ani oddawania do użytku produktów objętych dyrektywą 94/9/WE, które są zgodne z tą dyrektywą i które zostały wprowadzone do obrotu przed dniem 20 kwietnia 2016 r.
2. Certyfikaty wydane na podstawie dyrektywy 94/9/WE zachowują ważność na podstawie niniejszej dyrektywy.

§ 128 *Uzgodnienia przejściowe*

Produkty wprowadzone do obrotu przed datą rozpoczęcia stosowania dyrektywy 2014/34/UE, zgodne z mającą zastosowanie dyrektywą 94/9/WE, mogą nadal znajdować się w obrocie na rynku UE.

Jeśli chodzi o certyfikaty wydane na podstawie dyrektywy 94/9/WE przed 20 kwietnia 2016 r., zachowują one ważność na mocy dyrektywy ATEX 2014/34/UE. Dlatego producent musi poinformować jednostkę notyfikowaną, która przechowuje dokumentację techniczną związaną z certyfikatami badania typu WE ważnymi na mocy dyrektywy 94/9/WE, o wszelkich modyfikacjach zatwierdzonego typu, które mogą mieć wpływ na zgodność produktu z zasadniczymi wymaganiami w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w niniejszej dyrektywie lub na warunki ważności tego certyfikatu. Takie modyfikacje mogą wymagać dodatkowego zatwierdzenia w formie nowego certyfikatu badania typu UE, który ma być wydany na mocy dyrektywy 2014/34/UE.

Bardziej szczegółowe informacje na temat poziomych i pionowych kwestii przejściowych można znaleźć w dokumencie " Wytoczne dotyczące przejścia dyrektywy ATEX z 94/9/WE na 2014/34/UE", dostępnym na stronie internetowej ATEX

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13132/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

Artykuł 42

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują do dnia 19 kwietnia 2016 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 1, art. 2 pkt 2 i 8-26, art. 3, art. 5-41 i załączników III-X. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków.

Stosują one te środki od dnia 20 kwietnia 2016 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektywy uchylonej niniejszą dyrektywą należy odczytywać jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego oświadczenia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty głównych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

§ 129 *Transpozycja*

Akty prawne, które zostaną przyjęte i opublikowane do dnia 19 kwietnia 2016 roku (dzień przed rozpoczęciem stosowania dyrektywy ATEX 2014/34/UE) transponujące dyrektywę do ustawodawstwa krajowego każdego państwa członkowskiego UE, muszą być zgodne z następującymi przepisami:

- "zakres" (art. 1),
- definicje "systemów ochronnych", "kategorii urządzeń", "przeznaczenia", "udostępniania na rynku", "wprowadzania do obrotu", "producenta", "upoważnionego przedstawiciela", "importera", "dystrybutora", "podmiotów gospodarczych", "specyfikacji technicznej", "normy zharmonizowanej", "akredytacji", "krajowej jednostki akredytującej", "oceny zgodności", "jednostki oceniającej zgodność", "wycofania z obrotu", "unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego", "oznakowania CE" (art. 2 pkt 2 i 8-26),
- "udostępnianie na rynku i oddawanie do użytku" (art. 3),
- "swobodny przepływ", "obowiązki podmiotów gospodarczych", "zgodność produktu", "notyfikacja jednostek oceniających zgodność", "nadzór rynku unijnego, kontrola produktów wprowadzanych na rynek unijny oraz unijna procedura ochronna", "procedura komitetowa", "kary", "przepisy przejściowe" (art. 5-41),
- procedury oceny zgodności (załączniki III-IX), oraz
- wzór deklaracji zgodności UE (załącznik X),

Teksty tych środków prawnych (jako przepisy ustawowe, wykonawcze, administracyjne itp.) muszą zostać przekazane Komisji.

Artykuł 43 **Uchylenie**

Dyrektywa 94/9/WE, zmieniona rozporządzeniami wymienionymi w załączniku XI część A, traci moc ze skutkiem od dnia 20 kwietnia 2016 r., bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i dat rozpoczęcia stosowania dyrektywy określonych w załączniku XI część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy i odczytuje się je zgodnie z tabelą korelacji w załączniku XII.

§ 130 Uchylenie

Nowa dyrektywa ATEX 2014/34/UE uchyla z dniem 20 kwietnia 2016 r. poprzednią dyrektywę 94/9/WE. Biorąc pod uwagę, że nowy akt prawny jest wynikiem dostosowania i przekształcenia poprzedniej dyrektywy, odniesienia do dyrektywy 94/9/WE pozostające po dacie uchylenia należy traktować jako odniesienia do dyrektywy 2014/34/UE, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku XII.

Artykuł 44

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 2 pkt 1 i 3-7, art. 4 oraz załączniki I, II, XI i XII stosuje się od dnia 20 kwietnia 2016 r.

§ 131 Wejście w życie i stosowanie

W związku z tym, że dyrektywa ATEX 2014/34/UE została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE) w dniu 29 marca 2014 r., weszła w życie z dniem 18 kwietnia 2014 r. Dotyczy to w szczególności przepisów wskazanych w art. 42 ust. 1 jako przedmiot transpozycji dyrektywy przez państwa członkowskie UE do ich ustawodawstwa krajowego (zob. ust. [§ 129](#)).

Przeciwnie, przepisy odnoszące się do:

- definicji "urządzeń", "składników", "atmosfery wybuchowej", "atmosfery potencjalnie wybuchowej", "grupy urządzeń I" i "grupy urządzeń II" (art. 2 pkt 1 i 3-7)),
- "zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa" (art. 4),
- "kryteriów określających podział grup urządzeń na kategorie" (załącznik I),
- "zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących projektowania i budowy urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem" (załącznik II), oraz
- "uchylonej dyrektywy" i "tabeli korelacji" (załączniki XI i XII),

nawet jeśli obowiązują od 18 kwietnia 2014 roku, również i one mają zastosowanie od 20 kwietnia 2016 roku (2 lata po wejściu w życie dyrektywy).

Oznacza to, że dyrektywa ATEX 2014/34/UE może być stosowana do wprowadzania produktów na rynek UE z odpowiednimi procedurami oceny zgodności itp. dopiero od 20 kwietnia 2016 r. Przed tą datą nadal obowiązuje poprzednia dyrektywa 94/9/WE.

Artykuł 45

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 26 lutego 2014 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący

M. SCHULZ

D. KOURKOULAS

§ 132 Adresaci i sygnatariusze dyrektywy

Dyrektywa jest skierowana do państw członkowskich, ponieważ transpozycja jej przepisów do prawa krajowego jest konieczna w celu stworzenia wiążących obowiązków prawnych dla podmiotów gospodarczych.

Dyrektywa jest podpisana przez przewodniczących Parlamentu Europejskiego i Rady w dniu, ponieważ została przyjęta przez te instytucje UE zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą (dawniej zwaną "współdecyzją") określoną w art. 294 TFUE (zob. również sekcja [§ 2](#) dotycząca podstawy prawnej dyrektywy ATEX).

ZAŁĄCZNIKI DO DYREKTYWY ATEX

ZAŁĄCZNIK I

KRYTERIA OKREŚLAJĄCE KLASYFIKACJĘ GRUP URZĄDZEŃ NA KATEGORIE

§ 133 Klasyfikacja grup urządzeń do kategorii

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE dzieli urządzenia na dwie grupy. W celu określenia odpowiedniej procedury oceny zgodności producent musi najpierw podjąć decyzję na podstawie zamierzonego zastosowania, do której grupy i kategorii należy wyrób.

Należy zauważyć, że wyroby muszą być poddane procedurze oceny zgodności zgodnie z kategorią urządzenia lub systemu ochronnego, w którym są wymagane lub do którego się przyczyniają. Urządzenia i komponenty mogą być odpowiednie dla jednej lub więcej kategorii lub grup urządzeń.

- Do grupy urządzeń I zalicza się urządzenia przeznaczone do stosowania w podziemnych częściach kopalń oraz w tych częściach instalacji powierzchniowych takich kopalń, które mogą być zagrożone działaniem gazu kopalnianego i/lub pyłu palnego.
- Grupa urządzeń II obejmuje urządzenia przeznaczone do stosowania w innych miejscach, które mogą być zagrożone atmosferą wybuchową.

Grupy te są podzielone na kategorie. Sposób, w jaki ta kategoryzacja została opracowana, podkreśla jedno z głównych rozróżnień między grupami urządzeń I i II. Dla grupy I, kategoryzacja zależy (między innymi) od tego, czy produkt ma być odłączony od napięcia w przypadku wystąpienia atmosfery wybuchowej. Dla grupy II, zależy to od miejsca, w którym produkt jest przeznaczony do użycia oraz od tego, czy atmosfera potencjalnie wybuchowa jest zawsze obecna, czy też może występować przez długi lub krótki okres czasu.

Poszczególne kategorie urządzeń muszą być zdolne do funkcjonowania zgodnie z parametrami operacyjnymi ustalonymi przez producenta na określonym poziomie ochrony - patrz poniżej **Tabela 5: Poziomy ochrony**.

Tabela ta odnosi się do koncepcji "strefy" zdefiniowanej w dyrektywie ATEX "miejsce pracy" [1999/92/WE](#) i jest oparta na "normalnej" korespondencji zgodnie z nią. Należy zauważyć, że gdy grupa i kategoria są zdefiniowaną właściwością urządzenia zgodnie z dyrektywą ATEX "produkt" 2014/34/UE, strefa jest zdefiniowaną właściwością fizycznej lokalizacji i prawdopodobieństwa wystąpienia atmosfery wybuchowej. Dyrektywa 1999/92/WE przewiduje "normalną" zależność pomiędzy strefą a kategorią urządzeń, które mogą być w niej zainstalowane. Jednakże przewiduje ona również zróżnicowanie tej relacji w zależności od szczegółowej oceny ryzyka, a także dopuszcza możliwość, że przy wdrażaniu dyrektywy 1999/92/WE poszczególne państwa członkowskie mogły zmienić "normalną" relację w odniesieniu do konkretnych sytuacji.

]

Tabela 5: Poziomy ochrony

POZIOM OCHRONY	KATEGORIA GRUPA I II		SKUTECZNOŚĆ OCHRONY	WARUNKI DZIAŁANIA (*)
Bardzo wysoki	M 1		Dwa niezależne środki zabezpieczające lub bezpieczne, nawet gdy dwa błędy występują niezależnie od siebie.	Urządzenie pozostaje pod napięciem i działa w obecności atmosfery wybuchowej.
Bardzo wysoki		1	Dwa niezależne środki zabezpieczające lub bezpieczne, nawet gdy dwa błędy występują niezależnie od siebie.	Urządzenia pozostają pod napięciem i funkcjonują w strefach 0, 1, 2 (G) i/lub 20, 21, 22 (D).
Wysoki	M 2		Odpowiednie dla normalnej pracy i trudnych warunków eksploatacyjnych. W stosownych przypadkach odpowiednia również dla często występujących zakłóceń lub usterek, które są normalnie brane pod uwagę.	Urządzenie odłączone od napięcia w przypadku rozpoznania atmosfery wybuchowej.
Wysoki		2	Odpowiednie dla normalnej pracy i często występujących zakłóceń lub urządzeń, w których usterki są normalnie brane pod uwagę.	Urządzenia pozostają pod napięciem i funkcjonują w strefach 1, 2 (G) i/lub 21, 22 (D).
Normalny		3	Odpowiednie do normalnego działania.	Urządzenie pozostaje pod napięciem i funkcjonuje w strefie 2 (G) i/lub 22 (D)

(*) Patrz również dyrektywy w sprawie minimalnych wymagań dotyczących poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników pracujących w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, np. te wskazane w przypisie 7 we "Wstępie". Urządzenia różnych kategorii muszą również spełniać odpowiednie zasadnicze i dodatkowe wymagania wyszczególnione w załączniku II do dyrektywy (zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa).

1. Grupa urządzeń I

- (a) Kategoria urządzeń M 1 obejmuje urządzenia zaprojektowane oraz, w miarę potrzeb, wyposażone w dodatkowe specjalne środki zabezpieczające, aby mogły funkcjonować zgodnie z parametrami roboczymi ustalonymi przez producenta i zapewniać bardzo wysoki poziom ochrony.

Urządzenia tej kategorii przeznaczone są do użytku w podziemnych częściach kopalń, jak również w częściach instalacji powierzchniowych takich kopalń, zagrożonych wystąpieniem gazu kopalnianego i/lub pyłu palnego.

Od urządzeń tej kategorii wymaga się, aby pozostawały sprawne, nawet w przypadku rzadkich zdarzeń dotyczących urządzeń, w których występuje atmosfera wybuchowa, i charakteryzują się takimi środkami zabezpieczającymi, że:

- albo, w przypadku awarii jednego ze środków zabezpieczających, co najmniej drugi niezależny środek zapewnia wymagany poziom zabezpieczenia,
- albo wymagany poziom zabezpieczenia jest zapewniony w przypadku dwóch niezależnych od siebie uszkodzeń.

Urządzenia tej kategorii muszą być zgodne z wymaganiami dodatkowymi, o których mowa w załączniku II pkt 2.0.1.

§ 134 Grupa urządzeń I, kategoria M1

Od wyrobów tej kategorii wymaga się, aby pozostawały funkcjonalne ze względów bezpieczeństwa, gdy obecna jest atmosfera wybuchowa i charakteryzują się zintegrowanymi środkami ochrony przeciwwybuchowej działającymi w taki sposób, że:

- w przypadku awarii jednego zintegrowanego środka, co najmniej drugi środek ochrony zapewnia wystarczający poziom bezpieczeństwa; lub,
- w przypadku dwóch usterek występujących niezależnie od siebie, zapewniony jest wystarczający poziom bezpieczeństwa.

Produkty należące do tej kategorii muszą również spełniać dodatkowe wymagania wyszczególnione w pkt 2.0.1 załącznika II do dyrektywy 2014/34/UE.

Przykłady urządzeń, które mogą być zakwalifikowane do kategorii M1 obejmują:

- urządzenia systemu wykrywania gazu;
- sprzęt łączności;
- sprzęt wykorzystywany do celów ratownictwa górniczego.

W przypadku wykrycia atmosfery wybuchowej wszystkie powyższe urządzenia mogą być zobowiązane do dalszego działania ze względów bezpieczeństwa.

(b) **Kategoria urządzeń M 2 obejmuje urządzenia zaprojektowane w taki sposób, aby mogły funkcjonować zgodnie z parametrami eksploatacyjnymi ustalonymi przez producenta i zapewniać wysoki poziom ochrony.**

Urządzenia tej kategorii przeznaczone są do stosowania w podziemnych częściach kopalń, jak również w tych częściach instalacji powierzchniowych takich kopalń, które mogą być zagrożone wystąpieniem gazu kopalnianego i/lub pyłu palnego.

Urządzenia te są przeznaczone do odłączenia od napięcia w przypadku wystąpienia atmosfery wybuchowej.

Środki zabezpieczające odnoszące się do urządzeń tej kategorii zapewniają wymagany poziom zabezpieczenia podczas normalnej pracy, a także w przypadku bardziej surowych warunków pracy, w szczególności wynikających z nieostrożnego obchodzenia się z urządzeniem i zmiennych warunków środowiskowych.

Urządzenia tej kategorii muszą być zgodne z wymaganiami dodatkowymi, o których mowa w załączniku II pkt 2.0.2.

§ 135 Grupa urządzeń I, kategoria M2

Produkty te są przeznaczone do odłączenia od napięcia w przypadku wykrycia atmosfery wybuchowej.

Niemniej jednak można przewidzieć, że podczas eksploatacji urządzeń kategorii M2 może wystąpić atmosfera wybuchowa, ponieważ urządzenia mogą nie zostać odłączone od zasilania natychmiast po wykryciu atmosfery. Dlatego konieczne jest włączenie środków ochronnych, które zapewniają wysoki poziom bezpieczeństwa. Środki ochronne odnoszące się do wyrobów tej kategorii zapewniają wystarczający poziom bezpieczeństwa podczas normalnej eksploatacji,

nawet w przypadku bardziej surowych warunków pracy wynikających z nieostrożnego obchodzenia się z urządzeniem i zmieniających się warunków otoczenia. Obejmuje to zazwyczaj również wymóg zapewnienia urządzeniom wystarczającego poziomu bezpieczeństwa w przypadku błędów w działaniu lub w niebezpiecznych warunkach pracy, które zazwyczaj muszą być brane pod uwagę.

Produkty należące do tej kategorii muszą również spełniać dodatkowe wymagania wyszczególnione w pkt 2.0.2 załącznika II do dyrektywy 2014/34/UE.

2. Grupa urządzeń II

- (a) Kategoria urządzeń 1 obejmuje urządzenia zaprojektowane tak, aby mogły funkcjonować zgodnie z parametrami eksploatacyjnymi ustalonymi przez producenta i zapewniać bardzo wysoki poziom ochrony.

Urządzenia tej kategorii przeznaczone są do użytku w przestrzeniach, w których atmosfera wybuchowa spowodowana mieszaninami powietrza i gazów, parami lub mgłami lub mieszaninami powietrza z pyłem występuje stale, przez długie okresy czasu lub często.

Urządzenia tej kategorii muszą zapewniać wymagany poziom ochrony, nawet w przypadku rzadkich zdarzeń związanych z urządzeniami, i charakteryzują się takimi środkami ochrony, że:

- albo, w przypadku awarii jednego ze środków zabezpieczających, co najmniej drugi niezależny środek zapewnia wymagany poziom zabezpieczenia,
- albo wymagany poziom zabezpieczenia jest zapewniony w przypadku dwóch

Urządzenia tej kategorii muszą być zgodne z wymaganiami dodatkowymi określonymi w załączniku II pkt 2.1.

§ 136 Grupa urządzeń II, kategoria 2

Kategoria ta obejmuje wyroby zaprojektowane w taki sposób, aby mogły pozostawać w ramach swoich parametrów eksploatacyjnych, podanych przez producenta, i zapewniać bardzo wysoki poziom ochrony dla ich przeznaczenia w obszarach, w których istnieje duże prawdopodobieństwo wystąpienia atmosfer wybuchowych spowodowanych mieszaninami powietrza i gazów, par, mgieł lub mieszanin powietrza z pyłami, występujących stale, przez długie okresy czasu lub często.

Urządzenia tej kategorii charakteryzują się zintegrowanymi środkami zabezpieczenia przeciwybuchowego działającymi w taki sposób, że:

- w przypadku awarii jednego zintegrowanego środka, co najmniej drugi niezależny środek zabezpieczenia zapewnia wystarczający poziom bezpieczeństwa; lub,
- w przypadku dwóch usterek występujących niezależnie od siebie, zapewniony jest wystarczający poziom bezpieczeństwa.

Uznaje się również, że urządzenie może być zaklasyfikowane do kategorii 1, jeżeli producent zapewnia kombinację środków ochronnych zapobiegających uaktywnieniu się źródła zapłonu w warunkach uszkodzenia, a ponadto zintegrowany

system ochronny (patrz rozdział [§ 45](#)), który będzie kontrolował zagrożenie zapłonem w przypadku rzadko występującej usterki urządzenia.

Produkty odnoszące się do tej kategorii muszą również spełniać wymagania uzupełniające, wyszczególnione w załączniku II, pkt 2.1 do dyrektywy 2014/34/UE.

(b) Kategoria urządzeń 2 obejmuje urządzenia zaprojektowane tak, aby mogły funkcjonować zgodnie z parametrami eksploatacyjnymi ustalonymi przez producenta oraz aby zapewniały wysoki poziom ochrony.

Urządzenia tej kategorii przeznaczone są do użytku w obszarach, w których atmosfera wybuchowa spowodowana przez gazy, pary, mgły lub mieszaniny pyłowo-powietrzne może występować sporadycznie.

Środki ochrony odnoszące się do urządzeń tej kategorii zapewniają wymagany poziom ochrony, nawet w przypadku często występujących zakłóceń lub awarii urządzeń, które normalnie muszą być brane pod uwagę.

Urządzenia tej kategorii muszą być zgodne z wymaganiami dodatkowymi określonymi w załączniku II pkt 2.2.

§ 137 Grupa urządzeń II, kategoria 2

Kategoria ta obejmuje wyroby zaprojektowane tak, aby mogły pozostać w ramach swoich parametrów operacyjnych, podanych przez producenta i opartych na wysokim poziomie ochrony dla ich przeznaczenia, w strefach, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia atmosfer wybuchowych spowodowanych mieszaninami powietrza i gazów, par, mgieł lub mieszanin powietrzno-pyłowych.

Zabezpieczenie przeciwybuchowe odnoszące się do tej kategorii musi działać w taki sposób, aby zapewnić wystarczający poziom bezpieczeństwa nawet w przypadku urządzeń z usterkami eksploatacyjnymi lub w niebezpiecznych warunkach eksploatacji, które normalnie muszą być brane pod uwagę.

Produkty odnoszące się do tej kategorii muszą również spełniać wymagania uzupełniające, wyszczególnione w załączniku II, pkt 2.2 do dyrektywy 2014/34/UE.

(c) Kategoria urządzeń 3 obejmuje urządzenia zaprojektowane tak, aby mogły funkcjonować zgodnie z parametrami roboczymi ustalonymi przez producenta i zapewniać normalny poziom ochrony.

Urządzenia tej kategorii są przeznaczone do stosowania w obszarach, w których prawdopodobieństwo wystąpienia atmosfery wybuchowej spowodowanej gazami, parami, mgłami lub mieszaninami pyłowo-powietrznymi jest niewielkie, a jeśli wystąpi, to prawdopodobnie będzie występować rzadko i tylko przez krótki okres.

Urządzenia tej kategorii zapewniają wymagany poziom ochrony podczas normalnego działania.

Urządzenia tej kategorii muszą być zgodne z wymaganiami dodatkowymi określonymi w załączniku II pkt 2.3.

§ 138 Grupa urządzeń II, kategoria 3

Kategoria ta obejmuje wyroby zaprojektowane w sposób umożliwiający zachowanie parametrów eksploatacyjnych, podanych przez producenta i w oparciu o normalny poziom ochrony dla ich przeznaczenia, z uwzględnieniem obszarów, w których prawdopodobieństwo wystąpienia atmosfer wybuchowych spowodowanych mieszaninami powietrza i gazów, par, mgieł lub mieszanin powietrza z pyłem jest niewielkie, a jeśli już wystąpią, to rzadko i tylko przez krótki okres czasu.

Konstrukcja wyrobów należących do tej kategorii musi zapewniać wystarczający poziom bezpieczeństwa podczas normalnej eksploatacji.

Produkty odnoszące się do tej kategorii muszą również spełniać wymagania uzupełniające, wyszczególnione w załączniku II, pkt 2.3 do dyrektywy 2014/34/UE.

Należy zachować ostrożność przy przyjmowaniu, co rozumie się przez "normalną eksploatację". Na przykład zakłada się, że normalna praca oprawy oświetleniowej w zastosowaniu przemysłowym obejmuje pracę z uszkodzoną lampą, ponieważ powszechną praktyką w instalacjach z wieloma oprawami oświetleniowymi w jednym obwodzie jest praca przez dłuższe okresy z jedną lub kilkoma uszkodzonymi lampami. Dodatkowe informacje są zazwyczaj podane w odpowiednich europejskich normach zharmonizowanych.

Patrz również sekcja [§ 254](#) dotycząca ochrony silnika dla silników kategorii 3.

ZAŁĄCZNIK II

ZASADNICZE WYMAGANIA W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA DOTYCZĄCE PROJEKTOWANIA I BUDOWY URZĄDZEŃ I SYSTEMÓW OCHRONNYCH PRZEZNACZONYCH DO UŻYTKU W PRZESTRZENIACH ZAGROŻONYCH WYBUCEM

§ 139 Zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa

W załączniku II do dyrektywy ATEX 2014/34/UE przedstawiono przegląd zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa (EHSR), które należy przyjąć w celu uniknięcia ryzyka wybuchu. Chociaż możliwe jest bezpośrednie zastosowanie EHSRs, przewiduje się, że normalną drogą do wykazania zgodności z EHSRs będzie zgodność z wymaganiami podanymi w jednej lub kilku europejskich normach zharmonizowanych (*patrz sekcja § 61*). Jeżeli europejskie normy zharmonizowane nie zostaną zastosowane, na osobie deklarującej zgodność spoczywa obowiązek podania podstawy technicznej takiej deklaracji, w tym dowodów wszelkich badań, które mogły zostać podjęte w celu udowodnienia równoważności zastosowanych środków ochronnych.

Uwagi wstępne

- A. Wiedza technologiczna, która może ulegać szybkim zmianom, musi być brana pod uwagę w jak najszerszym zakresie i niezwłocznie wykorzystywana.

B. W odniesieniu do wyrobów, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. b), zasadnicze wymogi w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa stosuje się tylko w takim zakresie, w jakim są one niezbędne do bezpiecznego i niezawodnego funkcjonowania i działania tych wyrobów w odniesieniu do ryzyka wybuchu.

§ 140 **Uwagi wstępne**

Uwaga wstępna "A" jest często określana jako wymaganie zgodności z "aktualnym stanem techniki". Choć ogólny tekst EHSR nie ulega zmianie, to europejskie normy zharmonizowane interpretujące EHSR podlegają ciągłemu procesowi rewizji w celu uwzględnienia rozwoju technologii i dalszego rozwoju wiedzy w zakresie ochrony przeciwwybuchowej.

Dlatego też odpowiednie aktualne normy zharmonizowane byłyby uważane za wykazujące "stan techniki" dla danego rodzaju ochrony. Zastosowanie niezharmonizowanej normy może być możliwe, ale jej zastosowanie musi być uzasadnione.

Dalsze informacje na temat kwestii związanych z "aktualnym stanem techniki" i certyfikatami badania typu UE można znaleźć w Karcie Wyjaśnień ExNB/10/397/CS wydanej przez Grupę Europejskiej Koordynacji Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG), dostępnej na stronie <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9568/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

Uwaga wstępna "B" wskazuje, że urządzenia zabezpieczające, urządzenia sterujące i urządzenia regulacyjne - o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. b) - muszą spełniać jedynie ograniczony zakres wymagań EHSR, a zgodność z pozostałymi wymaganiami EHSR zostanie stwierdzona podczas oceny zgodności kompletnego wyposażenia, w skład którego wchodzi dana część składowa.

1. Wymagania wspólne dla urządzeń i systemów ochronnych

1.0. Wymagania ogólne

§ 141 **Wymagania ogólne**

Ogólnie rzecz biorąc, można stwierdzić, że zgodność z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa zawartymi w dyrektywie 2014/34/UE jest niezbędna w celu zapewnienia zabezpieczenia przeciwwybuchowego urządzeń i systemów ochronnych. Wymagania te mają na celu uwzględnienie istniejących lub potencjalnych zagrożeń wynikających z projektu i konstrukcji. Jednakże zgodnie z filozofią dyrektywy ATEX 2014/34/UE w ramach "Nowego Podejścia" i [Nowych Ram Prawnych](#), pojęcie zamierzonego zastosowania jest również bardzo ważne. Istotne jest, aby producenci dostarczyli pełną informację.

1.0.1. Zasady zintegrowanego bezpieczeństwa przeciwwybuchowego

Urządzenia i systemy ochronne przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem muszą być zaprojektowane z punktu widzenia zintegrowanego bezpieczeństwa przeciwwybuchowego.

W związku z tym producent musi podjąć środki:

- przede wszystkim, o ile to możliwe, zapobiegać powstawaniu atmosfer wybuchowych, które mogą być wytwarzane lub uwalniane przez same urządzenia i systemy ochronne,
- zapobiec zapłonowi atmosfery wybuchowej, biorąc pod uwagę charakter każdego elektrycznego i nieelektrycznego źródła zapłonu,
- w przypadku gdyby jednak doszło do wybuchu, który mógłby bezpośrednio lub pośrednio zagrozić osobom i, w zależności od przypadku, zwierzętom domowym lub mieniu, natychmiast go powstrzymać i/lub ograniczyć zasięg płomienia wybuchu i ciśnienia wybuchu do wystarczającego poziomu bezpieczeństwa.

1.0.2. Urządzenia i systemy ochronne muszą być zaprojektowane i wykonane po przeprowadzeniu należytej analizy możliwych błędów w działaniu, aby w miarę możliwości wykluczyć sytuacje niebezpieczne.

Należy wziąć pod uwagę wszelkie niewłaściwe użycie, które można w sposób uzasadniony przewidzieć.

§ 142 *Zasady zintegrowanego bezpieczeństwa przeciwybuchowego. Ocena ryzyka dla produktów ATEX*

Aby spełnić wymagania dyrektywy 2014/34/UE konieczne jest przeprowadzenie procesu oceny ryzyka. Zgodnie z załącznikiem II, 1.0.1 producenci są zobowiązani do projektowania urządzeń i systemów ochronnych z punktu widzenia zintegrowanego bezpieczeństwa przeciwybuchowego. Zintegrowane bezpieczeństwo przeciwybuchowe ma na celu zapobieganie powstawaniu atmosfery wybuchowej, jak również źródeł zapłonu, a w przypadku, gdyby mimo to doszło do wybuchu, natychmiastowe zatrzymanie go i/lub ograniczenie jego skutków. W związku z tym producent musi podjąć środki w odniesieniu do ryzyka wybuchu. Jednakże w większości przypadków nie będzie on w stanie zrozumieć możliwego zakresu negatywnych konsekwencji wybuchu (jako części całkowitego ryzyka wybuchu), ponieważ zależy to wyłącznie od szczególnych okoliczności występujących u użytkownika. Tak więc ocena ryzyka dokonana przez producenta będzie w zasadzie ograniczona i skoncentrowana na ocenie zagrożenia zapłonem (ponownie jako części ryzyka wybuchu) lub funkcji kontroli wybuchu dla systemu ochronnego i urządzeń bezpieczeństwa. Ponadto, zgodnie z wymogami załącznika II, 1.0.2 do dyrektywy, urządzenia i systemy ochronne muszą być projektowane i produkowane po przeprowadzeniu należytej analizy możliwych błędów technicznych i eksploatacyjnych, aby w jak największym stopniu wykluczyć niebezpieczne sytuacje.

Mając na uwadze zobowiązania wynikające z odpowiednich wymagań dyrektywy 2014/34/UE, metodologia oceny ryzyka, tj. w tym przypadku oceny ryzyka zapłonu, powinna nie tylko zajmować się aspektami projektowymi i konstrukcyjnymi, ale również zapewniać wspólny format lub język dla projektantów i użytkowników.

Metody i/lub techniki, które mogłyby być zastosowane

Istnieje wiele możliwych metod i/lub technik oceny ryzyka, w szczególności identyfikacji zagrożeń. Można je łatwo zaadoptować do oceny ryzyka zapłonu, wyjaśnionej powyżej w następujący sposób.

Technika identyfikacji produktu charakteryzuje się następującymi cechami:

- jest systematyczna, tzn. prowadzi zainteresowane strony tak, aby wszystkie części systemu, wszystkie fazy użytkowania i wszystkie racjonalnie przewidywane zagrożenia zostały wzięte pod uwagę;
- wykorzystuje burzę mózgów.

Dzięki zastosowaniu więcej niż jednej techniki minimalizuje się możliwość przeoczenia jakiegokolwiek istotnego zagrożenia. Jednak dodatkowy czas poświęcony na zastosowanie więcej niż jednej techniki należy zrównoważyć z większą pewnością co do wyników. Głównym wynikiem etapu identyfikacji zagrożeń jest ponumerowana lista niebezpiecznych zdarzeń, które mogą wystąpić w przypadku danych produktów, stanowiąca dane wejściowe do etapu szacowania ryzyka.

Metodologia oceny ryzyka powinna obejmować profile zagrożeń, w tym parametry wypadkowe, które można racjonalnie przewidzieć. Aspekty te stają się przedmiotem oceny ryzyka jako "serii logicznych kroków umożliwiających, w sposób systematyczny, zbadanie zagrożeń związanych z produktami".

Zasadniczo ocena ryzyka składa się z czterech etapów⁴⁰:

- 1) Identyfikacja zagrożeń: systematyczna procedura mająca na celu znalezienie wszystkich zagrożeń, które są związane z produktami. Po rozpoznaniu zagrożenia można zmienić projekt, aby je zminimalizować, niezależnie od tego, czy stopień ryzyka został oszacowany, czy nie. Jeżeli zagrożenie nie zostanie rozpoznane, nie można go uwzględnić w projekcie.
- 2) Oszacowanie ryzyka: określenie prawdopodobieństwa wystąpienia zidentyfikowanych zagrożeń (oraz poziomów dotkliwości możliwych szkód wynikających z rozważanych zagrożeń)⁴¹.
- 3) Ocena ryzyka: porównanie oszacowanych zagrożeń z kryteriami w celu podjęcia decyzji, czy ryzyko jest akceptowalne, czy też projekt produktu musi zostać zmodyfikowany w celu zmniejszenia ryzyka.
- 4) Analiza opcji zmniejszenia ryzyka: ostatnim etapem oceny ryzyka jest proces identyfikacji, wyboru i modyfikacji zmian w projekcie, które mogą zmniejszyć ogólne ryzyko związane z produktami. Chociaż ryzyko zawsze można jeszcze bardziej zmniejszyć, rzadko można je zredukować do zera, chyba że poprzez wyeliminowanie działań.

Opcje, które dotyczą niebezpiecznych zdarzeń mających największy udział w całkowitym ryzyku, mają największy potencjał zmniejszenia ryzyka. Skuteczność w zmniejszaniu ryzyka zawsze zaczyna się od zmian w koncepcji projektu, tj. projektu z założenia bezpiecznego.

Zob. również §§ 4.1.1. "Definicja wymagań zasadniczych", 4.1.2.2. "Rola norm zharmonizowanych" oraz 4.3. "Dokumentacja techniczna" w ["Niebieskim przewodniku"](#) dotyczącym [wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

⁴⁰ Więcej informacji na temat oceny ryzyka można znaleźć w normie EN 1127-1 *Atmosfery wybuchowe - Zapobieganie wybuchowi i ochrona przed wybuchem - Część 1: Pojęcia podstawowe i metodologia*. Przykłady robocze - patrz EN 13463-1 *Urządzenia nieelektryczne do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem - Część 1: Podstawowe metody i wymagania*.

⁴¹ Patrz również EN 15198 *Metodologia oceny ryzyka urządzeń i komponentów nieelektrycznych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem* oraz EN ISO 14121-1 *Bezpieczeństwo maszyn - Ocena ryzyka - Część 1: Zasady*.

1.0.3. Specjalne warunki sprawdzania i konserwacji

Urządzenia i systemy ochronne podlegające specjalnym warunkom kontroli i konserwacji muszą być zaprojektowane i wykonane z uwzględnieniem tych warunków.

1.0.4. Warunki otoczenia

Urządzenia i systemy ochronne muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby mogły sprostać rzeczywistym lub przewidywanym warunkom otoczenia.

§ 143 **Warunki specjalne: sprawdzanie, konserwacja, otoczenie**

Warunki specjalne dotyczące kontroli, konserwacji i otoczenia produktów ATEX są zazwyczaj związane z ich przeznaczeniem. W tym sensie przydatne byłoby zapewnienie dobrej komunikacji między producentem a zamierzonym użytkownikiem wyrobu, w celu należytego uwzględnienia takich warunków w fazach projektowania i konstrukcji oraz odpowiedniego poinformowania użytkowników w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa.

Warunki panujące w otoczeniu mogą obejmować:

- zakres temperatur otoczenia;
- poziom wilgotności otoczenia;
- wpływ dodatkowych źródeł ciepła lub chłodzenia (takich jak montaż na ogrzewanym zbiorniku procesowym);
- narażenie na działanie znanych czynników chemicznych (w tym atmosfery solnej);
- narażenie na wibracje lub inne siły fizyczne (w tym uderzenia);
- wystawienie na działanie światła (szczególnie istotne w przypadku materiałów z tworzyw sztucznych).

1.0.5. Oznakowanie

Wszystkie urządzenia i systemy ochronne muszą być oznakowane w sposób czytelny i nieusuwalny, z podaniem następujących minimalnych danych:

- nazwa, zarejestrowana nazwa handlowa lub zarejestrowany znak towarowy oraz adres producenta,
- oznakowanie CE (zob. zał. II do rozp. WE nr 765/2008),
- oznaczenie serii lub typu,
- numer partii lub serii, jeśli
- rok budowy,
- szczególne oznaczenie grupy i kategorii po którym następuje symbol urządzeń przeciwwybuchowych,
- dla grupy urządzeń II, litera "G" (dotycząca atmosfery wybuchowej spowodowanej przez gazy, pary lub mgły),

i/lub

- litery "D" (dotyczącej atmosfery wybuchowej spowodowanej przez pył).

Ponadto, w razie potrzeby, muszą być one również oznaczone wszystkimi informacjami istotnymi dla ich bezpiecznego użytkowania.

§ 144 Oznakowanie

Ponieważ niniejsze wytyczne ATEX zostały opracowane specjalnie w celu ułatwienia stosowania dyrektywy 2014/34/UE, poniższe wyjaśnienia odnoszą się wyłącznie do tej dyrektywy. Jeżeli równolegle stosowane są inne dyrektywy, ich przepisy muszą być brane pod uwagę oprócz przepisów dyrektywy 2014/34/UE.

Dyrektywa ATEX nakazuje, w ramach zasadniczych wymagań dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa, zestaw oznakowań dla urządzeń i systemów ochronnych, w tym w szczególności oznakowanie CE i inne dodatkowe/specyficzne oznakowania.

Zob. również § 4,5. "Wymagania dotyczące oznakowania" w ["Niebieskim przewodniku" dotyczącym wdrażania przepisów UE dotyczących produktów](#).

§ 145 Oznakowanie CE

Patrz również sekcja [§§ 66-150](#) dotycząca oznakowania CE.

[Rozporządzenie \(WE\) nr 765/2008](#) ustanawia definicję, format i ogólne zasady regulujące oznakowanie CE.

Oznakowanie CE jest stosowane przez producenta jako deklaracja, że uważa on, iż dany produkt został wyprodukowany zgodnie ze wszystkimi mającymi zastosowanie przepisami i wymaganiami dyrektywy ATEX 2014/34/UE oraz że produkt ten był przedmiotem odpowiednich procedur oceny zgodności.

Oznakowanie CE jest obowiązkowe i musi być umieszczone przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku jakiegokolwiek urządzenia lub systemu ochronnego. Jak stwierdzono w art. 13 ust. 3, komponenty są wyłączone z tego przepisu. Zamiast oznakowania CE, części składowe muszą być dostarczane z pisemnym zaświadczeniem (jak wskazano w sekcji [§ 46](#) o częściach składowych) stwierdzającym zgodność z przepisami dyrektywy, określającym ich właściwości i wskazującym, w jaki sposób muszą być one włączone do urządzeń lub systemów ochronnych. To odrębne oświadczenie jest zgodne z definicją komponentów, które jako części konstrukcyjne nie mają samodzielnej funkcji.

Zasadniczo oznakowanie CE musi być umieszczone podczas fazy kontroli produkcji przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela mającego siedzibę w Unii Europejskiej. W niektórych przypadkach możliwe jest umieszczenie oznakowania CE wcześniej, np. w fazie produkcji wyrobu złożonego (np. pojazdu). Wówczas konieczne jest, aby producent formalnie potwierdził zgodność tego produktu z wymaganiami dyrektywy w fazie kontroli produkcji.

Oznakowanie CE musi składać się z liter "CE", które przyjmują formę opisaną w [rozporządzeniu \(WE\) nr 765/2008](#). Zasadniczo oznakowanie CE musi być umieszczone na produkcie lub na jego tabliczce znamionowej. Jednakże, chociaż nie jest to wymóg w dyrektywie 2014/34/UE, uważa się za rozsądne umieszczenie oznakowania CE na opakowaniu i w dokumentach towarzyszących, jeżeli nie jest możliwe umieszczenie go na produkcie ze względu na jego rozmiar lub charakter.

Rozsądne, ale nie obowiązkowe, byłoby umieszczenie oznakowania CE w więcej niż jednym miejscu, na przykład oznakowanie opakowania zewnętrznego oraz produktu wewnątrz, co oznaczałoby możliwość sprawdzenia oznakowania bez otwierania opakowania.

Oznakowanie CE umieszcza się w sposób wyraźny, widoczny, czytelny i nieusuwalny. Zabronione jest umieszczanie jakichkolwiek znaków lub napisów, które mogłyby wprowadzić w błąd osoby trzecie co do znaczenia i formy oznakowania CE. Wymóg widoczności oznacza, że oznakowanie CE musi być łatwo dostępne dla organów nadzoru rynku, jak również widoczne dla klientów i użytkowników. Ze względu na czytelność wymagana jest minimalna wysokość oznakowania CE wynosząca 5 mm. Od tego minimalnego wymiaru można odstąpić w przypadku produktów o małej skali. Wymóg nieusuwalności oznacza, że oznakowanie nie może być usunięte z produktu bez pozostawienia śladów zauważalnych w normalnych okolicznościach.

W zależności od stosowanej procedury oceny zgodności, jednostka notyfikowana może być zaangażowana w fazę projektowania (załącznik III), w fazę produkcji (załączniki IV, V, VI, VII, IX) lub w obydwie fazy. Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej musi towarzyszyć oznakowaniu CE tylko wtedy, gdy jednostka ta jest zaangażowana w fazę kontroli produkcji. Należy unikać podawania na urządzeniach informacji wprowadzających w błąd, na przykład numeru jednostki notyfikowanej, jeżeli nie jest to przewidziane w dyrektywie. W związku z tym produkt nie powinien mieć umieszczonego numeru jednostki notyfikowanej, jeżeli należy do kategorii 3 (inne niż weryfikacja jednostkowa), a także niektóre urządzenia kategorii 2 oraz w przypadku każdej dobrowolnej certyfikacji.

Oznakowanie CE i numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej nie muszą być konieczne umieszczane na terytorium UE. Mogą one zostać umieszczone w kraju trzecim, jeśli na przykład produkt został tam wyprodukowany, a jednostka notyfikowana przeprowadziła badania typu produktu lub oceniła system zapewnienia jakości producenta w tym kraju. Oznakowanie CE i numer identyfikacyjny mogą być również umieszczane oddzielnie, o ile oznakowanie CE i numer nadwozia pozostają połączone. W przypadku części składowych należy umieścić jedynie numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej.

Jeżeli urządzenie, które zostało już wprowadzone do obrotu, jest wbudowane w produkt (np. produkt lub zespół połączony - [patrz sekcja § 44](#)), to zintegrowane urządzenie musi być opatrzone oznakowaniem CE oraz, w stosownych przypadkach, numerem identyfikacyjnym jednostki notyfikowanej.

Chociaż uznaje się, że podzespoły mogą posiadać oznakowanie CE, może ono nie być widoczne po skonstruowaniu produktu końcowego. Jest to dopuszczalne, ponieważ informacje te można znaleźć w innym miejscu. Jednakże produkt końcowy musi posiadać pojedynczą etykietę wyraźnie odnoszącą się do jego ostatecznego montażu przed wprowadzeniem go na rynek i/lub oddaniem do użytku. Umieszczając oznakowanie CE na produkcie końcowym, producent lub jego upoważniony przedstawiciel przyjmuje pełną odpowiedzialność za

zgodność produktu końcowego z mającymi zastosowanie zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa zawartymi w dyrektywie 2014/34/UE oraz wszystkimi innymi odpowiednimi przepisami europejskimi.

§ 146 Oznakowanie uzupełniające/specyficzne

Intencją dyrektywy 2014/34/UE jest, aby wzór specjalnego oznakowania zabezpieczenia przeciwwybuchowego ("epsilon-x" lub "sześciokąt")⁴² był zgodny z wzorem określonym w starej dyrektywie 84/47/EWG (patrz strona 231). Po tym oznaczeniu musi następować symbol grupy i kategorii (na urządzeniach zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2014/34/UE kategoria powinna być podana w nawiasie) oraz, w odniesieniu do grupy II, litera "G" (dotycząca atmosfery wybuchowej spowodowanej przez gazy, pary lub mgły) i/lub D (dotycząca atmosfery wybuchowej spowodowanej przez pył).

Instrukcje dla użytkownika powinny szczegółowo wyjaśniać znaczenie oznaczenia umieszczonego na produkcie. Zaleca się jednak stosowanie formatu podanego w poniższych przykładach, jak w **tabelach 6 i 7**, gdzie

".. / .." oznacza, że wyrób posiada dwie różne kategorie, oraz

"" oznacza, że część produktu nie jest zgodna z dyrektywą i nie jest przeznaczona do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.

Ponadto urządzenia zgodne z art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy i oddzielnie wprowadzane na rynek powinny być oznaczone kategorią kontrolowanego urządzenia w nawiasach okrągłych, a takie urządzenia, które zawierają własne potencjalne źródło zapłonu przeznaczone do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej, powinny być oznaczone jako urządzenia zgodnie z załącznikiem II pkt 1.0.5.

Tabela 6: przykłady oznakowania urządzeń

	I	M2	Produkty górnicze, grupa I, kategoria M2
	II	(1) G	Produkty niegórnicze, grupa II, kategoria 1, do stosowania w atmosferze gazu/pary/mgły
	II	(1) D	Produkty niegórnicze, grupa II, kategoria 1, do stosowania w atmosferze pyłów
			System ochronny, do stosowania w atmosferze gazu/pary/mgły/pyłu
	II	(1) G D	Urządzenie zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2014/34/UE w obszarze niebędącym obszarem niebezpiecznym z obwodami i iskrobezpiecznymi kategorii "Ex ia", które można podłączyć np. do urządzeń kategorii 1
	II	2 GD	Urządzenia kategorii 2 do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej zawierającej gazy lub pyły

⁴² Nie należy mylić z oznaczeniem "Ex" dla ochrony przeciwwybuchowej zgodnie z normami (od serii EN 60079), ani ze znakiem ostrzegawczym "Ex" zgodnie z Dyrektywą ATEX "miejsce pracy" 1999/92/EC.

⊕ II	(2)/2 (1)/1 G	Zespół, taki jak system wykrywania gazu z więcej niż jedną głowicą detekcyjną, należący częściowo do kategorii 1, a częściowo do kategorii 2, składający się z urządzenia zabezpieczającego i wyposażenia. Urządzenie zabezpieczające jest przeznaczone do stosowania poza strefą niebezpieczną, a wyposażenie jest przeznaczone do stosowania wewnątrz strefy niebezpiecznej.
⊕ II	2(1) G	Urządzenia kategorii 2 zawierające urządzenie zabezpieczające do urządzeń kategorii 1
⊕ II	2(1) GD	Takie same urządzenia w przestrzeniach zagrożonych wybuchem gazu lub pyłu
⊕ II	(2) G (1) G	Samo urządzenie zabezpieczające, które zapewnia bezpieczeństwo przeciwwybuchowe dla urządzeń kategorii 1 i dla innych urządzeń kategorii 2
⊕ II	3/3 D	Dmuchawa odprowadzająca spaliny poza strefę 22 i przeznaczona do zainstalowania w strefie 22

Tabela 7: przykłady oznakowania urządzeń należących do różnych kategorii

⊕ II	1/2 G	Poziomowskaz zainstalowany w ścianie zbiornika pomiędzy strefą 0 a strefą 1
⊕ II	(2) 3 G	Elektryczne urządzenie magistrali polowej oddziałujące na urządzenia kategorii 2 zainstalowane w strefie 2
⊕ II	2/- G	Wentylator odprowadzający spaliny ze strefy 1, ale instalowany poza przestrzeniami zagrożonymi wybuchem. Dyrektywa nie zawiera przepisów dotyczących oznakowania w przypadku instalacji poza strefami zagrożonymi wybuchem.
⊕ II	2/3 G	Wentylator wyciągowy ze strefy 1, ale przeznaczony do zainstalowania w strefie 2
⊕ II	3/- D	Przenośnik ślimakowy transportujący pył ze strefy 22, ale zainstalowany poza strefą potencjalnego zagrożenia wybuchem. Dyrektywa nie zawiera przepisów dotyczących oznakowania w przypadku instalacji poza strefami zagrożonymi wybuchem.
⊕ II	-/2 D	Dmuchawa nie przenosząca atmosfery wybuchowej, ale instalowana w strefie 21

Uwaga: W powyższych przykładach, gdzie wskazana jest strefa, przyjmuje się "normalną" zgodność między strefą a kategorią zgodnie z [dyrektywą](#) ATEX "miejsce pracy" [1999/92/WE](#), tj.

- kategoria 1 - strefa 0 lub 20
- kategoria 2 - strefa 1 lub 21
- kategoria 3 - strefa 2 lub 22

Wszystkie produkty muszą być oznaczone zarejestrowaną nazwą (lub zarejestrowanym znakiem towarowym) i adresem producenta, oznaczeniem serii lub typu, numerem seryjnym

(jeśli istnieje) oraz rok produkcji. Rok produkcji i numer seryjny mogą występować łącznie lub w postaci zakodowanej w sposób konwencjonalny, w którym to przypadku wyjaśnienie kodu znajduje się w instrukcjach dołączonych do wyrobu.

W przypadku gdy na oznakowaniu podano więcej niż jedną kategorię, do produktu należy dołączyć pisemną informację wyjaśniającą poszczególne kategorie, ich zastosowanie oraz konsekwencje dla zamierzonego użycia.

W przypadku, gdy produkt objęty jest więcej niż jednym aktem prawnym "Nowego Podejścia"/[Nowych ram prawnych](#) (rozporządzenie lub dyrektywa Unii), oznakowanie CE oznacza zgodność z odpowiednimi przepisami wszystkich stosownych dyrektyw. Jednakże w przypadku, gdy jedna lub więcej z tych dyrektyw znajduje się w okresie przejściowym i w konsekwencji pozwala producentowi na wybór rozwiązań, które chce zastosować, oznakowanie CE wskazuje zgodność tylko z tymi dyrektywami, których zastosowanie jest obowiązkowe i innymi, które są tak stosowane. W przypadku tych ostatnich dyrektyw, dane szczegółowe muszą być podane w dokumentach, uwagach lub instrukcjach towarzyszących produktowi lub, gdzie stosowne, na tabliczce znamionowej.

§ 147 *Dodatkowe oznakowanie dla norm*

Ze względu na szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa produktów przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem oraz w celu uniknięcia wszelkich nieporozumień, dyrektywa 2014/34/UE przewiduje dodatkowe oznaczenia (zob. załącznik II 1.0.5.).

Urządzenia, systemy ochronne i komponenty muszą być ponadto oznakowane wszystkimi niezbędnymi informacjami mającymi znaczenie dla bezpiecznego użytkowania. Zgodnie z tym wymogiem normy europejskie dla produktów elektrycznych i nieelektrycznych przeznaczonych do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem przewidują dodatkowe oznakowanie. W celu uzyskania szczegółowych i kompletnych informacji na temat tego oznakowania należy skorzystać z tych norm.

Wymagane jest, aby oznaczenie standardowe nie było stosowane w sposób, który może pozwolić na pomylenie go z oznaczeniem obowiązkowym. Dlatego też w normach zaleca się, aby oznakowanie prawne wynikające z dyrektywy i dodatkowe oznakowanie wymagane przez normy były rozdzielone w celu uniknięcia ewentualnych pomyłek.

Ponadto normy często zalecają, aby oznakowanie dla ochrony przed zagrożeniami gazowymi i przed zagrożeniami pyłowymi było przedstawiane oddzielnie, aby uniknąć pomyłek, podczas gdy dyrektywa zaleca stosowanie jednego prawnego oznakowania, zawierającego litery "GD".

§ 148 *Znakowanie małych produktów*

Zgodnie z ogólnymi wytycznymi dotyczącymi oznakowania CE produktów, uważa się za uzasadnione umieszczenie wszystkich innych oznakowań na opakowaniu i w dokumentach towarzyszących, jeżeli nie jest możliwe umieszczenie ich na produkcie ze względu na jego rozmiar lub charakter. Oznakowanie na produkcie nie może zostać zmniejszone lub przeniesione na opakowanie wyłącznie ze względów estetycznych.

Na bardzo małych produktach, w przypadku których zmniejszenie oznakowania jest nieuniknione, wymagane są jednak następujące informacje:

- Oznakowanie CE (nie dotyczy części składowych),

- oznakowanie ϵx ("epsilon-x", w obrębie "sześciokąta"), oraz
- nazwa lub zarejestrowany znak towarowy producenta.

W miarę możliwości należy również podać przynajmniej uproszczony adres, wystarczający do tego, aby poczta mogła dotrzeć do firmy. Adres internetowy nie jest wystarczający, należy podać adres pocztowy. W niektórych krajach adres identyfikuje się za pomocą niepowtarzalnego kodu pocztowego. Użycie tego kodu pocztowego jest wystarczające w danym kraju.

§ 149 Znakowanie komponentów

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE wyraźnie wymaga oznakowania w załączniku II, klauzula 1.0.5., tylko dla urządzeń i systemów ochronnych. Pytanie, czy komponenty powinny być mimo to oznakowane w celu ułatwienia wdrożenia do dyrektywy, ma szczególne znaczenie praktyczne w przypadkach

- gdy trudno jest rozpoznać różnicę między częściami składowymi ATEX a częściami standardowymi, oraz
- gdy producent, który chciałby wykorzystać daną część, może mieć poważne problemy z przeprowadzeniem oceny ryzyka, jeżeli nie ma informacji o kategorii tej części.

Oprócz kwestii oznakowania, dyrektywa wymaga pisemnego poświadczenia zgodności dla komponentów (*patrz sekcja [§ 46](#)*). Powinno ono zawierać wszystkie niezbędne informacje określające charakterystykę. Zwykle polega to na przypisaniu komponentowi klasyfikacji przeciwwybuchowej zgodnie z odpowiednimi normami zharmonizowanymi, co wygląda jak oznakowanie (np. Ex II 1/2 G cb Tx lub Ex II 1 G c Tx).

W przypadku komponentów posiadających własne potencjalne źródło zapłonu lub wyraźnie skorelowanych (w odniesieniu do właściwości komponentu) z urządzeniami o danej kategorii, uznano, że bez określenia grupy i kategorii nie można przeprowadzić niezbędnej procedury zgodności urządzeń, do których komponent zostanie włączony.

W niektórych przypadkach procedura zgodności może być przeprowadzona tylko wtedy, gdy zdefiniowane jest urządzenie, do którego zostanie wbudowany dany komponent, i gdy to wbudowanie jest przedmiotem procedury zgodności.

Dlatego zaleca się znakowanie komponentów, o ile mogą one być oceniane w odniesieniu do określonej kategorii i grupy urządzeń, wskazując tę kategorię i grupę w oznakowaniu.

Należy zauważyć, że w większości przypadków komponent nie będzie oznaczany klasą temperaturową, ponieważ sam w sobie nie jest źródłem ciepła lub jego temperatura może być określona dopiero po zamontowaniu w urządzeniu końcowym.

Ponadto zaleca się znakowanie komponentów do autonomicznych systemów ochronnych, które można ocenić w odniesieniu do charakterystycznych właściwości tych ostatnich, w zakresie, w jakim jest to uzasadnione, wskazując te właściwości w oznakowaniu.

W każdym przypadku, zgodnie z Dyrektywą 2014/34/UE, komponenty ATEX nie powinny być opatrzone oznakowaniem CE; komponenty mogą być oznakowane ϵ znakiem szczególnym ochrony przeciwwybuchowej, zarówno jako oznakowanie zgodności, jak i oznakowanie identyfikacyjne.

Oznakowanie części składowych numerem jednostki notyfikowanej

Dyskutowano, czy komponenty podlegające wymaganej przez dyrektywę ocenie NB powinny być oznaczane numerem identyfikacyjnym jednostki notyfikowanej.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywa ATEX 2014/34/UE ma zastosowanie do urządzeń, systemów ochronnych, urządzeń zabezpieczających i urządzeń ochronnych oraz do części składowych, pod ogólnym określeniem "wyroby". W związku z tym przepisy dyrektywy, które mają zastosowanie do "produktów", mają również zastosowanie do komponentów, o ile nie określono inaczej.

Brzmienie art. 13 ust. 3 potwierdza, że intencją prawodawcy było traktowanie części składowych jako produktów w ogólności, z wyjątkiem tych szczególnych przypadków, w których określono wyraźne wyjątki. Dotyczy to wyłącznie oznakowania CE (niedozwolone) oraz nazwy dokumentu, za pomocą którego deklaruje się zgodność (atestacja zgodności zamiast deklaracji zgodności UE).

Wymóg dotyczący oznakowania numerem identyfikacyjnym jednostki notyfikowanej został omówiony w art. 16 ust. 3 dyrektywy, który stanowi, że w przypadku gdy jednostka jest zaangażowana w fazę kontroli produkcji, numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej musi być umieszczony po oznakowaniu CE. Z brzmienia przywołanego artykułu jasno wynika, że oznakowanie CE i oznakowanie numerem identyfikacyjnym jednostki notyfikowanej to dwa odrębne wymogi.

Jest zatem oczywiste, że:

- numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej umieszcza się na komponentach, np. gdy wymagają tego procedury oceny zgodności wymagane w załącznikach VI lub IX;
- mimo że wymóg oznakowania CE nie ma zastosowania do części składowych ze względu na szczególne przepisy art. 13 ust. 3, to w przypadku braku wyraźnego przepisu stanowiącego inaczej, art. 38 ust. 1 lit. d) stosuje się również do części składowych;
- Państwa członkowskie podejmują na podstawie art. 38 ust. 1 lit. d) działania przeciwko niezgodnym z wymogami częściom składowym w taki sam sposób, jak przeciwko niezgodnym z wymogami urządzeniom lub systemom ochronnym;
- Jeżeli jednostki notyfikowane są zaangażowane w fazę kontroli produkcji komponentów, na komponencie tym należy również umieścić numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, zgodnie z wymogami art. 16 ust. 3, ale oczywiście bez oznakowania CE.

§ 150 *Oznakowanie wyrobów połączonych (zespołów)*

Oznakowanie wyrobów połączonych (zespołów) jest identyczne jak oznakowanie urządzeń, w szczególności urządzeń należących do różnych kategorii. Zespół może składać się z dużej liczby ocenionych i zgodnych elementów (urządzeń, systemów ochronnych, urządzeń zabezpieczających) posiadających własne specyficzne oznakowanie, potencjalnie różnych kategorii. W takich przypadkach przedstawianie wszystkich tych indywidualnych oznakowań w oznakowaniu kompletnego zespołu nie byłoby przydatne. Niemniej jednak oznakowanie zespołu musi zawierać wszystkie istotne informacje wymagane w załączniku II pkt 1.0.5 do dyrektywy 2014/34/UE, niezbędne dla zamierzonego zastosowania zespołu jako całości. Oznakowanie należy umieścić w taki sposób - np. na zewnętrznej obudowie zespołu - aby nie było wątpliwości, że przedstawia ono właściwości całego zespołu, a nie tylko jednej części.

Zespoły mogą składać się z części należących do różnych kategorii i być przeznaczone do przestrzeni zagrożonych wybuchem o różnych właściwościach fizycznych. Oznakowanie zespołu jako całości z podaniem grupy, kategorii i dodatkowych informacji istotnych dla bezpiecznego użytkowania zespołu (klasa temperaturowa itp.) może podlegać jednemu z dwóch poniższych scenariuszy:

Przypadek 1: Zespół jako całość jest przeznaczony do użytku w jednej potencjalnie wybuchowej atmosferze jednej określonej strefy

Jeżeli poszczególne części zespołu są oznaczone dla przestrzeni zagrożonych wybuchem o różnych charakterystykach, część o najniższym poziomie bezpieczeństwa definiuje oznakowanie całego zespołu. Oznacza to, że kategoria, klasa temperaturowa, grupa wybuchowa itp. o najniższych wymaganiach dla urządzenia musi być użyta do oznakowania całego zespołu.

Przypadek 2: Części zespołu są przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem o różnych właściwościach fizycznych i/lub różnych strefach

Jeżeli jest to istotne dla tego zamierzonego zastosowania, oznakowanie zespołu powinno zawierać wszystkie grupy, kategorie i dodatkowe oznakowania (klasa temperaturowa itp.) niezbędne dla zamierzonej atmosfery. W takim przypadku instrukcje użytkowania, instalacji itp. będą wskazywać różne atmosfery/strefy przeznaczone (i/lub zapewnione przez środki konstrukcyjne) w lub wokół różnych części urządzenia.

Przykłady (w tych przykładach podano jedynie kategorie i dodatkowe oznaczenia istotne dla bezpiecznego użytkowania):

Dla przypadku 1:

- Zespół składający się z części oznaczonych symbolem T3 i innych części oznaczonych symbolem T6 powinien być oznaczony symbolem T3, aby wskazać, że jest on, jako całość, przeznaczony do stosowania w atmosferze T3.
- Zespół pompowy składający się z pompy cieczy (ciecz niepalna) i napędzającego ją silnika elektrycznego. Pompa jest oznaczona II 2 G T6, a silnik II 2 G IIB T4. Cały zespół powinien być oznaczony II 2 G IIB T4, ponieważ silnik jest częścią spełniającą niższe wymagania.
- Podobny zespół pompowy z pompą tłoczącą gorącą cieczą (niepalną). Pompa jest oznaczona II 2 G T3, a silnik II 2 G IIB T4. W tym przypadku zespół powinien być oznaczony II 2 G IIB T3.

Dla przypadku 2:

- Wentylator transportujący sporadycznie atmosferę wybuchową IIA T3 (strefa 1) w normalnym trybie pracy, wentylator wyposażony w silnik elektryczny i niektóre urządzenia sterujące umieszczony w strefie 2, wentylator odpowiednio oznaczony II 2/3 G IIA T3. Silnik jest oznaczony II 3 G T3, a iskrobezpieczne urządzenie sterujące II 2 G IIC T6. Ponieważ iskrobezpieczne urządzenie sterujące jest umieszczone w tej samej atmosferze co silnik, część spełniająca niższe wymagania (w tym przypadku silnik) jest elementem decydującym. W związku z tym oznaczenie całego zespołu wynosi II 2/3 G IIA T3.
- Podobny zespół wentylatora, ale z silnikiem umieszczonym poza strefą niebezpieczną. Oznaczenie całego zespołu to II 2/3/- G IIA T3.

(a) Do wszystkich urządzeń i systemów ochronnych muszą być dołączone instrukcje, zawierające co najmniej następujące dane:

- podsumowanie informacji, którymi oznaczone jest urządzenie lub system ochronny, z wyjątkiem numeru partii lub serii (zob. pkt 1.0.5), wraz z wszelkimi odpowiednimi informacjami dodatkowymi ułatwiającymi konserwację (np. adres osoby dokonującej naprawy itp.);
- instrukcje dotyczące bezpiecznego:
 - oddania do użytku,
 - użytkowania,
 - montażu i demontażu,
 - konserwacji (serwisowanie i naprawy awaryjne),
 - instalowania,
 - regulowania;
- w razie potrzeby, wskazanie obszarów niebezpiecznych przed urządzeniami nadmiarowymi ciśnieniowymi;
- w miarę potrzeb, instrukcje szkoleniowe;
- szczegóły pozwalające na podjęcie ponad wszelką wątpliwość decyzji, czy dany element wyposażenia należący do określonej kategorii lub system ochronny może być bezpiecznie użytkowany na przewidzianym obszarze w przewidywanych warunkach pracy;
- parametry elektryczne i ciśnieniowe, maksymalne temperatury powierzchni i inne wartości graniczne;
- w razie potrzeby specjalne warunki użytkowania, w tym dane szczegółowe dotyczące możliwego niewłaściwego użytkowania, które, jak wykazało doświadczenie, może mieć miejsce;
- w razie potrzeby zasadnicze charakterystyki narzędzi, które mogą być zamontowane do urządzenia lub systemu ochronnego.

(b) Instrukcje muszą zawierać rysunki i schematy niezbędne do uruchomienia, konserwacji, kontroli, sprawdzenia prawidłowości działania oraz, w miarę potrzeb, naprawy urządzenia lub systemu ochronnego, wraz ze wszystkimi użytecznymi wskazówkami, w szczególności dotyczącymi bezpieczeństwa.

(c) Literatura opisująca urządzenie lub system ochronny nie może być sprzeczna z instrukcjami dotyczącymi aspektów bezpieczeństwa.

§ 151 Instrukcje

Dyrektywa ATEX 2014/34/EU nakazuje, aby do urządzeń i systemów ochronnych dołączone były instrukcje, obejmujące szeroki zakres treści. Producent dostarcza

użytkownikowi pisemne instrukcje, które zawierają informacje niezbędne do bezpiecznego użytkowania, naprawy, konserwacji i/lub remontu danego urządzenia itp. Producent nie musi dostarczać pełnej dokumentacji technicznej.

EHSR 1.0.6 nie określa formy instrukcji. Ogólnie przyjmuje się, że wszystkie instrukcje dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy muszą być dostarczane w formie papierowej, ponieważ nie można zakładać, że użytkownik ma dostęp do środków umożliwiających odczytanie instrukcji dostarczonych w formie elektronicznej lub udostępnionych na stronie internetowej. Jest to szczególnie istotne w przypadku instrukcji, które mogą wymagać przeczytania w czasie pracy instalacji, w obecności potencjalnie wybuchowej atmosfery. Często jednak przydatne jest, aby instrukcje były dostępne zarówno w formie elektronicznej i w Internecie, jak i w formie papierowej, ponieważ umożliwia to użytkownikowi pobranie pliku elektronicznego, jeśli sobie tego życzy, oraz odzyskanie instrukcji w przypadku zagubienia egzemplarza papierowego. Praktyka ta ułatwia również aktualizację instrukcji w razie potrzeby.

Użytkownik bierze pod uwagę instrukcje wydane przez producenta w celu przeprowadzenia naprawy, konserwacji i/lub remontu na podstawie wymogów obowiązujących dyrektyw UE (*takich jak [2009/104/WE](#) - Używanie sprzętu roboczego przez pracowników w miejscu pracy i [1999/92/WE](#) - Ochrona pracowników potencjalnie zagrożonych atmosferą wybuchową*) oraz odpowiednich szczegółowych przepisów krajowych, które regulują naprawę, konserwację i remont używanego sprzętu. Instrukcje muszą zawierać rysunki i schematy niezbędne do naprawy urządzenia. Można również wykorzystać obowiązujące i technicznie przyjęte normy, na przykład EN 60079-19 "Atmosfery wybuchowe - naprawa, przegląd i regeneracja urządzeń", która przewiduje identyfikację urządzeń, które zostały naprawione zgodnie z informacjami producenta, oddzielnie od urządzeń, które zostały naprawione "zgodnie z normą", tj. "najlepszym przypuszczeniem" osoby naprawiającej, przy zastosowaniu normy certyfikacji mającej zastosowanie do urządzenia, ale bez dostępu do instrukcji producenta.

Jednakże, w razie potrzeby, producent może zawrzeć w swojej dokumentacji oświadczenie, że określone naprawy, konserwacja i/lub przeglądy sprzętu powinny być przeprowadzane wyłącznie przez samego producenta lub przez warsztat przez niego wykwalifikowany lub autoryzowany.

W odniesieniu do zespołów, dla bezpiecznej instalacji, eksploatacji i konserwacji zmontowanego urządzenia ważne jest, aby wszystkie istotne informacje zostały przekazane użytkownikowi końcowemu. Producent zmontowanego urządzenia powinien to uczynić, umieszczając wszystkie związane z tym informacje w pakiecie dostarczonym użytkownikowi końcowemu.

W odniesieniu do instrukcji dla podzespołów, *patrz rozdział [§ 46](#).*

1.1. *Dobór materiałów*

1.1.1. *Materiały użyte do budowy urządzeń i systemów ochronnych nie mogą wywoływać wybuchu, biorąc pod uwagę przewidywalne obciążenia eksploatacyjne.*

1.1.2. *W granicach warunków eksploatacyjnych określonych przez producenta, nie może dojść do reakcji między użytymi materiałami a składnikami atmosfery potencjalnie wybuchowej, która mogłaby osłabić ochronę przeciwwybuchową.*

- 1.1.3. Materiały muszą być tak dobrane, aby przewidywalne zmiany ich właściwości i ich kompatybilność w połączeniu z innymi materiałami nie prowadziły do zmniejszenia zapewnianej ochrony; w szczególności należy wziąć pod uwagę odporność materiału na korozję i zużycie, przewodność elektryczną, wytrzymałość mechaniczną, odporność na starzenie się i wpływ zmian temperatury.

§ 152 Dobór materiałów

Wytyczne dotyczące doboru materiałów do budowy urządzeń i systemów ochronnych ATEX są zwykle podane w europejskich normach zharmonizowanych, na przykład w odniesieniu do:

- unikania ryzyka zapłonu elektrostatycznego,
- reakcji termitowych z aluminium, magnezem, tytanem i cyrkonem,
- odporności na światło,
- odporności na degradację termiczną,
- unikania stosowania miedzi w połączeniu z acetylenem itp.

1.2. Projektowanie i budowa

1.2.1. Urządzenia i systemy ochronne muszą być zaprojektowane i skonstruowane z należyтым uwzględnieniem wiedzy technicznej dotyczącej ochrony przeciwybuchowej, tak aby mogły być bezpiecznie eksploatowane przez cały przewidywalny okres ich użytkowania.

1.2.2. Części składowe, które mają być włączone do urządzeń i systemów ochronnych lub użyte jako ich zamienniki, muszą być tak zaprojektowane i skonstruowane, aby działały bezpiecznie zgodnie z ich przeznaczeniem w zakresie ochrony

§ 153 Projektowanie i budowa

Przyjmuje się, że aktualny stan wiedzy technicznej jest podany przy zastosowaniu odpowiednich europejskich norm zharmonizowanych.

1.2.3. Konstrukcje zamknięte i zapobieganie wyciekom

Urządzenia, które mogą uwalniać palne gazy lub pyły, muszą w miarę możliwości posiadać wyłącznie konstrukcje zamknięte.

Jeżeli urządzenie zawiera otwory lub połączenia nieszczelne, muszą one być w miarę możliwości zaprojektowane w taki sposób, aby uwalniające się gazy lub pyły nie mogły spowodować powstania atmosfery wybuchowej poza urządzeniem.

Miejsca, w których materiały są wprowadzane lub pobierane, muszą być w miarę możliwości zaprojektowane i wyposażone w taki sposób, aby ograniczyć uwalnianie się materiałów łatwopalnych podczas napełniania lub opróżniania.

§ 154 Konstrukcje zamknięte i zapobieganie wyciekom

Chociaż idealnym rozwiązaniem jest zapobieganie wyciekom, istnieją pewne sytuacje, na przykład w odniesieniu do gazowania akumulatora podczas ładowania, w których bezpieczniej jest bezpiecznie odpowietrzyć powstałe zagrożenie niż je ograniczać.

1.2.4. Osady pyłu

Urządzenia i systemy ochronne, które mają być używane w miejscach narażonych na działanie pyłu, muszą być tak skonstruowane, aby osad pyłu na ich powierzchniach nie powodował zapłonu.

Ogólnie rzecz biorąc, w miarę możliwości należy ograniczyć osadzanie się pyłu. Sprzęt i systemy ochronne muszą być łatwe do czyszczenia.

Temperatury powierzchni części sprzętu należy utrzymywać znacznie poniżej temperatury żarzenia się pyłu złożowego.

Należy wziąć pod uwagę grubość warstwy pyłu i w razie potrzeby ograniczyć jego temperaturę, aby nie dopuścić do nagrzewania.

§ 155 Osady pyłowe

Odpowiednie europejskie normy zharmonizowane zapewniające ochronę przed zapłonem wybuchowej atmosfery pyłowej uwzględniają również istotne kwestie związane z zapłonem warstw pyłowych.

1.2.5. Dodatkowe środki ochrony

Urządzenia i systemy ochronne, które mogą być narażone na pewne rodzaje naprężeń zewnętrznych, muszą być wyposażone, w razie potrzeby, w dodatkowe środki ochrony.

Urządzenia muszą wytrzymać odpowiednie naprężenia, bez negatywnego wpływu na ochronę przeciwwybuchową.

§ 156 Dodatkowe środki ochrony

Dodatkowe środki ochrony dla produktów ATEX są wymagane w przypadku narażenia na "pewne rodzaje naprężeń zewnętrznych", zasadniczo różniące się (i bardziej dotkliwie) od ogólnych naprężeń zewnętrznych, zgodnie z przewidywalnymi warunkami użytkowania i działania. W każdym przypadku, urządzenia ATEX muszą być w stanie wytrzymać odpowiednie naprężenia bez negatywnego wpływu na wymaganą ochronę przeciwwybuchową.

1.2.6. Bezpieczne otwieranie

Jeżeli urządzenia i systemy ochronne znajdują się w obudowie lub zamkniętym pojemniku stanowiącym część ochrony przeciwwybuchowej, otwarcie takiej obudowy lub pojemnika musi być możliwe tylko przy użyciu specjalnego narzędzia lub przy zastosowaniu odpowiednich środków ochronnych.

§ 157 **Bezpieczne otwieranie**

Odpowiednie europejskie normy zharmonizowane zawierają wytyczne dotyczące stosowania elementów złącznych i narzędzi, które mogą być używane do ich otwierania, jak również stosowania blokad jako alternatywy.

Nawet jeśli obecnie istnieją tylko "specjalne elementy złączne", trzy historyczne poziomy "bezpiecznego otwierania" nie są wykluczone przez niniejsze zasadnicze wymaganie w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa 1.2.6 i nie jest intencją dyrektywy 2014/34/UE wymaganie poziomu bezpieczeństwa wyższego niż wymagany przez serię norm EN 60079 dla równoważnej strefy ryzyka.

Poziom 1, stosowanie "narzędzi specjalnych", np. na elementach złącznych z sześciokątnymi łbami gniazdowymi, może być nadal stosowane zgodnie z opisem zawartym w rozporządzeniu EHSR 1.2.6.

Poziom 2, użycie elementów złącznych, które wymagają jakiejś formy narzędzia do otwarcia drzwi, np. zwykłego śrubokrętu, klucza nastawnego lub klucza, jest dozwolone w ramach EHSR 1.2.6, gdzie dodatkowym "odpowiednim środkiem ochronnym" byłaby obecność etykiety ostrzegawczej wymagającej od operatora "Przed otwarciem odłączyć napięcie" lub podobnego tekstu.

Uwaga: Aby zakwalifikować się do Poziomu 2, zapięcie uruchamiane "kluczem" (jeśli jest stosowane) powinno być stosowane w połączeniu z mechanizmem zamka, który automatycznie blokuje drzwi w pozycji zamkniętej, gdy drzwi są zamknięte. Zastosowanie zamka, który wymaga użycia klucza do zablokowania go w pozycji zamkniętej nie jest dozwolone dla Poziomu 2, ponieważ operator może zdecydować się nie blokować drzwi ponownie, gdy drzwi są zamknięte, a dodatkowa wymagana ochrona nie jest już zapewniona.

Poziom 3, zastosowanie zamka drzwiowego, który umożliwiłby operatorowi otwarcie drzwi obudowy bez użycia jakichkolwiek narzędzi, tj. "gołymi rękami", również nie jest zabronione przez EHSR 1.2.6. Jednakże ze względu na zwiększone ryzyko osobiste i zagrożenie wybuchem należy zastosować dodatkowe środki, np. zastosować blokadę elektryczną lub mechaniczną w celu automatycznego odłączenia napięcia wewnątrz obudowy, jak również umieścić w widocznym miejscu etykietę ostrzegawczą zastosowaną na poziomie 2 powyżej.

1.2.7. **Ochrona przed innymi zagrożeniami**

Urządzenia i systemy ochronne muszą być tak zaprojektowane i wykonane, aby:

- (a) unikać obrażeń fizycznych lub innych szkód, które mogłyby być spowodowane przez bezpośredni lub pośredni kontakt;
- (b) zapewnić, aby nie powstawały temperatury powierzchni dostępnych części lub promieniowanie, które mogłyby spowodować zagrożenie;
- (c) wyeliminować zagrożenia nieelektryczne, które zostały ujawnione w wyniku doświadczenia;
- (d) zapewnić, aby przewidywalne warunki przeciążenia nie powodowały sytuacji niebezpiecznych.
- (e) Jeżeli w przypadku urządzeń i systemów ochronnych zagrożenia, o których mowa w niniejszym punkcie, są całkowicie lub częściowo objęte innymi przepisami unijnymi, niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania lub przestaje się stosować w przypadku takich urządzeń i systemów ochronnych oraz takich zagrożeń po zastosowaniu tych szczególnych przepisów unijnych.

§ 158 **Ochrona przed innymi zagrożeniami**

Wśród innych zagrożeń szczególnie istotne są te, które związane są z [dyrektywą niskonapięciową 2014/35/UE](#) (LVD).

Na temat relacji między dyrektywą ATEX 2014/34/UE a innymi przepisami unijnymi zob. sekcje [§§ 231-240](#).

1.2.8. Przeciążenie urządzeń

Niebezpiecznemu przeciążeniu urządzeń należy zapobiegać na etapie projektowania za pomocą zintegrowanych urządzeń pomiarowych, regulacyjnych i kontrolnych, takich jak wyłączniki nadprądowe, ograniczniki temperatury, presostaty różnicowe, przepływomierze, przekaźniki czasowe, monitory nadmiernej prędkości i/lub podobne rodzaje urządzeń monitorujących.

§ 159 **Przeciążenie urządzeń**

Odpowiednie europejskie normy zharmonizowane zawierają wskazówki w wielu przypadkach, ale nie mogą obejmować wszystkich możliwości.

1.2.9. Ognioodporne systemy obudów

Jeżeli w obudowie umieszczone są części, które mogą spowodować zapłon atmosfery wybuchowej, należy podjąć środki w celu zapewnienia, że obudowa wytrzyma ciśnienie powstałe podczas wewnętrznego wybuchu mieszaniny wybuchowej i zapobiegnie przeniesieniu wybuchu do atmosfery wybuchowej otaczającej obudowę.

§ 160 **Ognioodporne systemy obudów**

Istnieją dwie specjalne europejskie normy zharmonizowane mające zastosowanie do systemów obudów ognioszczelnych: EN 13463-3 Urządzenia nieelektryczne do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem - Część 3: Ochrona za pomocą osłony ognioszczelnej "d" i EN 60079-1 Atmosfery wybuchowe - Część 1: Urządzenia przeciwwybuchowe w osłonie ognioszczelnej "d".

1.3. Potencjalne źródła zapłonu

§ 161 **Potencjalne źródła zapłonu**

W pkt 1.3 wyszczególniono potencjalne źródła zapłonu, które muszą być uwzględnione w urządzeniach ATEX, zgodnie z ich definicją w art. 2 ust. 1.

1.3.1. Zagrożenia wynikające z różnych źródeł zapłonu

Potencjalne źródła zapłonu, takie jak iskry, płomienie, łuki elektryczne, wysokie temperatury powierzchni, energia akustyczna, promieniowanie optyczne, fale elektromagnetyczne i inne źródła zapłonu nie mogą wystąpić.

§ 162 *Zagrożenia wynikające z różnych źródeł zapłonu*

Te źródła zapłonu są w zarysie omówione w europejskiej normie zharmonizowanej EN 1127-1 Atmosfery wybuchowe - Zapobieganie wybuchowi i ochrona przed wybuchem - Część 1: *Pojęcia podstawowe i metodologia*. W przypadku urządzeń przeznaczonych do stosowania w podziemnych częściach kopalń, dalsze informacje można znaleźć w europejskiej normie zharmonizowanej EN 1127-2 Atmosfery wybuchowe - Zapobieganie wybuchowi i ochrona przed wybuchem - Część 2: *Pojęcia podstawowe i metodologia dla górnictwa*.

1.3.2. *Zagrożenia wynikające z elektryczności statycznej*

Należy zapobiegać powstawaniu ładunków elektrostatycznych mogących powodować niebezpieczne wyładowania, stosując odpowiednie środki.

§ 163 *Zagrożenia wynikające z elektryczności statycznej*

Wyładowania elektrostatyczne, jako źródło zapłonu, są często kontrolowane przez projekt instalacji, a nie przez urządzenia, i wchodzą w zakres [dyrektywy 1999/92/WE](#) ATEX "miejsce pracy", popartej normami zawierającymi odpowiednie szczegółowe informacje.

Konstrukcja sprzętu może jednak pomóc w ograniczeniu takiego ryzyka, a odpowiednie wymagania są wyszczególnione w europejskich normach zharmonizowanych.

W przypadku gdy sprzęt jest poza zakresem dyrektywy 2014/34/UE, potencjalne wyładowania statyczne podczas użytkowania nie powodują objęcia go tym zakresem.

1.3.3. *Zagrożenia związane z prądami błędzącymi i upływowymi*

Należy zapobiegać prądom elektrycznym błędzącym i upływowym w przewodzących częściach urządzeń, które mogłyby skutkować na przykład wystąpieniem niebezpiecznej korozji, przegrzaniem powierzchni lub iskrami zdolnymi do wywołania zapłonu.

§ 164 *Zagrożenia związane z prądami błędzącymi i upływowymi*

Prądy elektryczne błędzące mogą płynąć, na przykład w zewnętrznej ramie i obudowie dużego silnika elektrycznego, w wyniku tego, że strumienie magnetyczne nie są ograniczone do rdzenia magnetycznego stojana i wirnika. W pewnych okolicznościach prądy takie mogą stać się źródłem zapłonu. Szczegółowe wymagania w tym zakresie zawarte są w odpowiednich europejskich normach zharmonizowanych.

Innymi przykładami prądów elektrycznych błędzących są prądy pochodzące z obwodów galwanicznej ochrony antykorozyjnej.

1.3.4. Zagrożenia wynikające z przegrzania

Na etapie projektowania należy w miarę możliwości zapobiegać przegrzaniu spowodowanemu tarciami lub uderzeniami występującymi na przykład między materiałami i częściami stykającymi się ze sobą podczas obrotu lub w wyniku wniknięcia ciał obcych.

§ 165 **Zagrożenia wynikające z przegrzania**

Odpowiednie europejskie normy zharmonizowane zawierają wytyczne dotyczące tego rodzaju zagrożeń.

1.3.5. Zagrożenia związane z operacjami wyrównywania ciśnienia

Urządzenia i systemy ochronne muszą być tak zaprojektowane lub wyposażone w zintegrowane urządzenia pomiarowe, kontrolne i regulacyjne, aby powstające w nich wyrównania ciśnienia nie powodowały fal uderzeniowych lub kompresji, które mogą spowodować zapłon.

§ 166 **Zagrożenia związane z operacjami wyrównywania ciśnienia**

Ten zasadniczy wymóg w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ma na celu zapobieganie sytuacjom, w których produkty ATEX mogą powodować niekorzystne skutki, takie jak zapłon, podczas przeprowadzania operacji wyrównywania ciśnienia.

1.4 *Zagrożenia wynikające z oddziaływań zewnętrznych*

1.4.1. Urządzenia i systemy ochronne muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby były w stanie w pełni bezpiecznie wykonywać swoje zamierzone funkcje, nawet w zmieniających się warunkach środowiskowych oraz w obecności obcych napięć, wilgotności, wibracji, zanieczyszczeń i innych efektów zewnętrznych, z uwzględnieniem limitów warunków pracy ustalonych przez producenta.

1.4.2. Stosowane części wyposażenia muszą być odpowiednie do zamierzonych obciążeń mechanicznych i termicznych oraz odporne na działanie istniejących lub przewidywanych substancji agresywnych.

§ 167 **Zagrożenia wynikające z oddziaływań zewnętrznych**

Dokument instrukcyjny producenta powinien jasno określać, jakie potencjalne skutki zewnętrzne zostały uwzględnione.

1.5 *Wymagania dotyczące urządzeń związanych z bezpieczeństwem*

1.5.1. Urządzenia zabezpieczające muszą funkcjonować niezależnie od wszelkich urządzeń pomiarowych i/lub sterujących wymaganych do działania.

W miarę możliwości awaria urządzenia zabezpieczającego musi być wykrywana wystarczająco szybko za pomocą odpowiednich środków technicznych, aby zapewnić, że prawdopodobieństwo wystąpienia niebezpiecznych sytuacji jest bardzo małe.

Zasadę bezpieczeństwa w razie uszkodzenia należy stosować ogólnie.

Wyłączniki bezpieczeństwa muszą zasadniczo bezpośrednio uruchamiać odpowiednie urządzenia sterujące bez pośrednich poleceń programowych.

152. W przypadku awarii urządzenia zabezpieczającego należy w miarę możliwości zabezpieczyć urządzenia i/lub systemy ochronne.

153. Sterowniki zatrzymania awaryjnego urządzeń zabezpieczających muszą być w miarę możliwości wyposażone w blokady ponownego rozruchu. Nowe polecenie rozruchu może mieć wpływ na normalną pracę tylko po celowym zresetowaniu blokad ponownego rozruchu.

§ 168 Wymagania dotyczące urządzeń związanych z bezpieczeństwem

Należy zauważyć, że tekst klauzuli 1.5 został napisany przed powstaniem norm serii EN 61508 (i jej pochodnych), które znacznie rozszerzają "zasadę bezpieczeństwa w razie awarii". Europejska norma zharmonizowana EN 50495 interpretuje wymagania EN 61508 w kontekście klauzuli 1.5 EHSRs z 2014/34/EU.

Urządzenia bezpieczeństwa ATEX i urządzenia sterujące dla funkcji niezwiązanych z ATEX powinny działać niezależnie od siebie. Dlatego urządzenie sterujące i urządzenie bezpieczeństwa nie mogą być zintegrowane w jednym urządzeniu, ale mogą być zamontowane we wspólnej obudowie.

Dyrektywa określa konkretną liczbę usterek (w zależności od kategorii - [patrz rozdział § 176](#)), które muszą być brane pod uwagę przy ocenie systemów ochrony. Zasada "bezpieczeństwa w przypadku awarii" oznacza, że systemy bezpieczeństwa powinny działać niezawodnie nawet w przypadku tych awarii, a urządzenia i/lub systemy ochronne powinny być zabezpieczone w celu zmniejszenia ryzyka zapłonu do wymaganego poziomu.

Patrz również rozdział [§ 36](#) dotyczący urządzeń zabezpieczających, sterujących i regulacyjnych określonych w art. 1 ust. 1 lit. B).

1.5.4. Urządzenia sterujące i wyświetlające

W przypadku stosowania urządzeń sterujących i wyświetlających, muszą one być zaprojektowane zgodnie z zasadami ergonomii, w celu osiągnięcia możliwie najwyższego poziomu bezpieczeństwa pracy w odniesieniu do ryzyka wybuchu.

§ 169 Urządzenia sterujące i wyświetlające

Ogólnie rzecz biorąc, zasady ergonomii są traktowane jako część integracji bezpieczeństwa lub "bezpieczeństwa przez projektowanie" dla urządzeń, które mają być obsługiwane przez użytkowników w określonych warunkach pracy. Przykład zaawansowanego zastosowania zasad ergonomii w ramach integracji bezpieczeństwa można znaleźć w dyrektywie maszynowej, załącznik I, 1.1.6.

Dyrektywa ATEX 2014/34/UE zawiera wyraźne odniesienie do ergonomicznego projektowania w tym zasadniczym wymogu dotyczącym zdrowia i bezpieczeństwa 1.5.4. w odniesieniu do jednostek sterujących i wyświetlaczy. Muszą one uwzględniać te aspekty w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji powiązanych urządzeń.

1.5.5. Wymagania w odniesieniu do urządzeń z funkcją pomiarową dla ochrony przeciwwybuchowej

W zakresie, w jakim odnoszą się one do urządzeń stosowanych w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, urządzenia z funkcją pomiarową muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby mogły sprostać przewidywalnym wymaganiom eksploatacyjnym i specjalnym warunkom użytkowania.

1.5.6. Tam, gdzie jest to konieczne, musi istnieć możliwość sprawdzenia dokładności odczytu i zdolności użytkowej urządzeń z funkcją pomiarową.

1.5.7. Konstrukcja urządzeń z funkcją pomiarową musi uwzględniać współczynnik bezpieczeństwa, który zapewnia, że próg alarmowy leży wystarczająco daleko poza granicami wybuchowości i/lub zapłonu rejestrowanych atmosfer, biorąc pod uwagę w szczególności warunki pracy instalacji i możliwe odchylenia w systemie pomiarowym.

§ 170 Wymagania w odniesieniu do urządzeń z funkcją pomiarową dla ochrony przeciwwybuchowej

Z treści tych paragrafów wynika, że urządzenie pomiarowe odnosi się do pomiaru odpowiednich parametrów, np. stężenia gazu, temperatury powierzchni, poziomu napełnienia itp. Istnieje szereg europejskich norm zharmonizowanych, które zawierają wytyczne dotyczące działania sprzętu do wykrywania gazu i urządzeń zabezpieczających.

1.5.8. Zagrożenia wynikające z oprogramowania

Przy projektowaniu urządzeń, systemów ochronnych i urządzeń zabezpieczających sterowanych oprogramowaniem należy szczególnie uwzględnić zagrożenia wynikające z błędów w programie.

§ 171 Zagrożenia wynikające z oprogramowania

Należy odnieść się do różnych implementacji normy EN 61508-3 *Bezpieczeństwo funkcjonalne elektrycznych/elektronicznych/programowalnych elektronicznych systemów bezpieczeństwa - Część 3: Wymagania dotyczące oprogramowania*, która w szczególności dotyczy aplikacji oprogramowania w programowalnych systemach związanych z bezpieczeństwem. Europejska norma zharmonizowana EN 50495 *Urządzenia zabezpieczające wymagane dla bezpiecznego funkcjonowania urządzeń w odniesieniu do zagrożeń wybuchowych* odnosi się bezpośrednio do EN 61508-3 w zakresie oprogramowania.

1.6. Integracja wymagań bezpieczeństwa

1.6.1. Musi istnieć możliwość ręcznego wyłączenia urządzeń i systemów ochronnych włączonych w procesy automatyczne, które odbiegają od zamierzonych warunków pracy, pod warunkiem, że nie zagraża to bezpieczeństwu.

1.6.2. Po uruchomieniu systemu wyłączenia awaryjnego nagromadzona energia musi zostać rozproszona jak najszybciej i jak najbezpieczniej lub odizolowana tak, aby nie stanowiła już zagrożenia.

Nie dotyczy to energii magazynowanej elektrochemicznie.

§ 172 *Integracja wymagań bezpieczeństwa odnoszących się do*

Należy uwzględnić rozwiązania umożliwiające kontrolowane wyłączenie systemu, jeżeli jest to konieczne w celu uniknięcia tworzenia dodatkowych zagrożeń.

1.6.3. *Zagrożenia wynikające z awarii zasilania*

W przypadku gdy urządzenia i systemy ochronne mogą powodować rozprzestrzenianie się dodatkowych zagrożeń w razie awarii zasilania, musi istnieć możliwość utrzymania ich w stanie bezpiecznego działania niezależnie od reszty instalacji.

§ 173 *Zagrożenia wynikające z awarii zasilania*

W przypadku niektórych systemów związanych z bezpieczeństwem konieczne będzie zapewnienie zasilania rezerwowego w celu zagwarantowania bezpiecznego zamknięcia procesu w przypadku ogólnej awarii zasilania.

Dodatkowe punkty do rozważenia mogą obejmować działanie generatora indukcyjnego w przypadku odłączenia go od stabilnego zasilania z sieci i niekontrolowanego wzrostu napięcia.

1.6.4. *Zagrożenia wynikające z połączeń*

Urządzenia i systemy ochronne muszą być wyposażone w odpowiednie przepusty kablowe i rurowe.

Jeżeli urządzenia i systemy ochronne są przeznaczone do stosowania w połączeniu z innymi urządzeniami i systemami ochronnymi, połączenie musi być bezpieczne.

§ 174 *Zagrożenia wynikające z połączeń*

Celem tego zasadniczego wymogu w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa jest zapobieganie niekorzystnym skutkom awarii połączeń (kabli, przepustów kablowych...), które mogą powodować dodatkowe zagrożenia.

1.6.5. *Umieszczanie urządzeń ostrzegawczych jako części wyposażenia*

Jeżeli urządzenia lub systemy ochronne są wyposażone w urządzenia wykrywające lub alarmowe do monitorowania atmosfery wybuchowej, należy dostarczyć niezbędne instrukcje umożliwiające umieszczenie ich w odpowiednich miejscach.

§ 175 Umieszczanie urządzeń ostrzegawczych jako części wyposażenia

Odpowiednia dostępność instrukcji jest w dużym stopniu związana z bezpieczną eksploatacją urządzeń; w tym przypadku dotyczy to urządzeń ostrzegawczych wykrywających atmosferę wybuchową.

Patrz również rozdział [§151](#) dotyczący instrukcji.

2. Wymagania uzupełniające w odniesieniu do urządzeń

2.0. Wymogi mające zastosowanie do urządzeń w grupie urządzeń I

2.0.1. Wymogi mające zastosowanie do urządzeń kategorii M1 w grupie urządzeń I

2.0.1.1. Urządzenia muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby źródła zapłonu nie uaktywniały się, nawet w przypadku rzadkich wypadków związanych z urządzeniami.

Urządzenia muszą być wyposażone w takie środki zabezpieczające, aby:

- albo, w przypadku awarii jednego ze środków zabezpieczających, co najmniej drugi niezależny środek zapewnia wymagany poziom zabezpieczenia,
- albo wymagany poziom zabezpieczenia jest zapewniony w przypadku dwóch niezależnych od siebie uszkodzeń.

W razie potrzeby urządzenia muszą być wyposażone w dodatkowe specjalne środki zabezpieczające.

Muszą pozostać sprawne w obecności atmosfery wybuchowej.

2.0.1.2. W razie potrzeby urządzenia muszą być tak skonstruowane, aby nie przedostawał się do nich pył.

2.0.1.3. Temperatury powierzchni części urządzeń muszą być utrzymywane wyraźnie poniżej temperatury zapłonu przewidywalnej mieszaniny powietrza i pyłu w celu zapobieżenia zapłonowi pyłu zawieszonego.

2.0.1.4. Urządzenia muszą być tak zaprojektowane, aby otwarcie części urządzeń, które mogą być źródłem zapłonu, było możliwe tylko w warunkach nieaktywnych lub iskrobezpiecznych. W przypadku gdy nie jest możliwe uczynienie sprzętu nieaktywnym, producent musi umieścić etykietę ostrzegawczą na otwieranej części sprzętu.

W razie potrzeby urządzenia muszą być wyposażone w odpowiednie dodatkowe systemy blokujące.

2.0.2. Wymogi mające zastosowanie do urządzeń kategorii M 2 grupy urządzeń I

2.0.2.1. Urządzenia muszą być wyposażone w środki ochrony zapewniające, że źródła zapłonu nie uaktywnią się podczas normalnego działania, nawet w bardziej surowych warunkach pracy, w szczególności wynikających z nieostrożnego obchodzenia się z urządzeniem i zmiennych warunków otoczenia.

Urządzenia są przeznaczone do odłączenia od napięcia w przypadku wystąpienia atmosfery wybuchowej.

2.0.2.2. Urządzenia muszą być tak zaprojektowane, aby otwarcie części urządzeń, które mogą być źródłem zapłonu, było możliwe tylko w warunkach braku aktywności lub za pomocą odpowiednich systemów blokujących. W przypadku gdy nie jest możliwe uczynienie sprzętu nieaktywnym, producent musi umieścić etykietę ostrzegawczą na otwieranej części sprzętu.

2.0.2.3. Należy stosować wymogi dotyczące zagrożenia wybuchem wynikającego z pyłu stosowane do urządzeń kategorii M 1.

2.1. *Wymogi mające zastosowanie do urządzeń kategorii 1 grupy urządzeń II*

2.1.1. Atmosfery wybuchowe spowodowane przez gazy, opary lub mgły

2.1.1.1. Urządzenia muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby źródła zapłonu nie uaktywniały się, nawet w przypadku rzadkich wypadków związanych z urządzeniami.

Musi być ono wyposażone w takie środki zabezpieczające, aby:

- albo, w przypadku awarii jednego ze środków zabezpieczających, co najmniej drugi niezależny środek zapewnia wymagany poziom zabezpieczenia,
- albo wymagany poziom zabezpieczenia jest zapewniony w przypadku dwóch niezależnych od siebie uszkodzeń.

2.1.1.2. W przypadku urządzeń z powierzchniami, które mogą się nagrzewać, należy podjąć środki w celu zapewnienia, że podane maksymalne temperatury powierzchni nie zostaną przekroczone nawet w najbardziej niekorzystnych okolicznościach.

Należy również wziąć pod uwagę wzrost temperatury spowodowany nagrzewaniem się i reakcjami chemicznymi.

2.1.1.3. Urządzenia muszą być zaprojektowane w taki sposób, aby otwarcie części urządzeń, które mogą być źródłem zapłonu, było możliwe tylko w warunkach nieaktywnych lub iskrobezpiecznych. W przypadku gdy nie jest możliwe uczynienie sprzętu nieaktywnym, producent musi umieścić etykietę ostrzegawczą na otwieranej części sprzętu.

W razie potrzeby urządzenia muszą być wyposażone w odpowiednie dodatkowe systemy blokujące.

2.1.2. Atmosfery wybuchowe spowodowane mieszaninami pyłowo-powietrznymi

2.1.2.1. Urządzenia muszą być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby zapłon mieszanin pyłowo-powietrznych nie miał miejsca nawet w przypadku rzadkich zdarzeń związanych z urządzeniami.

Musi być ono wyposażone w takie środki zabezpieczające, aby

- albo, w przypadku awarii jednego ze środków zabezpieczających, co najmniej drugi niezależny środek zapewnia wymagany poziom zabezpieczenia,
- albo wymagany poziom zabezpieczenia jest zapewniony w przypadku dwóch niezależnych od siebie uszkodzeń.

2.1.2.2. W razie potrzeby urządzenia muszą być tak zaprojektowane, aby pył mógł przedostawać się do nich lub wydostawać się z nich tylko w specjalnie wyznaczonych miejscach.

Wymóg ten musi być również spełniony przez przepusty kablowe i elementy łączące.

2.1.2.3. Temperatury powierzchni części urządzeń muszą być utrzymywane znacznie poniżej temperatury zapłonu przewidywalnej mieszaniny powietrza i pyłu, aby zapobiec zapłonowi pyłu zawieszonego.

2.1.2.4. W odniesieniu do bezpiecznego otwierania części urządzeń stosuje się wymóg 2.1.1.3.

2.2. *Wymogi mające zastosowanie do urządzeń kategorii 2 grupy urządzeń II*

2.2.1. Atmosfery wybuchowe spowodowane przez gazy, opary lub mgły

2.2.1.1. Urządzenia muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby zapobiec powstawaniu źródeł zapłonu, nawet w przypadku często występujących zakłóceń lub usterek w działaniu urządzeń, które zazwyczaj muszą być brane pod uwagę.

2.2.1.2. Części urządzeń muszą być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby nie zostały przekroczone podane temperatury ich powierzchni, nawet w przypadku ryzyka wynikającego z sytuacji nietypowych, przewidzianych przez producenta.

2.2.1.3. Urządzenia muszą być zaprojektowane w taki sposób, aby otwarcie części urządzeń, które mogą być źródłem zapłonu, było możliwe tylko w warunkach braku aktywności lub za pomocą odpowiednich systemów blokujących. W przypadku gdy nie jest możliwe uczynienie sprzętu nieaktywnym, producent musi umieścić etykietę ostrzegawczą na otwieranej części sprzętu.

2.2.2. Atmosfery wybuchowe spowodowane mieszaninami pyłowo-powietrznymi

2.2.2.1. Urządzenia muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby zapobiegać zapaleniu mieszanin pyłowo-powietrznych, nawet w przypadku często występujących zakłóceń lub usterek w działaniu urządzeń, które zwykle muszą być brane pod uwagę.

2.2.2.2. W odniesieniu do temperatur powierzchni obowiązuje wymóg 2.1.2.3.

2.2.2.3. W odniesieniu do ochrony przed pyłem stosuje się wymóg 2.1.2.2.

2.2.2.4. W odniesieniu do bezpiecznego otwierania części urządzeń stosuje się wymóg 2.2.1.3.

2.3. *Wymogi mające zastosowanie do urządzeń kategorii 3 grupy urządzeń II*

2.3.1. Atmosfery wybuchowe spowodowane przez gazy, opary lub mgły

- 23.1.1. Urządzenia muszą być zaprojektowane i skonstruowane w taki sposób, aby zapobiec możliwym do przewidzenia źródłom zapłonu, które mogą wystąpić podczas normalnej pracy.
- 23.1.2. Temperatuty powierzchni nie mogą przekraczać maksymalnych temperatur podanych dla zamierzonych warunków eksploatacji. Wyższe temperatury w wyjątkowych okolicznościach mogą być dozwolone tylko wtedy, gdy producent przyjmie specjalne dodatkowe środki ochronne.
- 2.3.2. Atmosfery wybuchowe spowodowane mieszaninami pyłowo-powietrznymi
 - 2.3.2.1. Urządzenia muszą być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby mieszaniny pyłowo-powietrzne nie mogły zapalić się od przewidywalnych źródeł zapłonu, które mogą istnieć podczas normalnej eksploatacji.
 - 2.3.2.2. W odniesieniu do temperatur powierzchni obowiązuje wymóg 2.1.2.3.
 - 2.3.2.3. Urządzenia, w tym przepusty kablowe i elementy łączące, muszą być tak skonstruowane, aby przy uwzględnieniu wielkości cząstek pyłu nie mógł tworzyć z powietrzem mieszanin wybuchowych ani tworzyć niebezpiecznych nagromadzeń wewnątrz urządzeń.

§ 176 Wymagania dodatkowe dotyczące urządzeń

Sekcja 2 załącznika II do dyrektywy 2014/34/UE zawiera wykaz wymagań uzupełniających w odniesieniu do urządzeń ATEX, według grup i kategorii urządzeń oraz z uwzględnieniem różnych rodzajów przestrzeni zagrożonych wybuchem spowodowanych przez gazy, opary lub mgły, a także możliwych źródeł zapłonu.

Szczegółowe wytyczne dotyczące rozwiązań technicznych, które należy zastosować w celu spełnienia tych wymogów dla urządzeń ATEX, znajdują się w odpowiednich europejskich normach zharmonizowanych.

3. Wymagania dodatkowe dotyczące systemów ochronnych

3.0 Wymagania ogólne

- 3.0.1. Systemy ochronne muszą być zwymiarowane w taki sposób, aby ograniczyć skutki wybuchu do wystarczającego poziomu bezpieczeństwa.
- 3.0.2. Systemy ochronne muszą być zaprojektowane i możliwe do umieszczenia w taki sposób, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się wybuchów poprzez niebezpieczne reakcje łańcuchowe lub flashover, a początki wybuchów nie przekształcały się w detonacje.
- 3.0.3. W przypadku awarii zasilania systemy ochronne muszą zachować zdolność do działania przez okres wystarczający do uniknięcia niebezpiecznej sytuacji.
- 3.0.4. Systemy ochronne nie mogą zawieść z powodu zakłóceń zewnętrznych.

3.1 Planowanie i projektowanie

- 3.1.1. Właściwości materiałów

W odniesieniu do właściwości materiałów maksymalne ciśnienie i temperatura, które należy uwzględnić na etapie planowania, to spodziewane ciśnienie podczas wybuchu w ekstremalnych warunkach eksploatacji oraz przewidywany efekt grzewczy płomienia.

3.1.2. Systemy ochronne zaprojektowane w celu przeciwstawienia się wybuchom lub ich powstrzymania muszą być w stanie wytrzymać wytworzoną falę uderzeniową bez utraty integralności systemu.

3.1.3. Akcesoria podłączone do systemów ochronnych muszą być zdolne do wytrzymania przewidywanego maksymalnego ciśnienia wybuchu bez utraty zdolności do działania.

3.1.4. W planowaniu i projektowaniu systemów ochronnych należy uwzględnić reakcje wywołane ciśnieniem w urządzeniach peryferyjnych i podłączonych do nich rurociągach.

3.1.5. Systemy redukcji ciśnienia

Jeżeli jest prawdopodobne, że obciążenia systemów ochronnych przekroczą ich wytrzymałość konstrukcyjną, należy przewidzieć w projekcie odpowiednie urządzenia odcciążające, które nie będą stanowiły zagrożenia dla osób znajdujących się w pobliżu.

3.1.6. Systemy tłumienia wybuchu

Systemy tłumienia wybuchu muszą być tak zaplanowane i zaprojektowane, aby reagowały na rozpoczynający się wybuch w możliwie najwcześniejszym stadium w przypadku zdarzenia i przeciwdziałały mu w możliwie najlepszy sposób, z należyтым uwzględnieniem maksymalnej szybkości wzrostu ciśnienia i maksymalnego ciśnienia wybuchu.

3.1.7. Systemy odprężania wybuchu

Systemy odłączania przeznaczone do jak najszybszego odłączenia określonych urządzeń w przypadku początków eksplozji za pomocą odpowiednich urządzeń muszą być tak zaplanowane i zaprojektowane, aby pozostały odporne na przenoszenie zapłonu wewnętrznego i zachowały swoją wytrzymałość mechaniczną w warunkach eksploatacji.

3.1.8. Systemy ochronne muszą być zdolne do włączenia się w obwód z odpowiednim progami alarmowym, tak aby, w razie konieczności, nastąpiło przerwanie podawania i wyprowadzania produktu oraz wyłączenie części wyposażenia, które nie mogą już bezpiecznie funkcjonować.

§ 177 Wymagania uzupełniające dotyczące systemów ochronnych

Na temat definicji i opisu systemów ochronnych ATEX, patrz sekcja [§ 45](#).

Sekcja 3 załącznika II do dyrektywy 2014/34/UE zawiera wykaz wymagań uzupełniających dla systemów ochronnych ATEX.

Szczegółowe wytyczne dotyczące rozwiązań technicznych, które należy stosować w celu spełnienia tych wymagań dla systemów ochronnych ATEX, znajdują się w odpowiednich europejskich normach zharmonizowanych.

ZAŁĄCZNIK III

MODUŁ B: BADANIE TYPU UE

1. Badanie typu UE to ta część procedury oceny zgodności, według której jednostka notyfikowana bada projekt techniczny produktu oraz weryfikuje i poświadcza spełnienie przez projekt techniczny produktu mających do niego zastosowanie wymagań niniejszej dyrektywy.
2. Badanie typu UE przeprowadza się z badaniem egzemplarza kompletnego produktu, reprezentatywnego dla przewidywanej produkcji (typ produkcji).

§ 178 Badanie typu UE

W ramach badania typu UE dostarcza się wzorzec przewidywanej produkcji do jednostki notyfikowanej, która dokonuje niezbędnej oceny w celu stwierdzenia, że "typ" spełnia zasadnicze wymagania dyrektywy 2014/34/UE i wydaje certyfikat badania typu UE. Dodatkowym wynikiem badania typu UE jest precyzyjny wykaz dokumentacji harmonogramu.

Po badaniu typu UE zawsze następują inne moduły, za pomocą których wykazywana jest zgodność wyrobów z zatwierdzonym typem UE (*patrz również rozdział [§ 89](#) dotyczący procedur oceny zgodności oraz **tabela 3***).

3. Producent składa wniosek o badanie typu UE w wybranej przez siebie jednej jednostce notyfikowanej.

Wniosek zawiera:

(a) nazwę i adres producenta oraz, jeżeli wniosek jest składany przez upoważnionego przedstawiciela, również jego nazwę i adres,

(b) pisemną deklarację, że taki sam wniosek nie został złożony w żadnej innej jednostce notyfikowanej,

(c) dokumentację techniczną. Dokumentacja techniczna umożliwia ocenę produktu pod względem jego zgodności z odnośnymi wymaganiami niniejszej dyrektywy oraz obejmuje odpowiednią analizę i ocenę ryzyka. Dokumentacja techniczna określa odnośne wymogi i obejmuje, w stopniu odpowiednim dla takiej oceny, projekt, produkcję i działanie produktu. Dokumentacja techniczna zawiera co najmniej następujące elementy:

(i) ogólny opis produktu,

(ii) projekt koncepcyjny i rysunki techniczne oraz schematy części, podzespołów, obwodów itd.,

(iii) opisy i wyjaśnienia niezbędne do zrozumienia tych rysunków i schematów oraz działania produktu,

(iv) wykaz zastosowanych w pełni lub częściowo norm zharmonizowanych, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, a jeżeli takie normy zharmonizowane nie zostały zastosowane - opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia zasadniczych wymagań niniejszej dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, w tym wykaz innych stosownych zastosowanych specyfikacji technicznych. W przypadku częściowego zastosowania norm zharmonizowanych w dokumentacji technicznej określa się, które części zostały zastosowane,

(v) wyniki wykonanych obliczeń projektowych, przeprowadzonych badań itp.

(vi) sprawozdania z badań,

(d) egzemplarze reprezentatywne dla przewidywanej produkcji. Jednostka notyfikowana może zażądać dostarczenia dalszych egzemplarzy, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia programu badań.

§ 179 *Wniosek o badanie typu UE*

W celu ułatwienia procesu składania wniosków jednostki notyfikowane mogą przygotować specjalne formularze wniosków. Po weryfikacji wniosku i po sprawdzeniu, czy przedłożone dokumenty i próbka lub próbki badawcze są odpowiednie do przeprowadzenia procesu certyfikacji, dana jednostka notyfikowana wydaje pisemne potwierdzenie otrzymania wniosku od producenta.

Wymagane badania, przeprowadzane przez jednostkę notyfikowaną, mogą wymagać specjalnego przygotowania próbki lub próbek badawczych. Jest to uzgadniane pomiędzy wnioskodawcą i jednostką notyfikowaną w ramach ich własnych umów.

Jednostka notyfikowana bierze na siebie pełną odpowiedzialność za zakres badań i ocen.

4. Jednostka notyfikowana:

4.1. bada dokumentację techniczną, weryfikuje, czy egzemplarz(-e) został(-y) wyprodukowany(-e) zgodnie z dokumentacją techniczną, oraz identyfikuje elementy, które zaprojektowano zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami odnośnych norm zharmonizowanych, jak również elementy, które zaprojektowano zgodnie z innymi odnośnymi specyfikacjami technicznymi;

4.2. przeprowadza odpowiednie badania i testy lub zleca ich wykonanie w celu sprawdzenia, w przypadku gdy producent zdecydował się na zastosowanie rozwiązań określonych w odnośnych normach zharmonizowanych, czy zostały one zastosowane prawidłowo;

4.3. przeprowadza odpowiednie badania i testy lub zleca ich wykonanie w celu sprawdzenia, w przypadku gdy rozwiązania określone w odnośnych normach zharmonizowanych nie zostały zastosowane, czy rozwiązania przyjęte przez producenta stosującego inne odpowiednie specyfikacje techniczne spełniają odpowiednie zasadnicze wymagania niniejszej dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa;

4.4. uzgadnia z producentem miejsce, w którym zostaną przeprowadzone badania i testy.

§ 180 Zadania wykonywane przez jednostkę notyfikowaną

Jednostka notyfikowana musi przeprowadzić badanie dokumentacji technicznej, jak również próbki lub próbek. W szczególności:

- przeprowadza odpowiednie badania i testy,
- sporządza sprawozdanie z oceny, które może być udostępnione wyłącznie w porozumieniu z producentem,
- wydaje certyfikat badania typu UE,
- informuje organy notyfikujące i inne jednostki o przeprowadzonych przez siebie badaniach typu UE, oraz
- przechowuje dokumentację swoich decyzji i inne istotne informacje.

5. Jednostka notyfikowana sporządza sprawozdanie z oceny, w którym odnotowuje działania podjęte zgodnie z pkt 4 i ich wyniki. Bez uszczerbku dla swoich zobowiązań wobec organów notyfikujących, jednostka notyfikowana udostępnia treść tego sprawozdania, w całości lub w części, wyłącznie za zgodą producenta.

§ 181 Raport z oceny

Wyniki oceny i badań przeprowadzonych przez jednostkę notyfikowaną muszą być zawarte w sprawozdaniu z oceny ATEX.

Patrz sekcja [§ 112](#) dotycząca minimalnej zawartości sprawozdania z badań i oceny ATEX zgodnego z normą europejską.

6. Jeżeli typ spełnia mające zastosowanie do danego produktu wymogi niniejszej dyrektywy, jednostka notyfikowana wydaje producentowi certyfikat badania typu UE. Certyfikat ten zawiera nazwę i adres producenta, wnioski z badania, warunki (o ile występują) jego ważności oraz dane niezbędne do identyfikacji zatwierdzonego typu. Do certyfikatu badania typu UE może być dołączony jeden lub więcej załączników.

Certyfikat badania typu UE i załączniki do niego zawierają wszelkie istotne informacje umożliwiające ocenę zgodności wytworzonych produktów z badanym typem oraz kontrolę w trakcie eksploatacji.

Jeżeli typ nie spełnia mających zastosowanie wymagań niniejszej dyrektywy, jednostka notyfikowana odmawia wydania certyfikatu badania typu UE oraz informuje o tym wnioskodawcę, podając szczegółowe uzasadnienie odmowy.

§ 182 Certyfikat badania typu UE

Europejska Grupa Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG) określiła format certyfikatu badania typu UE. Certyfikat badania typu UE może zawierać specjalne

warunki stosowania dla urządzenia lub systemu ochronnego lub harmonogram ograniczeń dla komponentu.

Certyfikat badania typu UE musi zawierać wszystkie informacje niezbędne do identyfikacji wyrobu:

- numer identyfikacyjny certyfikatu;
- nazwę i typ wyrobu;
- nazwę i adres producenta;
- wykaz norm zharmonizowanych użytych do oceny (jeżeli istnieją);
- opis wyrobu;
- wykaz parametrów technicznych istotnych dla bezpieczeństwa Ex;
- harmonogram ograniczeń lub specjalnych warunków stosowania.

§ 183 *Certyfikat badania typu UE i obowiązki zainteresowanych stron*

Certyfikat badania typu UE poświadcza, że egzemplarz (w tym, w stosownych przypadkach, instrukcje) reprezentatywny dla produkcji przewidzianej przez producenta spełnia odpowiednie mające zastosowanie przepisy dyrektywy, w szczególności zasadnicze wymagania zdrowia i bezpieczeństwa (EHSR). Pojawia się pytanie o działania, które należy podjąć, gdy "powszechnie uznany stan techniki" się rozwinął. Oczywiście jest, że pierwotnie zastosowane specyfikacje mogą nadal wykazywać spełnienie EHSR, a certyfikat badania typu UE pozostaje wówczas ważny.

Jednakże z czasem "powszechnie uznany stan techniki" może ulec zasadniczej zmianie w taki sposób, że pierwotnie zastosowane specyfikacje nie zapewniają już zgodności badanego typu z EHSR. Należy zauważyć, że kwestia, czy nastąpił znaczący rozwój stanu techniki, nie jest pozostawiona do swobodnej interpretacji przez jednostkę notyfikowaną, ale musi być również ogólnie uznana przez społeczność techniczną zainteresowanych stron. Publikacja zrewidowanej europejskiej normy zharmonizowanej stanowiłaby jeden ze sposobów uznania, że nastąpił rozwój stanu techniki: w takim przypadku odpowiedzialna europejska organizacja normalizacyjna (ESO: CEN i CENELEC) określa, czy stan wiedzy technicznej w zakresie EHSR uległ zmianie, a jeżeli tak, to pod jakim względem. EON wskazuje to we wstępie do każdej normy.

W takich przypadkach, jeżeli specyfikacje i kryteria oceny pierwotnie zastosowane do wyrobu nie zapewniają już zgodności z aktualnym stanem wiedzy technicznej w zakresie EHSR, certyfikat badania typu UE traci ważność i wymagane są dalsze działania. Biorąc pod uwagę rozsądne okresy przejściowe i znajomość bieżących zmian, oczekuje się, że producent będzie miał wystarczająco dużo czasu na skontaktowanie się z jednostką notyfikowaną w celu podjęcia koniecznej ponownej oceny, tak aby przejście z jednego zestawu stosowanych specyfikacji do drugiego odbyło się w sposób płynny. Jednostki notyfikowane, od których oczekuje się utrzymania dobrej znajomości rozwoju stanu techniki, powinny poczynić przygotowania w celu ostrzeżenia posiadaczy ich certyfikatów badania typu UE o zmianie norm zharmonizowanych.

Należy jednak zauważyć, że wydanie nowego certyfikatu badania typu UE nie będzie miało mocy wstecznej i dlatego nie będzie miało wpływu na produkty wprowadzone do obrotu lub oddane do użytku, gdy producent posiadał, w stosownych przypadkach, ważny certyfikat.

Należy również ponownie potwierdzić, że całkowita odpowiedzialność za zgodność produktu spoczywa na producencie, który, jeżeli jest to wymagane, musi zapewnić, aby ważny certyfikat znajdował się w jego posiadaniu, jak również, aby wszystkie odpowiednie dokumenty zgodności odpowiadały aktualnemu stanowi techniki. Jednocześnie jednostka notyfikowana musi przekazać producentowi wszelkie istotne informacje w celu zapewnienia, że istniejący certyfikat jest prawidłowy w swojej ocenie, że dany typ nadal spełnia wymagania EHSR.

7. Jednostka notyfikowana na bieżąco śledzi wszelkie zmiany w powszechnie uznanym stanie wiedzy technicznej wskazujące, że zatwierdzony typ może nie spełniać już odnośnych wymagań niniejszej dyrektywy oraz ustala, czy zmiany takie wymagają dalszego badania. Jeżeli tak, jednostka notyfikowana informuje o tym producenta.

Producent informuje jednostkę notyfikowaną, która przechowuje dokumentację techniczną dotyczącą certyfikatu badania typu UE, o wszelkich modyfikacjach zatwierzonego typu mogących wpływać na zgodność produktu z zasadniczymi wymaganiami zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w niniejszej dyrektywie lub na warunki ważności tego certyfikatu. Takie modyfikacje wymagają dodatkowego zatwierdzenia w formie dodatku do oryginalnego certyfikatu badania typu UE.

§ 184 *Zmiany i modyfikacje*

Wszelkie zmiany dotyczące certyfikatu badania typu UE muszą być zaznaczone w specjalnym suplemencie do pierwotnego certyfikatu lub w zmienionym wydaniu pierwotnego certyfikatu.

Zmiany mogą wynikać z:

- zmiany parametrów technicznych;
- zmiany nazwy lub typu;
- nowej wersji wyrobu;
- zmiany warunków użytkowania wyrobu;
- zmian norm zharmonizowanych.

Forma dodatku do certyfikatu badania typu UE jest również ustalona przez Europejską Grupę Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG).

Sposób informowania o tych zmianach przez producentów powinien być uzgodniony: przez stronę internetową, mailing, audyt, itp.

8. Każda jednostka notyfikowana informuje swój organ notyfikujący o certyfikatach badania typu UE lub wszelkich dodatkach do nich, które wydała lub cofnęła, oraz okresowo lub na żądanie, udostępnia swojemu organowi notyfikującemu wykaz takich certyfikatów lub wszelkich dodatków do nich, których wydania odmówiono, które zawieszono lub poddano innym ograniczeniom.

Każda jednostka notyfikowana informuje pozostałe jednostki notyfikowane o certyfikatach badania typu UE lub wszelkich dodatkach do nich, których wydania odmówiła, które cofnęła, zawiesiła lub poddała innym ograniczeniom, a także, na żądanie, o certyfikatach lub wszelkich dodatkach do nich, które wydała.

Komisja, państwa członkowskie i inne jednostki notyfikowane mogą na żądanie otrzymać kopię certyfikatów badania typu UE lub dodatków do nich. Na żądanie Komisja i państwa członkowskie mogą otrzymać kopię dokumentacji technicznej oraz wyniki badań przeprowadzonych przez jednostkę notyfikowaną. Jednostka notyfikowana przechowuje kopię certyfikatu badania typu UE, załączników i dodatków do niego, a także dokumentację techniczną, w tym dokumentację przedstawioną przez producenta, do czasu wygaśnięcia ważności tego certyfikatu.

§ 185 *Obowiązki jednostki notyfikowanej*

Jednostki notyfikowane są zobowiązane do współpracy i koordynacji swoich działań. W szczególności jednostki notyfikowane mają ogólny obowiązek informowania innych jednostek notyfikowanych i krajowych organów nadzoru rynku o wszystkich certyfikatach zawieszonych lub cofniętych z powodu niezgodności związanych z bezpieczeństwem oraz, na żądanie, o certyfikatach wydanych lub których wydania odmówiono (*patrz także sekcja [§ 115](#)*).

Jednostki notyfikowane muszą również przekazywać organom nadzoru rynku informacje istotne dla celów nadzoru rynku; nawet jeśli uznaje się za niewłaściwe, aby jednostki notyfikowane były odpowiedzialne za działania w zakresie nadzoru rynku jako takie.

§ 186 *Ważność certyfikatów badania typu UE*

Paragrafy 6, 7 i 8 załącznika III do dyrektywy ATEX 2014/34/UE zawierają pewne odniesienia do ważności certyfikatów badania typu UE. Odniesienia te pochodzą z [decyzji nr 768/2008/WE](#) w ramach [Nowych Ram Prawnych](#).

Nie ma obowiązku określania okresu ważności certyfikatów badania typu UE; w zasadzie certyfikaty pozostają ważne na czas nieokreślony lub do daty wygaśnięcia, tam gdzie jest to wskazane. Może jednak zaistnieć kilka powodów, które mogą wpłynąć na ważność certyfikatu badania typu UE, np. modyfikacja zatwierdzonego typu.

9. Producent przechowuje kopię certyfikatu badania typu UE, załączników i dodatków do niego wraz z dokumentacją techniczną do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu produktu.

§ 187 *Obowiązki producenta*

Zapis o "10 latach po wprowadzeniu wyrobu do obrotu" należy rozumieć jako odnoszący się do ostatniej pozycji modelu wyrobu wprowadzonego do obrotu.

Po upływie tych 10 (dziesięciu) lat producent przestaje ponosić odpowiedzialność, chyba że toczy się postępowanie sądowe. Ponadto, każda osoba poszkodowana (ofiara szkody) musi wnieść powództwo w ciągu trzech lat od momentu powstania szkody, wady i poznania tożsamości producenta. Nie można zgodzić się na zrzeczenie się odpowiedzialności w stosunku do osoby poszkodowanej.

Dyrektywa w sprawie odpowiedzialności za produkty⁴³ nie wymaga od państw członkowskich uchylecia jakichkolwiek innych przepisów dotyczących odpowiedzialności. Pod tym względem system przewidziany w dyrektywie uzupełnia istniejące krajowe przepisy dotyczące odpowiedzialności. Wybór podstawy do wniesienia powództwa należy do poszkodowanego.

10. Upoważniony przedstawiciel producenta może złożyć wniosek, o którym mowa w pkt 3, oraz wypełnić obowiązki określone w pkt 7 i 9, o ile zostały one określone w pełnomocnictwie.

§ 188 ***Upoważniony przedstawiciel***

Zgodnie z pełnomocnictwem określonym w umowie z producentem upoważniony przedstawiciel może być uprawniony do złożenia wniosku o badanie typu UE oraz do wypełniania obowiązków związanych z informowaniem o zmianach, a także do zatrzymywania kopii certyfikatu badania typu UE.

ZAŁĄCZNIK IV

MODUŁ D: ZGODNOŚĆ Z TYPEM W OPARCIU O ZAPEWNIENIE JAKOŚCI PROCESU PRODUKCJI

1. Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcji to ta część procedury oceny zgodności, według której producent wywiązuje się z obowiązków przedstawionych w pkt 2 i 5 oraz na swoją wyłączną odpowiedzialność zapewnia i deklaruje, że dane produkty są zgodne z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE i spełniają mające do nich zastosowanie wymagania niniejszej dyrektywy.

§ 189 ***Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcji***

Moduł D "Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości procesu produkcji" jako załącznik IV do dyrektywy ATEX 2014/34/UE (w poprzedniej dyrektywie 94/9/WE oznaczony jako "Zapewnienie jakości produkcji") jest jednym z modułów, które mogą być stosowane po module B (certyfikat badania typu UE, załącznik III).

W ramach tej procedury oceny zgodności funkcjonuje system jakości zatwierdzony przez jednostkę notyfikowaną w zakresie produkcji, kontroli i badań wyposażenia końcowego, który podlega bieżącemu nadzorowi.

2. **Produkcja**

⁴³ Dyrektywa Rady z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe (85/374/EWG) (Dz.U. L 210 z 7.8.1985, str. 29)

Producent stosuje zatwierdzony system jakości w odniesieniu do produkcji, kontroli i badania gotowych produktów, jak określono w pkt 3, oraz podlega nadzorowi, jak określono w pkt 4.

§ 190 Produkcja

Producent musi wdrożyć zatwierdzony system jakości w odniesieniu do działań w zakresie produkcji, kontroli i badania gotowych produktów i zarządzać nim w celu zapewnienia zgodności wytworzonych produktów z zatwierdzonym typem UE (w ramach modułu B) i wymogami prawnymi.

Ogólne obowiązki producentów opisano w rozdziale [§ 74](#).

3. System jakości

3.1. Producent składa wniosek o ocenę swojego systemu jakości do wybranej przez siebie jednostki notyfikowanej w odniesieniu do danych produktów.

Wniosek zawiera:

- (a) nazwę i adres producenta oraz, jeżeli wniosek jest składany przez upoważnionego przedstawiciela, również jego nazwę i adres,
- (b) pisemną deklarację, że taki sam wniosek nie został złożony w żadnej innej jednostce notyfikowanej,
- (c) wszelkie istotne informacje dotyczące przewidywanej kategorii produktu,
- (d) dokumentację dotyczącą systemu jakości,
- (e) dokumentację techniczną zatwierdzonego typu oraz kopię certyfikatu badania typu UE.

3.2. System jakości gwarantuje, że produkty są zgodne z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz spełniają mające do nich zastosowanie wymagania niniejszej dyrektywy.

Wszystkie elementy, wymagania i przepisy przyjęte przez producenta są systematycznie i w uporządkowany sposób dokumentowane w formie pisemnych polityk, procedur i instrukcji. Dokumentacja systemu jakości umożliwia spójną interpretację programów, planów, ksiąg i zapisów dotyczących jakości.

Powinna ona w szczególności zawierać odpowiedni opis:

- (a) celów jakości oraz struktury organizacyjnej, odpowiedzialności i uprawnień kierownictwa w odniesieniu do jakości wyrobu,
- (b) odpowiednich technik produkcji, kontroli jakości i zapewnienia jakości, procesów i systematycznych działań, które będą stosowane,

(c) badań i testów, które będą przeprowadzane przed, podczas i po zakończeniu produkcji, oraz częstotliwości, z jaką będą przeprowadzane,

(d) zapisów dotyczących jakości, takich jak sprawozdania z kontroli i dane z badań, dane z wzorcowania, sprawozdania dotyczące kwalifikacji personelu itp.

(e) środków monitorowania osiągania wymaganej jakości produktu oraz skutecznego działania systemu jakości.

33. Jednostka notyfikowana ocenia system jakości, aby ustalić, czy spełnia on wymagania, o których mowa w pkt 3.2.

Zakłada ona zgodność z tymi wymaganiami w odniesieniu do elementów systemu jakości zgodnych z odpowiednimi specyfikacjami odnośnej normy zharmonizowanej.

Oprócz doświadczenia w zakresie systemów zarządzania jakością zespół audytorów ma co najmniej jednego członka dysponującego doświadczeniem w zakresie oceny w dziedzinie danego produktu i danej technologii produktu oraz znajomością odpowiednich wymogów niniejszej dyrektywy. Audyt obejmuje wizytę oceniającą w zakładzie producenta. Zespół audytowy dokonuje przeglądu dokumentacji technicznej, o której mowa w pkt 3.1 lit. e), w celu weryfikacji zdolności producenta do zidentyfikowania odnośnych wymagań niniejszej dyrektywy oraz do przeprowadzenia koniecznych badań zapewniających zgodność produktu z tymi wymaganiami.

O decyzji powiadamia się producenta. Powiadomienie takie zawiera wnioski z audytu oraz uzasadnioną decyzję dotyczącą dokonanej oceny.

34. Producent podejmuje się wypełnienia zobowiązań wynikających z zatwierdzonego systemu jakości oraz utrzymywania go w taki sposób, aby pozostawał odpowiedni oraz skuteczny.

35. Producent powinien informować jednostkę notyfikowaną, która zatwierdziła system jakości, o wszelkich zamierzonych zmianach w systemie jakości.

Jednostka notyfikowana ocenia wszelkie proponowane zmiany i decyduje, czy zmodyfikowany system jakości będzie nadal spełniał wymagania, o których mowa w pkt 3.2, czy też konieczna jest jego ponowna ocena.

Powiadamia ona producenta o swojej decyzji. Powiadomienie powinno zawierać wnioski z badania oraz uzasadnioną decyzję dotyczącą oceny.

§ 191 System jakości

System jakości musi zawierać następujące elementy i musi być udokumentowany:

- cele jakości,
- strukturę organizacyjną,
- techniki wytwarzania i kontroli jakości,
- badania (przeprowadzane przed, w trakcie i po produkcji),
- zapisy dotyczące jakości oraz
- metody monitorowania.

Producent musi wywiązać się ze zobowiązań związanych z systemem jakości i musi zapewnić zgodność wytwarzanych produktów z zatwierdzonym typem UE (w ramach modułu B) oraz z wymaganiami prawnymi.

Producent musi złożyć wniosek do jednostki notyfikowanej o przeprowadzenie oceny jego systemu jakości. Można wykorzystać formularze wniosków przygotowane przez jednostki notyfikowane.

Jednostka notyfikowana przeprowadza wstępne i okresowe audyty w celu oceny i przeglądu systemu jakości, w tym:

- przegląd dokumentacji technicznej,
- kontrolę systemu jakości,
- inspekcje oraz
- badania wyrobu.

System jakości wdrożony na podstawie norm EN ISO 9001 i EN ISO/IEC 80079-34 daje domniemanie zgodności z odpowiednimi modułami w odniesieniu do postanowień zawartych w modułach, które te normy obejmują, pod warunkiem, że system jakości uwzględnia specyfikę danych wyrobów. Jednakże producent może swobodnie stosować inne modele systemu jakości niż te oparte na EN ISO 9001 w celu zapewnienia zgodności z tymi modułami.

4. Nadzór w ramach odpowiedzialności jednostki notyfikowanej

- 4.1. Celem nadzoru jest upewnienie się, że producent należycie wypełnia zobowiązania wynikające z zatwierzonego systemu jakości.
- 4.2. Do celów oceny producent umożliwia jednostce notyfikowanej dostęp do miejsc produkcji, kontroli, badań i magazynowania oraz zapewnia jej wszelkie niezbędne informacje, w szczególności
 - (a) dokumentację systemu jakości,
 - (b) zapisy dotyczące jakości, takie jak sprawozdania z kontroli i dane z badań, dane dotyczące wzorcowania, sprawozdania dotyczące kwalifikacji personelu itp.
- 4.3. Jednostka notyfikowana przeprowadza okresowe audyty, aby upewnić się, że producent utrzymuje i stosuje system jakości, oraz przekazuje producentowi sprawozdanie z audytu.
- 4.4. Ponadto jednostka notyfikowana może składać producentowi niezapowiedziane wizyty. Podczas takich wizyt jednostka notyfikowana może, w razie konieczności, przeprowadzić badania wyrobu lub zlecić ich przeprowadzenie, w celu zweryfikowania prawidłowości funkcjonowania systemu jakości. Jednostka notyfikowana przekazuje producentowi sprawozdanie z wizyty oraz, jeżeli przeprowadzono badania, sprawozdanie z badań.

§ 192 Nadzór w ramach odpowiedzialności jednostki notyfikowanej

Nadzór, za który odpowiedzialna jest jednostka notyfikowana, jest ograniczony tylko do ocenianego obszaru. Zazwyczaj jednostki notyfikowane określają wykaz certyfikatów badania typu UE objętych ich nadzorem. W ramach tych działań jednostki notyfikowane muszą informować odpowiednie organy w przypadku krytycznych ustaleń podczas audytów.

5. Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i poświadczenie zgodności

- 5.1. Producent umieszcza oznakowanie CE oraz, na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej, o której mowa w pkt 3.1, jej numer identyfikacyjny na każdym egzemplarzu produktu innym niż komponent, który jest zgodny z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz spełnia odnośne wymagania niniejszej dyrektywy.
- 5.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla każdego modelu produktu innego niż komponent i przechowuje ją do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu produktu innego niż komponent. Deklaracja zgodności UE identyfikuje model produktu, dla którego została sporządzona.

Kopia deklaracji zgodności UE musi być dołączona do każdego produktu innego niż komponent.
- 5.3. Producent sporządza pisemne zaświadczenie zgodności dla każdego modelu komponentu i przechowuje je do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu komponentu do obrotu. Świadczenie zgodności musi identyfikować model komponentu, dla którego zostało sporządzone. Kopia świadectwa zgodności musi być dołączona do każdej części.

§ 193 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności

Ponieważ w tym module oceny zgodności (D) jednostka notyfikowana jest zaangażowana w fazę produkcji, po oznakowaniu CE musi nastąpić numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej.

Oznakowanie CE nie powinno być umieszczane na komponentach (*patrz rozdział [§ 46](#) o komponentach*).

Pisemna deklaracja zgodności powinna być wystawiona przez producenta (lub jego upoważnionego przedstawiciela), z wyjątkiem komponentów. Dla części składowych należy wystawić pisemne zaświadczenie o zgodności.

6. Producent jest zobowiązany, przez okres 10 lat od wprowadzenia wyrobu do obrotu, przechowywać do dyspozycji władz krajowych
 - (a) dokumentację, o której mowa w pkt 3.1,
 - (b) informacje dotyczące zatwierdzonej zmiany, o której mowa w pkt 3.5,
 - (c) decyzje i sprawozdania jednostki notyfikowanej, o których mowa w pkt 3.5, 4.3 i 4.4.

§ 194 *Obowiązki producenta: przechowywanie dokumentacji - zapewnianie jakości*

Producent lub, w stosownych przypadkach, autoryzowany przedstawiciel lub importer, przez okres co najmniej 10 (dziesięciu) lat od wprowadzenia wyrobu do obrotu, jest w stanie udostępnić władzom krajowym:

- dokumentację systemu jakości;
- aktualizację systemu jakości;
- sprawozdania z audytów oraz certyfikaty jednostki notyfikowanej.

Zapis o "10 latach po wprowadzeniu wyrobu do obrotu" należy rozumieć jako odnoszący się do ostatniej pozycji modelu wyrobu wprowadzonego do obrotu.

Większe organizacje posiadają certyfikowany system zarządzania jakością zgodny z normami ISO 9000. W przypadku tych producentów uznaje się, że trudno jest przechowywać wszystkie dokumenty dotyczące jakości i wszystkie zmiany w systemie jakości przez tak długi okres. W opinii Komitetu ATEX wymagania zawarte w załączniku IV, sekcja 6 dyrektywy ATEX 2014/34/UE są spełnione, jeżeli producent przechowuje do dyspozycji organów krajowych co najmniej aktualną dokumentację systemu zarządzania jakością plus następujące dokumenty, które muszą być przechowywane przez okres kończący się co najmniej 10 lat po wyprodukowaniu ostatniego egzemplarza urządzenia:

- sprawozdania z audytu i certyfikaty jednostki certyfikującej ISO 9000. Będzie to jeden lub dwa raporty z audytów rocznie, które zawierają faktyczny stan systemu jakości w danym momencie wraz ze zmianami;
- raporty z audytów i powiadomienia jednostki notyfikowanej, która wydała powiadomienie o zapewnieniu jakości procesu produkcji.

Powyższe rozważania prowadzone są w kontekście tego, że dokumentacja ta jest zawsze wystarczająca, aby umożliwić organom nadzoru ustalenie, że odpowiednia (-e) procedura(-y) oceny zgodności została(-y) zastosowana(-e) w sposób zadowalający oraz że odpowiednie obowiązki wynikające z dyrektywy zostały wypełnione.

7. Każda jednostka notyfikowana informuje swój organ notyfikujący o wydanych lub cofniętych zatwierdzeniach systemów jakości oraz, okresowo lub na żądanie, udostępnia swojemu organowi notyfikującemu wykaz zatwierdzeń systemów jakości, których wydania odmówiono, które zawieszono lub poddano innym ograniczeniom.

Każda jednostka notyfikowana informuje pozostałe jednostki notyfikowane o zatwierdzeniach systemów jakości, których wydania odmówiła, które zawiesiła, cofnęła lub poddała innym ograniczeniom, a także, na żądanie, o zatwierdzeniach systemów jakości, które wydała.

§ 195 *Obowiązki jednostki notyfikowanej*

Jednostki notyfikowane są obowiązane do współpracy i koordynacji swojej działalności. W szczególności jednostki notyfikowane mają ogólny obowiązek informowania krajowych organów nadzoru rynku i innych jednostek notyfikowanych o przeprowadzonych przez siebie ocenach systemów jakości.

8. **Upoważniony przedstawiciel**

Zobowiązania producenta określone w pkt 3.1, 3.5, 5 i 6 mogą być wypełniane przez jego upoważnionego przedstawiciela, w jego imieniu i na jego odpowiedzialność, pod warunkiem że zostały one określone w pełnomocnictwie.

§ 196 Upoważniony przedstawiciel

Zgodnie z pełnomocnictwem określonym w umowie z producentem, upoważniony przedstawiciel może być uprawniony do złożenia wniosku o ocenę systemu jakości oraz do wypełniania obowiązków związanych z informowaniem, znakowaniem, deklarowaniem lub poświadczaniem zgodności, a także do przechowywania odpowiedniej dokumentacji.

ZAŁĄCZNIK V

MODUŁ F: ZGODNOŚĆ Z TYPEM W OPARCIU O WERYFIKACJĘ PRODUKTU

1. Zgodność z typem w oparciu o weryfikację produktu to ta część procedury oceny zgodności, według której producent wywiązuje się z obowiązków określonych w pkt 2 i 5 oraz na swoją wyłączną odpowiedzialność zapewnia i deklaruje, że produkty, wobec których zastosowano wymagania pkt 3, są zgodne z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE i spełniają mające do nich zastosowanie wymagania niniejszej dyrektywy.

§ 197 Zgodność z typem w oparciu o weryfikację wyrobu

Moduł F "Zgodność z typem w oparciu o weryfikację produktu" stanowiący załącznik V do dyrektywy ATEX 2014/34/UE (w poprzedniej dyrektywie 94/9/WE oznaczony jako "Weryfikacja produktu") jest jednym z modułów, które mogą być stosowane po module B (certyfikat badania typu UE, załącznik III).

W tej procedurze oceny zgodności, badania i testy każdego produktu są przeprowadzane przez jednostkę notyfikowaną w celu sprawdzenia zgodności sprzętu, systemu ochronnego lub urządzenia z wymaganiami dyrektywy 2014/34/UE i sporządza certyfikat zgodności.

2. Produkcja

Producent podejmuje wszelkie niezbędne środki, aby proces produkcji i jego monitorowanie zapewniały zgodność wytworzonych produktów z zatwierdzonym typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz z mającymi do nich zastosowanie wymaganiami niniejszej dyrektywy.

§ 198 Produkcja

Producent musi zapewnić zgodność wytworzonych produktów z zatwierdzonym typem UE (zgodnie z modułem B) oraz z wymogami prawnymi.

Ogólne obowiązki producentów opisano w rozdziale [§ 74](#).

3. Weryfikacja

Wybrana przez producenta jednostka notyfikowana przeprowadza odpowiednie badania i testy w celu sprawdzenia zgodności produktów z zatwierdzonym typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz z odnośnymi wymaganiami niniejszej dyrektywy.

Badania i testy mające na celu sprawdzenie zgodności produktów z odnośnymi wymaganiami przeprowadza się poprzez badanie i testowanie każdego produktu zgodnie z pkt 4.

4. Weryfikacja zgodności poprzez badanie i testowanie każdego produktu

- 4.1. Wszystkie produkty są pojedynczo poddawane badaniom i przeprowadzane są odpowiednie testy określone w odnośnej normie zharmonizowanej/normach zharmonizowanych lub testy równoważne określone w innych odnośnych specyfikacjach technicznych w celu zweryfikowania ich zgodności z zatwierdzonym typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz z odnośnymi wymaganiami niniejszej dyrektywy.

W razie braku takiej normy zharmonizowanej dana jednostka notyfikowana określa, jakie badania należy przeprowadzić.

- 4.2. Jednostka notyfikowana wydaje certyfikat zgodności w odniesieniu do przeprowadzonych badań i testów oraz umieszcza swój numer identyfikacyjny na każdym zatwierdzonym produkcie lub zleca jego umieszczenie na swoją odpowiedzialność.

Producent przechowuje certyfikaty zgodności do wglądu władz krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu produktu.

§ 199 Weryfikacja

Jednostka notyfikowana musi przeprowadzić odpowiednie badania i testy (testy każdego produktu lub kontrole statystyczne).

Jednostka notyfikowana bierze pod uwagę dokumentację techniczną, lecz jej nie bada, gdyż została ona już zbadana w ramach modułu B.

Jednostka notyfikowana wydaje certyfikat zgodności oraz:

- umieszcza swój numer identyfikacyjny lub zleca producentowi umieszczenie swojego numeru identyfikacyjnego,
- prowadzi rejestr swoich decyzji i innych istotnych informacji, oraz
- informuje swoje organy notyfikujące i inne jednostki o przeprowadzonych badaniach.

5. Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i zaświadczenie o zgodności

- 5.1. Producent umieszcza oznakowanie CE oraz, na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej, o której mowa w pkt 3, jej numer identyfikacyjny na każdym egzemplarzu produktu innym niż część, który jest zgodny z zatwierdzonym typem opisanym w certyfikacie badania typu UE i spełnia odnośne wymagania niniejszej dyrektywy.

- 5.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla każdego modelu produktu innego niż komponent i przechowuje ją do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu produktu innego niż komponent. Deklaracja zgodności UE identyfikuje model produktu, dla którego została sporządzona.

Kopia deklaracji zgodności UE musi być dołączona do każdego produktu innego niż komponent.

Jeżeli jednostka notyfikowana, o której mowa w pkt 3, wyrazi na to zgodę i na jej odpowiedzialność, producent może również umieścić numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej na produktach innych niż części.

- 5.3. Producent sporządza pisemne zaświadczenie zgodności dla każdego modelu komponentu i przechowuje je do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu komponentu do obrotu. Świadczenie zgodności musi identyfikować model komponentu, dla którego zostało sporządzone. Kopia świadectwa zgodności musi być dołączona do każdej części.

§ 200 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności

Ponieważ w tym module oceny zgodności (F) jednostka notyfikowana jest zaangażowana w fazę produkcji, po oznakowaniu CE musi następować numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej.

Oznakowanie CE nie powinno być umieszczane na części składowej, a jedynie numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej zaangażowanej w fazę produkcji.

Pisemna deklaracja zgodności powinna być wystawiona przez producenta (lub jego upoważnionego przedstawiciela), z wyjątkiem komponentów. Dla części składowych należy wystawić pisemne zaświadczenie o zgodności.

6. Za zgodą jednostki notyfikowanej i na jej odpowiedzialność producent może umieszczać na wyrobach podczas procesu produkcyjnego numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej.

§ 201 Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej

Jest to kwestia umowy lub nieformalnego porozumienia między producentem a jednostką notyfikowaną.

7. Upoważniony przedstawiciel

Zobowiązania producenta mogą być wypełniane w jego imieniu i na jego odpowiedzialność przez jego upoważnionego przedstawiciela, o ile zostały one określone w pełnomocnictwie. Upoważniony przedstawiciel nie może wypełniać obowiązków producenta określonych w pkt 2.

§ 202 *Upoważniony przedstawiciel*

Zgodnie z pełnomocnictwem zawartym w umowie z producentem, autoryzowany przedstawiciel może być uprawniony do wypełniania zobowiązań producenta, z wyjątkiem zobowiązań dotyczących zgodności wytwarzanych produktów z zatwierdzonym typem.

ZAŁĄCZNIK VI

MODUŁ C1: ZGODNOŚĆ Z TYPEM W OPARCIU O WEWNĘTRZNA KONTROLĘ PRODUKCJI ORAZ BADANIE PRODUKTÓW POD NADZOREM

1. Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji oraz badanie produktów pod nadzorem to ta część procedury oceny zgodności, według której producent wywiązuje się ze zobowiązań przedstawionych w pkt 2, 3 i 4 oraz na swoją wyłączną odpowiedzialność zapewnia i deklaruje, że dane produkty są zgodne z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE i spełniają mające do nich zastosowanie wymagania niniejszej dyrektywy.

§ 203 *Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji oraz badanie wyrobu pod nadzorem*

Moduł C1 "Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji oraz badanie wyrobu pod nadzorem" stanowiący załącznik VI do dyrektywy ATEX 2014/34/UE (w poprzedniej dyrektywie 94/9/WE oznaczony jako "Zgodność z typem") jest jednym z modułów, które mogą być stosowane po module B (certyfikat badania typu UE, załącznik III).

W tej procedurze oceny zgodności, producent przeprowadza badania na każdym wyprodukowanym urządzeniu, aby sprawdzić aspekty ochrony przeciwwybuchowej projektu. Badania takie przeprowadzane są na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej.

2. Produkcja

Producent wprowadza wszelkie niezbędne środki, aby proces produkcji i jego monitorowanie zapewniały zgodność wytworzonych produktów z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz z mającymi do nich zastosowanie wymaganiami niniejszej dyrektywy.

§ 204 *Produkcja*

Producent musi zapewnić zgodność wytworzonych produktów z zatwierdzonym typem UE (zgodnie z modułem B) oraz z wymogami prawnymi.

Ogólne obowiązki producentów opisano w rozdziale [§ 74](#).

3. **Kontrola produktów**

W celu weryfikacji zgodności każdego wytworzonego pojedynczego produktu z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz z odnośnymi wymaganiami niniejszej dyrektywy producent lub osoba działająca w jego imieniu przeprowadza jedno lub więcej badań jednego lub więcej szczegółowych aspektów tego produktu. Za przeprowadzenie badań odpowiedzialna jest jednostka notyfikowana wybrana przez producenta.

Producent, na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej, umieszcza podczas procesu produkcji numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej.

§ 205 Kontrola produktów

Producent musi (bezpośrednio lub w swoim imieniu) przeprowadzić badania jednego lub więcej specyficznych aspektów wyrobu. Musi on wybrać jednostkę notyfikowaną, która przejmie odpowiedzialność za takie badania, oraz umieścić numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej podczas procesu produkcji.

Jednostka notyfikowana bierze pod uwagę dokumentację techniczną, lecz jej nie bada, gdyż została ona już zbadana w ramach modułu B.

Jednostka notyfikowana bierze pod uwagę dokumentację techniczną, ale nie bada jej, ponieważ została ona już zbadana w ramach modułu B.

4. **Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i zaświadczenie o zgodności**

4.1. Producent umieszcza oznakowanie CE na każdym pojedynczym produkcie innym niż komponent, który jest zgodny z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz spełnia mające zastosowanie wymagania niniejszej dyrektywy.

4.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla modelu produktu innego niż komponent i przechowuje ją do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu produktu innego niż komponent. Deklaracja zgodności UE identyfikuje model produktu, dla którego została sporządzona.

Kopia deklaracji zgodności UE musi być dołączona do każdego produktu innego niż komponent.

4.3. Producent sporządza pisemne zaświadczenie zgodności dla każdego modelu komponentu i przechowuje je do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu komponentu do obrotu. Świadczenie zgodności musi identyfikować model komponentu, dla którego zostało sporządzone. Kopia świadectwa zgodności musi być dołączona do każdej części.

§ 206 **Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności**

Ponieważ w tym module oceny zgodności (C1) jednostka notyfikowana jest zaangażowana w fazę produkcji, po oznakowaniu CE musi następować numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej.

Oznakowanie CE nie powinno być umieszczane na części składowej, a jedynie numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej zaangażowanej w fazę produkcji.

Pisemna deklaracja zgodności UE powinna być wystawiona przez producenta (lub jego upoważnionego przedstawiciela), z wyjątkiem części. Dla części składowych należy wystawić pisemne zaświadczenie o zgodności.

5. Upoważniony przedstawiciel

Zobowiązania producenta określone w pkt. 4 mogą być wypełniane przez jego upoważnionego przedstawiciela, w jego imieniu i na jego odpowiedzialność, pod warunkiem, że zostały one określone w pełnomocnictwie.

§ 207 **Upoważniony przedstawiciel**

Zgodnie z mandatem określonym w umowie z producentem upoważniony przedstawiciel może być uprawniony do wypełniania obowiązków producenta związanych z oznakowaniem CE, deklaracją zgodności UE i poświadczeniem zgodności.

ZAŁĄCZNIK VII

MODUŁ E: ZGODNOŚĆ Z TYPEM W OPARCIU O ZAPEWNIENIE JAKOŚCI PRODUKTU

1. Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości produktu to ta część procedury oceny zgodności, według której producent wywiązuje się z obowiązków określonych w pkt 2 i 5 oraz na swoją wyłączną odpowiedzialność zapewnia i deklaruje, że dane produkty są zgodne z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE i spełniają mające do nich zastosowanie wymagania niniejszej dyrektywy.

§ 208 **Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości wyrobu**

Moduł E "Zgodność z typem w oparciu o zapewnienie jakości wyrobu" jako załącznik VII do dyrektywy ATEX 2014/34/UE (w poprzedniej dyrektywie 94/9/WE oznaczony jako "Zapewnienie jakości produktu") jest jednym z modułów, które mogą być stosowane po module B (certyfikat badania typu UE, załącznik III).

Ta procedura oceny zgodności opiera się na systemie jakości zatwierdzonym przez jednostkę notyfikowaną w zakresie kontroli końcowej i badań urządzeń podlegających bieżącemu nadzorowi.

2. **Produkcja**

Producent posiada zatwierdzony system jakości w odniesieniu do kontroli końcowej i badań danych produktów zgodnie z pkt 3 oraz podlega nadzorowi zgodnie z pkt 4.

§ 209 Produkcja

Producent musi wdrożyć zatwierdzony system jakości w zakresie kontroli i badania gotowych produktów i zarządzać nim w celu zapewnienia zgodności wytworzonych produktów z zatwierdzonym typem UE (w ramach modułu B) i wymogami prawnymi.

Ogólne obowiązki producentów opisano w rozdziale [§ 74](#).

3. **System jakości**

3.1. Producent składa wnioski o ocenę swojego systemu jakości do wybranej przez siebie jednostki notyfikowanej w odniesieniu do danych produktów.

Wniosek zawiera:

- (a) nazwę i adres producenta oraz, jeżeli wniosek jest składany przez upoważnionego przedstawiciela, również jego nazwę i adres,
- (b) pisemną deklarację, że taki sam wniosek nie został złożony w żadnej innej jednostce notyfikowanej,
- (c) wszelkie istotne informacje dotyczące przewidywanej kategorii produktu,
- (d) dokumentację dotyczącą systemu jakości oraz
- (e) dokumentację techniczną zatwierdzonego typu oraz kopię certyfikatu badania typu UE.

3.2. System jakości zapewnia zgodność produktów z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz z odnośnymi wymaganiami niniejszej dyrektywy.

Wszystkie elementy, wymagania i przepisy przyjęte przez producenta są systematycznie i w uporządkowany sposób dokumentowane w formie pisemnych polityk, procedur i instrukcji. Dokumentacja systemu jakości umożliwia spójną interpretację programów, planów, ksiąg i zapisów dotyczących jakości.

Powinna ona w szczególności zawierać odpowiedni opis:

- (a) celów jakości oraz struktury organizacyjnej, odpowiedzialności i uprawnień kierownictwa w odniesieniu do jakości wyrobu,
- (b) badań i prób, które będą przeprowadzone po wyprodukowaniu,

(c) zapisów dotyczących jakości, takich jak sprawozdania z kontroli, dane z badań, dane z wzorcowania, sprawozdania dotyczące kwalifikacji personelu itp.,

(d) środków monitorowania skutecznego działania systemu jakości.

33. Jednostka notyfikowana ocenia system jakości, aby ustalić, czy spełnia on wymagania, o których mowa w pkt 3.2.

Zakłada ona zgodność z tymi wymaganiami w odniesieniu do elementów systemu jakości zgodnych z odpowiednimi specyfikacjami odnośnej normy zharmonizowanej.

Oprócz doświadczenia w zakresie systemów zarządzania jakością zespół audytorów ma co najmniej jednego członka dysponującego doświadczeniem w zakresie oceny w dziedzinie danego produktu i danej technologii produktu oraz znajomością odpowiednich wymogów niniejszej dyrektywy. Audyt obejmuje wizytę oceniającą w zakładzie producenta. Zespół audytowy dokonuje przeglądu dokumentacji technicznej, o której mowa w pkt 3.1 lit. e), w celu weryfikacji zdolności producenta do zidentyfikowania odnośnych wymagań niniejszej dyrektywy oraz do przeprowadzenia koniecznych badań zapewniających zgodność produktu z tymi wymaganiami.

O decyzji powiadamia się producenta. Powiadomienie takie zawiera wnioski z audytu oraz uzasadnioną decyzję dotyczącą dokonanej oceny.

34. Producent podejmuje się wypełnienia zobowiązań wynikających z zatwierdzonego systemu jakości oraz utrzymywania go w taki sposób, aby pozostawał odpowiedni oraz skuteczny.

35. Producent powinien informować jednostkę notyfikowaną, która zatwierdziła system jakości, o wszelkich zamierzonych zmianach w systemie jakości.

Jednostka notyfikowana ocenia wszelkie proponowane zmiany i decyduje, czy zmodyfikowany system jakości będzie nadal spełniał wymagania, o których mowa w pkt 3.2, czy też konieczna jest jego ponowna ocena.

Powiadamia ona producenta o swojej decyzji. Powiadomienie powinno zawierać wnioski z badania oraz uzasadnioną decyzję dotyczącą oceny.

§ 210 System jakości

System jakości musi zawierać następujące elementy, które należy udokumentować:

- cele jakości,
- strukturę organizacyjną,
- testy (przeprowadzane po wyprodukowaniu),
- zapisy dotyczące jakości oraz
- metody monitorowania.

Badania przeprowadzane przed lub w trakcie produkcji, jak również techniki produkcji nie są częścią systemu jakości w ramach modułu E (jak ma to miejsce w przypadku modułów D), ponieważ moduł E jest ukierunkowany na jakość produktu końcowego, a nie na jakość całego procesu produkcji (jak ma to miejsce w przypadku modułu D).

4. Nadzór w ramach odpowiedzialności jednostki notyfikowanej

- 4.1. Celem nadzoru jest upewnienie się, że producent należycie wypełnia zobowiązania wynikające z zatwierdzonego systemu jakości.
- 4.2. Do celów oceny producent umożliwia jednostce notyfikowanej dostęp do miejsc produkcji, kontroli, badań i magazynowania oraz zapewnia jej wszelkie niezbędne informacje, w szczególności
 - (a) dokumentację systemu jakości,
 - (b) zapisy dotyczące jakości, takie jak sprawozdania z kontroli i dane z badań, dane dotyczące wzorcowania, sprawozdania dotyczące kwalifikacji personelu itp.
- 4.3. Jednostka notyfikowana przeprowadza okresowe audyty, aby upewnić się, że producent utrzymuje i stosuje system jakości, oraz przekazuje producentowi sprawozdanie z audytu.
- 4.4. Ponadto jednostka notyfikowana może składać producentowi niezapowiedziane wizyty. Podczas takich wizyt jednostka notyfikowana może, w razie konieczności, przeprowadzić badania wyrobu lub zlecić ich przeprowadzenie, w celu zweryfikowania prawidłowości funkcjonowania systemu jakości. Jednostka notyfikowana przekazuje producentowi sprawozdanie z wizyty oraz, jeżeli przeprowadzono badania, sprawozdanie z badań.

§ 211 Nadzór w ramach odpowiedzialności jednostki notyfikowanej

Jednostka notyfikowana przeprowadza okresowe audyty w celu oceny i przeglądu systemu jakości. Audyty obejmują:

- kontrolę systemu jakości,
- inspekcje oraz
- badania wyrobu.

Jednostka notyfikowana bierze pod uwagę dokumentację techniczną, lecz jej nie bada, gdyż została ona już zbadana w ramach modułu B.

5. Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i zaświadczenie o zgodności

- 5.1. Producent umieszcza oznakowanie CE oraz, na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej, o której mowa w pkt 3.1, jej numer identyfikacyjny na każdym egzemplarzu produktu innym niż komponent, który jest zgodny z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz spełnia odnośne wymagania niniejszej dyrektywy.
- 5.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla każdego modelu produktu innego niż komponent i przechowuje ją do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu produktu innego niż komponent. Deklaracja zgodności UE identyfikuje model produktu, dla którego została sporządzona.

Kopia deklaracji zgodności UE musi być dołączona do każdego produktu innego niż komponent.

- 5.3. Producent sporządza pisemne zaświadczenie zgodności dla każdego modelu komponentu i przechowuje je do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu komponentu do obrotu. Świadczenie zgodności musi identyfikować model komponentu, dla którego zostało sporządzone. Kopia świadectwa zgodności musi być dołączona do każdej części.

§ 212 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności

Ponieważ w tym module oceny zgodności (E) jednostka notyfikowana jest zaangażowana w fazę produkcji, po oznakowaniu CE musi następować numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej.

Oznakowanie CE nie powinno być umieszczane na części składowej, a jedynie numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej zaangażowanej w fazę produkcji.

Pisemna deklaracja zgodności powinna być wystawiona przez producenta (lub jego upoważnionego przedstawiciela), z wyjątkiem komponentów. Dla części składowych należy wystawić pisemne zaświadczenie o zgodności.

6. Producent jest zobowiązany, przez okres 10 lat od wprowadzenia wyrobu do obrotu, przechowywać do dyspozycji władz krajowych
- (a) dokumentację, o której mowa w pkt 3.1,
 - (b) informacje dotyczące zatwierdzonej zmiany, o której mowa w pkt 3.5,
 - (c) decyzje i sprawozdania jednostki notyfikowanej, o których mowa w pkt 3.5, 4.3 i 4.4.

§ 213 Obowiązki producenta

Zapis o "10 latach po wprowadzeniu wyrobu do obrotu" należy rozumieć jako odnoszący się do ostatniej pozycji modelu wyrobu wprowadzonego do obrotu.

7. Każda jednostka notyfikowana informuje swój organ notyfikujący o wydanych lub cofniętych zatwierdzeniach systemów jakości oraz, okresowo lub na żądanie, udostępnia swojemu organowi notyfikującemu wykaz zatwierdzeń systemów jakości, których wydania odmówiono, które zawieszono lub poddano innym ograniczeniom.

Każda jednostka notyfikowana informuje pozostałe jednostki notyfikowane o zatwierdzeniach systemów jakości, których wydania odmówiła, które zawiesiła lub cofnęła, a także, na żądanie, o zatwierdzeniach systemów jakości, które wydała.

§ 214 **Obowiązki jednostki notyfikowanej**

Jednostki notyfikowane są obowiązane do współpracy i koordynacji swojej działalności. W szczególności jednostki notyfikowane mają ogólny obowiązek informowania krajowych organów nadzoru rynku i innych jednostek notyfikowanych o przeprowadzonych przez siebie ocenach systemów jakości.

8. Upoważniony przedstawiciel

Zobowiązania producenta określone w pkt 3.1, 3.5, 5 i 6 mogą być wypełniane przez jego upoważnionego przedstawiciela, w jego imieniu i na jego odpowiedzialność, pod warunkiem, że zostały one określone w pełnomocnictwie.

§ 215 **Upoważniony przedstawiciel**

Zgodnie z pełnomocnictwem określonym w umowie z producentem, upoważniony przedstawiciel może być uprawniony do złożenia wniosku o ocenę systemu jakości oraz do wypełniania obowiązków związanych z informowaniem, znakowaniem, deklarowaniem lub poświadczaniem zgodności, a także do przechowywania odpowiedniej dokumentacji.

ZAŁĄCZNIK VIII

MODUŁ A: WEWNĘTRZNA KONTROLA PRODUKCJI

1. Wewnętrzna kontrola produkcji to procedura oceny zgodności, według której producent wywiązuje się ze zobowiązań określonych w pkt 2, 3 i 4 oraz zapewnia i deklaruje, na swoją wyłączną odpowiedzialność, że dane produkty spełniają mające do nich zastosowanie wymagania niniejszej dyrektywy.

§ 216 **Wewnętrzna kontrola produkcji**

Załącznik VIII do dyrektywy ATEX 2014/34/UE zawiera moduł A "Wewnętrzna kontrola produkcji" (w poprzedniej dyrektywie 94/9/WE oznaczony jako "Wewnętrzna kontrola produkcji"). W tej procedurze oceny zgodności, procedura oceny produktu i systemu jakości jest przeprowadzana przez producenta.

W przypadkach określonych w art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt ii) (urządzenia grupy I i II, kategorii M2 i 2, ani silniki spalinowe, ani urządzenia elektryczne) wymagane jest przekazanie/zdeponowanie dokumentacji technicznej jednostce notyfikowanej oraz przechowywanie takiej dokumentacji przez jednostkę notyfikowaną.

2. Dokumentacja techniczna

Producent sporządza dokumentację techniczną. Dokumentacja umożliwia ocenę produktu pod względem jego zgodności z odnośnymi wymaganiami oraz obejmuje odpowiednią analizę i ocenę ryzyka.

Dokumentacja techniczna określa odnośne wymagania i obejmuje, w stopniu odpowiednim dla takiej oceny, projekt, produkcję i działanie produktu. Dokumentacja techniczna zawiera co najmniej następujące elementy:

- (a) ogólny opis produktu,
- (b) projekt koncepcyjny i rysunki techniczne oraz schematy części, podzespołów, obwodów itd.,
- (c) opisy i wyjaśnienia niezbędne do zrozumienia tych rysunków i schematów oraz działania produktu,
- (d) wykaz zastosowanych w pełni lub częściowo norm zharmonizowanych, do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, a jeżeli takie normy zharmonizowane nie zostały zastosowane - opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia zasadniczych wymagań niniejszej dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, w tym wykaz innych stosownych zastosowanych specyfikacji technicznych. W przypadku częściowego zastosowania norm zharmonizowanych w dokumentacji technicznej określa się, które części zostały zastosowane,
- (e) wyniki wykonanych obliczeń projektowych, przeprowadzonych badań itp. oraz
- (f) sprawozdania z badań.

§ 217 Dokumentacja techniczna

W tym module jednostka notyfikowana nie jest zaangażowana w działania związane z oceną zgodności. Wymagane badania mogą być przeprowadzone przez samego producenta lub w dowolnym niezależnym laboratorium, które producent uzna za odpowiednie.

Konieczność przeprowadzenia badań może wynikać z przyjętego rozwiązania technicznego i/lub z zastosowania norm (zharmonizowanych lub innych).

W przypadku urządzeń grupy I i II, kategorii M2 i 2, dokumentacja techniczna identyfikująca wyrób powinna być przekazana jednostce notyfikowanej, która przechowuje ją w swoich obiektach na terenie Unii Europejskiej.

Jednostka notyfikowana nie bada zgodności takiego zbioru dokumentacji; w niektórych przypadkach można zażądać, aby zbiór dokumentacji został zabezpieczony. Na wniosek producenta (lub jego upoważnionego przedstawiciela) akta dokumentacji przechowuje się w archiwach jednostki notyfikowanej.

Dla otrzymanej i przechowywanej dokumentacji jednostka notyfikowana wydaje "Potwierdzenie zachowania/zdeponowania dokumentacji produktu", zwykle oznaczone numerami kodowymi i/lub literami.

3. Produkcja

Producent podejmuje wszelkie niezbędne środki, aby proces produkcji i jego monitorowanie zapewniały zgodność wytworzonych produktów z dokumentacją techniczną, o której mowa w pkt 2, oraz z mającymi do nich zastosowanie wymaganiami niniejszej dyrektywy.

§ 218 Produkcja

Producent sporządza dokumentację techniczną i zapewnia zgodność wytworzonych produktów z wymogami prawnymi.

Ogólne obowiązki producentów opisano w rozdziale [§ 74](#).

4. Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i zaświadczenie o zgodności

4.1. Producent umieszcza oznakowanie CE na każdym pojedynczym produkcie innym niż komponent, spełniającym odnośne wymagania niniejszej dyrektywy.

4.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla modelu produktu innego niż komponent i przechowuje ją wraz z dokumentacją techniczną do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu produktu innego niż komponent. Deklaracja zgodności UE identyfikuje model produktu, dla którego została sporządzona.

Kopia deklaracji zgodności UE musi być dołączona do każdego produktu innego niż komponent.

4.3. Producent sporządza pisemne zaświadczenie o zgodności dla każdego modelu części i przechowuje je wraz z dokumentacją techniczną do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu danej części do obrotu. Świadczenie zgodności musi identyfikować komponent, dla którego zostało sporządzone. Kopia świadectwa zgodności musi być dołączona do każdej części.

§ 219 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności

Ponieważ w tym module oceny zgodności (A) żadna jednostka notyfikowana nie jest zaangażowana w fazę produkcji, po oznakowaniu CE nie może następować numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej.

Oznakowanie CE nie powinno być umieszczane na części składowej.

Pisemna deklaracja zgodności powinna być wystawiona przez producenta (lub jego upoważnionego przedstawiciela), z wyjątkiem komponentów. Dla części składowych należy wystawić pisemne zaświadczenie o zgodności.

5. Upoważniony przedstawiciel

Zobowiązania producenta określone w pkt. 4 mogą być wypełniane przez jego upoważnionego przedstawiciela, w jego imieniu i na jego odpowiedzialność, pod warunkiem, że zostały one określone w pełnomocnictwie.

§ 220 Upoważniony przedstawiciel

Zgodnie z mandatem określonym w umowie z producentem upoważniony przedstawiciel może być uprawniony do wypełniania obowiązków producenta związanych z oznakowaniem CE, deklaracją zgodności UE i poświadczeniem zgodności.

ZAŁĄCZNIK IX

MODUŁ G: ZGODNOŚĆ W OPARCIU O WERYFIKACJĘ JEDNOSTKOWĄ

1. Zgodność w oparciu o weryfikację jednostkową to procedura oceny zgodności, według której producent wywiązuje się ze zobowiązań określonych w pkt 2, 3 i 5 oraz zapewnia i deklaruje, na swoją wyłączną odpowiedzialność, że dany produkt, wobec którego zastosowano wymagania pkt 4, jest zgodny z mającymi do niego zastosowanie wymaganiami niniejszej dyrektywy.

§ 221 Zgodność w oparciu o weryfikację jednostkową

Załącznik IX do dyrektywy ATEX 2014/34/UE zawiera moduł G "Zgodność w oparciu o weryfikację jednostkową" (w poprzedniej dyrektywie 94/9/WE oznaczony jako "Weryfikacja jednostkowa"). W tej procedurze oceny zgodności zasadą jest, że wszystkie produkty są w pełni oceniane i badane przez jednostkę notyfikowaną. W rzeczywistości jednostka notyfikowana bada poszczególne urządzenia lub systemy ochronny i przeprowadza badania określone w normach zharmonizowanych, jeżeli takie istnieją, lub w inny sposób w normach europejskich, międzynarodowych lub krajowych, lub przeprowadza badania równoważne w celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi wymaganiami dyrektywy 2014/34/UE, oraz sporządza certyfikat zgodności.

Weryfikacja jednostkowa może być stosowana do produkcji jednostkowej, a także do produkcji limitowanych serii.

2. Dokumentacja techniczna

- 2.1. Producent sporządza dokumentację techniczną i udostępnia ją jednostce notyfikowanej, o której mowa w pkt 4. Dokumentacja umożliwi ocenę produktu pod względem jego zgodności z odnośnymi wymaganiami oraz obejmuje odpowiednią analizę i ocenę ryzyka. Dokumentacja techniczna określa odnośne wymagania i obejmuje, w stopniu odpowiednim dla takiej oceny, projekt, produkcję i działanie produktu. Dokumentacja techniczna zawiera co najmniej następujące elementy:

- (a) ogólny opis produktu,
- (b) projekt koncepcyjny i rysunki techniczne oraz schematy części, podzespołów, obwodów itd.,
- (c) opisy i wyjaśnienia niezbędne do zrozumienia tych rysunków i schematów oraz działania produktu,
- (d) wykaz norm zharmonizowanych zastosowanych w całości lub częściowo, do których odniesienia zostały opublikowane w *D. Urz. UE* a w przypadku gdy takie normy zharmonizowane nie zostały zastosowane, opisy rozwiązań

przyjętych w celu spełnienia zasadniczych wymagań niniejszej dyrektywy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, w tym wykaz innych odpowiednich zastosowanych specyfikacji technicznych. W przypadku częściowego zastosowania norm zharmonizowanych w dokumentacji technicznej określa się, które części zostały zastosowane,

(e) wyniki wykonanych obliczeń projektowych, przeprowadzonych badań itp. oraz

2.2. Producent przechowuje dokumentację techniczną do dyspozycji odnośnych organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu wyrobu do obrotu.

§ 222 Dokumentacja techniczna

Jednostka notyfikowana musi otrzymać wskazaną dokumentację techniczną, aby mogła przeprowadzić odpowiednie badania i testy wyrobu.

3. Produkcja

Producent podejmuje wszelkie niezbędne środki, aby proces produkcji i jego monitorowanie zapewniały zgodność wytworzonego produktu z odnośnymi wymaganiami niniejszej dyrektywy.

§ 223 Produkcja

Producent sporządza dokumentację techniczną i zapewnia zgodność wytworzonych produktów z wymogami prawnymi.

Ogólne obowiązki producentów opisano w rozdziale [§ 74](#).

4. Weryfikacja

Wybrana przez producenta jednostka notyfikowana przeprowadza lub zleca przeprowadzenie odpowiednich badań i testów określonych w odnośnych normach zharmonizowanych lub testów równoważnych określonych w innych odnośnych specyfikacjach technicznych w celu sprawdzenia zgodności produktu z odnośnymi wymaganiami niniejszej dyrektywy. W razie braku takiej normy zharmonizowanej dana jednostka notyfikowana określa jakie badania należy przeprowadzić.

Jednostka notyfikowana wydaje certyfikat zgodności w odniesieniu do przeprowadzonych badań i testów oraz umieszcza swój numer identyfikacyjny na zatwierdzonym produkcie lub zleca jego umieszczenie na swoją odpowiedzialność.

Producent przechowuje certyfikaty zgodności do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu produktu.

§ 224 Weryfikacja

Jednostka notyfikowana przeprowadza odpowiednie badania, w tym rutynowe specyfikacje i testy. W przypadku niektórych bardziej złożonych wyrobów (np. wyrobów zamkniętych) może zaistnieć potrzeba przeprowadzenia badań również w trakcie procesu produkcyjnego.

Producent musi ustanowić i utrzymywać procedury identyfikacji produktu na wszystkich etapach produkcji, badań, kontroli końcowej i wprowadzania do obrotu.

5. Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i zaświadczenie o zgodności

5.1. Producent umieszcza oznakowanie CE oraz, na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej, o której mowa w pkt 4, jej numer identyfikacyjny na każdym produkcie innym niż część, który spełnia odnośne wymagania niniejszej dyrektywy.

5.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE i przechowuje ją do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat od momentu wprowadzenia do obrotu produktu innego niż komponent. Deklaracja zgodności UE identyfikuje produkt, dla którego została sporządzona.

Kopia deklaracji zgodności UE musi być dołączona do każdego produktu innego niż komponent.

5.3. Producent sporządza pisemne poświadczenie zgodności i przechowuje je do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu komponentu do obrotu. Świadczenie zgodności musi identyfikować komponent, dla którego zostało sporządzone. Kopia świadectwa zgodności musi być dołączona do każdej części.

§ 225 Oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE i atestacja zgodności

Producent musi umieścić oznakowanie CE oraz, na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej, jej numer identyfikacyjny.

Producent sporządza pisemną deklarację zgodności i przechowuje ją wraz z dokumentacją techniczną, certyfikatem zgodności i innymi odpowiednimi informacjami do dyspozycji organów krajowych.

6. Upoważniony przedstawiciel

Zobowiązania producenta określone w pkt 2.2 i 5 mogą być wypełniane przez jego upoważnionego przedstawiciela, w jego imieniu i na jego odpowiedzialność, pod warunkiem że zostały one określone w pełnomocnictwie.

§ 226 Upoważniony przedstawiciel

Zgodnie z zawartym z wytwórcą pełnomocnictwem upoważniony przedstawiciel może być uprawniony do wypełniania obowiązków wytwórcy związanych z przechowywaniem dokumentacji technicznej oraz obowiązków związanych z oznakowaniem CE, deklaracją zgodności UE i poświadczaniem zgodności.

ZAŁĄCZNIK X

DEKLARACJA ZGODNOŚCI UE (nr XXXX) (1)

1. Model wyrobu/wyrobu (numer wyrobu, typu, partii lub serii):
2. Nazwa i adres producenta oraz, w stosownych przypadkach, jego upoważnionego przedstawiciela:
3. Niniejsza deklaracja zgodności zostaje wydana na wyłączną odpowiedzialność producenta.
4. Przedmiot deklaracji (identyfikacja wyrobu umożliwiająca identyfikowalność; może ona, jeżeli jest to niezbędne do identyfikacji wyrobu, zawierać rysunek):
5. Opisany powyżej przedmiot deklaracji jest zgodny z odpowiednim unijnym prawodawstwem harmonizacyjnym:
6. Odniesienia do odpowiednich zastosowanych norm zharmonizowanych lub odniesienia do innych specyfikacji technicznych, w odniesieniu do których deklarowana jest zgodność:
7. W stosownych przypadkach jednostka notyfikowana ... (nazwa, numer) przeprowadziła ... (opis interwencji) i wydała certyfikat:

8. Dodatkowe informacje:

Podpisano w imieniu i na

rzecz:

(miejsce i data wydania):

(nazwa, funkcja) (podpis):

§ 227 **Deklaracja zgodności UE**

Deklaracja zgodności UE, która ma być sporządzona i podpisana przez producenta, jest wymagana na podstawie art. 14 dyrektywy ATEX 2014/34/UE (*patrz sekcja § 93*).

Załącznik X zawiera wzorcową strukturę deklaracji zgodności UE, opracowaną na podstawie załącznika III do [decyzji nr 768/2008/WE](#).

Krótkie komentarze dla każdego punktu modelu na potrzeby deklaracji zgodności UE przedstawiono w **tabeli 8: Deklaracja zgodności UE** poniżej.

Tabela 8: Deklaracja zgodności UE

DEKLARACJA ZGODNOŚCI UE (nr XXXX)	Nagłówek deklaracji zgodności UE. Producent nie jest zobowiązany do nadania numeru, ale może on być przydatny do celów identyfikowalności.
1. Model wyrobu/wyrobu (numer wyrobu, typu, partii lub serii)	Punkt ten powinien odzwierciedlać niepowtarzalną identyfikację wyrobu.
2. Nazwa i adres producenta oraz, w stosownych przypadkach, jego upoważnionego	Najprościej rzecz ujmując, nazwa (i/lub znak identyfikacyjny) na wyrobie stawia wymienioną organizację w pozycji producenta (lub jego upoważnionego przedstawiciela w Unii Europejskiej).
3. Niniejsza deklaracja zgodności zostaje wydana na wyłączną odpowiedzialność producenta.	Potwierdzając całkowitą odpowiedzialność producenta za wyrób, który ma być wprowadzony do obrotu lub oddany do użytku na rynku UE.
4. Przedmiot deklaracji (identyfikacja wyrobu umożliwiająca identyfikowalność; może ona, jeżeli jest to niezbędne do identyfikacji wyrobu, zawierać rysunek	Obejmuje to opis danego wyrobu: może to być opisowe oznaczenie wyrobu, np. moduł sterujący silnika typu ABC 123 oraz jego przeznaczenie. W przypadku zespołu należy wymienić elementy zespołu, które same w sobie stanowią wyposażenie ATEX i które zostały poddane oddzielnej ocenie. Wskazanie wszystkich odpowiednich przepisów spełnianych przez urządzenia obejmuje oznaczenia umieszczone na produkcie, np. grupa urządzeń II, kategoria 2 G (IIB T4).
5. Opisany powyżej przedmiot deklaracji jest zgodny z odpowiednim unijnym prawodawstwem	Odniesienia do aktów prawnych (rozporządzeń lub dyrektyw), z którymi deklarowana jest zgodność produktu. Jeżeli jest to deklaracja obejmująca wiele dyrektyw, już z nagłówka powinno jasno wynikać, z którymi dyrektywami produkt jest zgodny. Wystarczy wskazać kodyfikację lub numerację aktu prawnego (np. "dyrektywa 2014/34/UE", "dyrektywa 2006/42/WE" itp.) bez konieczności podawania pełnego tytułu i odniesień do publikacji zgodnie z art. 14.3.
6. Odniesienia do odpowiednich zastosowanych norm zharmonizowanych lub odniesienia do innych specyfikacji technicznych, w odniesieniu do których deklarowana jest	W tym miejscu należy wskazać europejskie normy zharmonizowane przywołane w dokumentacji technicznej. Należy je wskazać zgodnie z wykazem zamieszczonym w odpowiedniej publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, podając w wystarczającym stopniu numer i rok publikacji (np. "EN 1010-1:2004+A1:2010", "EN 60079-0:2012" itd.), a nie według wydań krajowych (BS, DIN, NF, UNI, UNE itd.), biorąc również pod uwagę, że rok może być inny. W stosownych przypadkach należy tu wskazać inne zastosowane normy lub specyfikacje techniczne, cytowane w dokumentacji technicznej, wraz z uzasadnieniem zastosowania normy niezharmonizowanej. W przypadku norm, które były zharmonizowane, ale obecnie zostały zastąpione, uzasadnienie powinno być zgodne z arkuszem wyjaśniającym ExNB/10/397/CS wydanym przez Grupę Europejskiej Koordynacji Jednostek Notyfikowanych ATEX (ExNBG), dostępnym na stronie http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9568/attachments/1/translations/en/renditions/native .
7. W stosownych przypadkach	Nazwa i numer jednostki notyfikowanej (lub jednostek notyfikowanych) przeprowadzającej badania typu UE.

<p>jednostka notyfikowana ... (nazwa, numer) przeprowadziła ... (opis interwencji) i wydała certyfikat</p>	<p>Wskazanie numeru identyfikacyjnego jednostki notyfikowanej, w stosownych przypadkach (jeżeli jest zaangażowana na etapie produkcji), może być postrzegane jako wsparcie działań w zakresie nadzoru rynku. W przypadku urządzeń nielektrycznych kategorii 2 powinien on odnosić się do jednostki notyfikowanej posiadającej kopię dokumentacji technicznej. W stosownych przypadkach, jeżeli organ odpowiedzialny za nadzór nad systemem zapewnienia jakości nie jest tożsamy z organem wydającym oryginalny certyfikat, powinien on zostać wymieniony oddzielnie. Nazwa i adres jednostki notyfikowanej zaangażowanej w fazę produkcji nie jest jednak wymogiem obowiązkowym. Nie powinno być odniesienia do certyfikatu jednostki notyfikowanej, chyba że jest to certyfikat wchodzący w zakres dyrektywy. Dobrowolne certyfikaty wydane przez organy działające w ramach swoich "prywatnych" uprawnień jako jednostki certyfikujące powinny być włączone do dokumentacji technicznej jako część dowodu zgodności, ale nie powinny być cytowane w deklaracji zgodności.</p>
<p>8. Dodatkowe informacje</p>	<p>Wszelkie inne dodatkowe informacje, które mogą być uznane za istotne dla deklaracji.</p>
<p>Podpisano w imieniu i na rzecz: (miejsce i data wystawienia) (nazwa, funkcja) (podpis)</p>	<p>Identyfikacja sygnatariusza, który został upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu producenta. Sygnatariusz musi być odpowiedzialnym funkcjonariuszem producenta lub upoważnionego przedstawiciela.</p>

ZAŁĄCZNIK XI
CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa i wykaz jej kolejnych zmian (o których mowa w art. 43)

Dyrektywa 94/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
(Dz.U. L 100 z 19.4.1994, s. 1).

Rozporządzenie (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady
(Dz.U. L 284 z 31.10.2003, s. 1).

Wyłącznie pkt 8 załącznika I

Rozporządzenie (UE) nr 1025/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady
(Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12).

Wyłącznie art. 26 ust. 1 lit. c).

CZĘŚĆ B

Terminy transpozycji do prawa krajowego i daty rozpoczęcia stosowania (o których mowa w art. 43)

Dyrektywa	Termin transpozycji	Data rozpoczęcia stosowania
94/9/WE	1 września 1995 r.	1 marca 1996 r.

§ 228 *Odniesienia do uchylonej dyrektywy*

Odniesienia te pochodzą z poprzedniej dyrektywy ATEX 94/9/WE wraz z jej zmianami

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 94/9/WE	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 1 ust. 1	Artykuł 1 ust. 1 lit. a)
Artykuł 1 ust. 2	Artykuł 1 ust. 1 lit. b)
–	Artykuł 1 ust. 1 lit. c)
Artykuł 1 ust. 3	Artykuł 2 ust. 1 do 9
–	Artykuł 2 ust. 10 do 26
Artykuł 1 ust. 4	Artykuł 1 ust. 2
Artykuł 2	Artykuł 3
Artykuł 3	Artykuł 4
Artykuł 4	Artykuł 5
Artykuł 5 ust. 1 akapit pierwszy	–
Artykuł 5 ust. 1 akapit drugi	Artykuł 12 ust. 2
Artykuł 5 ust. 2	Artykuł 12 ust. 1
Artykuł 5 ust. 3	–
–	Artykuły 6 do 11
–	
Artykuł 6 ust. 1 i 2	–
Artykuł 6 ust. 3	Artykuł 39 ust. 1 do 4
–	Artykuł 39 ust. 5 akapit pierwszy
Artykuł 6 ust. 4	Artykuł 39 ust. 5 akapit drugi
Artykuł 7	–
Artykuł 8 ust. 1 do 6	Artykuł 13 ust. 1 do 6
Artykuł 8 ust. 7	–

–	Artykuły 14 i 15
Artykuł 9	–
Artykuł 10 ust. 1	–
Artykuł 10 ust. 2	Artykuł 16 ust. 1
Artykuł 10 ust. 3	–
–	Artykuł 16 ust. 2 do 6
–	Artykuły 17 do 33
Artykuł 11	–
–	Artykuły 34 do 38
Artykuły 12 i 13	–
–	Artykuł 40
–	Artykuł 41 ust. 1
Artykuł 14 ust. 1	–
Artykuł 14 ust. 2	Artykuł 41 ust. 2
Artykuł 14 ust. 3	–
Artykuł 15 ust. 1	Artykuł 42 ust. 1
Artykuł 15 ust. 2	–
–	Artykuł 42 ust. 2
–	Artykuły 43 i 44
Artykuł 16	Artykuł 45
Załączniki I do IX	Załączniki I do IX
Załącznik X	–
Załącznik XI	–
–	Załącznik X
–	Załącznik XI
–	Załącznik XII

§ 229 **Tabela korelacji**

Jako przekształcone prawodawstwo, dyrektywa ATEX 2014/34/UE zawiera tabelę korelacji łączącą nowe artykuły i załączniki z artykułami i załącznikami poprzedniej dyrektywy 94/9/WE. Wskazane są tylko sekcje, które są bezpośrednio skorelowane; w innych przypadkach pojawia się znak "-", gdy dana sekcja została przerezegowana i zmieniona lub gdy dodano nowe sekcje. Na przykład załącznik XI do dyrektywy 94/9/WE odpowiada w przybliżeniu rozdziałowi 4 (art. 17-33) dyrektywy 2014/34/UE; rozdział 2 (art. 6-11) dyrektywy 2014/34/UE to nowa treść, której nie ma w dyrektywie 94/9/WE.

OŚWIADCZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Parlament Europejski uważa, że tylko wtedy i w zakresie, w jakim akty wykonawcze w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011 są omawiane na posiedzeniach komitetów, można je uznać za "komitety procedury komitetowej" w rozumieniu załącznika I do porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską. Posiedzenia komisji wchodzą zatem w zakres stosowania pkt 15 porozumienia ramowego, kiedy i o ile omawiane są inne kwestie.

§ 230 **Oświadczenie Parlamentu Europejskiego**

To ostatnie oświadczenie zostało dodane przez Parlament Europejski podczas ostatecznego zatwierdzania tekstu dyrektywy ATEX 2014/34/UE. Dotyczy ono komitologii, czyli statusu Komitetu ATEX i jego uprawnień w odniesieniu do relacji między unijnymi współustawodawcami (Parlamentem Europejskim i Radą) a Komisją Europejską

STOSOWANIE DYREKTYWY 2014/34/UE WRAZ Z INNYMI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ ZASTOSOWANIE

Co do zasady, jeżeli dany wyrób jest jednocześnie objęty zakresem innego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego (dyrektywy, rozporządzenia), to wszystkie dyrektywy muszą być stosowane równolegle w celu wypełnienia postanowień każdej z nich.

W tym kontekście należy zauważyć, że jednostka notyfikowana może zajmować się aspektami związanymi z dwiema lub więcej dyrektywami tylko wtedy, gdy jednostka ta jest notyfikowana na podstawie wszystkich dyrektyw o odpowiednim zakresie.

§ 231 Dyrektywa w sprawie kompatybilności elektromagnetycznej 2014/30/UE (EMC)

W przypadku [dyrektywy 2014/30/UE](#) w sprawie kompatybilności elektromagnetycznej (EMC) należy stosować dyrektywę ATEX 2014/34/UE w celu spełnienia wymagań dotyczących wymogów bezpieczeństwa "atmosfery wybuchowej". Dyrektywa EMC musi być również stosowana w celu zapewnienia, że produkt nie powoduje zakłóceń elektromagnetycznych i że takie zakłócenia nie mają wpływu na jego normalne działanie. Będą pewne zastosowania, w których "normalny" poziom odporności elektromagnetycznej przewidziany w dyrektywie 2004/108/WE może nie być wystarczający do zapewnienia poziomu odporności niezbędnego do bezpiecznego działania w ramach dyrektywy 2014/34/UE. W takim przypadku producent jest zobowiązany do określenia odporności elektromagnetycznej osiąganego przez jego produkty zgodnie z załącznikiem II 1.2.7 do dyrektywy 2014/34/UE. Na przykład systemy ochronne, w których wydajność akwizycji i transmisji danych może mieć bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo przeciwwybuchowe.

Dyrektywa 2014/30/UE w sprawie kompatybilności elektromagnetycznej, zastępująca poprzednią dyrektywę 2004/108/WE, obowiązuje od 20 kwietnia 2016 r.

§ 232 Dyrektywa niskonapięciowa 2014/35/UE (LVD)

Produkty przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem są wyraźnie wyłączone z zakresu **dyrektywy niskonapięciowej 2014/35/UE (LVD)**. Dlatego "Zasadnicze cele niskiego napięcia" muszą być objęte dyrektywą 2014/34/UE (patrz załącznik II 1.2.7). Normy opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z odniesieniem do dyrektywy 2006/95/WE mogą być wymienione w deklaracji zgodności UE w celu spełnienia wymogów 1.2.7 załącznika II do dyrektywy 2014/34/UE. Z zakresu dyrektywy LVD nie są wyłączone urządzenia zabezpieczające, sterujące i regulacyjne wymienione w art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2014/34/UE, które są przeznaczone do użytku poza przestrzeniami zagrożonymi wybuchem, ale są wymagane do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń i systemów ochronnych lub przyczyniają się do takiego funkcjonowania. W takich przypadkach stosuje się obie dyrektywy.

Uwaga: Wymagania te są powtórzone w europejskich normach zharmonizowanych dla urządzeń elektrycznych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem. W celu dostosowania do odpowiednich systemów oceny zgodności ATEX i LVD, normy zharmonizowane nie wymagają, aby jednostka notyfikowana wydająca certyfikat badania typu UE dla ATEX weryfikowała spełnienie tych wymagań, ale aby producent deklarował ich spełnienie. Znajduje to odzwierciedlenie w treści deklaracji zgodności, o której mowa powyżej.

Dyrektywa niskonapięciowa 2014/35/UE, zastępująca poprzednią dyrektywę 2006/95/WE, obowiązuje od 20 kwietnia 2016 r.

§ 233 Dyrektywa maszynowa 2006/42/WE

Relacja pomiędzy dyrektywą ATEX 2014/34/UE a **dyrektywą [maszynowa 2006/42/WE](#)** jest odmienna od pozostałych. Dyrektywa 2014/34/UE, która jest "dyrektywą szczegółową" w rozumieniu art. 3 dyrektywy maszynowej, zawiera bardzo konkretne i szczegółowe wymagania w celu uniknięcia zagrożeń wynikających z atmosfery potencjalnie wybuchowej, podczas gdy sama dyrektywa maszynowa zawiera tylko bardzo ogólne wymagania przeciwko zagrożeniom wybuchowym (patrz załącznik I, 1.5.7 do dyrektywy 2006/42/WE).

W odniesieniu do ochrony przeciwybuchowej w atmosferze potencjalnie wybuchowej, dyrektywa 2014/34/UE ma pierwszeństwo i musi być stosowana. Tak więc urządzenia, które są zgodne z ATEX, a które są jednocześnie maszynami, można przyjąć, że spełniają szczególne zasadnicze wymagania bezpieczeństwa dotyczące ryzyka zapłonu w odniesieniu do atmosfery wybuchowej w dyrektywie maszynowej. W przypadku innych istotnych zagrożeń dotyczących maszyn, należy również stosować wymagania dyrektywy maszynowej.

Patrz również rozdział **[§ 34](#)** dotyczący miejsca zamierzonego użycia.

§ 234 Dyrektywy w sprawie transportu towarów niebezpiecznych 2008/68/WE i 98/91/WE (ADR)

W celu uniknięcia ewentualnego nakładania się z **[dyrektywą 2008/68/WE](#)** i **[dyrektywą 98/91/WE](#)** w sprawie transportu towarów niebezpiecznych, większość środków transportu została wyłączona z zakresu dyrektywy 2014/34/UE (art. 1 ust. 2 lit. F)). Ogólnie rzecz biorąc, te pojazdy, które nadal są objęte dyrektywą 2014/34/UE, nie opuszczają terenu użytkownika. Typowymi przykładami są środki transportu na szynach stosowane w kopalniach "gazowych", wózki widłowe i inne maszyny samojezdne, w których silnik spalinowy, układy hamulcowe i obwody elektryczne mogą być potencjalnymi źródłami zapłonu.

Możliwe jest równoległe stosowanie obu dyrektyw. Na przykład w sytuacji, gdy producent projektuje i konstruuje środek transportu przeznaczony do przewozu towarów niebezpiecznych (w tym przypadku łatwopalnych) po drogach publicznych, jak również do użytku w strefach, w których może występować atmosfera wybuchowa.

Kryteria zastosowania dyrektywy 2014/34/UE są takie, że pojazd musiałby:

- być zdefiniowany jako urządzenie, system ochronny lub urządzenie zabezpieczające zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy;
- posiadać własne potencjalne źródło zapłonu;
- być przeznaczony do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej (chyba że jest to urządzenie zabezpieczające zgodnie z definicją zawartą w art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2014/34/UE).

W celu określenia, w jakich zamierzonych warunkach obie dyrektywy będą miały zastosowanie, należy rozważyć wyłączenie zawarte w art. 1 ust. 2 lit. f) dyrektywy 2014/34/UE.

Wyłączenie to jednoznacznie określa, że "środki transportu" z wyjątkiem tych, które "przeznaczone są do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej, nie podlegają wyłączeniu".

Definicja "środków transportu" jest podana bardziej szczegółowo w art. 2 dyrektywy 98/91/WE i, w szerokim ujęciu, jest interpretowana jako działalność na publicznej drodze lub przestrzeni, w tym operacje rozładunku i załadunku.

Komitet ATEX uznał zatem, że zgodnie z opisem zawartym w wytycznych Komisji, pojazd objęty zakresem dyrektywy 98/91/WE może być również objęty dyrektywą ATEX 2014/34/UE.

W przypadku gdy taki pojazd jest przeznaczony do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej, zastosowanie będą miały obie dyrektywy. Nie dotyczy to jednak sytuacji, w których takie środowisko może wystąpić wyłącznie w wyniku operacji załadunku i rozładunku, jak opisano w dyrektywie 98/91/WE. Przykładem może być cysterna drogowa przewożąca benzynę, w przypadku której miejsce załadunku/rozładunku nie jest początkowo uważane za miejsce, w którym występuje atmosfera potencjalnie wybuchowa ze względu na jego położenie w stosunku do magazynu. Jak wspomniano powyżej, jeżeli środowisko to staje się zagrożone wybuchem z powodu operacji załadunku/rozładunku, należy stosować jedynie wymagania dyrektywy 98/91/WE.

Ponadto uzgodniono, że ocena zgodności i wymagania techniczne określone w dyrektywie 2008/68/WE, określone następnie w dyrektywie 98/91/WE, mogą nie być w pełni zgodne z wymaganiami wymaganymi do osiągnięcia zgodności z dyrektywą 2014/34/UE.

W tym kontekście pojawiło się pytanie, czy producenci wewnętrznych urządzeń monitorujących lub innych urządzeń dołączonych do lub wewnątrz pojazdu, takiego jak cysterna z benzyną, muszą stosować dyrektywę ATEX 2014/34/UE i umieszczać oznakowanie CE. Stwierdzono, co następuje:

1. Na podstawie art. 75 Traktatu WE (obecnie art. 95 [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TFUE\)](#)) i transponując ADR, dyrektywa 2008/68/WE w pełni harmonizuje przepisy dotyczące bezpiecznego transportu drogowego towarów niebezpiecznych.

2. Ponadto, na podstawie art. 95 Traktatu WE (obecnie art. 114 TFUE), dyrektywa 98/91/WE przewiduje pełną harmonizację w zakresie wymagań technicznych dla następujących kategorii pojazdów przeznaczonych do transportu drogowego towarów niebezpiecznych:

- Kategoria N: Pojazdy silnikowe mające co najmniej cztery koła, gdy ich maksymalna masa przekracza 3,75 tony metrycznej, lub mające trzy koła, gdy ich maksymalna masa przekracza 1 tonę metryczną, i używane do przewozu towarów.
- Kategoria O: Przyczepy (w tym naczepy).

Zgodnie z art. 4, jeżeli wymogi załączników niniejszej dyrektywy są spełnione w odniesieniu do pojazdu skompletowanego, państwa członkowskie nie mogą odmówić udzielenia homologacji typu UE lub udzielenia homologacji typu krajowego, ani zabronić rejestracji, sprzedaży lub dopuszczenia do ruchu tych pojazdów z przyczyn związanych z transportem towarów niebezpiecznych.

3. Dyrektywa 98/91/WE zawiera, poprzez odniesienie do dyrektywy 2008/68/WE, wymagania obejmujące zarówno wyposażenie elektryczne (np. okablowanie, akumulatory), jak i nieelektryczne (np. ochrona cieplna silnika, grzejniki spalinowe) pojazdów przeznaczonych do przewozu towarów niebezpiecznych, które może przyczynić się do tworzenia atmosfery wybuchowej.

4. Pod warunkiem, że:

- Pojazdy takie nie są przeznaczone do użytkowania w atmosferze potencjalnie wybuchowej innej niż spowodowana tymczasowo przez załadunek lub rozładunek.

- Towary, które będą przewożone, to substancje i artykuły zdefiniowane w art. 2 dyrektywy 2008/68/WE.
- Wyłączenia określone w pkt 1.1.3 załącznika A do dyrektywy 2008/68/WE oraz w umowie ADR nie są właściwe.

W tych okolicznościach wyłączenie określone w art. 1 ust. 2 lit. f) dyrektywy 2014/34/UE ma zastosowanie do CAŁEGO pojazdu, w tym do WSZYSTKIEGO powiązanego wyposażenia niezbędnego do przewozu towarów niebezpiecznych (np. "zawory odpowietrzające" pokryw studzienek kanalizacyjnych, systemy śledzenia pojazdów).

We wszystkich innych przypadkach zastosowanie może mieć dyrektywa ATEX 2014/34/UE.

Uwaga 1: W niektórych miejscach cysterny mogą mieć dostęp do strefy (np. strefa 1). W takim przypadku użytkownicy odpowiedzialni za to miejsce mogą zażądać od dostawcy, aby używał cystern z produktami zgodnymi z dyrektywą ATEX.

Uwaga 2: Nawet jeśli pojazd lub jego części są przeznaczone do stałego użytkowania w atmosferze potencjalnie wybuchowej, urządzenia takie jak "zawory odpowietrzające" pokryw włączów normalnie nie wchodziłyby w zakres dyrektywy 2014/34/UE. Zazwyczaj urządzenia te nie mają własnego źródła zapłonu, nie są urządzeniami bezpieczeństwa w rozumieniu ATEX i zazwyczaj nie są wyposażone w system ochronny, taki jak przerywacz płomienia.

§ 235 *Dyrektywa 89/686/EWG w sprawie wyposażenia ochrony osobistej (PPE)*

Urządzenia objęte [dyrektywą 89/686/EWG](#) w sprawie **wyposażenia ochrony osobistej (PPE)** są wyraźnie wyłączone z dyrektywy 2014/34/UE. Jednakże produkcja PPE przeznaczonych do użytku w atmosferach wybuchowych jest objęta podstawowym wymogiem dotyczącym zdrowia i bezpieczeństwa 2.6 w załączniku II do dyrektywy w sprawie PPE. Wyposażenie ochrony osobistej przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem musi być zaprojektowane i wyprodukowane w taki sposób, aby nie mogło być źródłem łuku elektrycznego, elektrostatycznego lub iskry wywołanej uderzeniem, które mogą spowodować zapłon mieszaniny wybuchowej. Jednym ze sposobów na wykazanie zgodności jest przestrzeganie EHSR zawartych w dyrektywie 2014/34/UE.

Uwaga: [rozporządzenie w sprawie środków ochrony indywidualnej \(UE\)](#) 2016/425 zostało opublikowane w Dz.U. UE L 81 w dniu 31 marca 2016 r., uchylając dyrektywę 89/686/EWG z dniem 21 kwietnia 2018 r. W rozporządzeniu przewidziano okres przejściowy do 20 kwietnia 2019 r., kiedy to środki ochrony indywidualnej zgodne z dyrektywą mogą być nadal wprowadzane do obrotu.

§ 236 *Dyrektywa w sprawie urządzeń ciśnieniowych 2014/68/UE (PED) oraz dyrektywa w sprawie prostych zbiorników ciśnieniowych 2014/29/UE (SPVD)*

Dyrektywa w sprawie **urządzeń ciśnieniowych 2014/68/UE (PED)** jest dyrektywą w sprawie jednolitego rynku, podobną do dyrektywy 2014/34/UE. Dyrektywa w sprawie urządzeń ciśnieniowych 2014/68/UE (PED) jest dyrektywą w sprawie jednolitego rynku, podobną do dyrektywy 2014/34/UE. Przerywacze płomienia zostały uznane za akcesoria ciśnieniowe w rozumieniu dyrektywy PED, jeżeli są

przeznaczone do stosowania przy ciśnieniu > 0,5 bara. Nie istnieją dodatkowe wymagania dotyczące elementu przerywacza płomienia zgodnie z dyrektywą PED. Dyrektywa PED wyraźnie wyłącza ze swojego zakresu urządzenia sklasyfikowane nie wyżej niż w kategorii I na podstawie art. 13 dyrektywy PED; taki rodzaj produktu może wchodzić w zakres dyrektywy ATEX.

Dyrektywa w sprawie urządzeń ciśnieniowych dotyczy wyłącznie zagrożenia ciśnieniowego i nie uwzględnia zapobiegania wybuchom/ogniom ani ochrony przed nimi, które nie są wywoływane przez ciśnienie. Zakłada się, że urządzenia PED nie mają własnego zapłonu; źródło ich akcesoriów bezpieczeństwa, gdy są używane w atmosferze wybuchowej, musi być zgodne z dyrektywą ATEX. Jeżeli tego rodzaju sprzęt jest w pełni certyfikowany zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE, musi być prawidłowo zainstalowany zgodnie z instrukcjami producenta (w tym informacje o konserwacji i naprawie urządzeń łączących, np. zaworów, kołnierzy). Jeżeli urządzenie PED wykazuje gorące powierzchnie występujące podczas pracy, spowodowane wyłącznie temperaturą jego zawartości, nie ma zastosowania rozpatrywanie tego urządzenia na podstawie dyrektywy ATEX 2014/34/UE. Ocena ryzyka związana z gorącymi powierzchniami i ładunkami elektrostatycznymi, wśród innych możliwych zagrożeń, powinna być podjęta przez użytkownika końcowego w celu zapewnienia, że nie dojdzie do zapłonu jakiegokolwiek atmosfery wybuchowej.

Dyrektywa w sprawie urządzeń ciśnieniowych 2014/68/UE, zastępująca poprzednią dyrektywę 97/23/WE, ma zastosowanie od 19 lipca 2016 r.

Z drugiej strony, dyrektywa w sprawie **prostych zbiorników ciśnieniowych 2014/29/UE (SPVD)** ma zastosowanie do ograniczonego zakresu urządzeń do przechowywania powietrza lub azotu pod ciśnieniem. Urządzenia ATEX mogą zawierać prosty zbiornik ciśnieniowy w zespole, ale uważa się, że istnieje stosunkowo niewiele sytuacji, w których obie dyrektywy będą miały zastosowanie do tego samego produktu.

Dyrektywa 2014/29/UE w sprawie prostych zbiorników ciśnieniowych, zastępująca poprzednią dyrektywę 2009/105/WE, ma zastosowanie od 20 kwietnia 2016 r.

§ 237 Dyrektywa w sprawie urządzeń radiowych 2014/53/UE (RED)

Dyrektywa w sprawie **urządzeń radiowych 2014/53/UE (RED)** jest dyrektywą nowego podejścia, dostosowaną do nowych ram prawnych, która zapewnia jednolity rynek urządzeń radiowych poprzez ustanowienie zasadniczych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia, kompatybilności elektromagnetycznej oraz efektywnego wykorzystania widma radiowego: dotyczy to wszystkich produktów wykorzystujących widmo częstotliwości radiowych.

Dyrektywa 2014/53/UE ma zastosowanie od 13 czerwca 2016 r. i jest wynikiem rewizji poprzedniej dyrektywy 1999/5/WE w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych.

Urządzenia w zakresie RED muszą spełniać zasadnicze wymagania dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa zawarte w dyrektywie ATEX 2014/34/UE, jeśli są przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, odnosząc się w szczególności do ich właściwości "elektrycznych", aby zapobiec wszelkim potencjalnym punktom zapłonu przez iskry lub podobne (patrz również sekcja [§ 255](#) Punkty dostępu Wi-Fi, oraz ["Lista graniczna - produkty ATEX"](#)).

Punkt zawierający wytyczne dotyczące produktów nieradiowych współpracujących z urządzeniami radiowymi, z różnymi aspektami potencjalnie interesującymi również dla ATEX, związanymi z oceną ryzyka, Deklaracja zgodności UE, oznakowanie CE itd. są obecnie przedmiotem dyskusji w odpowiednich grupach roboczych w ramach dyrektywy w sprawie urządzeń radiowych.

§ 238 **Dyrektywa w sprawie urządzeń gazowych 2009/142/WE (GAD)**

Dyrektywa [2009/142/WE](#) w sprawie urządzeń spalających paliwa gazowe, czyli dyrektywa w sprawie urządzeń gazowych (GAD), ma zastosowanie do urządzeń przeznaczonych do użytku domowego i niekomercyjnego, ale nie ma zastosowania do urządzeń przeznaczonych do procesów przemysłowych. Większość urządzeń objętych zakresem GAD jest zdolna do zapalenia otaczającej atmosfery wybuchowej i nie może spełniać wymogów ATEX.

Należy również zwrócić uwagę na wyłączenie zawarte w art. 1 ust. 2 lit. c) dyrektywy 2014/34/UE dotyczące "przypadkowego wycieku gazu paliwowego".

Pojawiło się pytanie, czy w sposób dorozumiany oznacza to, że takie urządzenia, w których wyciek nie jest gazem paliwowym, są objęte zakresem dyrektywy ATEX. Uzgodniono, że co do zasady takie typy urządzeń są wyłączone z dyrektywy, ponieważ nie są przeznaczone do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej.

Uwaga: [Rozporządzenie \(UE\) 2016/426](#) w sprawie urządzeń spalających paliwa gazowe, czyli Gas Appliances Regulation (GAR); zostało opublikowane w Dz.U. UE L 81 w dniu 31 marca 2016 r., uchylając dyrektywę 2009/142/WE z dniem 21 kwietnia 2018 r.

§ 239 **Rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych (UE) nr 305/2011 (CPR)**

Rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych [\(UE\) nr 305/2011 \(CPR\)](#) zastąpiło dyrektywę w sprawie wyrobów budowlanych 89/106/EWG z dnia 1 lipca 2013 r. Jeśli chodzi o związek z dyrektywą ATEX 2014/34/WE, stwierdzono, że (w kilku obszarach) zakresy obu aktów prawnych mogą się pokrywać. Obszary te zostały już zidentyfikowane, gdzie:

- systemy ochrony przeciwwybuchowej i systemy tłumienia ognia wykorzystujące te same media;
- w obu obszarach stosuje się wspólny sprzęt dla systemów dystrybucji, taki jak rury, wieszaki rurowe, dysze itp.

Ogólnie można stwierdzić, że w przypadkach wątpliwych zastosowanie ma Rozporządzenie o Wyrobach Budowlanych, jeżeli przedmiot, o którym mowa, jest przymocowany do budynku i staje się wtedy częścią budynku lub jeżeli sam w sobie może być postrzegany jako budynek (np. Silos). W takich przypadkach CPR i dyrektywa ATEX 2014/34/UE mają zastosowanie równolegle. Zgodność z wymaganiami EHSR dyrektywy 2014/34/UE zasadniczo wskazuje na zgodność z wymaganiami EHSR rozporządzenia CPR dotyczącymi zagrożeń zapłonem.

§ 240 **Dyrektywa w sprawie wyposażenia morskiego 2014/90/UE (MED)**

Dyrektywa o wyposażeniu morskim [2014/90/UE \(MED\)](#) nie jest dyrektywą "nowego podejścia", ponieważ opiera się na zasadach "globalnego podejścia" i nie przewiduje oznakowania CE (zamiast tego przewiduje "znak koła"). Dyrektywa ATEX 2014/34/UE wyraźnie wyłącza ze swojego zakresu "statki morskie i ruchome jednostki morskie wraz z urządzeniami znajdującymi się na pokładzie takich statków lub jednostek", a urządzenia do użytku na statku podlegają tylko dyrektywie MED, wyłączając wszystkie inne. Niemniej jednak, wymagania konstrukcyjne dla urządzeń z ochroną przeciwwybuchową na morzu są generalnie takie same jak na lądzie: jest to zilustrowane przez odniesienie MED do tych samych lub bardzo podobnych norm, zharmonizowanych w ramach dyrektywy ATEX. W rzeczywistości niektóre produkty (takie jak urządzenia do wykrywania gazu) są stosowane na morzu i na lądzie, a zatem wymagają certyfikacji zgodnie z dyrektywą ATEX lub MED, zgodnie z ich przeznaczeniem.

Dyrektywa o wyposażeniu morskim 2014/90/UE, zastępująca poprzednią dyrektywę 96/98/WE, ma zastosowanie od 18 września 2016 r.

ZASTOSOWANIE DYREKTYWY 2014/34/UE DO OKREŚLONYCH URZĄDZEŃ

Jak już wskazano (*patrz sekcja [§ 32](#)*), w niektórych szczególnych okolicznościach konieczne jest wyjaśnienie, aby zdecydować, czy dany produkt wchodzi w zakres dyrektywy 2014/34/UE, czy też nie. Zostanie to wyjaśnione przy użyciu różnych przykładów dotyczących zastosowania dyrektywy ATEX do konkretnych urządzeń, na podstawie "Dokumentów rozważań" i innych dokumentów zawierających wytyczne, omówionych i zatwierdzonych przez Komitet ATEX.

Również [„Lista graniczna - produkty ATEX”](#) jest przydatna do wyjaśnienia sytuacji szeregu produktów (urządzeń, systemów ochronnych, komponentów, urządzeń kontrolujących lub regulujących bezpieczeństwo i innych) w odniesieniu do dyrektywy ATEX 2014/34/UE.

§ 241 Systemy inercyjne

Przy poszukiwaniu zastosowania dyrektywy 2014/34/UE do systemów inertyzacji należy rozważyć trzy różne przypadki:

a) Zapobieganie powstawaniu atmosfery wybuchowej

Systemy inercyjne mają na celu zmniejszenie lub całkowite zapobieżenie istnieniu atmosfery wybuchowej w określonych obszarach. Systemy inercyjne nie są jednak przeznaczone do zatrzymania lub powstrzymania początków eksplozji; nie są więc systemami ochronnymi w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE. Cel systemów inertyzacji jest inny niż systemów tłumienia wybuchu, które czasami mogą mieć podobne części, ale ich celem jest powstrzymanie rozpoczynającego się wybuchu.

W szerokim ujęciu: systemy inercyjne stosowane podczas eksploatacji instalacji itp. zazwyczaj nie są objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE.

Przykład: Zamierzony efekt systemu inertyzacji zastosowanego do inertyzacji zbiornika można ocenić dopiero po poznaniu wszystkich parametrów operacyjnych objętości, która ma być nieryzowana. Ta ocena i aspekty funkcjonalne takich systemów nie są objęte dyrektywą 2014/34/UE, ale są obowiązkiem użytkownika i muszą być określone np. w dokumencie dotyczącym ochrony przeciwwybuchowej w ramach [dyrektywy 1999/92/WE](#) i jej krajowych transpozycji.

b) Systemy inercyjne jako urządzenia

System inercyjny może (częściowo) składać się również z części, które są przeznaczone do użytku w atmosferze wybuchowej i które same w sobie mają potencjalne źródło zapłonu. Części te - pojedynczo lub ewentualnie łącznie - wchodzi w zakres dyrektywy 2014/34/UE jako "urządzenia". Również w tym przypadku ich funkcja zapobiegania powstawaniu atmosfery wybuchowej poprzez inertyzację nie podlega ocenie w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

c) System inercyjny jako część koncepcji ochrony przed zapłonem

W niektórych przypadkach, systemy takie mogą być częścią koncepcji ochrony przed zapłonem urządzeń "zabezpieczonych przed wybuchem" w celu spełnienia wymagań załącznika II do dyrektywy 2014/34/UE, tj., jeśli działają jako środek ochrony potencjalnych źródeł zapłonu urządzeń przed kontaktem z istniejącą atmosferą

potencjalnie wybuchową. Niniejsze urządzenie, w tym jego system inercyjny, wchodzi w skład urządzeń objętych zakresem dyrektywy 2014/34/UE. Ten system inercyjny nie jest systemem ochronnym zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. a). Jego części mogą być urządzeniami zabezpieczającymi, sterującymi i regulacyjnymi zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2014/34/UE, jeżeli są oddzielnie wprowadzane do obrotu.

W szerokim ujęciu: Dyrektywa 2014/34/UE ma zastosowanie do systemu inercyjnego, jeżeli system ten jest - lub ma być - zintegrowany z koncepcją ochrony urządzenia przed zapłonem i służy w ten sposób unikaniu źródeł zapłonu urządzenia.

Przykład: W przypadku, gdy producent urządzeń przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej chce chronić źródła zapłonu tych urządzeń, może on zastosować rodzaj ochrony "ciśnieniowej" zgodnie z normą EN 60079-2⁴⁴. Ten rodzaj ochrony może obejmować zastosowanie gazów obojętnych jako gazów ochronnych. W tym przypadku system inercyjny jest częścią urządzenia i jako taki wchodzi w zakres dyrektywy 2014/34/UE. W praktyce może wystąpić następujący przypadek: urządzenie zgodnie z art. 1 dyrektywy 2014/34/UE zawiera obudowę lub zbiornik zawierający źródła zapłonu. Aby zapobiec zetknięciu się atmosfery wybuchowej ze źródłami zapłonu, w urządzeniach tych można zastosować system inercyjny, który został oceniony zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE jako urządzenie zabezpieczające.

§ 242 Kabiny lakiernicze

Produkty te stanowią zamknięty obszar, w którym operator może pracować wewnątrz lub na zewnątrz, i mogą być opisane jako "zwykła skrzynka". Taka "skrzynka", bez źródła zapłonu i nieprzeznaczona do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej, nie wchodzi w zakres dyrektywy ATEX 2014/34/UE.

W warunkach pracy powstaje atmosfera potencjalnie wybuchowa, a zamknięty obszar, otwory i systemy odzyskiwania są zwykle oceniane pod kątem ryzyka wybuchu. Urządzenia, systemy ochronne i komponenty przeznaczone do użytku w tej ocenionej potencjalnie wybuchowej atmosferze, w tym urządzenia zabezpieczające i kontrolne znajdujące się na zewnątrz, ale przyczyniające się do ich bezpiecznego funkcjonowania, są objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE.

Podsumowując, kabiny lakiernicze, jako integralna całość, nie są objęte zakresem dyrektywy ATEX 2014/34/UE i jako takie nie mogą być opatrzone specjalnym oznakowaniem ochrony przeciwybuchowej i innymi oznakowaniami wyszczególnionymi w załączniku II, EHSR 1.0. dyrektywy.

§ 243 Jednostki filtracyjne i wentylowane zbiorniki silosowe

Powstaje pytanie, jak należy stosować Dyrektywę do jednostek filtracyjnych i wentylowanych zbiorników silosowych?

W większości filtrów i zbiorników silosowych podczas normalnej pracy w pewnym momencie pojawi się wybuchowa chmura pyłu.

⁴⁴ EN 60079-2:2007 *Atmosfery wybuchowe - Część 2: Ochrona urządzeń za pomocą obudowy ciśnieniowej "p"* (IEC 60079-2:2007)

Wewnątrz mogą znajdować się obszary, w których atmosfera wybuchowa spowodowana mieszaniną powietrza i pyłu jest obecna w sposób ciągły, długotrwały lub częsty, lub obszary, w których wystąpienie takiej atmosfery jest prawdopodobne, w zależności od warunków pracy.

Wiele filtrów i silosów znajduje się na otwartej przestrzeni lub w pomieszczeniu w budynku, który nie musi być klasyfikowany jako niebezpieczny.

Z wyjątkiem 5) a) i 7), poniższy opis różnych przypadków zakłada, że filtry i silosy same w sobie nie będą źródłem uwalniania pyłu, który mógłby spowodować powstanie potencjalnie wybuchowej atmosfery w otoczeniu.

Opis ten uwzględnia również fakt, że wiele aparatów z filtrami wewnątrz jest wyposażonych w urządzenia przeciwwybuchowe, takie jak panele wentylacyjne, drzwi lub urządzenia tłumiące.

1) Filtr lub pojemnik silosu nie posiada wewnątrz żadnych ruchomych części ani urządzeń elektrycznych i znajduje się w obszarze nie stanowiącym zagrożenia.

Wnioski: Te filtry lub silosy nie są objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE.

Zagrożenia elektrostatyczne mogą występować z powierzchni izolacyjnych wewnątrz filtra, z elementów filtracyjnych lub z wyładowań stożkowych w silosach. Zagrożenie to zależy np. od właściwości zbieranego pyłu i innych warunków pracy. Nie uważa się jednak, aby jakiegokolwiek zagrożenia elektrostatyczne stanowiły potencjalne źródło zapłonu dla filtra lub silosu, dlatego takie filtry lub silosy nie spełniają definicji sprzętu określonej w art. 1 ust. 3 lit. a).

Uwaga: Te filtry lub silosy nie spełniają pozostałych kryteriów definicji.

Zagrożenia elektrostatyczne mogą być objęte innymi dyrektywami, na przykład dyrektywą maszynową, jeżeli filtr jest częścią maszyny. W takim przypadku producent maszyny jest odpowiedzialny za uniknięcie tego ryzyka zgodnie z postanowieniami [Dyrektywy Maszynowej 2006/42/WE](#) (patrz rozdział [§ 233](#)). We wszystkich przypadkach ryzyko to musi być kontrolowane przez użytkownika zgodnie z [dyrektywą 1999/92/WE](#). Zagrożenia elektrostatyczne są ujęte w normie EN 13463-1 *Urządzenia nieelektryczne w przestrzeniach zagrożonych wybuchem - Część 1: Podstawowa metoda i wymagania*

2) Filtr posiada wewnątrz ruchome części, które można uznać za urządzenia mechaniczne, takie jak mechanizm otrząsający worek lub podajnik ślimakowy do usuwania zebranego pyłu. Cały filtr jest umieszczony w obszarze niezagrażonym.

Wnioski: Producent musi ocenić, czy ruchome części tworzą własne potencjalne źródło zapłonu. Jeżeli części ruchome nie tworzą żadnego potencjalnego źródła zapłonu, być może dlatego, że mają małą moc lub poruszają się bardzo wolno, sytuacja jest taka sama jak w przypadku 1, a filtr nie jest objęty zakresem dyrektywy.

Uwaga: Niska moc w tym sensie nie jest podana, gdy np. źródło zasilania jest silne i tylko moc wewnątrz urządzenia jest zmniejszona przez metody ochrony w celu uniknięcia ryzyka zapłonu. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku elektrycznego typu ochrony " samoistnego bezpieczeństwa".

Jeżeli znajdujące się wewnątrz urządzenia mechaniczne stwarzają ryzyko zapłonu, urządzenia te (jako część kompletnej aparatury) muszą być zgodne z dyrektywą ATEX 2014/34/UE (*patrz rozdział [§ 34](#) o miejscu przeznaczenia*).

Jeżeli wewnątrz filtra atmosfera wybuchowa spowodowana mieszaninami powietrza i pyłu występuje w sposób ciągły, przez długie okresy lub często, zgodnie z załącznikiem I dla urządzenia znajdującego się wewnątrz, powinna zostać osiągnięta zgodność z kategorią 1. Jednak ze względu na stan techniki nie zawsze będzie to możliwe. W takich przypadkach, zgodnie z:

- Załącznikiem II A, należy uwzględnić wiedzę technologiczną oraz
- Załącznikiem II 1.0.1, należy stosować zasady zintegrowanego bezpieczeństwa przeciwybuchowego.

Oznacza to, że jeżeli nie jest możliwe zapobieżenie źródłu zapłonu w stopniu wystarczającym - zgodnie z "aktualnym stanem techniki" - do osiągnięcia kategorii 1, kategoria 2 może być wystarczająca, jeżeli producent podejmie dodatkowe środki "w celu natychmiastowego zatrzymania i/lub ograniczenia zakresu płomienia wybuchu i ciśnienia wybuchu do wystarczającego poziomu bezpieczeństwa" (patrz załącznik II 1.0.1 tiret 3). Podjęcie tej decyzji leży w gestii producenta.

Odpowietrznik przeciwybuchowy może być postrzegany jako przykład zintegrowanego bezpieczeństwa przeciwybuchowego, opisanego w załączniku II 1.0.1.

W tym przypadku i jeżeli kompletne urządzenie (filtr z panelem lub drzwiami przeciwybuchowymi) jest produkowane i zintegrowane przez tego samego producenta, nie tylko urządzenie mechaniczne, ale wszystkie urządzenia wewnątrz podlegają zakresowi dyrektywy 2014/34/UE. W związku z tym producent podejmuje następujące działania:

- wystarczające zapobieganie źródłu zapłonu wewnątrz (zgodnie ze "stanem techniki");
- dobór odpowiedniego systemu ochronnego w celu ograniczenia zasięgu płomienia wybuchu i ciśnienia;
- zaprojektowanie filtra w taki sposób, aby mógł on wytrzymać wewnętrzny wybuch bez rozerwania (konstrukcja dla obniżonego ciśnienia wybuchu w połączeniu z odciążeniem ciśnienia wybuchu lub tłumieniem wybuchu).

3) Kompletny filtr lub zbiornik silosu posiada wewnątrz wyposażenie elektryczne. W filtrach może to być wyłącznik ciśnieniowy lub wyłącznik poziomu na zbiorniku, który zbiera pył, w silosach szeroko stosowane są wskaźniki poziomu.

Wnioski: Ten sprzęt elektryczny jest sprzętem w rozumieniu art. 1.1 dyrektywy 2014/34/UE i dlatego musi być zgodny z tą dyrektywą.

4) Pojemnik silosu lub kompletna aparatura z filtrem jest wyposażona przez producenta w panele lub drzwi z odpowietrznikiem przeciwybuchowym, dostarczone przez innego producenta.

Wnioski: Te panele lub drzwi są "systemami ochronnymi" w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE i producent tych systemów musi stosować dyrektywę przy wprowadzaniu tego jako autonomicznego systemu na rynek. Oznacza to, że musi być zastosowana Ex. Wybór odpowiedniego panelu lub drzwi (na przykład: rozmiar, jakość, funkcja) zależy od zastosowania i musi być dokonany przez producenta urządzenia.

5) Zbiornik silosu lub kompletna aparatura z filtrem jest wyposażona w panele lub drzwi przeciwybuchowe wyprodukowane i zintegrowane z filtrem lub silosem przez samego producenta filtra/silosu.

Wnioski:

W przypadku filtrów musimy rozróżnić dwa przypadki:

- a) Kompletna aparatura jest w zakresie dyrektywy 2014/34/UE.
- b) Kompletna aparatura nie jest objęta zakresem dyrektywy 2014/34/UE.

W przypadku silosów, generalnie zastosowanie ma przypadek b).

Przypadek a)

Nie są to autonomiczne systemy ochronne zgodnie z art. 2 ust. 2, ponieważ są one wprowadzane do obrotu jako część urządzenia w rozumieniu art. 1 ust. 1, a nie oddzielnie. Dlatego nie należy stosować art. 13 ust. 2. Zakresem dyrektywy nie jest objęty sam system ochronny, lecz całe urządzenie. Oznacza to, że procedura zgodności urządzenia obejmuje system ochronny.

Jeżeli jednak inny producent sprzedaje kompletne zamienne panele wentylacyjne lub drzwi jako części zamienne, to są to autonomiczne systemy ochronne, oddzielnie wprowadzane na rynek i wówczas musi on stosować dyrektywę 2014/34/UE. Oznacza to, że muszą one być np. badane, oznakowane znakiem CE i Ex w taki sam sposób, jak kompletne panele lub drzwi oddzielnie wprowadzane na rynek przez innych producentów.

Przypadek b)

Te kompletne urządzenia lub panele lub drzwi z zabezpieczeniem przeciwybuchowym są autonomicznymi systemami ochronnymi zgodnie z art. 2 ust. 2, ponieważ są one oddzielnie wprowadzane do obrotu w rozumieniu dyrektywy i dlatego należy zastosować art. 13 ust. 2. Wynika to z faktu, że nie są one wprowadzane do obrotu jako część urządzenia w rozumieniu art. 1 ust. 1.

Uwaga dotycząca filtrów: W przypadku 4 lub 5 producent w każdym przypadku ponosi odpowiedzialność za zapewnienie, że korpus filtra nie ulegnie uszkodzeniu w przypadku wybuchu, nawet jeśli nie jest to objęte szczególnymi przepisami UE. Użytkownicy powinni zapytać producentów, skąd mogą mieć pewność, że filtr spełnia wymogi bezpieczeństwa określone w dyrektywie 2009/104/WE w sprawie sprzętu roboczego (która uchylila dyrektywę 89/655/WE zmienioną dyrektywą 95/63/WE i 2001/45/WE), zwłaszcza w załączniku I, 2.7.

Uwaga dotycząca silosów: Nawet systemy ochronne, takie jak obszary wentylacyjne, które są zintegrowane ze stropem komór silosów lub wstawione lekkie konstrukcje, są systemami ochronnymi w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE i muszą być wprowadzane na rynek oddzielnie jako autonomiczne systemy ochronne, a zatem muszą być traktowane jako takie w odniesieniu do oceny zgodności i oznakowania.

6) Aparat - zwykle mały - wyposażony jedynie w skarpetę filtracyjną, plastikowy worek zbiorczy i wentylator, ale bez metalowej obudowy.

Wnioski: Jeżeli podczas zgodnego z przeznaczeniem użytkowania w tak małym aparacie nie może powstać niebezpieczne ciśnienie wybuchu przy zapaleniu się chmury pyłu wewnątrz filtra, to nie należy klasyfikować wnętrza jako obszaru niebezpiecznego, a stosowane w nim urządzenia nie są objęte zakresem dyrektywy 2014/34/UE.

Tak jest w przypadku niektórych filtrów stosowanych do zbierania pyłu drzewnego i odpadów drzewnych.

7) Silos lub aparat z filtrem jest przeznaczony do zainstalowania w obszarze, w którym wystąpienie mieszanin powietrza z pyłem jest mało prawdopodobne lub, jeśli wystąpi, to prawdopodobnie będzie miało miejsce rzadko i tylko przez krótki okres.

Wnioski: W odniesieniu do kompletnej aparatury dyrektywa 2014/34/UE ma znaczenie dla producenta tylko wtedy, gdy jest ona sprzętem w rozumieniu tej dyrektywy. Aby stwierdzić, czy całe urządzenie jest takim urządzeniem, producent tego urządzenia musi na przykład zbadać, czy tworzy ono jakiegokolwiek możliwe źródła zapłonu, które mogą spowodować zapłon atmosfery wybuchowej na zewnątrz. Gdy może się to zdarzyć, musi on zastosować dyrektywę 2014/34/UE.

W takim przypadku urządzenie musi być zgodne z kategorią 3.

Uwaga: Urządzenia tego typu mogą być potrzebne, jeśli w pobliżu znajdują się np. źródła uwalniania pyłu z innych urządzeń.

Ponieważ silosy nie mają własnego możliwego źródła zapłonu, które mogłyby spowodować zapłon atmosfery wybuchowej na zewnątrz, nie będą one zgodne z kategorią 3.

Uwaga ogólna dotycząca autonomicznych systemów ochronnych:

Środki do pośredniego odpowietrzania ciśnienia wybuchu w budynkach, jak np. okna, ściany o lekkiej konstrukcji lub podobne, nie wchodzą w zakres dyrektywy 2014/34/UE. Pracodawca/operator jest sam odpowiedzialny za wdrożenie takich środków. Należy przy tym w pierwszej kolejności uwzględnić wymagania zgodne z przepisami budowlanymi.

§ 244 Turbiny gazowe

1. Zostało przyjęte przez wszystkich zainteresowanych, że:

- Turbiny gazowe same w sobie nie są zwykle wprowadzane na rynek jako pojedyncza jednostka funkcjonalna, lecz z reguły przed rozpoczęciem funkcjonowania są wbudowane w inne maszyny i będą działać zgodnie z przeznaczeniem dopiero po ich prawidłowym zainstalowaniu.

- Od 30 czerwca 2003 r. producenci i użytkownicy turbin gazowych muszą spełniać, oprócz dyrektywy maszynowej, w stosownych przypadkach wymagania obu dyrektyw ATEX, odpowiednio 94/9/WE (od 20 kwietnia 2016 r., 2014/34/UE) i [1999/92/WE](#) - odnoszących się do projektowania i produkcji takich urządzeń oraz zdrowia i bezpieczeństwa pracowników potencjalnie zagrożonych atmosferą wybuchową.

- Dostawy paliwa do turbin gazowych mogą powodować powstawanie potencjalnie wybuchowej atmosfery w pobliżu turbiny. Ponadto mogą istnieć również inne źródła atmosfery potencjalnie wybuchowej, np. oleje smarowe. W takich miejscach zwykle wymagane są urządzenia kategorii 3 grupy urządzeń II.

- W normalnych warunkach turbina gazowa może mieć gorące powierzchnie, których temperatura przekracza temperaturę samozapłonu stosowanych płynów. Eksploatacja w warunkach awaryjnych może spowodować wzrost temperatury powierzchni.

- Turbina gazowa, w której temperatury powierzchni mogą prowadzić do zapłonu potencjalnie wybuchowej atmosfery, nie może być zgodna z odpowiednimi przepisami dyrektywy 2014/34/UE. W takich okolicznościach wymagane są dodatkowe środki.

2. Należy zauważyć, że we wszystkich przypadkach poniższych wytycznych zastosowanie będą miały ogólne koncepcje opisane dla "Miejsca zamierzonego użycia" (patrz sekcja [§ 34](#)) oraz dla "Interfejsu do różnych potencjalnie wybuchowych atmosfer" (patrz sekcja [§ 35](#)) (np. urządzenia zgodne z ATEX muszą być używane, w stosownych przypadkach, wewnątrz maszyn).

- Chociaż producenci muszą, zgodnie z aktualnym stanem techniki, wyeliminować lub kontrolować źródła zapłonu, obniżenie temperatury wszystkich gorących powierzchni w celu spełnienia zasadniczych wymagań dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa zawartych w dyrektywie ATEX 2014/34/UE⁴⁵ może nie być technicznie możliwe.

- Do wyboru jest szereg alternatywnych rozwiązań stanowiących podstawę bezpieczeństwa, np. ograniczenie objętości atmosfery wybuchowej przez wentylację rozcieńczającą⁴⁶, odciążenie wybuchu, tłumienie wybuchu lub kombinacja tych technik.

- Dostawca (może to być producent turbiny, pakowacz, instalator, dostawca końcowy itp. oraz w niektórych przypadkach użytkownik końcowy) dostarczający maszyny turbin gazowych i związane z nimi urządzenia bezpieczeństwa jest odpowiedzialny za ocenę ryzyka i wdrożenie wybranej podstawy bezpieczeństwa na mocy dyrektywy 2014/34/UE. Niezależnie od wybranej podstawy bezpieczeństwa istnieje możliwość powstania atmosfery wybuchowej w pobliżu turbiny i należy odpowiednio rozważyć zminimalizowanie ryzyka zapłonu. Dostawca, jak opisano powyżej, jest również odpowiedzialny za przekazanie instrukcji bezpiecznego użytkowania i wszelkich pozostałych zagrożeń użytkownikowi końcowemu, wystarczających do przeprowadzenia oceny ryzyka zgodnie z odpowiednimi dyrektywami dotyczącymi miejsca pracy.

- Zainteresowane strony powinny rozważyć przepisy dyrektywy ATEX 2014/34/UE oraz dokumenty z wytycznymi zawierające dalsze informacje na temat odpowiednich obowiązków.

3. Turbina gazowa jako kompletna maszyna, której źródła zapłonu nie mają interfejsu z potencjalnie wybuchową atmosferą poza obudową, nie jest jednak objęta zakresem dyrektywy ATEX 2014/34/UE i jako taka nie może być opatrzona specjalnym oznakowaniem ochrony przeciwwybuchowej i innym oznakowaniem wyszczególnionym w załączniku II, EHSR 1.0.5. dyrektywy.

4. Przeznaczone do stosowania w atmosferze zagrożonej wybuchem.

⁴⁵ Załącznik II, EHSR 1.3.1 "Potencjalne źródła zapłonu, takie jak ..., wysokie temperatury powierzchni, ... nie mogą występować".

⁴⁶ Wentylacja rozcieńczająca redukuje wielkość chmury palnych gazów do poziomu poniżej tego, który w przypadku zapłonu spowodowałby niebezpieczną eksplozję. Aby wentylacja rozcieńczająca zapewniała przez cały czas znikome ryzyko wystąpienia atmosfery wybuchowej, system wentylacyjny powinien posiadać dodatkowe zabezpieczenia, takie jak np.: wentylator 100% rezerwowo; bezprzerwowe zasilanie wentylatorów wentylacyjnych; blokady uniemożliwiające uruchomienie turbiny gazowej bez wystarczającej wentylacji; sprawdzone automatyczne odcięcie dopływu paliwa w przypadku awarii wentylacji.

§ 245 Turbiny parowe

1. Zostało przyjęte przez wszystkich zainteresowanych, że:

- Turbiny parowe same w sobie nie są zazwyczaj wprowadzane na rynek jako pojedyncza jednostka funkcjonalna, lecz są one zazwyczaj wbudowane w inne maszyny, zanim będą mogły funkcjonować, i będą działać zgodnie z przeznaczeniem dopiero po ich prawidłowym zainstalowaniu.

- Od 30 czerwca 2003 r. producenci i użytkownicy turbin parowych umieszczonych w atmosferze potencjalnie wybuchowej muszą spełniać, oprócz dyrektywy maszynowej, odpowiednio wymagania obu dyrektyw ATEX 94/9/WE (od 20 kwietnia 2016 r., 2014/34/UE) i [1999/92/WE](#) - odnoszących się odpowiednio do projektowania i produkcji takich urządzeń oraz zdrowia i bezpieczeństwa pracowników potencjalnie narażonych na działanie atmosfery wybuchowej.

- Turbiny parowe nie mogą same z siebie powodować powstawania atmosfery potencjalnie wybuchowej, ale mogą być instalowane w atmosferze potencjalnie wybuchowej pochodzącej ze źródeł zewnętrznych (np. gdy gazowy wodór stosowany jako chłodziwo turbogeneratorsa, uwalniając się i mieszając z powietrzem, przyczynia się do klasyfikacji strefy wokół turbiny).

- W normalnych warunkach turbina parowa może mieć gorące powierzchnie, których temperatura przekracza temperaturę samozapłonu zewnętrznej atmosfery potencjalnie wybuchowej. Temperatury powierzchni zależą od temperatury pary przychodzącej, która jest dostarczana z zewnętrznego źródła, takiego jak kocioł.

- Turbina parowa, której temperatury powierzchni mogą prowadzić do zapłonu potencjalnie wybuchowej atmosfery, nie może spełniać odpowiednich przepisów dyrektywy 2014/34/UE. W takich okolicznościach wymagane są dodatkowe środki.

2. Biorąc pod uwagę powyższe, należy rozważyć obowiązki producenta i użytkownika turbin parowych. Należy zauważyć, że we wszystkich przypadkach poniższych wytycznych zastosowanie będą miały ogólne koncepcje opisane dla "Miejsca zamierzonego użytkowania" (*patrz rozdział [§ 34](#)* oraz dla "Interfejsu z różnymi przestrzeniami zagrożonymi wybuchem" (*patrz sekcja [§ 35](#)* (np. sprzęt zgodny z ATEX musi być używany, w stosownych przypadkach, wewnątrz maszyn).

- Producent może certyfikować turbinę parową według ATEX do stosowania w zewnętrznych przestrzeniach zagrożonych wybuchem z temperaturą samozapłonu powyżej określonej maksymalnej temperatury wlotu pary.

- Chociaż producenci muszą, zgodnie ze stanem techniki, wyeliminować lub kontrolować źródła zapłonu, może nie być technicznie możliwe obniżenie temperatury wszystkich gorących powierzchni, aby spełnić zasadnicze wymagania dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa zawarte w dyrektywie ATEX 2014/34/UE⁴⁷.

- Głównym środkiem bezpieczeństwa jest uniemożliwienie kontaktu atmosfery wybuchowej z gorącymi powierzchniami turbiny parowej, np. poprzez zastosowanie obudowy nadciśnieniowej.

- Dostawca (może to być producent turbiny, pakowacz, instalator, dostawca końcowy itp. oraz w niektórych przypadkach użytkownik końcowy) dostarczający maszyny turbin parowych i związane z nimi urządzenia bezpieczeństwa jest odpowiedzialny za ocenę ryzyka i wdrożenie wybranej podstawy bezpieczeństwa zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE. Niezależnie od wybranej podstawy bezpieczeństwa, jeżeli istnieje możliwość powstania atmosfery wybuchowej w pobliżu turbiny, należy odpowiednio rozważyć zminimalizowanie ryzyka zapłonu. Dostawca, jak opisano powyżej, jest również odpowiedzialny za przekazanie instrukcji bezpiecznego użytkowania i wszelkich pozostałych zagrożeń użytkownikowi końcowemu, wystarczających do przeprowadzenia oceny ryzyka zgodnie z odpowiednimi dyrektywami dot. miejsca pracy.

⁴⁷ Załącznik II, EHSR 1.3.1 "Potencjalne źródła zapłonu, takie jak ..., wysokie temperatury powierzchni, ... nie mogą występować".

- Zainteresowane strony powinny rozważyć przepisy dyrektywy ATEX 2014/34/UE oraz dokumenty z wytycznymi zawierające dalsze informacje na temat odpowiednich obowiązków.

3. W pełnym zastosowaniu powyższych wytycznych, turbina parowa jako kompletna maszyna, której źródła zapłonu nie mają interfejsu z potencjalnie wybuchową atmosferą poza obudową, nie wchodzi jednak w zakres dyrektywy ATEX 2014/34/UE i jako taka nie może być opatrzona specjalnym oznakowaniem ochrony przeciwwybuchowej i innymi oznakowaniami wyszczególnionymi w załączniku II, EHSR 1.0.5. Dyrektywy.

4. Oczywiście jest, że turbina parowa, dostarczona jako kompletna maszyna przez jednego dostawcę, jest uważana za zespół w rozumieniu dyrektywy 2014/34/UE i powinna być odpowiednio oznakowana, jeżeli jest przeznaczona do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej.

§ 246 Pompy paliwowe

Podczas gdy kategoryzacja urządzeń była zawsze wyłączną odpowiedzialnością producenta, w opinii większości Komitetu ATEX uznano, że w normalnych okolicznościach pompy benzynowe mogą być odpowiednio zakwalifikowane do kategorii 2.

Biorąc to pod uwagę, a także fakt, że zespół jest wystarczająco skomplikowany i obejmuje silnik elektryczny - z dodatkowym zagrożeniem zapłonem w wyniku montażu pompy i silnika - większość członków stwierdziła, że wymagana jest interwencja jednostki notyfikowanej w odniesieniu do ukończonego zespołu, zgodnie z procedurami pełnej oceny zgodności przedstawionymi w dyrektywie ATEX 2014/34/UE (załącznik III: Badanie typu UE).

Patrz również sekcja [§ 44](#) dotycząca urządzeń połączonych (zespołów), pkt 2. C).

§ 247 Kable

Pojawia się pytanie, czy kable powinny być oznakowane zgodnie z dyrektywą ATEX?

Kable nie są objęte dyrektywą ATEX dotyczącą produktów (ani jako urządzenia, ani jako komponenty), ponieważ w większości przypadków wchodzi w zakres instalacji i jako takie nigdy nie były uważane za źródło zapłonu o znacznym ryzyku w strefach niebezpiecznych, jeżeli są odpowiednio chronione w sposób mechaniczny i elektryczny.

Ponadto, mając na uwadze skrajną różnorodność możliwych sytuacji zastosowania w urządzeniach objętych zakresem dyrektywy 2014/34/UE, wiarygodny i poważny wykaz kabli zgodnych z dyrektywą ATEX wydaje się niemożliwy do sporządzenia. Użytkownicy końcowi i instalatorzy mogą wybierać kable zgodnie z aktualnym stanem techniki i zgodnie z wymaganiami dyrektywy niskonapięciowej 2014/35/UE. Kable zgodne z tą ostatnią dyrektywą są uważane za odpowiednie do stosowania w produktach objętych zakresem dyrektywy 2014/34/UE.

W związku z tym kable nie powinny posiadać oznaczeń zgodnych z dyrektywą ATEX 2014/34/UE.

§ 248 *Obrotowe uszczelnienia mechaniczne*

Powstaje pytanie, kiedy uszczelnienie mechaniczne⁴⁸ jest elementem maszyny, a kiedy komponentem ATEX?

Definicja: Uszczelnienie mechaniczne to urządzenie, które zapobiega wyciekowi płynów wzdłuż obracających się wałów. Podstawowa funkcja uszczelnienia polega na umieszczeniu go pod kątem prostym do osi obrotu pomiędzy jednym pierścieniem nieruchomym a jednym pierścieniem obrotowym.

Element maszynowy: Są to części Maszyny nie zdefiniowane w dyrektywie 2014/34/UE.

Większość uszczelnień mechanicznych to elementy maszyn. Zazwyczaj są to uszczelnienia:

- Katalogowe uszczelnienia mechaniczne i ich części, wybrane przez producenta sprzętu samodzielnie lub z pomocą producenta uszczelnień mechanicznych.
- Uszczelnienia mechaniczne magazynowane przez producenta urządzeń lub użytkownika końcowego do ogólnych zastosowań.
- Uszczelnienia mechaniczne używane do zastosowań, w których warunki pracy nie są ściśle określone.
- Uszczelnienia inne niż kasetowe i części.
- Standardowe uszczelnienia kasetowe.

Uszczelnienia mechaniczne będą również elementami maszyn, jeżeli ocena ryzyka przeprowadzona przez producenta uszczelnienia mechanicznego lub sprzętu wykazuje, że nie przewiduje się, aby uszczelnienie było źródłem zapłonu nawet w przypadku uszkodzenia.

Komponent ATEX:

Dwa elementy definiujące komponenty to, że,

- są niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń i systemów ochronnych w odniesieniu do ochrony przeciwwybuchowej (w przeciwnym razie nie musiałyby podlegać dyrektywie);
- nie posiadają samodzielnej funkcji (w przeciwnym razie musiałyby być traktowane jako urządzenie, system ochronny lub jako urządzenie zgodnie z art. 1).

Skonstruowane uszczelnienia mechaniczne mogą być klasyfikowane i sprzedawane jako komponenty ATEX. Typowymi przykładami są:

- Uszczelnienia mechaniczne dla specyficznych zastosowań, gdzie wymagana jest ścisła współpraca pomiędzy producentem uszczelnień mechanicznych i producentem urządzeń, co często skutkuje specjalnie zaprojektowanym uszczelnieniem mechanicznym.
- Uszczelnienia mechaniczne dla niektórych urządzeń kategorii 1.

W tym przypadku producent uszczelnienia mechanicznego powinien dostarczyć wystarczających informacji na temat działania uszczelnienia, tak aby producent urządzenia nie musiał powtarzać niepotrzebnych czynności, takich jak badania lub obliczenia dotyczące uszczelnienia mechanicznego, w celu zapewnienia zgodności urządzenia z wymogami ATEX. Producent sprzętu dostarcza wystarczających informacji na temat zamierzonego zastosowania i sprzętu.

⁴⁸ Niniejszy rozdział nie uwzględnia systemów sterowania uszczelnieniami mechanicznymi.

Zakres odpowiedzialności:

A) Producent uszczelnienia mechanicznego:

Przypadek 1: Uszczelnienia mechaniczne dostarczane jako elementy maszyn

Normalną praktyką jest, że producent uszczelnień mechanicznych dostarczanych jako elementy maszyn dostarcza kompletną dokumentację dotyczącą bezpiecznego użytkowania swojego produktu, tj. instrukcję obsługi do wbudowania w urządzenie, która powinna zawierać aspekty bezpieczeństwa i ograniczenia działania.

Przypadek 2: Uszczelnienia mechaniczne dostarczane jako elementy ATEX

Uszczelnienia mechaniczne muszą być zgodne z art. 13 ust. 3 dyrektywy ATEX 2014/34/UE.

Uszczelnienie mechaniczne będące elementem ATEX dostarcza się co najmniej z następującymi informacjami:

- wszystkie informacje/dokumentacja podane dla przypadku 1,
- wyniki odpowiednich obliczeń lub przeprowadzonych badań,
- klasyfikację temperaturową, o ile to możliwe,
- wskazanie kategorii,
- wykaz zasadniczych wymogów bezpieczeństwa ATEX, z którymi zgodne jest uszczelnienie mechaniczne,
- jakie warunki uszkodzenia zostały uwzględnione dla uszczelnienia mechanicznego kategorii 1 lub 2,
- dokładną specyfikację dla zamierzonego zastosowania, na przykład grupa gazowa,
- certyfikat zgodności,
- oznakowanie komponentów zgodnie z dyrektywą.

B) Producent urządzeń:

We wszystkich przypadkach producent sprzętu jest odpowiedzialny za cały pakiet w ramach swojego zakresu dostawy i dlatego będzie on zobowiązany do przestrzegania art. 13 ust. 1 dyrektywy ATEX 2014/34/UE.

§ 249 Podnośniki kubelkowe

Powstaje pytanie, jak należy traktować podnośniki kubelkowe w ramach dyrektywy 2014/34/UE, zwłaszcza w odniesieniu do tego, że w otoczeniu podnośników kubelkowych niekoniecznie występują obszary potencjalnie zagrożone wybuchem?

Intencją dyrektywy 2014/34/UE jest uniknięcie zapłonu potencjalnie wybuchowej atmosfery przez urządzenia, systemy ochronne i komponenty. W zależności od potencjalnych zagrożeń i środków zapobiegawczych produkty podzielone są na kategorie.

Dyrektywa 2014/34/UE definiuje atmosferę potencjalnie wybuchową jako atmosferę, która może stać się wybuchowa ze względu na warunki lokalne i operacyjne. Oznacza to, że atmosfera potencjalnie wybuchowa jest obecna od początku lub rozwija się podczas procesu roboczego (np. w związku z przetwarzaniem energii lub przetwarzaniem materiałów).

W podnośnikach kubelkowych obszar zagrożony wybuchem jest zasadniczo ograniczony przez obudowy i/lub osłony, przy czym ze względu na konstrukcję może zadziałać wiele potencjalnych źródeł zapłonu, np. iskry powstające w wyniku tarcia i trzepotania lub niedopuszczalne nagrzewanie.

]

Niezbędny poziom ochrony urządzeń i elementów znajdujących się w obudowie (np. kategoria) zależy od częstotliwości i występowania atmosfery wybuchowej w tej obudowie.

Zgodnie z koniecznym poziomem bezpieczeństwa, w zależności od ich wbudowania w obudowę i zakłóceń lub usterek urządzeń, które zwykle należy brać pod uwagę, niektóre elementy (stwarzające większe zagrożenie) mogą zostać przypisane do kategorii innych niż cała kategoria podnośnika kubełkowego.

Jeżeli niektórych źródeł zapłonu nie można uniknąć poprzez konstrukcję urządzeń lub części składowych, producent podnośnika kubełkowego musi uniknąć przeniesienia wybuchu na wszystkie procesy.

§ 250 Wózki widłowe

Uwaga: Sekcja ta jest obecnie w trakcie nowelizacji.

Wózki podnośnikowe widłowe przeznaczone do wprowadzenia na rynek UE do użytku w środowisku zagrożonym wybuchem są uważane za urządzenia lub zespoły kombinowane (*patrz sekcja § 44*). Muszą one również, w stosownych przypadkach, być zgodne z innymi obowiązującymi dyrektywami (np. [dyrektywą maszynową 2006/42/WE](#)- *patrz sekcja § 233*, dyrektywą w sprawie [kompatybilności elektromagnetycznej 2014/30/UE](#)- *patrz sekcja § 231*, itp.)

Wózek widłowy, który jest zgodny ze wszystkimi obowiązującymi dyrektywami, musi być wprowadzony na rynek przez jedną osobę odpowiedzialną. Więcej niż jedno oznakowanie CE, deklaracja zgodności UE, itp. powoduje, że nie jest jasne, kto jest odpowiedzialny za zgodność produktu końcowego i jest to niedopuszczalne.

Osoba odpowiedzialna musi posiadać środki do wykazania, że istnieje pełna zgodność ze wszystkimi obowiązującymi dyrektywami, również tymi, którymi zajmują się ewentualni podwykonawcy.

Wybór procedur oceny zgodności

Procedura oceny zgodności zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE zależy od kategorii produktu. W powszechnie znanych przypadkach wózki widłowe z zabezpieczeniem przeciwybuchowym zaliczane są do kategorii 2 lub 3.

Wózki widłowe mogą być traktowane przy wyborze procedury oceny zgodności jako urządzenia kombinowane, które w razie potrzeby zawierają silnik spalinowy, jak również różne urządzenia elektryczne i nieelektryczne.

Wózki widłowe podnośnikowe kategorii 2:

- Silniki spalinowe i urządzenia elektryczne muszą być poddane procedurze oceny zgodności zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt (i) dyrektywy 2014/34/UE; dla obu tych urządzeń procedura oceny zgodności zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt (i) ma być w każdym przypadku przeprowadzona przez jednostkę notyfikowaną.

- Producent musi upewnić się, że nie ma dodatkowych zagrożeń zapłonu wynikających z połączenia urządzeń elektrycznych. Oznacza to na przykład zmianę klasy temperaturowej. Zazwyczaj kombinacja komponentów (certyfikat badania komponentów typu UE) nie spełnia tych wymagań.

- Urządzenie połączone (wózek widłowy) nie jest ani urządzeniem elektrycznym, ani innym silnikiem spalinowym, dlatego do procedury oceny zgodności dla kategorii 2 ma zastosowanie art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) dyrektywy 2014/34/UE: Producent musi stosować wewnętrzną kontrolę produkcji zgodnie z załącznikiem VIII (w tym projektowanie i produkcję) i złożyć dokumentację techniczną w jednostce notyfikowanej zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt (ii); jednostka notyfikowana musi niezwłocznie potwierdzić otrzymanie tych dokumentów.

Wózki widłowe podnośnikowe kategorii 3:

Dla kategorii 3 producent musi stosować procedurę wewnętrznej kontroli produkcji zgodnie z załącznikiem VIII do dyrektywy 2014/34/UE.

Wszystkie kategorie wózków widłowych:

We wszystkich kategoriach producent może zdecydować się na zastosowanie procedury weryfikacji jednostkowej zgodnie z załącznikiem IX do dyrektywy 2014/34/UE.

Zastosowanie innych dyrektyw

Producent musi spełnić wymagania wszystkich dyrektyw właściwych dla jego produktu. W szczególności, producent musi zagwarantować, że wózek widłowy jest zgodny z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa zawartymi w Dyrektywie Maszynowej 2006/42/WE w przypadku przebudowy na wózek widłowy w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Deklaracja zgodności UE

Zaleca się, aby producent sporządził deklarację zgodności UE, która podsumowuje deklaracje zgodności UE dla wszystkich dyrektyw mających zastosowanie. Alternatywnie deklaracja zgodności UE zgodnie z dyrektywą maszynową 2006/42/WE i/lub dyrektywą o kompatybilności elektromagnetycznej 2014/30/UE może być wydana oddzielnie.

§ 251 Przenośne, ciśnieniowe kabiny ("moduły")

W niniejszej sekcji omówiono zastosowanie dyrektywy ATEX 2014/34/UE do przewoźnych kabin ciśnieniowych (lub "modułów"), ponieważ takie produkty są uważane za objęte zakresem dyrektywy.

Opis kabiny

Takie kabiny są często przeznaczone do użytku w strefie 1 lub strefie 2 zagrożenia i są stosowane zarówno na lądzie, jak i na morzu (np. na stałych platformach wiertniczych). W kabinach tych panuje ciśnienie umożliwiające oddychanie powietrzem, zarówno w celu wykluczenia przedostawania się łatwopalnych gazów, jak i zapewnienia bezpiecznej atmosfery dla operatorów pracujących wewnątrz kabiny.

Kabiny dostarczane są do różnych zastosowań, np. laboratorium, kabina kontrolna, biuro lub warsztat. Są one wprowadzane na rynek w stanie gotowym do użycia, ale "puste" - przystosowane do zainstalowania i użytkowania przez klienta własnego sprzętu wewnątrz kabiny.

Projekt obejmuje wbudowanie szeregu elementów z certyfikatem ATEX, takich jak systemy wykrywania pożaru i gazu, systemy automatycznego wyłączenia oraz wentylatory.

Konstrukcja zapewnia dodatnie ciśnienie wewnątrz modułu, aby zapobiec przedostawaniu się łatwopalnych gazów. Tak długo, jak nie ma wewnętrznego źródła uwolnienia, pozwala to na uznanie zamkniętego obszaru za obszar nie stanowiący zagrożenia (odniesienie, na przykład, do UK Institute of Petroleum Code IP 15, sekcja 6, 2002).

Wnętrze kabiny jest często wyposażone w niezabezpieczone elementy wyposażenia elektrycznego, takie jak oprawy oświetleniowe, przełączniki i gniazda. W przypadku utraty ciśnienia w kabinie elementy te mogą być narażone na przedostanie się do nich łatwopalnego gazu, który może wytworzyć atmosferę potencjalnie wybuchową.

Dlatego kabiny są zaprojektowane z wieloma elementami bezpieczeństwa, aby zapobiec takiej sytuacji, takimi jak czujniki dymu i gazu oraz alarmy, a także automatyczne wyłączenie niecertyfikowanych urządzeń elektrycznych używanych wewnątrz kabiny.

Zastosowanie 2014/34/UE

W przypadku, gdy producent montuje i dostarcza produkt, który zawiera szereg elementów posiadających certyfikat ATEX (jak ma to miejsce w tym przypadku), jest on odpowiedzialny za zapewnienie, że proces projektowania/produkcji nie wprowadził żadnych dodatkowych źródeł zapłonu lub innych istotnych zagrożeń oraz za posiadanie certyfikatu ATEX dla montażu.

System wentylacyjny tych kabin należy traktować jako urządzenie ochronne, zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie. Wentylator ciśnieniowy i długie przewody są wbudowane w taki sposób, że wentylator może być umieszczony w odległym, bezpiecznym miejscu. W związku z tym należy również zapewnić bezpieczną pracę systemu ciśnieniowego. Sam moduł tworzy obudowę ciśnieniową i dlatego musi podlegać ocenie zgodności, która musiałaby wykazać skuteczne zastosowanie koncepcji ciśnieniowej (w tym uwzględnienie integralności bezpieczeństwa systemu kontroli ciśnieniowej), tak aby spełnić zasadnicze wymagania w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa określone w dyrektywie 2014/34/UE.

Europejska norma zharmonizowana EN 50381:2004 Przewoźne pomieszczenia wentylowane z wewnętrznym źródłem uwalniania lub bez niego obejmuje zasadnicze wymagania dyrektywy 2014/34/UE w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa i ma zastosowanie do kabin będących przedmiotem niniejszego opracowania. "Wentylacja" w tej normie jest używana jako środek ochrony przeciwwybuchowej ("wentylacja" jest również używana w tych konkretnych modułach w celu zapewnienia odpowiedniej jakości powietrza dla personelu pracującego wewnątrz. Jednak ten aspekt nie jest objęty zakresem normy).

Alternatywną drogą do osiągnięcia zgodności jest wykazanie przez producenta, że spełnione zostały zasadnicze wymagania dyrektywy 2014/34/UE dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa. Obejmowałyby to wykazanie skutecznego zastosowania koncepcji ciśnieniowej w tym uwzględnienie integralności bezpieczeństwa systemu kontroli ciśnienia.

W normie EN 50381:2004 stwierdza się, że intencją tej normy nie jest objęcie stacjonarnych pomieszczeń analizatorów zgodnie z normą EN 61285:2004 Sterowanie procesami przemysłowymi - Bezpieczeństwo pomieszczeń analizatorów.

Obowiązki użytkownika

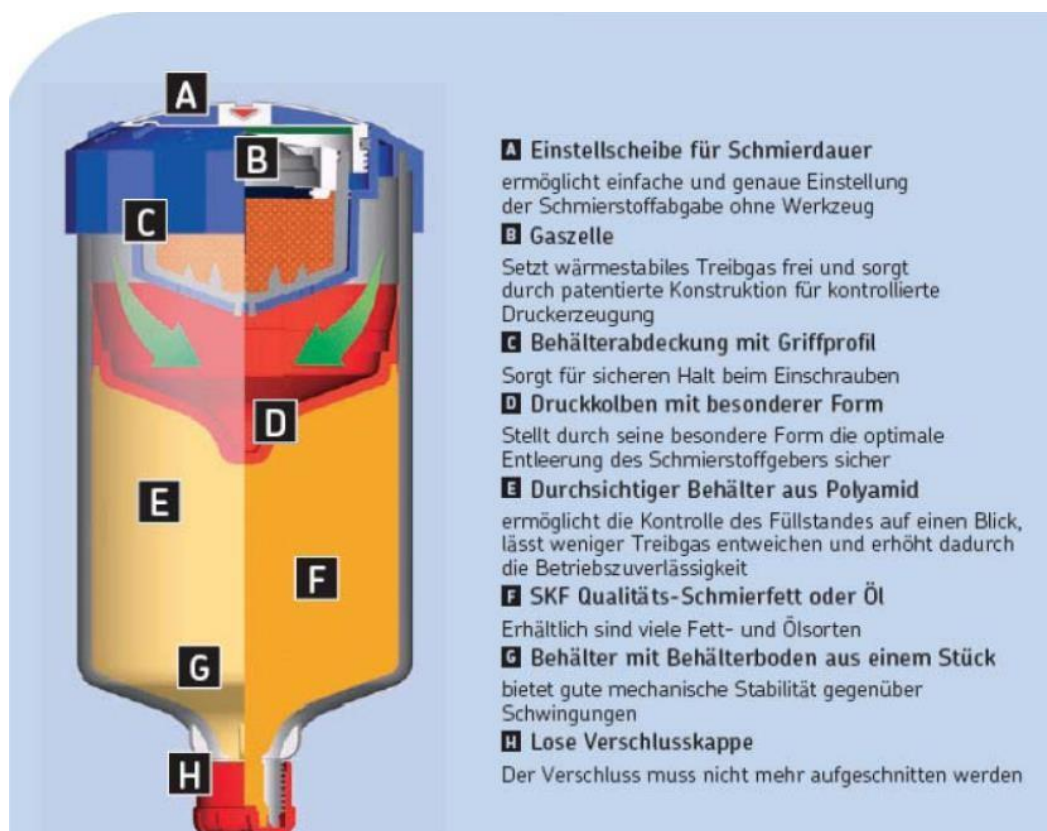
Instalacja kabiny zgodnie z instrukcjami producenta jest wspólna dla wielu produktów ATEX i nie powinna wymagać dalszej certyfikacji przez/za użytkownika końcowego. Jedynymi okolicznościami, w których użytkownik końcowy musiałby podjąć się oceny zgodności ATEX na podstawie dyrektywy 2014/34/UE, byłoby dokonanie jakichkolwiek zmian, które miałyby wpływ na cechy bezpieczeństwa przeciwwybuchowego produktu lub gdyby musiał zainstalować go w sposób niezgodny z instrukcjami producenta. Instrukcje te powinny również określać wszelkie ograniczenia dotyczące użytkowania (niezabezpieczonych) urządzeń wewnątrz kabiny.

§ 252 Systemy automatycznego smarowania

Stan faktyczny sprawy:

Automatyczny dozownik smaru posiada obudowę, tłok dzielący obudowę na parę przedziałów, z których jeden jest zasadniczo zamknięty, a drugi przystosowany do połączenia z maszyną, która ma być smarowana.

(patrz rysunek poniżej: przykładowy schemat układu automatycznego smarowania)

W komorze zamkniętej bieguny plus minus stykają się z żelazem, a wytwarzanie gazu jest aktywowane przez zwarcie elektryczne. Ilość gazu na jednostkę czasu będzie regulowana poprzez opór elektryczny. Im większy opór, tym wolniejsze wytwarzanie gazu. Ilość gazu jest proporcjonalna do prądu, który przepływa przez baterię. Jeśli zasilanie zostanie przerwane, produkcja gazu zostanie zatrzymana na krótki okres czasu.

Układy smarowania posiadają jedno lub dwa ogniwa baterii elektrycznej. Wartości elektryczne ogniw baterii są wyższe od wartości określonych w normie EN 60079-11, rozdział 3.11 i 5.7.

System automatycznego smarowania jest sprzętem elektrycznym w rozumieniu dyrektywy ATEX 2014/34/UE; ogniwa akumulatorowe są integralną częścią systemu.

Adnotacja: Innych możliwych źródeł zapłonu - mechanicznych lub elektrostatycznych - nie należy się spodziewać.

Omówienie:

- Sekcja [§ 43](#): "za sprzęt elektryczny można uznać sprzęt zawierający elementy elektryczne, wykorzystywany do wytwarzania, przechowywania, pomiaru, dystrybucji i przekształcania energii elektrycznej, do kontrolowania funkcji innych urządzeń za pomocą środków elektrycznych lub do przetwarzania materiałów przez bezpośrednie zastosowanie energii elektrycznej". Należy zauważyć, że produkt końcowy zmontowany przy użyciu zarówno elementów elektrycznych, jak i mechanicznych może nie wymagać oceny jako sprzęt elektryczny, pod warunkiem, że połączenie to nie prowadzi do dodatkowych zagrożeń zapłonem dla tego zespołu".
- Sekcja [§ 38](#): "w przypadku "prostych" produktów elektrycznych europejskie normy zharmonizowane stanowią dobrą podstawę do oceny skuteczności elektrycznych źródeł zapłonu, a w konsekwencji do określenia, czy można je uznać za skuteczne, czy też nie".
- Sekcja [§ 42](#): "Sprzęt mechaniczny może być wyposażony w termoparę lub podobne urządzenie pomiarowe, które generuje tylko bardzo niskie napięcia i prądy. Jeśli te urządzenia pomiarowe można uznać za "aparaturę prostą" (jak opisano w sekcji [§ 38](#)) i nie ma innych części elektrycznych, sprzęt powinien być zgodny z procedurami oceny zgodności dla sprzętu nieelektrycznego".
- Projekt normy prEN 60079-11⁴⁹ (IEC 31/782/CD): "5.6
Aparatura prosta
Za aparaturę prostą uważa się następujące urządzenia:
 - a) elementy pasywne, na przykład przełączniki, skrzynki przyłączeniowe, rezystory i proste urządzenia półprzewodnikowe;
 - b) źródła zmagazynowanej energii o ściśle określonych parametrach, na przykład kondensatory lub cewki indukcyjne, których wartości należy uwzględnić przy określaniu ogólnego bezpieczeństwa systemu;
 - c) źródła wytwarzanej energii, na przykład termopary i fotokomórki, które nie wytwarzają więcej niż 1,5 V, 100 mA i 25 mW. Wszelkie indukcyjności lub pojemności obecne w tych źródłach energii należy traktować jak w punkcie b).

⁴⁹ Obecnie zharmonizowaną normą jest EN 60079-11:2012 *Atmosfery wybuchowe - Część 11: Zabezpieczenie urządzeń za pomocą iskrobezpieczeństwa "i"*.

Aparatura prosta powinna spełniać wszystkie odpowiednie wymagania tej normy, ale nie musi być certyfikowana i nie musi być zgodna z klauzulą 12. W szczególności należy zawsze brać pod uwagę następujące aspekty".

Wnioski:

Akumulatory są integralną częścią układu smarowania, dlatego należy je traktować jako urządzenia elektryczne. Konieczne jest posiadanie certyfikatu badania typu UE dla systemu smarowania kategorii 2.

Uwagi:

- Istnieją systemy smarowania bez ogniwa; gaz wytwarzany jest w wyniku reakcji elektrochemicznej. Takie układy smarowania nie są ani urządzeniami elektrycznymi, ani nieelektrycznymi.
- Grupa ExNB zatwierdziła stwierdzenie dotyczące automatycznych systemów smarowania.

§ 253 Systemy elektrycznego ogrzewania przewodowego

Uwagi:

- Niniejszy rozdział dotyczy wyłącznie elektrycznych systemów ogrzewania przewodowego, które są wprowadzane na rynek zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE przez producenta jako urządzenia elektryczne.
- Nie ma on na celu zajmowania się elektrycznymi systemami ogrzewania przewodowego, które są projektowane, instalowane i homologowane zgodnie z poszczególnymi przepisami krajowymi w państwach członkowskich.

Ocena zgodności różnych rodzajów systemów elektrycznego ogrzewania przewodowego

(1) Systemy elektrycznego ogrzewania przewodowego⁵⁰ przeznaczone do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem są sprzętem elektrycznym zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE. W wielu przypadkach niektóre właściwości istotne dla bezpiecznej eksploatacji, w szczególności klasa temperaturowa, są określane na podstawie projektu i instalacji. Dlatego proces wprowadzania na rynek musi uwzględniać te specjalne warunki. W związku z tym konieczne jest zastosowanie pewnych specjalnych wymagań dotyczących instalacji tych wyrobów. Szczególnie ważne jest określenie osoby odpowiedzialnej /producenta, dostawcy (projektanta) lub instalatora), która zapewnia zgodność systemu ogrzewania elektrycznego z wymaganiami dyrektywy 2014/34/UE, a więc przejmuje odpowiedzialność producenta. Na te pytania nie można udzielić jednoznacznej i wyczerpującej odpowiedzi dla wszystkich elektrycznych systemów ogrzewania elektrycznego, ponieważ należy rozróżniać pomiędzy poszczególnymi konstrukcjami i technikami.

⁵⁰ System ogrzewania przewodowego: system stosowany głównie zewnętrznie do urządzeń i wykorzystywany do utrzymywania (lub podnoszenia) temperatury zawartości rurociągów, zbiorników i pojemników. Kompletny system ogrzewania przewodowego składa się z:

- zespołu elektrycznego oporowego podgrzewacza śladu (kabel grzewczy lub podkładki),
- ewentualnie monitorowany przez regulatory temperatury i/lub ograniczniki,
- akcesoriów instalacyjnych, takich jak obudowy zacisków, złącza i zestawy łączeniowe,
- izolacji termicznej i bariery pogodowej (okładziny).

System obejmuje również odpowiednie oznakowanie i dokumentację systemu (instrukcja obsługi, dokumentacja projektowa, świadectwa badań, deklaracje zgodności itp.)

Komponenty systemu: wszystkie komponenty niezbędne do bezpiecznego użytkowania systemu elektrycznego ogrzewania przewodowego zgodnie z przeznaczeniem. Komponenty te muszą posiadać oddzielne certyfikaty badania typu UE lub muszą być uwzględnione w certyfikacie systemu ogrzewania.

(2) Środki wymagane dla ochrony przeciwwybuchowej elektrycznych systemów ogrzewania elektrycznego zależą od kategorii (odpowiednia klasyfikacja strefowa), grupy wybuchowej i klasy temperaturowej.

Dyrektywa 2014/34/UE nie wymaga, aby systemy kategorii 3 były certyfikowane przez jednostkę notyfikowaną. Producent jest zobowiązany do zastosowania modułów opisanych w załączniku VIII (Wewnętrzna kontrola produkcji) do oceny zgodności. Producent sporządza deklarację zgodności UE oraz dokumentację techniczną, która umożliwia ocenę zgodności z wymaganiami dyrektywy. W związku z tym na produkcie nie umieszcza się numeru jednostki notyfikowanej, chyba że przeprowadzane są indywidualne badania zgodnie z załącznikiem IX.

Istniejące normy branżowe nie odnoszą się do instalacji systemów elektrycznego ogrzewania przewodowego w strefie 0 (kategoria 1), dlatego też kwestia ta nie będzie dalej analizowana. Poniższe stwierdzenia odnoszą się wyłącznie do systemów elektrycznego ogrzewania przewodowego kategorii 2.

(3) W szczególności należy zwrócić uwagę, że istnienie certyfikatów kontrolnych typu UE, które dotyczą tylko poszczególnych elementów instalacji ogrzewania elektrycznego, jest niewystarczające. Ponieważ temperatury mogą się różnić w zależności od rodzaju przewodów grzejnych i warunków instalacji, każdy system musi być badany indywidualnie. Należy zastosować odpowiednią unijną procedurę oceny zgodności, dostosowaną do danego projektu.

Dlatego producent systemu ogrzewania przewodowego jest zobowiązany do zastosowania jednej z możliwych procedur oceny zgodności zgodnie z dyrektywą 2014/34/UE dla sprzętu elektrycznego. W odniesieniu do kategorii 2 są to następujące moduły:

- załącznik III i VI, lub
- załącznik III i VII, lub
- załącznik IX.

(4) Różne rodzaje systemów ogrzewania przewodowego⁵¹:

a) "Stabilna konstrukcja"

System elektrycznego ogrzewania przewodowego należy zaprojektować w taki sposób, aby nawet w przypadku przewidywanej awarii temperatura powierzchni była ograniczona zgodnie z klasyfikacją temperaturową:

- minus 5 K dla temperatur niższych lub równych 200 °C lub
- minus 10 K dla temperatur powyżej 200 °C.

Do ustabilizowanego projektu stosuje się albo certyfikację wyrobu (samoregulująca się taśma grzejna), albo certyfikację systemu (ustabilizowany projekt uzyskany poprzez określenie parametrów systemu). Jednostka notyfikowana może na tej podstawie wydać certyfikat badania typu UE, który obejmuje również klasę temperaturową. Producent dostarcza komponenty systemu ogrzewania nadążnego wraz z deklaracją zgodności UE, instrukcją obsługi zawierającą szczegóły konstrukcyjne oraz tabliczką znamionową. Producent może umieścić oznakowanie CE przed wprowadzeniem systemu ogrzewania przewodowego do obrotu.

Uruchomienie może przeprowadzić elektryk dysponujący odpowiednią wiedzą z zakresu ochrony przeciwwybuchowej, chyba że producent określił inaczej w instrukcji obsługi. Producent określa kwalifikacje wymagane od personelu w instrukcji obsługi. Wymagania te zawarte w instrukcji obsługi podlegają ocenie jednostki notyfikowanej w trakcie badania typu UE.

⁵¹ Patrz również załącznik 2 do niniejszego rozdziału "Typ A" i "Typ B".

b) "Konstrukcja regulowana"

Zastosowania o konstrukcji regulowanej wymagają użycia urządzenia regulującego temperaturę⁵² w celu ograniczenia maksymalnej temperatury powierzchni. Ogranicznik temperatury działa niezależnie od regulatora temperatury. W przypadku uszkodzonego czujnika system ogrzewania przewodowego musi pozostać odłączony od napięcia do czasu wymiany uszkodzonego urządzenia.

Ogranicznik temperatury powinien być skonstruowany w taki sposób, by wyłączał system spod napięcia w celu uniknięcia przekroczenia maksymalnej dopuszczalnej temperatury powierzchni. W przypadku wadliwego ogranicznika system ogrzewania szlakowego powinien pozostać odłączony od napięcia do czasu wymiany wadliwego urządzenia.

Klasa temperaturowa systemu elektrycznego ogrzewania przewodowego zależy od jego rozmieszczenia (np. zdefiniowanego punktu ustawienia ogranicznika temperatury) oraz prawidłowego montażu (np. zdefiniowania punktu pomiarowego "hot-spot" i prawidłowego umiejscowienia czujnika temperatury). Producent systemu podaje w instrukcji obsługi dokładne wskazówki dotyczące projektu, instalacji i niezbędnych kwalifikacji personelu instalacyjnego.

System z ogranicznikiem temperatury może stwarzać fałszywe domniemanie bezpieczeństwa, jeśli nie jest prawidłowo wykorzystywany. Proste zastosowanie ogranicznika temperatury jest niewystarczające, jeśli nie uwzględnia się innych czynników. Niezależnie od sposobu zainstalowania czujnika ogranicznika temperatury, zawsze będzie występować odchylenie pomiędzy temperaturą w rzeczywistym najgorętszym punkcie systemu a temperaturą graniczną skonfigurowaną na ograniczniku temperatury. Odchylenie to może być znaczne i zależy od:

- położenia czujnika w stosunku do geometrii lub położenia elementu grzejnego;
- umiejscowienia czujnika w systemie;
- dokładności i zakresu konfiguracji ogranicznika temperatury;

wymiany ciepła pomiędzy grzałką przewodową a czujnikiem, ogrzewanym elementem roboczym oraz bezpośrednim otoczeniem.

Klasa temperaturowa określona w certyfikacie badania typu UE opiera się na zweryfikowanych obliczeniach projektowych producenta, w których uwzględniono odchylenie między wartością zadaną ogranicznika a rzeczywistą maksymalną temperaturą powierzchni grzałki przewodowej. W tym przypadku maksymalna temperatura powierzchni zależy od prawidłowej instalacji, prawidłowego umiejscowienia i położenia czujnika oraz uwzględnienia stosownego przesunięcia temperatury w punkcie nastawy urządzenia zabezpieczającego.

Jednostka notyfikowana jest zobowiązana do oceny tych wymagań i uwzględnienia ich w procedurze oceny certyfikatu badania typu UE dla systemu. System jest wprowadzany na rynek przez producenta poprzez instalację (tj. montaż z określonymi komponentami, umieszczenie tabliczki znamionowej i oznakowania CE, deklaracji zgodności UE oraz dostarczenie instrukcji obsługi).

⁵² Może to być również realizowane w razie potrzeby poprzez rejestrację innych parametrów niż temperatura (np. prąd elektryczny).

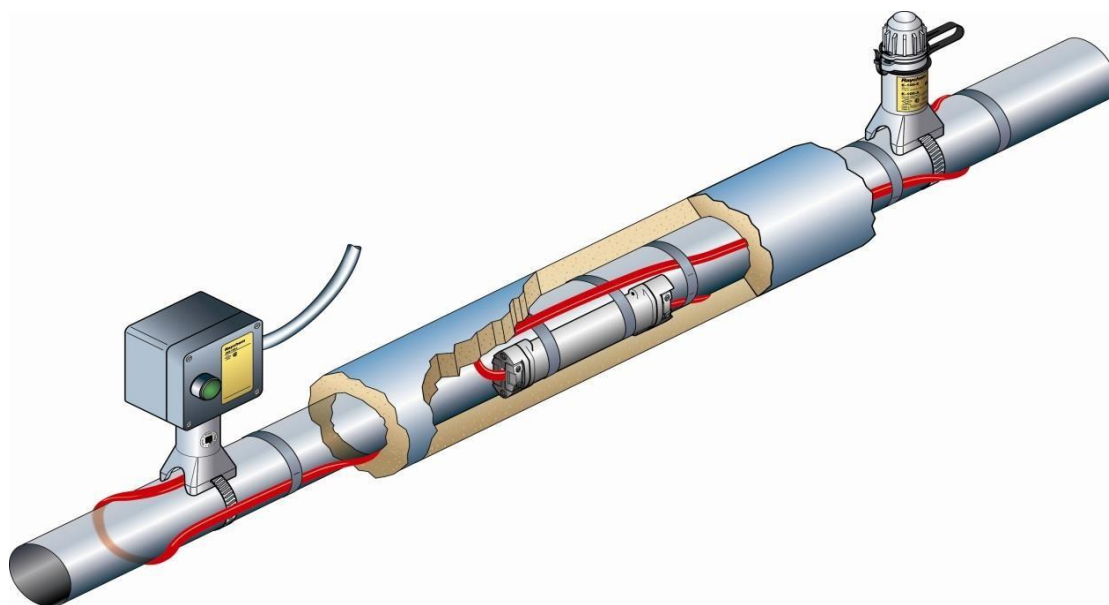
Może to być zrealizowane przez podwykonawcę zgodnie z odpowiednimi przepisami umownymi i na odpowiedzialność producenta.

Podwykonawca musi spełniać wszystkie wymagania dotyczące umiejętności/kwalifikacji opisane w dokumentacji. Podwykonawca ten może zostać zatwierdzony przez producenta posiadającego certyfikat badania typu UE.

Uwaga: Wyżej wymienione nie zastępują inspekcji przed oddaniem do użytku wymaganych przez ustawodawstwo państw członkowskich w zakresie [dyrektywy 1999/92/WE](#).

Załącznik 1

Przykład systemu ogrzewania przewodowego:

Do projektowania, instalacji i konserwacji można wykorzystać przewodnik zastosowania EN 60079-30-2, przewodnik ten jest napisany w połączeniu z normą produktu EN 60079-30-1, zgodnie z którą systemy ogrzewania przewodowego do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem są zazwyczaj oceniane i certyfikowane.

Załącznik 2

Patrz na następnej stronie:

"Ex-Audyty" zgodnie z załącznikiem VI lub VII dyrektywy 2014/34/UE

Certyfikat badania typu UE ("certyfikowany system") wydany przez jednostkę notyfikowaną

Certyfikowany system elektrycznego ogrzewania przewodowego ("Typ A" lub "Typ B")

System ogrzewania przewodowego "Typ A": Parametry istotne dla ochrony przeciwwybuchowej (w szczególności Klasa temperaturowa) są wstępnie ustawione lub jasno określone.

System ogrzewania przewodowego "Typ B": Parametry, które są istotne dla ochrony przeciwwybuchowej (w szczególności klasa temperaturowa), nie mogą być określone przed montażem i tylko przez osoby posiadające fachową wiedzę jako instalatorzy. [Certyfikat badania typu UE definiuje wymagania dotyczące niezbędnych kwalifikacji instalatora].

Posiadacz certyfikatu badania typu UE wprowadza na rynek system ogrzewania przewodowego jako producent. Do zestawu należy dołączyć instrukcję obsługi (wskazówki bezpieczeństwa dotyczące montażu i instalacji) oraz deklarację zgodności UE. Produkt (zestaw) musi być oznaczony znakiem CE.

Posiadacz certyfikatu oferuje na rynku system ogrzewania przewodowego.

alternatywa

← Wprowadzanie do obrotu

Montaż i instalacja zgodnie z wymaganiami producenta (montaż instalacyjny) np. przez elektryka z podstawową wiedzą z zakresu ochrony przeciwwybuchowej.

Montaż (dostosowanie, montaż i instalacja przez wykwalifikowanych elektryków z odpowiednimi umiejętnościami, testy)

- zgodnie z wymaganiami certyfikatu badania typu UE
- wystawienie deklaracji zgodności UE
- umieszczenie oznakowania CE
- zmiana instrukcji obsługi w odniesieniu do konkretnego systemu ogrzewania przewodowego na odpowiedzialność posiadacza certyfikatu; w razie potrzeby udzielenie zamówienia podwykonawcy ("Licencjonowanie")

Certyfikat instalacji

← Wprowadzanie do obrotu

Eksplotacja zgodnie z dyrektywą 1999/92/WE i odpowiednimi przepisami krajowymi

§ 254 Ochrona silników dla silników kategorii 3

Pojawia się pytanie dotyczące kwestii ochrony silnika w odniesieniu do ATEX - a dokładniej: czy ochrona silnika dla silników kategorii 3 jest objęta dyrektywą ATEX 2014/34/UE?

W art. 1 ust. 1 lit. b) stwierdza się, że zakresem dyrektywy 2014/34/UE objęte są "urządzenia zabezpieczające, sterujące i regulacyjne przeznaczone do użytku poza przestrzeniami zagrożonymi wybuchem, ale wymagane lub przyczyniające się do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń i systemów ochronnych w odniesieniu do ryzyka wybuchu". W tym przypadku za "urządzenia zabezpieczające, urządzenia sterujące i urządzenia regulacyjne" uznajemy zwykle bariery iskrobezpieczne, zabezpieczenia silników, przekaźniki termistorowe, napędy o zmiennej prędkości (VSD).

W załączniku I, 2. Grupa urządzeń II c) stwierdza się, że "Kategoria urządzeń 3 obejmuje urządzenia zaprojektowane tak, aby mogły funkcjonować zgodnie z parametrami roboczymi ustalonymi przez producenta i zapewniać normalny poziom ochrony. Urządzenia tej kategorii są przeznaczone do stosowania w obszarach, w których prawdopodobieństwo wystąpienia atmosfery wybuchowej spowodowanej gazami, parami, mgłami lub mieszaninami pyłowo-powietrznymi jest niewielkie, a jeśli wystąpi, to prawdopodobnie będzie występować rzadko i tylko przez krótki okres. Urządzenia tej kategorii zapewniają wymagany poziom ochrony podczas normalnego działania. Urządzenia kategorii 3 zapewniają wymagany poziom ochrony podczas normalnej eksploatacji".

Czy przeciążenie silnika jest uważane za "normalną" pracę?

Odpowiedź brzmi: nie, w odniesieniu do rodzajów pracy S1 i S2; tak, w odniesieniu do rodzajów pracy od S3 do S10.

Specyfikacja techniczna i wymagania dla maszyn wirujących kategorii 3 podana jest w normie zharmonizowanej EN 60079-15, punkt 8 "Wymagania dodatkowe dla nieiskrzących elektrycznych maszyn wirujących", 8.1 "Wymagania ogólne":

UWAGA 1 Wymogi niniejszej normy zakładają, że atmosfera gazu wybuchowego i sekwencja rozruchu silnika nie występują jednocześnie i mogą nie być odpowiednie w przypadkach, gdy te dwa warunki występują jednocześnie. Przyjmuje się, że "normalne" warunki pracy maszyn elektrycznych to warunki znamionowe pracy przy pełnym obciążeniu w stanie ustalonym. Rozruch (przyspieszenie) maszyn elektrycznych jest wykluczony jako część "normalnej" pracy w warunkach pracy S1 lub S2. Ze względu na możliwość częstszych rozruchów silników przy pracy S3 do S10, wymagania dotyczące iskrzenia wirnika odnoszą się do ryzyka iskrzenia wirnika podczas rozruchu jako "normalnego" warunku. Definicje pracy S1 do S10 znajdują się w normie IEC 60034-1.

Rodzaj pracy S1 i S2 jest mniej więcej zdefiniowany jako uruchamianie maszyny elektrycznej nie częściej niż raz dziennie.

Zgodnie z normami przemysłowymi IEC/EN serii 60034 producent musi podać typ pracy na tabliczce znamionowej silnika.

Te wymagania i specyfikacje zostały ustanowione w ciągu ostatnich dziesięcioleci, a badania temperatury maszyn elektrycznych kategorii 3 nie obejmowały przekroczenia temperatury podczas rozruchu lub zatrzymania.

W ramach TC 31 WG 27 "Maszyny elektryczne" uzgodniono, że tylko w przypadku maszyn elektrycznych o typie zabezpieczenia zwiększonego bezpieczeństwa "e" dodatkowy wzrost temperatury podczas rozruchu i zatrzymania stojana i wirnika powinien być mierzony i uwzględniany w celu określenia klasy temperaturowej.

Inne możliwości przeciążenia, takie jak zmniejszone chłodzenie przez zanieczyszczenia lub zewnętrzne źródła ciepła, powinny być uwzględnione przez użytkownika urządzenia (1999/92/WE, a nie normy zharmonizowane, takie jak EN 60079-14 i -17).

Uwaga dodatkowa: norma EN 60079-14 "*Projektowanie, dobór i montaż instalacji elektrycznych*" wymaga w punkcie 11 "*Maszyny elektryczne wirujące*":

11.1 Ogólne

Maszyny elektryczne wirujące powinny być dodatkowo zabezpieczone przed przeciążeniem, chyba że mogą one wytrzymać w sposób ciągły prąd rozruchowy przy znamionowym napięciu i częstotliwości lub, w przypadku generatorów, prąd zwarcia, bez niedopuszczalnego nagrzewania. Urządzenie zabezpieczające przed przeciążeniem powinno być:

- a) zależnym od prądu urządzeniem ochronnym z opóźnieniem czasowym, monitorującym wszystkie trzy fazy, nastawionym na prąd nie większy niż prąd znamionowy maszyny, które zadziała w ciągu 2 h lub krócej przy prądzie 1,20 razy większym od prądu nastawionego i nie zadziała w ciągu 2 h przy prądzie 1,05 razy większym od prądu nastawionego, lub
- b) urządzeniem do bezpośredniej regulacji temperatury za pomocą wbudowanych czujników temperatury, lub
- c) innym równoważnym urządzeniem.

Zastosowania maszyn elektrycznych w strefach zagrożonych wybuchem są chronione przed przeciążeniem. Wyżej wymienione urządzenia ochronne dla zastosowań kategorii 3 (strefa 2) spełniają wspólne wymagania przemysłowe i nie są uważane za urządzenia bezpieczeństwa zgodnie z dyrektywą ATEX.

§ 255 Punkty dostępu Wi-Fi

Pojawia się pytanie dotyczące wymagań zgodności z dyrektywą ATEX 2014/34/UE dla urządzeń elektronicznych, takich jak punkty dostępu Wi-Fi, które mają być zainstalowane w obiekcie, gdzie wszystko, co trafia do fabryki, musi być zgodne z dyrektywą ATEX.

Potwierdza się, że również urządzenia telekomunikacyjne muszą spełniać zasadnicze wymagania dyrektywy ATEX w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, jeżeli są przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, odnosząc się w szczególności do ich właściwości "elektrycznych", aby zapobiec potencjalnym punktom zapłonu przez iskry lub podobne. W [wykazie granicznym ATEX](#) znajdują się również "Telefony i podobne urządzenia np. krótkofalówki, słuchawki itp.", objęte zakresem dyrektywy jako "sprzęt elektryczny z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło i iskry pochodzenia elektrycznego".

W związku z tym również punkty dostępu Wi-Fi są objęte dyrektywą ATEX, jeżeli są stosowane w strefach zagrożonych wybuchem, ze względu na charakterystykę elektryczną i elektromagnetyczną takich urządzeń jako potencjalne źródło zapłonu, z niezbędnymi zabezpieczeniami przed ciepłem i iskrami w celu zapewnienia warunków bezpieczeństwa przed ryzykiem wybuchu.

W tym zakresie nie istnieją żadne normy zharmonizowane - poza ogólnymi wymaganiami zawartymi w normie EN 60079 - ale w tej samej serii istnieją również niezharmonizowane normy opracowane przez CENELEC, które mogą być przydatne, jak np. część 14 dotycząca „Instalacje elektryczne w obszarach niebezpiecznych”, zajmująca się różnymi aspektami dotyczącymi częstotliwości, odległości itp.

Niektóre konkretne przykłady wersji ATEX sprzętu telekomunikacyjnego do użytku w strefach Ex można znaleźć w Internecie, w szczególności na temat "zastosowań bezprzewodowych w strefach niebezpiecznych".

§ 256 Chłodziarki i szafy do przechowywania substancji lotnych

Patrz również [wykaz graniczny - produkty ATEX](#).

Chłodziarki i szafy chłodnicze mogą być używane do przechowywania substancji lotnych i dlatego mogą zawierać atmosferę potencjalnie wybuchową. Chłodziarka jest urządzeniem elektrycznym i może zawierać światło itp. Niektóre szafy zawierają potencjalne źródła zapłonu, takie jak wentylator z silnikiem elektrycznym.

Zazwyczaj sam produkt nie jest przeznaczony do eksploatacji w atmosferze potencjalnie wybuchowej (patrz uwaga a)) i dlatego nie wchodzi w zakres dyrektywy ATEX 2014/34/UE; wchodzi w zakres [dyrektywy niskonapięciowej 2014/35/UE \(LVD\)](#) – patrz rozdział [§ 232](#)). Dyrektywa LVD wymaga od producenta, aby zajął się zagrożeniami, które mogą powstać podczas przewidywanego rozsądnego użytkowania (lub przewidywanego niewłaściwego użytkowania - patrz uwaga b)) z potencjalnych źródeł zapłonu wewnątrz produktu. Części z certyfikatem ATEX mogą być stosowane w atmosferze potencjalnie wybuchowej lub źródła zapłonu mogą być całkowicie wykluczone.

Uwaga a): możliwość wystąpienia atmosfery wybuchowej wokół chłodziarki lub szafy powinna zostać oceniona przez producenta podczas oceny ryzyka (w miarę możliwości w porozumieniu z użytkownikiem) z uwzględnieniem temperatury zapłonu cieczy, prawdopodobnej częstotliwości i czasu trwania uwolnienia, szybkości uwolnienia, stężenia, prędkości, wentylacji i innych czynników wpływających na prawdopodobieństwo wystąpienia atmosfery wybuchowej podczas zamierzonego użycia. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że wokół lodówki lub szafki wytworzy się atmosfera wybuchowa w wyniku oparów z wnętrza, które wydostają się na zewnątrz i gromadzą się wokół urządzenia po otwarciu drzwi, należy uznać, że lodówka lub szafka pracuje w atmosferze potencjalnie wybuchowej i podlega dyrektywie 2014/34/UE, a nie LVD. Jeżeli producent ustali, że nie przewiduje się występowania atmosfery wybuchowej w ilościach, które wymagałyby szczególnych środków ostrożności przy konstrukcji lub użytkowaniu chłodziarki lub szafy w warunkach przewidzianych dla zamierzonego zastosowania, obszar ten zostanie uznany za niebędący niebezpiecznym, a produkt będzie objęty dyrektywą LVD, a nie dyrektywą 2014/34/UE. We wszystkich przypadkach instrukcje użytkowania powinny informować użytkownika o warunkach wstępnych bezpiecznego użytkowania jego produktu. Użytkownik końcowy musi wziąć pod uwagę instrukcje użytkowania i swoje własne obowiązki wynikające z [dyrektywy 1999/92/WE](#) ATEX "miejsce pracy".

Uwaga b): można racjonalnie przewidzieć, że chłodziarka lub szafa może być używana do przechowywania otwartych pojemników z substancjami lotnymi. Jest to użycie niezgodne z przeznaczeniem i może prowadzić do niebezpiecznych sytuacji. Instrukcje użytkowania powinny zawierać ostrzeżenia przed taką sytuacją.

LISTA GRANICZNA – PRODUKTY ATEX

Ostatnia aktualizacja: Lipiec 2017 r.

Uwaga: lista nie jest kompletna, wyjaśnia jedynie niektóre częste zapytania i podaje przykłady produktów objętych lub nie objętych zakresem dyrektywy ATEX 2014/34/UE. Lista nie zastępuje niezbędnej oceny ryzyka każdego produktu, a ponadto zawsze należy również brać pod uwagę źródła zapłonu i zagrożenia wybuchem związane z użytkowaniem wszystkich produktów.

Produkty	Zakres dyrektywy 2014/34/UE (El. = elektryczne)	Przykłady produktów	Uwagi
Urządzenia			
Systemy automatycznego smarowania	Tak (El.)		Tak, jeżeli jest to system zasilany bateryjnie i posiada jedno lub więcej ogniw baterii elektrycznej powyżej wartości określonych w klauzuli "Aparatura prosta" normy EN 60079-11 i jeśli inne kryteria dla prostej aparatury nie są spełnione.
Mechanizmy zegarowe	-		Patrz § 38 w wytycznych ATEX (produkty "proste").
Komputery	Tak (El.)		
Proste zaciski uziemiające z przewodem i bez przewodu	Nie		"Proste zaciski uziemiające" to zaciski z pojedynczym połączeniem z uziemieniem. Zacisk musi wykazywać, że rzeczywiście nawiązuje kontakt. Brak własnego źródła zapłonu, i dodatkowe uwagi, patrz uwaga 2.
Złożone zaciski uziemiające z przewodem i bez przewodu	Tak (El.)		Zacisk musi wykazywać, że rzeczywiście nawiązuje kontakt. Potencjalne źródła zapłonu nie mogą być wykluczone na podstawie oceny zagrożenia zapłonem.
Silniki elektryczne	Tak (El.)		Urządzenia elektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło i iskry pochodzenia elektrycznego (np. uzwojenia, połączenia) i mechanicznego (np. łożyska).
Pompa elektryczna z wbudowanym silnikiem elektrycznym (np. pompa silnikowa w puszcze lub z dzieloną rurką, pompa benzynowa/dozowniki do napełniania benzyną)	Tak (El.)		Urządzenia elektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło i iskry pochodzenia elektrycznego (np. obwód silnika) i mechanicznego (np. wirnik pompy). Podczas pompowania/uzupełniania może dojść do wyładowań statycznych.
Wentylator elektryczny z wbudowanym silnikiem elektrycznym (np. elektryczny wentylator osiowy)	Tak (El.)		Urządzenia elektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło i iskry pochodzenia elektrycznego (np. obwód silnika) i mechanicznego (np. łopatki wentylatora).
Wentylator nieelektryczny z wbudowanym silnikiem powietrznym (np. nieelektryczny wentylator osiowy)	Tak (nieel.)		Urządzenia nieelektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło tarcia i iskry pochodzenia mechanicznego pochodzenia (np. łożyska, łopatki wentylatora).
Zawory obsługiwane ręcznie	Nie		Patrz sekcja § 38 w wytycznych ATEX (produkty "proste").
Kable grzewcze	Tak (El.)		Kable grzejne przekształcają energię elektryczną w ciepło, podczas gdy kable "tylko" transportują energię elektryczną. Kable grzejne mogą być również komponentami, np. kable grzejne do zastosowań w kontrolowanych projektach jako część systemów ogrzewania przewodowego.

Hamulce mechaniczne	Tak (nieel.)		Urządzenia nielektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło tarcia pochodzenia mechanicznego.
Przekładnie mechaniczne	Tak (nieel.)		Urządzenia nielektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło tarcia i iskry pochodzenia mechanicznego.
Telefony i podobne urządzenia, np. krótkofalówki, słuchawki itp.	Tak (El.)		Sprzęt elektryczny z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło i iskry pochodzenia elektrycznego.

Produkty	Zakres dyrektywy 2014/34/UE (El. = elektryczne)	Przykłady produktów	Uwagi
Chłodziarki i szafy do przechowywania substancji lotnych	Nie (ale zob. uwaga 1) (El.)		Zob. sekcja § 256 w wytycznych ATEX.
Wtyczki i gniazdka elektryczne	Tak (El.)		Urządzenia elektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak iskry pochodzenia elektrycznego (np. podczas podłączania lub odłączania). Należy pamiętać, że wszystkie kraje mają specjalne wymagania dotyczące wtyczek i gniazdek do użytku domowego.
Zawór obrotowy	Tak (nieel.)		Przeznaczony wyłącznie do stosowania jako urządzenie dozujące, a nie do powstrzymywania rozprzestrzeniania się wybuchu jako system izolacji przeciwybuchowej. Musi być zabezpieczony przed wybuchem w odniesieniu do źródeł zapłonu.
Przełączniki do stałych instalacji elektrycznych	Tak (El.)		Urządzenia elektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak iskry pochodzenia elektrycznego (np. podczas włączania lub wyłączania).
Latarka	Tak (El.)		Urządzenia elektryczne z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło i iskry pochodzenia elektrycznego (np. iskry z przełącznika lub ciepło w żarówce lub baterii).
Przedłużacz z wtyczką	Tak (El.)		Sprzęt elektryczny z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło i iskry pochodzenia elektrycznego. Tylko do użytku tymczasowego.
Bęben na kable	Tak (El.)		Sprzęt elektryczny z potencjalnymi źródłami zapłonu, takimi jak ciepło i iskry pochodzenia elektrycznego; Tylko do użytku tymczasowego.
Czujnik PT 100	Nie / Tak		Nie, gdy jest stosowany w systemie iskrobezpiecznym razem z np. barierą. We wszystkich innych sytuacjach należy podejmować decyzję na podstawie indywidualnej oceny każdego przypadku.

Systemy ochronne			
Gaśnica	Nie		Przeznaczona do użycia po wybuchu w celu ugaszenia pożaru.
Przerywacze płomieni	Tak		Przeznaczone do użycia w celu powstrzymania rozprzestrzeniania się wybuchu. Przerywacze płomienia są używane na przykład na liniach odzyskiwania oparów na stacjach benzynowych, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się wybuchu do podziemnego zbiornika lub pojazdu.

Produkty	Zakres dyrektywy 2014/34/UE (El. = elektryczne)	Przykłady produktów	Uwagi
Zawór obrotowy	Tak		Przeznaczony do stosowania nie tylko jako urządzenie dozujące, ale również jako system izolacji przeciwwybuchowej do powstrzymania rozprzestrzeniania się wybuchu. Musi być zabezpieczony przed wybuchem w odniesieniu do źródeł zapłonu i powinien spełniać wymagania dla systemów ochronnych w odniesieniu do rozprzestrzeniania się wybuchu.
Panele wentylacyjne (do odciążenia ciśnienia wybuchu)	Tak		Przeznaczone do ograniczania skutków wybuchu.
Systemy tłumienia wybuchu, w tym urządzenia inicjujące, tj. systemy tłumienia (wyzwalające) Tak (El.)	Tak (El.)		W ramach 2014/34/UE, art. 1.1, w odniesieniu do wymagań funkcjonalnych i niezawodnościowych zgodnie z ESHR 1.5. i 1.6. Inicjatory mogą być certyfikowane oddzielnie jako urządzenia elektryczne.
Komponenty Ex			
Puste obudowy	Tak (El.)		Przeznaczone do stosowania w urządzeniach elektrycznych z potencjalnymi źródłami zapłonu.
Wzierniki	Nie		Brak własnego źródła zapłonu. Jednakże wzierniki mogą stanowić część obudowy urządzeń Ex i być wymagane do spełnienia odpowiednich wymagań, takich jak dla okna w urządzeniach Ex "d" lub odporności na uderzenia w urządzeniach Ex "o" i Ex "k".
Ogranicznik iskier	Tak		Przeznaczony do zapobiegania wybuchowi, a nie do jego ograniczania. Jest to część składowa ATEX, jeżeli ma być wbudowana w urządzenia lub systemy ochronne ATEX.
Zaczepty magnetyczne do drzwi itp.	Nie		Brak funkcji autonomicznej; nie są niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń lub systemów ochronnych ATEX.
Urządzenia zabezpieczające, sterujące lub regulacyjne			
Urządzenia kontrolujące regularne granice bezpieczeństwa procesu przemysłowego, w którym wykorzystuje się materiały łatwopalne, takie jak przetworniki ciśnienia, poziomu i temperatury	Nie		Powinny być chronione jako potencjalne źródła zapłonu, jeżeli są umieszczone w obszarach zagrożenia, ale urządzenia bezpieczeństwa odnoszące się do zagrożeń innych niż zagrożenie zapłonem + urządzenia monitorujące dostarczające jedynie sygnał alarmowy, są poza zakresem dyrektywy (w odniesieniu do wymogów niezawodności i funkcjonalności zgodnie z ESHR, pkt 1.5 i 1.6).
Urządzenia zabezpieczające przed przeciążeniem lub temperaturą, uniemożliwiające uaktywnienie się źródeł zapłonu (np. urządzenie zależne od prądu dla silnika Exe).	Tak (El.)		W ramach dyrektywy 2014/34/UE, art. 1.1, w odniesieniu do wymagań w zakresie funkcjonalności i niezawodności zgodnie z ESHR, pkt 1.5. i 1.6.

Inne produkty			
Kable	Nie		Brak funkcji autonomicznej; nie są niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń lub systemu ochronnego ATEX.
Drabiny linowe i systemy łańcuchowe/łańcuchowe	Nie		Brak funkcji autonomicznej; nie są niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania wyposażenia lub systemu ochronnego ATEX; brak własnego źródła zapłonu. Dodatkowe uwagi, patrz uwaga 2.
Pas napędowy lub napędy pasowe lub pas w napędach pasowych	Nie		Brak funkcji autonomicznej; nie są niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń lub systemu ochronnego ATEX. Brak własnego źródła zapłonu; w celu uzyskania dodatkowych informacji zob. uwaga 2. Zagrożenia podczas eksploatacji, np. potencjalne zagrożenia elektrostatyczne, przegrzanie i limity temperatury roboczej, właściwości trudnopalne, powinny być uwzględnione przez producenta urządzenia, w którym pasy są zamontowane.

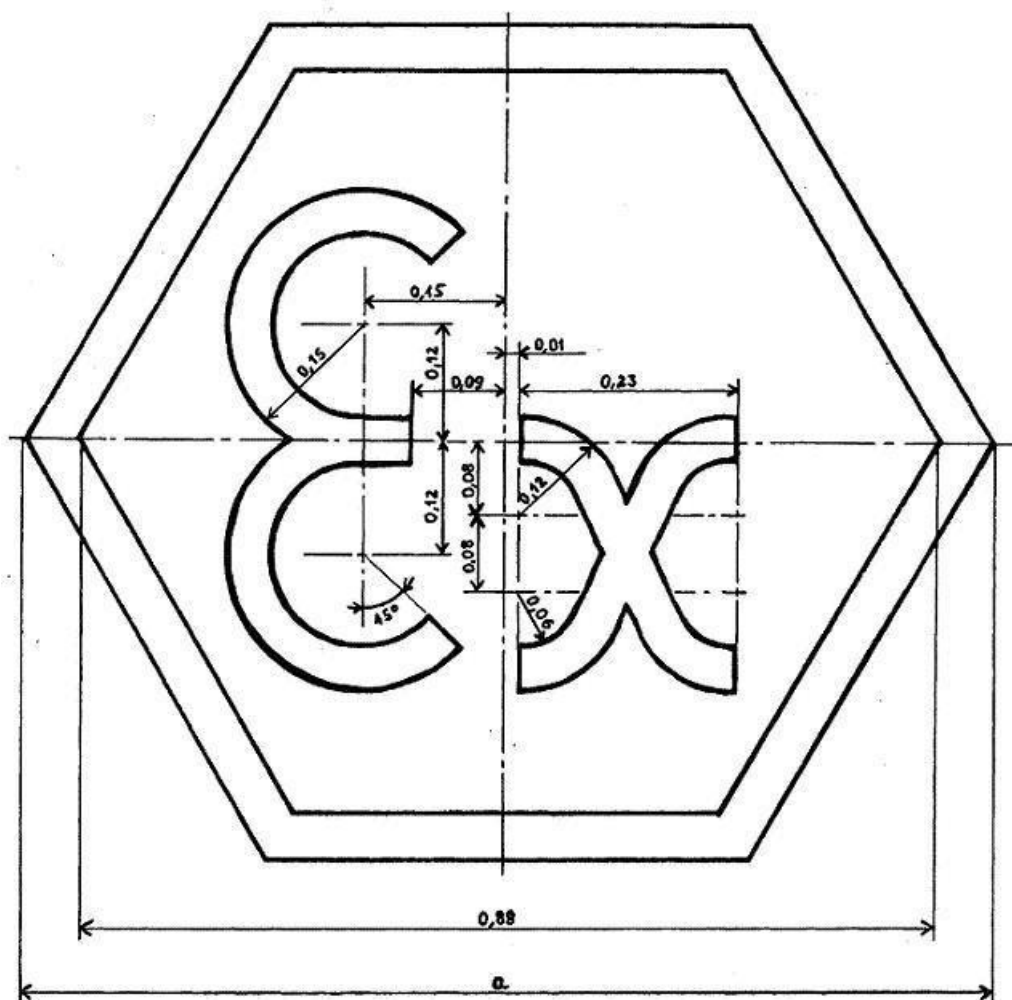
Produkty	Zakres dyrektywy 2014/34/UE (El. = elektryczne)	Przykłady produktów	Uwagi
Przewody/rury: np. ramiona odciągowe do oparów i przewody do instalacji elektrycznych (z wyjątkiem przewodów przeznaczonych do stosowania między obudowami ognioszczelnymi a urządzeniami uszczelniającymi przewody).	Nie		Brak funkcji autonomicznej; nie są niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń lub systemu ochronnego ATEX.
Końcówki kablowe/podeszwy z przewodem i bez przewodu	Nie		Brak funkcji autonomicznej; nie są niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń lub systemu ochronnego ATEX.
Wyładowania elektrostatyczne (ESD) - zabezpieczenia: np. zapaski, buty, maty do stania, torby antystatyczne	Nie		Brak funkcji autonomicznej; nie są niezbędne do bezpiecznego funkcjonowania urządzeń lub systemów ochronnych ATEX.
Drzwi	Nie		Nie: żadne drzwi automatyczne nie są uważane za część ścian stałych i nie są obsługiwane w obecności atmosfery wybuchowej. Dodatkowe uwagi, patrz uwaga 2.
Drabiny, niezależnie od materiału	Nie		Brak własnego źródła zapłonu.
Farba	Nie		Brak własnego źródła zapłonu.
Zbiornik	Nie		Brak własnego źródła zapłonu.
Narzędzia: np. młotki, szczypce	Nie		Brak własnego źródła zapłonu.

Uwaga 1: Dodatkowe informacje można uzyskać nie tylko w wytycznych ATEX do dyrektywy 2014/34/UE, ale również w ["Niewiążącym przewodniku dobrych praktyk wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/92/WE"](#).

Uwaga 2: Urządzenia, systemy ochronne, elementy Ex, urządzenia zabezpieczające, kontrolne, regulacyjne i/lub inne produkty wskazane jako nieobjęte zakresem dyrektywy ATEX 2014/34/UE, należy rozważyć źródła zapłonu i zagrożenia wybuchem związane z użytkowaniem. Uderzenia cienne i procesy ścierania z udziałem rdzy i metali lekkich (np. aluminium i magnezu) oraz ich stopów mogą zapoczątkować reakcję glinotermiczną (termitową), która może spowodować szczególnie zapalające iskrzenie.

SPECYFICZNE OZNAKOWANIE OCHRONY PRZECIWWYBUCHOWEJ (Ex) WYNIKAJĄCE Z DYREKTYWY 84/47/EWG.

Ważność dyrektywy Komisji 84/47/EWG z dnia 16 stycznia 1984 r. dostosowującej do postępu technicznego dyrektywę Rady 79/196/EWG w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących wyposażenia elektrycznego przeznaczonego do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem z zastosowaniem niektórych typów zabezpieczeń (Dz.U. L 31 z 2.2.1984, str. 19). 2.1984, str. 19) przestała obowiązywać z dniem 1 lipca 2003 r., kiedy to zaczęła obowiązywać dyrektywa ATEX 94/9/WE; jednak opis oznaczenia x ("epsilon-x" lub "sześciokąt"), mimo że nie został zachowany w nowym prawodawstwie, pozostaje użyteczny jako wskazówka dla producentów i wszystkich zainteresowanych stron.

Wszystkie wartości odnoszące się do "a".

PRZYDATNE STRONY INTERNETOWE ATEX

Sektorowe / pionowe:

- Dyrektywa 2014/34/UE (teksty wielojęzyczne) w EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1460102657898&uri=CELEX:32014L0034>
- European Commission's website on Equipment for potentially explosive atmospheres (ATEX): <http://ec.europa.eu/growth/sectors/mechanical-engineering/atex/>
 - Wytyczne ATEX 2014/34/EU: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16402/attachments/1/translations>
 - Skonsolidowane protokoły z posiedzeń grupy roboczej ATEX: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17761/attachments/1/translations/>
 - Normalizacja dla ATEX: <http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/equipment-explosive-atmosphere/>
 - Jednostki notyfikowane ATEX w NANDO: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=directive.notifiedbody&dir_id=153101
 - Punkty kontaktowe: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16122/attachments/1/translations/en/renditions/native>
 - Organy nadzoru rynku: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16123/attachments/1/translations/en/renditions/native>
- CEN/TC 305 Przestrzenie zagrożone wybuchem - Zapobieganie wybuchowi i ochrona przeciwwybuchowa: https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0:::FSP_ORG_ID:6286&cs=1DBA2E1F81140C9AE9D8C65E805416228
- CLC/TC 31 Urządzenia elektryczne w przestrzeniach zagrożonych wybuchem: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:7:1487418331647801:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:1257157,25
- Grupy interesu ATEX w CIRCABC:
 - Komitet ATEX: <https://circabc.europa.eu/w/browse/7e5ba403-cd84-4c2c-96c7-221ec695c9b9>
 - Dyrektywa ATEX: <https://circabc.europa.eu/w/browse/0cb52e92-2074-480c-8235-a4cac539d591>
 - Grupa Współpracy Administracyjnej ATEX: <https://circabc.europa.eu/w/browse/95700477-ba5c-4b52-9552-2375dc1a808d>
 - Grupa jednostek notyfikowanych ATEX: <https://circabc.europa.eu/w/browse/33b0bed8-1c65-4d9e-b857-1f34d2d91c04>

Międzysektorowe / horyzontalne:

- Nowe ramy legislacyjne: <http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/new-legislative-framework/>
 - Ocena zgodności: http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/conformity-assessment_en
 - Jednostki notyfikowane: http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/notified-bodies_en
 - Nadzór rynku dla produktów: http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/market-surveillance_en
 - System Informacyjno-Komunikacyjny Nadzoru Rynku (ICSMS): http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/icsms_en
- System Informacyjno-Komunikacyjny Nadzoru Rynku (ICSMS): http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/icsms_en
- Oznakowanie CE: <http://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking/>